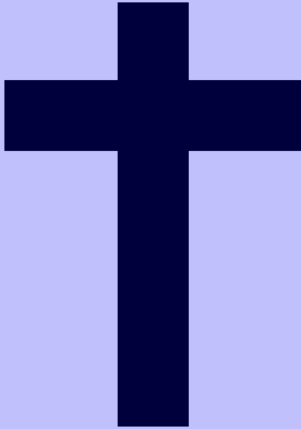

Morokodo

Portions of the Holy Bible in the Morokodo language of South
Sudan

Morokodo

Portions of the Holy Bible in the Morokodo language of South Sudan

copyright © 2010 Pioneer Bible Translators

Language: Morokodo

Translation by: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 29 Jan 2022
b81b7ca7-810b-5cb2-913f-b28f08d9c01d

Contents

Matayo	1
Marako	54
Yowani	88
Loo 'ba vo Lituwë	128
Yemisi	177
Yowani	182

Kö'du Yöyö Laka 'ba Yësu ma Matayo ayöru

Zutu 'ba Yësu

¹ Nenyë zutu 'ba Yësu Korisito kozo 'ba Dawidi, kozo 'ba Abarayama.

² Abarayama ra o'jo Yisika,
Yisika ra o'jo Yakoba,
Yakoba ra o'jo Yuda, öndu nĩ ëti.

³ Yuda ra o'jo Pereze Zera aba,
ma zë ra Tamara,
Pereze ra o'jo Ezerona,
Ezerona ra o'jo Rama,

⁴ Rama ra o'jo Aminadaba,
Aminadaba ra o'jo Nasona,
Nasona ra o'jo Salamono,

⁵ Salamono ra o'jo Bowoza,
ma mo ra Raba.
Bawoza ra o'jo Obede,
ma mo ra Ruta.
Obede ra o'jo Jese.

⁶ Jese ra o'jo Dawidi vo damöku.

Dawidi ra o'jo Solomono
ma mo ra lu'bë pëti Uriya.

⁷ Solomono ra o'jo Rebama,
Rebama ra o'jo Abiya,
Abiya ra o'jo Asa.

⁸ Asa ra o'jo Yesopata,
Yesopata ra o'jo Yorama,
Yorama ra o'jo Uziya.

⁹ Uziya ra o'jo Yotama,
Yotama ra o'jo Aza,
Aza ra o'jo Ezikiya.

¹⁰ Ezikiya ra o'jo Manase,
Manase ra o'jo Amona,
Amona ra o'jo Yosiya.

¹¹ Yosiya ra o'jo Yekoniya zë 'dö
öndu nĩ ëti kadra 'ba kîri vidi ti'bë Babalöni.

¹² Tapëti kîri vidi ti'bë Babalöni ne.

Yekoniya ra o'jo Salatele,
Salatele ra o'jo Zerobabele,

¹³ Zerobabele ra o'jo Abiyuda,
Abiyuda ra o'jo Elikima,
Elikima ra o'jo Azora,

¹⁴ Azora ra o'jo Zadoka,
Zadoka ra o'jo Akimo,
Akimo ra o'jo Eliyuda,

¹⁵ Eliyuda ra o'jo Elizara,

Elizara ra o'jo Matana,
 Matana ra o'jo Yakoba,
¹⁶ Yakoba ra o'jo Yosepa
 kora 'ba Mariya ma 'ba
 Yēsu ma ako'jo Korisito ne.

¹⁷ Here kozo ēdī kazi Abarayama zi Dawidi 'butē dōmosowō, ēdī kazi Dawidi ma i'bēnnī mī Babalōnī 'butē dōmosowō le mī ko'jo 'ba Korisito.

Ko'jo Yēsu

¹⁸ Nenyē hala kō'du ko'jo 'ba Yēsu Korisito. Alivō ma mo zi koze zi Yosepa, mora gba adro'bo rē nnī dē mo ayōlō rē nnī mo omo ku kyigo 'ba Lawo Kōlō Laka aba.

¹⁹ Mora kora 'bomo Yosepa vo kō'du laka kō'do mo omba dē zi gburu mo komo vidī kayo. Mo asōsu gbo zi kinga mo liwo.

²⁰ Mora mati mo ēdī kō'du ne sōsu mo here ne, malayika 'ba Yere ayada rē nī zi mo tēmī wīrī, iya henyē, “Yosepa Kozo 'ba Dawidi, ere dē ta bi Mariya kīrī zi yī na mbara 'bēyī, ga kō'du wisi mī mo ne Lawo Kōlō Laka ra i'dī mo omo.

²¹ Mo ako'jo na wisi kora akako'jo ru mo Yēsu ga kō'du mo ra akakonyi vidī 'bēnī 'e tēmī kō'du kyēnyē 'bēzē.”

²² Kō'du ne biya o'do rē nī zi tēdī kaa Wīrī i'dī me'do mo ku kyere zi nēbī, iya henyē,

²³ Wu'jē maako gba na wu'jē ngulu ako'jo wisi kora akako'jo ru mo Imanowele, mī me'do ne iya henyē, “Wīrī ēdī ze aba.”

²⁴ Mora Yosepa ongo here oze Mariya gbo kaa malayika 'ba Wīrī iya zi mo.

²⁵ Mati gba zē īrī dē nnī dē Mariya aba mo o'jo wisi ēnī ne na kora, mora mo i'dī ru mo gbo Yēsu.

2

Tayi 'ba vo yolo me'do'e

¹ O'jo Yēsu ku Beteleme mī dakaŋo 'ba Yudiya mī kadra 'ba Heroda vo damōku. Mora vo me'do yolo maako'e ayinnī ta humirē okonni Yeruselema.

² Zē ako'jonnī henyē, “Wisi ma o'jo kinye na yere 'ba Yuda'e ne, mo ēdī kila? Dongo kyēlu omo ma ayi ta humirē ne dayi ze zi mo yeto.”

³ Mati Heroda owo kō'du ne here, mī mo ēnyī umbē gbo mora vidī 'ba Yeruselema maako'e mī zē umbē kpa.

⁴ Mora mo ako'jo vo da karasa'e 'dō vo komoyandi 'ba kō'du kida'e gbo ti'de mayinnī zi nī, mora mo ako'jo hē zē, mo iya henyē, “Kado here, Korisito ne ako'jo kila?”

⁵ Zē aya'bannī da me'do iyanni henyē, “Ako'jo Korisito ne mī Beteleme mī dakaŋo 'ba Yudiya, ga kō'du nēbī maako ayōru kō'du ne ku kyere iya henyē,

⁶ ‘Mī, Beteleme, mī dakaŋo 'ba Yudiya, anza dē tisiwa aba mī yere'e 'ba Yuda ne. Vidī ma kyedre atasi ndō tēmī 'e mora mo akagaga vidī 'bama 'ba Yiserele.’ ”

⁷ Mora Heroda ako'jo vo kō'du yolo ne'e gbo liwo tayinnī zi nī mo ako'jo kadra 'ba tasi 'ba kyēlu nani kazi zē.

⁸ Mora mo utu zē gbo Beteleme kō'du kira nenyē'e aba, "Ī'bē oma'e bi liya na laka kō'du wisi ne, ēzē i'ja'e mo ku ayi iya'e kō'du mo zi ma, tī'bē kpa mo yeto."

⁹ Mati zē owonnī me'do kiya 'ba Heroda ne ku zē ēnyīnnī gbo tī'bē. Zē ongonnī te kyēlu ma zē ongonnī ta humirē ne. Kyēlu ne alaga nduwē dagba zi zē le i'bē ɔro ga bi ma wisi Yēsu ēdī dō mo ne.

¹⁰ Mati zē ongonnī ku here ne, zē gbo mī kyēyī kyedre aba.

¹¹ Zē ɔdunnī gbo i'bē i'jannī wisi ne ēdī loko ani 'dō ma mo aba. Mora zē alimannī gbo akaŋo zi mo yeto. Zē upōnnī ha aŋboro 'bēnnī i'dinnī waki'di 'bēnnī gbo zi Yēsu. Waki'di mora dahabo, wa kyēzi ngutru, ɔwo teme maako ako'jonnī ru mo "murē."

¹² Wiri ayada zi zē tēmī wiri, ma'bannī dekpe hulēhu ta da Heroda. Mora zē a'ba i'bēnnī gbo dakaŋo 'bēnnī ta gērī mēnzē maako.

Taho mī Ezipeto

¹³ Mati zē i'bēnnī ku, malayika 'ba Yere alaya zi mo tēmī wiri iya henyē, "Heroda omba zi wisi ne kofo. Ēnyī oba wisi ne 'dō ma mo aba aho i'bē Ezipeto. Alima ani le ma kiya zi yī a'ba."

¹⁴ Yosepa ēnyī gbo mī yondɔ nani, oba wisi ne ma mo aba aho gbo mī Ezipeto.

¹⁵ Zē i'bē alimannī Ezipeto ani le mī kadra 'ba koli 'ba Heroda.

Lima 'bēzē ani ne ēdī ku kaa kō'du 'ba Wiri iya zi nēbī iya henyē, "Ma ko'jo wisi ama ku ta Ezipeto."

Kofo 'ba gisi kora mī Beteleme

¹⁶ Mati Heroda ayɔlo ku vo kō'du yɔlo ne'e andēndēnnī, nī ku, mī mo ēnyī ata gbo. Mo utu vo kanya 'bēnniye gbo tī'bēnnī mī dakaŋo ti'de 'ba Beteleme gisi kora kofo a'ba ti'de vo halinɔ aba. Zē ma ɔkonnī dē gba kɔo riyō, ga kō'du kadra ma vo kō'du yɔlo ne'e ayadannī zi mo.

¹⁷ Kō'du ne o'do rē nī tīnyō kaa nēbī Yeremaya iya henyē,

¹⁸ "Kpɔro kudu ēdī mī Rama, kpɔro 'ba kudu 'e 'dō kuyē aba, Rayile ra ēdī kudu ga kō'du gisi ēniye. Zē olinnī ku ti'de mo omba dē zi vidī maako yata nī ta bi kudu."

Ta'ba mī Ezipeto

¹⁹ Tapētī koli 'ba Heroda, malayika 'ba Yere alaya tēmī wiri zi Yosepa mī Ezipeto iya zi mo henyē,

²⁰ "Ēnyī, oba wisi ne ma mo aba, i'bē hulēhu mī dakaŋo 'ba Yiserele, ga kō'du zē ma i'di rē nni zi wisi ne kofo, olinnī ku."

²¹ Here Yosepa ēnyī oba wisi ne ma mo aba i'bē gbo hulēhu mī Yiserele.

²² Mora here, mati Yosepa owo Arakerosi iri pētī 'bu nī Heroda ku na yere 'ba Yudiya, mo na tere zi tī'bē ani. Ayandi mo tēmī wiri, here mo mī'bē gbo mī dakaŋo 'ba Galilaya.

²³ Mora o'do linɔ ēnī gbo mī gawo 'ba Nazereta. Here kō'du ma nēbiye iyanī ne ayi ku tīnyō. "Akako'jo mo vidī 'ba Nazereta."

3

Yowani Bapatisi

¹ Mī kadra nani 'e Yowani Bapatisi ayi da lipī 'ba Yudiya. Ayeto kō'du yētī,

² iya henye, “Oto'e de 'e tëmì kò'du kyënyë ko'do 'be'e ga kò'du damöku 'ba Wiri' ëdì ku kara.”

³ Yowani ra Yisaya nèbì 'ba Wiri' iya me'do ku kyere, ga kò'du mo iya henye,

“Here vidi maako ëdì mbere mi da lipi

iya henye, ako'jo 'e gëri zi Yere.

Adoro'e gëri mbiyi zi mo.”

⁴ Bongo 'ba Yowani o'do tëmì yövu 'ba jemele. Mo ida ko'di wana ra götö ni na gasi. Wakonyo 'bomo ra wömi yazi 'ba woro aba.

⁵ Vidi' olo i'bënni zi mo mi Yerusalema, tëmì daliño 'ba Yudiya ti'de kpa tëmì liño ma kara kara ha ranga 'ba Yeredene ne.

⁶ Zë odro hë nni ga kò'du kyënyë 'bënni mo a bapatisi zë gbo mi ranga 'ba Yeredene.

⁷ Mati Yowani ongo vidi' ma ako'jo ru zë Farasiye ne, 'dö Sadeke ma kayo ne eti tayinni zi ni zë bapatisi, mo iya zi zë henye, “E gisi 'ba wiri ne'e, eyi ra o'ba 'e zi taho kazi riti ma ëdì tayi de 'e ne?”

⁸ O'do'e wa ma akayada oto'e de 'e ku tëmì kò'du kyënyë 'be'e.

⁹ Asösu 'e dë henye, ataho'e kazi riti ma Wiri' omba kutu ne kiya mo aba henye, Abarayama ne zutu 'be'e ra. Mayada zi ye Wiri' akiri yitö nenye'e a kò'do na kozo zi Abarayama.

¹⁰ Logo ëdì ku nzo zi kaga ma ana logo dë ne kiga mo akanjo ku'du mo mi wa'do.”

¹¹ “Mëdi 'bama bapatisi ko'do nje de 'e toto wini aba zi yada oto'e de 'e ku. Vidi' ma atayi ta pëti ma ne, akabapatisi 'e Lawo Kölö Laka wa'do aba. Mo mbiri kyedre ta da ma mëdi le kamoka 'ba ndi mo mo'bo dë kinjë. Mo aki'di bapatisi de 'e Lawo Kölö Laka 'dö wa'do aba.

¹² Mo ëdì sëri ëni aba zi kahi nyenyo. Mo akakyito köru ma laka mora aki'di nyenyo ëni gbo mi lo'bi, mo ako'bo turu mo yaga mi wa'do ma kazi tölu ne.”

Bapatisi 'ba Yësu

¹³ Yësu ayi tëmì Galilaya oko ha ranga 'ba Yeredene zi Yowani ni bapatisi.

¹⁴ Yowani omba yata mo iya henye, “Ayi zi ma kaa ma ra ma ti'bë zi yi ko'do bapatisi da ma?”

¹⁵ Yësu aya'ba do mo iya henye, “I'di mëdi tiko here, ga kò'du zi rë ni ko'do kaa komba 'ba Wiri' ma laka here.” Mora Yowani ëlëzë gbo go mo.

¹⁶ Mati i'di bapatisi ku da Yësu, mo ëdì ku tasi yaga tëmì wini, komoriyë ayëhu rë ni zi mo. Mo ongo Lawo Kölö Laka 'ba Wiri' ëdì tayi akanjo dë ni ta komoriyë kaa atu'bu here.

¹⁷ Kporo aa ta komoriyë iya henye, “Yi ra na Wisi 'bama mowo yi ku pe. Ma mi kyëyi kyedre aba ga kò'du 'bëyi.”

4

Yonzo 'ba Yësu

¹ Mora Lawo Kölö Laka ika Yësu gbo möku da lipi zi Satani mo yonzo.

² Mati mo oro hë ni ku kadra 'butësowo 'dö yondo aba kazi wakonyo maako, mo ëdì ku na o'bo.

³ Mora Satani ayi gbo zi mo iya henye, “Ezë ëdì na wisi 'ba Wiri' ame'do zi ri'di ne'e mofa rë nni zi yi na mangolo'bo.”

⁴ Yësu aya'ba do mo iya henye, “Ayöru ku mi buku 'ba Wiri' iya henye, vidi' alima dë nje ra, wakonyo toto kò'du ma ëdì tasi ta ha Wiri'.”

⁵ Mora Satani ika Yēsu le ti'bē mī Yerusalema gawo laka, ēnyī i'dī mo ku le da tōlo yēkēlu 'ba Wīrī.

⁶ Mo iya zi mo henye, “Ēzē ēdī na Wisi 'ba Wīrī umē rē yī akaŋo ga kō'du ayōru ku mī buku 'ba Wīrī iya henye, mo akī'dī me'do zi malayika ēniye ga kō'du 'bēyī zi zē kako yī kazi otra ndī yī ra rī'dī.”

⁷ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ayōru ku iya henye, ayonzo Yere Wīrī 'bēyī dē.”

⁸ Mora Satani ika mo lōhu da dōku ma konda riyē mora ayada damōku 'dō teme mo aba ti'de zi mo,

⁹ iya henye, “Wa ne ti'de makī'dī zi yī ēzē alōdro ku akaŋo ma yeto.”

¹⁰ Yēsu aya'ba dō mo zi mo iya henye, “Ehe yaga tara ma Satani. Ga kō'du ayōru iya henye, ‘Nje Yere Wīrī 'bēyī amōtu.’”

¹¹ Satani ila mo gbo mora malayika ayinnī akonyinnī mo gbo.

Loo ko'do 'ba Yēsu

¹² Mati Yēsu owo i'dī Yowani ku mī kamba, mo ēnyī i'bē gbo Galilaya.

¹³ Mo alima dē Nazereta ēnyī i'bē mī Kaparanamo, gawo ha fōfō 'ba Galilaya mī dakaŋo 'ba Zebolona 'dō Napatali aba.

¹⁴ O'do rē nī ku kaa Yisaya nēbī 'ba Wīrī iya ne here. Mo iya henye,

¹⁵ “Tu'dē maako'e mī dakaŋo 'ba Zebolona 'dō Napatali aba, 'dō vidī ma ha gērī 'ba fōfō kyedre kayo ha ranga 'ba Yeredene vidī 'ba Galilaya dakaŋo 'ba vo leze'e,

¹⁶ zē vidī ma ēdī alimannī mī mandōlu 'ba koli ne.”

¹⁷ Mī kadra nani, Yēsu ayeto kō'du kise 'bēnī yētī zi vidī, iya henye, “Oto'e de 'e tēmī kō'du kyēnyē 'be'e ga kō'du damōku 'ba Wīrī ēdī ku kara.”

Yēsu ako'jo kora vo kyenze kīrye sowo

¹⁸ Mati Yēsu ēdī alasi ta da gōtī 'ba fōfō 'ba Galilaya, mo i'ja ōndu vo kyenze kīrye riyō Simona ma ako'jo Petero ōndu nī Anderiya aba. Ēdinnī kyenze kīrī tēmī fōfō ōndu aba.

¹⁹ Yēsu iya zi zē henye, “Ayiye zi ma, ma kayandiye zi vidī kika mo zi Wīrī.”

²⁰ Here kandi ila ōndu 'bēnnī ne, i'bēnnī gbo mo aba.

²¹ Mo i'bē nduwē dagba i'ja ōndu ma kyamo'e riyō, Yemisi nī Yowani aba gisi 'ba Zebedeyo zē ēdinnī mī tōŋbō ēnnī 'bu nnī Zebedeyo ētī ōndu ēnnī ko'jo mo nzo. Yēsu ako'jo zē.

²² Mora kandi zē ilannī tōŋbō ne 'bu nnī aba, ēnyī i'bēnnī gbo mo aba.

Yēsu ayandi kō'du vidī ko'jo aba

²³ Yēsu ēnyī alasi biya tēmī Galilaya, kō'du yandi aba mī bi 'ba mōtu'e yōyō yōyō laka 'ba damōku 'ba Wīrī aba, zi vidī ma ēdinnī dakyīnē 'ba koo ma 'berī'berī rakoo ko'jo aba.

²⁴ Kō'du yōyō ga kō'du mo apere rē nī biya tēmī dakaŋo 'ba Siriya, mora here, vidī ikanni zi mo zē ma na rakoo riti aba tēmī kyinē 'ba dakoo ne'e biya, vidī maako'e ndī keŋe aba Yēsu ako'jo zē biya.

²⁵ Vidī kayo alō'bōnnī ga ndī mo tēmī Galilaya a'ba Gawo 'Butē, tēmī Yerusalema, Yudiya dakaŋo kapa 'ba Yeredene ma aga mo.

¹ Mati Yēsu ongo vīdī kayo ne'e, mo ēnyī i'be ēkyī da dōku mora alima gbo akaṇo. Vo lō'bō 'bomo'e atoto rē nni kpo ro mo,

² mo ayeto gbo zē yandi iya henye,

³ Vo rakyenyiye ra vīdī wīrī lumē aba, ga kō'du damōku 'ba Wīrī 'bēzē ra.

⁴ Vo rakyenyiye ra vīdī ma kudu aba, ga kō'du akayēyī zē.

⁵ Vo rakyenyiye ra vīdī ma dakumbē aba, ga kō'du akirinnī drīvu 'ba dakaṇo.

⁶ Vo rakyenyiye ra vīdī ma na o'bo a'ba kodro aba tīnyō, ga kō'du zē atovonnī.

⁷ Vo rakyenyiye ra vīdī ma mīkyēyī aba, ga kō'du zē aki'jannī mīkyēyī.

⁸ Vo rakyenyiye ra vīdī ma di'di zē ṇbala, ga kō'du zē akongonnī Wīrī.

⁹ Vo rakyenyiye ra vīdī ma vo wayata, ga kō'du akako'jo zē na gisi 'ba Wīrī.

¹⁰ Vo rakyenyiye ra vīdī ma ayaza zē ga kō'du tīnyō 'bēzē, ga kō'du damōku 'ba Wīrī 'bēzē ra.

¹¹ Vo rakyenyiye ra vīdī ma alidiye, ayaza'e, o'do'e na kyēnyē dakyīnē kō'du 'ba Satani yada mo na ndondo ru'e aba ga kō'du 'e vo ga ndī ma.

¹² Ēdiye rakyenyi aba ga kō'du biriti kyedre ēdī na sesi asesi zi biye komoriyē. Nenye ēdī hala nēbī ma alimannī dagba kazi komo'e ayaza zē.

Yo'do bikanyi aba

¹³ 'E kaa yo'do zi vīdī kōndu 'ba dakaṇo ne biya. Mora ēzē yo'do ayaṇa yoko nī ku, ata'ba akayoko hala? Anza kpe na laka, here aku'du yaga mōku mora vīdī akutunnī do mo ta bi lasi.

¹⁴ 'E kaa bikanyi 'ba damōku ne biya. Gawo ma uvō da lutu oho rē nī dē.

¹⁵ Vīdī maako owi lamba dē mora kī'dī mo hu siko, ta go mo mo i'dī da wa toro 'ba lamba, i'dī bikanyi gbo zi vīdī 'ba mī loko ne biya.

¹⁶ Tēmī gērī kōlō ne, bikanyi 'be'e ma yanyi ga bi dagba komo vīdī, here ne zi zē kongō kō'du laka mā o'do 'e zi yeto 'bu komoriyē.

Kō'du yandi 'ba kō'du kī'dī

¹⁷ Asōsu 'e dē henye ere, mayi ne zi kō'du kī'dī 'ba Mosa ne koba mo 'de, a'ba kō'du yandi 'ba nēbiye. Mayi dē zi zē koba mo 'de, mayi zi kō'du yandi 'bēzē ne kinde mo.

¹⁸ Miya kō'du tīnyō ra ze'e, dakaṇo komoriyē aba alaya dekpe, mora gbī le nje i'jō kō'du kī'dī ma tisi wa aba ōlu dē. Kō'du kī'dī akinde rē nī.

¹⁹ Here ēzē vīdī ma owo gbī dē le nje kō'du ma tisi wa ne a'ba okannī 'e yandi mo zi ko'do kpa here, atēdī nje tisiwa aba mī damōku 'ba Wīrī. Ta gērī ma kyamo, vīdī ma owo kō'du kī'dī a'ba ayandi oka 'e zi ko'do mo kpa here, akatēdī na kyedre mī damōku 'ba Wīrī.

²⁰ Mayada zi ye, henye ere, akato'bo 'e tōdu damōku 'ba Wīrī nje ēzē ēdī 'e koma aba kyo ta da vo kō'du kī'dī 'ba vo komoyandiye nni Farasi ētī tēmī wa ma Wīrī omba zi ko'do mo.

Kō'du yandi ga kō'du 'ba kamo

²¹ Owo 'e henye, ayada zi vīdī kyere naniye, "Ofo vīdī dē. Ēzē vīdī ma ofo vīdī ku, aki'ja riti."

²² Mora yaanya aba mayada zi ye, vidi ma na kamo öndu ni aba akika mo bi 'ba riti. Mo ma ako'jo öndu ni iya henye, "Yi wayawa ra," akika mo komo vurë ma kyedre 'ba Yuda'e. Mo ma iya zi öndu ni, "Yi vo lökyi," aku'du mo mi wa'do 'ba gehena ma ölu dë.

²³ Here ëzë omba ku zi waki'di 'bëyi ki'di zi Wiri da karasa asösu öndu yi ëdi kö'du aba rë yi,

²⁴ ila waki'di 'bëyi ne ani komo bi 'ba wakumu, i'bë inde kö'du ne yaga temi kutë'e öndu yi aba, mora a'ba 'da waki'di 'bëyi ne ki'di mo zi Wiri.

²⁵ Ezë vidi maako asusu yi mi gëri 'ba kö'du ki'di, oba yi bi 'ba vurë, inde 'e kö'du ne mo aba ezë ndi kadra gba kazi toko bi 'ba vurë. Ezë ëdi 'e ku ani, mo aki'di yi zi vo vurë kikyë mora mo akidra yi zi turu da köndu mora aki'di yi gbo mi kamba.

²⁶ Mayada zi yi akalima ani le ezë opi ndundu kahi 'ba kö'du litë 'bëyi ne ku.

Kö'du yada ga kö'du 'ba ndoro

²⁷ Owo 'e ku iya henye, "O'do ndoro dë."

²⁸ Mora yaanya aba ne mayada zi ye, bi 'ba wakumu zi Wiri, vidi ma ongo bi da mbara maako omba mo zi tedi zi ni, o'do ndoro ku mo aba mi di'di ni.

²⁹ Mora here, ezë komo yi ma tiri o'do yi zi kö'du kyënyë ko'do, oba yaga u'du möku. Edi na laka zi, kya 'ba rë yi koba 'de yaga ta da yi ku'du biya ida rë yi aba mi gehena.

³⁰ Ezë kala yi ma tiri o'do yi zi kö'du kyënyë ko'do ikye u'du möku. Edi na laka zi kya 'ba rë yi ma kölo koba mo 'de ta da ida rë yi biya zi ti'bë mi gehena ma ölu dë.

³¹ Iya kpa henye, "Vidi mati ayëyi mbara 'bëni mi'di zi mo waraga 'ba rakinga."

³² Yaanya aba ne mayada zi ye henye, ezë kora ma inga mbara 'bëni ga kö'du ma 'beri anza ndoro dë, ezë mbara ne i'bë oze kora maako, mo o'do ndoro ku. Kora ma oze mo ne o'do ndoro kpa ku.

Kö'du yandi ga kö'du 'ba lömu

³³ Owo 'e kpa henye ayada zi vidi ma alaganni kyere ne'e henye, apere mi lömu 'bëyi dë, o'do wa ma o'do lömu mo ne zi Yere zi ko'do.

³⁴ Mora mayada zi ye o'do 'e lömu maako dë komoriyë aba ga kö'du bi lima 'ba Wiri.

³⁵ Alömu rë yi dë dakaño aba, ga kö'du bi ndi kutu 'bomo ra. Alömu rë yi dë Yerusalemaba ga kö'du gawo kyedre 'ba Wiri ra.

³⁶ Alömu dë dë yi aba ga kö'du o'bo dë zi yëvu ma kölo ko'do na kanyi mandere na köndu.

³⁷ Iya nje henye, "Jo mandere e'e. Wa ma iya 'e 'beri ne ayi kazi Satani."

Kö'du yandi ga kö'du 'ba dasolo

³⁸ Owo'e ku iya henye, komo, komo aba, yingo ha, yingo ha aba.

³⁹ Yaanya aba miya zi ye henye, "Aya'ba da kö'du kyënyë dë zi vidi ma o'do kö'du kyënyë zi yi.

⁴⁰ Ezë vidi maako isa lo'bo yi ma datiri, mo misa lo'bo yi ma da gali kpa."

⁴¹ Ezë vidi maako iri yi na wehe zi wa 'bëni kumbë, wiri kölo, injë wiri riyö.

⁴² Ezë vidi maako ako'jo wa kazi yi, i'di zi mo. Ezë vidi maako omba wa koba kazi yi dero, i'di zi mo.

O'do lovo vo wehe oka yiye

⁴³ Owo 'e iya henye, "O'do lovo oka yi 'e biya. Mora oyi vo wehe 'bëyi 'e."

⁴⁴ Yaanya aba mayada zi ye, o'do lovo vo wehe 'bëyiye amötu ga kö'du zë ma o'donni yi na kyënyë.

⁴⁵ Zi yada 'e tedi na gisi 'ba 'bu ma komoriyë, ga kö'du mo i'di kadra ëni zi bi yanyi da vidi kyënyë'e 'dö ma laka eti, i'di mire zi zë ma o'donni kö'du laka kpa zi zë ma o'donni kö'du kyënyë.

⁴⁶ Hala Wiri aki'di biriti zi yi ezë o'do nje lovo vidi ma o'do nni lovo yi? Vidi 'ba 'be'bele kö'du 'e o'donni kpa here.

⁴⁷ Ezë ame'do nje zi aboka yiye, here ne o'do ku ndra ta da vidi ma ayolo Wiri de ne.

⁴⁸ Edi na laka ta ga kadra biya kaa 'bu yi 'ba komoriyë.

6

Waki'di zi vo leri

¹ Andiye re 'e laka o'do'e kö'du laka 'be'e de komo vidi zi kongo mo, ezë o'do'e ku here, i'ja'e wa ma kolö maako de kazi 'bu'e ma komoriyë.

² Ezë yi maako edi ki'di wa zi vo leri, iya kö'du mo de zi vidi maako kaa vo komo kandiye edinni ko'do mo mi bi 'ba mötu'e, a'ba da geri zi vidi koronni. Na laka miya zi ye biriti 'bëzë ku nje here.

³ Ezë edi waki'di zi vo leri, i'di vidi ma kara re yi ne ma yolo de.

⁴ I'di toto liwo. Ezë 'bu Wiri i'ja wa ma o'do ku liwo ne mo aki'di biriti mo zi yi.

Mötu ko'do

⁵ Ezë ediye amötu anza'e de kaa vo komo kandiye, kö'du zë o'donni lovo toro mötu ko'do aba mi bi 'ba mötu'e ta da geri zi vidi nni kongo. Mayada zi ye, tinyo biriti 'bëzë go mo ra ku nje ne.

⁶ Ezë omba mötu ödu kutu yi aba loko 'bëyi isi haloko ge yi a mötu zi 'Bu yi, zi Wiri mati ongo ro mo de ne. Wa mati o'do'e ku liwo ne, 'Bu'e aki'di biriti mo zi ye.

⁷ Ezë ediye ku amötu adele'e mi me'do de kaa vidi ma ayolo Wiri de, ga kö'du zë asösu 'bënni henye akowonni ga kö'du mötu konda 'bënni ne.

⁸ Anza'e de kaa zë, ga kö'du 'bu'e ayolo wa ma, omba'e ne ku kyere gba kazi ako'jo 'e de.

⁹ Nenye edi hala aka mötu'e.
'Bu ze ma komoriyë nani,
ru yi medä na koro.

¹⁰ I'di damöku 'bëyi mayi,
kö'du 'bëyi 'ba dakanjo kinye mo'do re ni kpa kaa 'ba komoriyë ne here.

¹¹ I'di wakonyo 'ba kadra ma ndenye ne zi ze.

¹² Ila ze ga kö'du yaja 'beze kaa dedi kila oka ze 'e
ga kö'du yaja zë o'donni zi ze ne here.

¹³ Ika ze de mi wayonzo, asesi ze laka kazi Satani.

¹⁴ Ezë ila'e vidi ga kö'du ma zë ayananni zi ye ne, 'bu'e ma komoriyë ne akila 'e kpa ga kö'du yaja 'be'e.

¹⁵ Ezë ila'e vidi de ga kö'du kyënyë, 'bu'e ma komoriyë ne ila 'e kpa de ga kö'du kyënyë 'be'e.

Hakoro

¹⁶ Ēzē ēdiye he 'e koro, ayaŋa'e da komo'e dē kaa vo komo kandiye ēdinnī ako'do. Zē afufu rē nnī vonyō vonyō zi yolo mo nēdinnī hē nnī koro. Tinyō miya zi ye biriti i'di ku nzo ndo zi zē.

¹⁷ Ēzē ēdi he 'e koro, akaka'e komo'e osa'e yēnī re 'e,

¹⁸ kazi vīdī maako'e ayolonni ēdiye he 'e koro, nje 'bu'e ma ongo ro mo dē ne, mo ra nje ma yolo wa ma o'do'e na liwo ne mo akī'di biriti mo zi ye.

Watoo rē yī

¹⁹ Ulu ha wa dē zi ye dakaŋo kinye, bi ma malödō ēdī yaŋa wa ti'de zi mo ne, wa ma ēdī lēndrē ne, mora vo logo ēdinnī logo wa ta do mo ne.

²⁰ Wa ma laka ulu ku zi ye komoriyē, ga bi ma malödō ayaŋa wa dē ta do mo, wa lēndrē, vo logo alogo wa dē ta do mo ne.

²¹ Ga kō'du, bi ma ulu ha wa ku do mo ne di'di yī atēdī nburu do mo.

²² Komo yī ra, na lamba 'ba rē yī. Ēzē komo yī ēdī na laka ida rē yī ti'de akatēdī ndo mī bikanyi kyedre.

²³ Ēzē komo yī na kyēnyē rē yī ti'de atēdī ga bi kōndu. Ēzē bikanyi anza dē mī yī di'di yī ndo na bi kōndu.

Wiri 'dō kōhi aba

²⁴ Vīdī maako o'bo dē zi litu zi yere riyō, mo atowo nje ma kōlō, mo akoyi ma kōlō. O'bo dē zi litu zi Wiri kpa zi damōku?

²⁵ Mī kadra kō'do kōlō ne mēdi kiya zi ye alima'e dē kō'du sōsu aba ga kō'du 'ba wakonyo, wa kuwē, bongo ga kō'du lawo oo ndra ta da wakonyo. Mora kō'du ida ra oo ndra ta da bongo.

²⁶ Ongo'e aliye te, zē isi nnī wa dē, zē umunnī wa dē ki'di mo mī lo'bi. 'Bu 'ba komoriyē ne ēdī zē kulu. Here anza'e dē kyedre ta da aliye? Asōsu 'be'e 'e ra dē kyedre ta da aliye?

²⁷ Vīdī maako tēmī 'e ato'bo lima tisi konda, kō'du sōsu aba kō'du mo?

²⁸ Kō'du a'di ēdiye alima kō'du sōsu aba ga kō'du bongo? Ongo'e dōru 'ba mōku te zē urunnī bongo dē, o'donni loo dē zi nnī.

²⁹ Tinyō miya zi ye, Solomono ēdī le wa dakayo aba usu bongo ma teme alaga dōru 'ba mōku dē.

³⁰ Ēzē Wiri ēdī kusu bongo ra dōru ma ēdī alo'bo ato'bo'e dē bongo kusu re 'e, vīdī ma kō'du koma aba ne.

³¹ Miya zi ye alima'e dē kō'du sōsu aba kiya mo henyē, "Ma konyo wa ndenyē ta kila? Ma kuwē wa ndenyē ta kila? Ma ki'ja bongo ta kila?"

³² Vīdī ma ayolo Wiri dē ne ēdī nje taho ga wa 'ba dakaŋo ne. 'Bu 'e ma komoriyē nani mo ayolo, wa ma omba'e ne, mo akī'di zi ye.

³³ Oma mī damōku 'ba Wiri dagba 'dō tinyō 'bomo aba, wa ma omba ne mo akī'di zi yī.

³⁴ Asōsu kō'du wa 'ba mīndō aba dē, ga kō'du mīndō ēdī kō'du sōsu 'bēnī aba kutu, kadra 'ba mīndō ēdī kpa kō'du 'bēnī aba kutu.

7

Vurē ko'do nje

¹ O'do vurē 'ba vīdī maako dē na mbērē. Ēzē o'do ku, ako'do vurē 'bēyī kpa here.

² Gērī ma ēdī ko'do vurē 'ba vīdī mo aba ne, ako'do vurē 'bēyī kpa mo aba. Ndī me'do ma ēdī yeri mo ra vīdī ne akayeri 'bēyī kpa here.

³ Kō'du a'di ongo bi da wa mati komo ondu yī, kazi bi kongo da kulugbu kyedre ma komo yī ne.

⁴ Hala akiya zi öndu yî, “İ'dî ma yago ngayo nenyê yaga ta komo yî,” mora ëdî 'bëyî gbî kulugbu aba komo yî?

⁵ Yî vo komo kandi nenyê, ayago kulugbu ne dero dagba yaga ta komo yî, zi bi kongö na laka zi yago ngayo yaga ta komo öndu yî.

⁶ İ'dî wa 'ba Wîrî dë zi wîhiye. U'du wa ma teme 'bëyî dë da komo wa'do 'e akalasinî ta ddo mo, akizannî mî yî sisisi yaga.

Oma aki'ja

⁷ Ako'jo akî'dî zi yî, oma aki'ja, akökö, akayëhu haloko zi yî.

⁸ Zë ma ti'de ako'jonnî akî'dî zi zë. Zë ma ti'de omannî, aki'jannî. Zë ma akökönnî akayëhu.

⁹ Ëyî ra ëzë wisi 'bomo ako'jo mangolo'bo, mo ënyî irî yitö i'dî zi mo?

¹⁰ Ëzë wisi maako ako'jo kyenze ma mo akîrî wiri kî'dî zi mo.

¹¹ Vo kö'du kyënyë ko'do'e, ëzë i'dî 'e wakî'dî 'be'e zi gisi 'be'e. 'Bu 'ba komoriyë akî'dî wa ma laka ndra kyo zi ye.

¹² Wa ma omba oka yî 'e ko'do mo zi yî ne o'do kpa zi zë, nenyê kö'du kise 'ba kö'du kî'dî 'dö nëbi kö'du ëti.

¹³ Ödu 'e ta ha resi ma tisi ne, ha resi ma kyedre ne i'bë bi 'ba koli. Gëri ma kyedre ne, vidî ma ëdî ti'bënnî ta go mo ne zë na kayo.

¹⁴ Ha loko ma ëdî ti'bë bi 'ba didî ma nburu nburu ne nje tisiwa. Vidî ma i'jannî ne, toto tisiwa.

¹⁵ İ'dî 'e komo'e mandi laka, kazi nëbi kö'du 'ba Wîrî mambërë ne'e, ga kö'du usunnî böngö ma o'do tëmî yëvu 'ba timëlë ne ta rë nnî yaga, mora mî di'di zë na tuku wöliwöli ma kyënyë.

¹⁶ Akayolo'e zë tëmî wa ma zë ëdinnî ko'do mo. Kaga kono ana oha dë, ana kyëlu dë.

¹⁷ Mora kpa here, kaga laka ana gbî logö laka. Mora kaga ma kyënyë ana gbî logö kyënyë.

¹⁸ Kaga laka ana logö kyënyë dë. Kaga kyënyë ana logö laka dë.

¹⁹ Kaga ma ti'de ana logö ma laka dë ne akiga akanjo aku'du mî wa'do.

²⁰ Akayolo zë nje tara logö 'bëzë ma ana ne.

²¹ Anza vidî biya ma ëdinnî ko'jo ma, “Yere Yere,” ne akatöduunnî mî damöku 'ba Wîrî, nje zë ma o'donnî wa ma 'Bu ma komoriyë omba zë zi ko'do.

²² Mî kadra 'ba vurë nani, vidî ma kayo akiyannî zi ma henye, Yere, Yere, ze ra dëdî kumë kö'du dakyikyî kore aba yaga tara vidî mî ru yî?

²³ Ma kaya'ba, ma kiya zi zë henye, “Ma yolo 'e dë. İ'bë'e yaga tara ma, 'e vo kö'du kyënyë ko'du ne'e.”

Vo loko ko'ba'e riyö

²⁴ Ëzë vidî ma owo kö'du yandi 'bama ku koro mo aba, atëdî kaa vo kö'du yolo ma o'ba loko ëni da rî'dî.

²⁵ Ëzë mirë a'di wini oso le, ëzë buluku aluku le akyëti rë nî le ra loko nani alöru dë, ga kö'du o'ba hu mo ku da rî'dî.

²⁶ Ëzë vidî ma owo kö'du yandi 'bama ne dë koro mo aba, atëdî kaa vo lumë ma o'ba loko ëni da yayi.

²⁷ Mirë a'di wini oso, buluku aluku ra loko nani alöru ku na löru kyënyë.

²⁸ Mati Yësu inde kö'du yëti ku zi vidî kayo nani 'e zë ku na rakaga ga kö'du wa yandi 'bomo ne.

²⁹ Ga kö'du mo ëdî kala konda aba. Anza dë kaa vo komoyandi 'ba vo kö'du kida'e.

8

Yēsu ako'jo vo mönyu

¹ Mati Yēsu asi akaŋo ta da dōku ne, vidi kayo alō'bōnni go mo.

² Vo mönyu maako ayi alodro, akaŋo komo Yēsu, iya henye, “Yere, ēzē omba ku ako'jo ma ŋbala.”

³ Yēsu iza kala ni gbo ise ra vere nani, iya henye, “Momba do mo ku.” Mo iya henye, “Ēdi na ŋbala.” Ako'jo yi ku, mora rakoo ila vere nani gbo kandi.

⁴ Yēsu ise go mo zi mo, iya henye, “I'bē iya me'do nenyē dē zi vidi maako, i'bē zi vo karasa 'e ma nyelinni rē yi, i'di wakumu 'ba wa ko'jo ma Mosa i'di kō'du mo ne, zi yada yi zi vidiye ti'de ako'jo yi ku.”

Kyedre 'ba da vo kanya

⁵ Yēsu ödu mi Kaparanamo kyedre 'ba vo da kanya maako 'ba Roma vo da wehe lamikölō ayi ako'jo ha Yēsu ga kō'du wa konyi.

⁶ Iya henye, “Yere, vo kalima 'bama ēdi rakoo aba liŋo na keŋe na riti.”

⁷ Yēsu iya henye, “Ma ti'bē liŋo 'bēyi zi mo ko'jo.”

⁸ Kyedre 'ba vo da kanya nani iya henye, “Yere, o'bo dē zi yi tayi liŋo 'bama. Iya nje hē yi akako'jo vo kalima 'bama ne,

⁹ ga kō'du mayolo kala konda 'bēyi ēdi gbi kaa 'bama, mēdi kala konda 'dō vo kanya eti hu ma. Ēzē ma me'do zi ma kölō, miya henye, ‘I'bē,’ mo i'bē gbi. Ēzē ma me'do zi maako, miya henye, ‘Ayi,’ mo ayi gbi. Ēzē ma me'do zi vo kalima 'bama, o'do wa nenyē mo o'do gbi.”

¹⁰ Mati Yēsu owo me'do 'ba vere ne ku, aga gbo ro mo. Mo iya zi vo gēniye iya henye, “Tinyō miya zi ye, mi'ja vidi maako dē 'de tēmi vidi 'ba Yiserele, ma ēdi kō'du koma aba kaa vere ne.

¹¹ Ēdi na laka mēdi kiya zi ye, ma kayo mo atayinni tēmi dakaŋo kapa 'ba humirē 'dō da lērē aba zi droko rē nni ra Abarayama, Yisika, Yakoba eti mi damōku 'ba Wiri.

¹² Gisi 'ba Yiserele ma kayo, ma ako'jo damōku ga kō'du zē aku'du zē mi bi kōndu 'ba kudu ha konyo aba.”

¹³ Yēsu aya'ba do mo iya zi vo da kanya nani, iya henye i'bē liŋo ako'do rē ni kaa wa ma oma ne. Mora vo kalima 'ba da vo kanya ne ako'jo gbo mi kadra nani.

¹⁴ Yēsu i'bē ödu loko 'ba Petero i'ja wese 'ba Petero zōyi aba o'ba rē ni ku da sora.

¹⁵ Mo ise kala mo, zōyi ila mo gbo. Here mo ēnyi gbo litu zi mo.

¹⁶ Mi da hutaga nani aba, ikanni vidi kayo maakowe ēdinni nökyi aba zi mo. Mo ore dakyiky yaga ta rē zē me'do aba. Mo ako'jo vidi ma rakoo aba ne'e ti'de.

¹⁷ Mo o'do here zi tēdi kaa ma Yesaya nēbi vo me'do 'ba Wiri iya ne. Mo iya henye, “Ma gogo makinjē rakoo yaga.”

¹⁸ Yēsu ongo vidi kayo ēdinni ku kpo ta rē ni mo ame'do zi vo lö'bō gēniye zi zē kumu kafo föfō ma agamo. Mo ame'do gbo zi vo lö'bō gēni 'e zi zē kumu ti'bē kafo ranga ma agamo.

¹⁹ Vo komoyandi maako ayi zi mo iya henye, vo komoyandi. Bi ma i'bē zi mo. Ma kusu gēyi.

²⁰ Yēsu aya'ba do mo, iya henye, “Uhwavödō 'e ēdinni ogo ēnni aba, ali 'e ēdinni loko ēnni aba. Wisi 'ba Vidi anza dē liŋo aba na bi 'ba ralawo.”

²¹ Vere maako na vo lö'bō go mo iya henye, “Kyedre 'bama, i'di ma 'ba dero 'bu ma kusu.”

²² Yēsu iya zi mo henye, “Usu ga ma, ila yōku 'e musunnī yōku ěnnī.”

²³ Yēsu ěkyī gbo mī tōṅbō 'dō vo lō'bō gēnī ětī

²⁴ tisi yaa buluku ěnyī gbo aluku da fōfō nani. Buluku alima ku tōṅbō kōhō zi liko kaṅo. Yēsu ědī ako'do.

²⁵ Zē i'bēnnī alironnī mo, iyannī henye, “Yere, akōnyi ze, dēdī ku kara zi koli.”

²⁶ Mo iya zi zē henye, “Ědiye atere ga a'dī? Ědiye koma tisi aba.” Mo ěnyī amo da buluku wini kagba aba, mati ɔronnī ne, bi gbo liwo.

²⁷ Zē ti'de na rakaga iyannī henye, “Vere ne, ěyi ra? Buluku 'e wini kagba aba owonnī dō mo.”

Vo nōkyī nnī wa'do ětī

²⁸ Mati Yēsu umu da fōfō i'bē mī dakaṅo 'ba Gadora ne, vidī riyō maako'e zē dakyikyī aba andōsi dē nnī mo aba. Vidī ne'e ěnyinnī na nganga. Vidī maako ɔ'bō dē zi laga ta ga bi nani, dakyikyī ne'e ayaza rē nnī zi Yēsu.

²⁹ Zē apinnī na kyembe, iyannī henye, “Yī Wisi 'ba Wiri nenyē, a'di ra omba kazi ze ayi ku de ze kinde gba kazi kadra mo tōko?”

³⁰ Wa'do kayo 'ba liṅo ědinnī wakonyo kara ra liṅo da lutu.

³¹ Dakyikyīye ayaza rē nnī zi Yēsu, iyannī henye, “Ězē omba ku kore ze, utu ze zi wa'do nani 'e.”

³² Mo iya zi zē, henye, “I'bēē.” Zē i'bēnnī ɔdunnī mī wa'do kayo naniye, mora wa'do naniye ěnyinnī gbo ti'de ataho bi lunyī 'ba fōfō mora aluyinnī gbo ti'de mī wini.

³³ Vo yako wa'do nani 'e aho iyannī mī gawo. Ayadannī kō'du ma o'do rē nī nani ti'de, kō'du mati o'do rē nī zi kora dakyikyī ne'e.

³⁴ Vidī 'ba mī gawo nani 'e olonnī gbo ti'de tayi Yēsu kongo. Zē i'jannī mo ako'jonnī hō mo zi mo tēnyī ti'bē yaga tēmī dakaṅo ěnnī.

9

Yēsu ako'jo kora vo keṅe maako

(Mk. 2:1-12; Lk. 5:17-26)

¹ Here Yēsu ěkyī mī tōṅbō i'bē hulēhu kyētī 'ba fōfō mī gawo 'bēnī.

² Ani kya 'ba vidī maako'e ikannī zi mo kora vo keṅe akaṅo ne ědī ako'do da sora. Mati Yēsu ongo hala kō'du koma 'bēzē ědī, mo iya zi kora keṅe ne henye, “Akyigo rē yī, wisi ama, kō'du kyēnyē 'bēyi ila ku.”

³ Mora here, kya 'ba vo komoyandi 'ba vo kō'du kida'e ame'donnī na bi dē nnī, iyannī henye, “Kora nenyē, ědī me'do 'dasi ra kiya.”

⁴ Mora here, Yēsu ayolo kō'du sōsu 'bēzē, ne a'ba iya henye, “Kō'du a'di ědī 'e kō'du kyēnyē mahere ne sōsu mo?”

⁵ Mavala ra zi kiya, ila yī ku ga kō'du kodo kyēnyē 'bēyi, kodo zi kiya henye, “Ěnyī riyē alasi?”

⁶ Mako'do tīnyō zi ye yolo, Wisi a Vidī ědī kyigo aba dakaṅo zi kō'du kyēnyē kila.” Mora here, mo iya zi kora keṅe ne henye, “Ěnyī riyē, injē sora 'bēyi ne, i'bē liṅo!”

⁷ Kora ne ěnyī riyē i'bē gbo liṅo.

⁸ Mati vidī kayo ongōnnī ne, zē na tere Wiri yeto aba ga kō'du kyigo kaa mahere ne ki'dī mo zi vidī.

Yēsu ako'jo Matayo

(Mk. 2:13-17; Lk. 5:27-32)

⁹ Here Yēsu ila bi nani, ma mo i'be dagba, mo ongo kora vo 'be'bele kō'du ru mo Matayo, ēdī alima bi 'ba 'be'bele kō'du, mo iya zi mo henye, “Alō'bō ga ma.” Matayo ēnyī alō'bō gbo go mo.

¹⁰ Mati Yēsu ēdī wakonyo mī liŋo a Matayo, vo 'be'bele kō'du kyo, a'ba kya 'ba vo kō'du kyēnyē kō'dō'e ayi onyonni wa Yēsu aba a'ba, vo lō'bō 'bomo'e ēti da tarabiza kōlō.

¹¹ Kya 'ba Farasiye ongōnni kō'du ne here, ako'jōnni ha vo lō'bō 'bomo'e, “Kō'du a'di vo komoyandi 'be'e ēdīnni wakonyo vīdī mahere ne ēti?”

¹² Yēsu owo kō'du 'bēzē ne, aya'ba do mo iya henye, vīdī ma rē zē na laka kazi koo, i'bēnni dē zi vo owo, nje zē ma na rakoo.

¹³ I'be oma'e mī kō'du ya'ba ma kō'du yōru iya ne.” Ēdī kō'du laka ma momba, ra anza ngōtu kumu. Mayi dē kō'du vīdī laka'e, mayi ga kō'du vīdī 'ba kō'du kyēnyē'e.

Kō'du kō'jo kō'du 'ba hakoro

(Mk. 2:18-22; Lk. 5:33-39)

¹⁴ Here vo lō'bō 'ba Yowani Bapatisi ayinni zi Yēsu, ako'jōnni kō'du iyanni henye, “Kō'du a'di ze Farasi ēti, dēdī he ze koro mora vo lō'bō 'bēyiye, oro hē nni dē go mo?”

¹⁵ Yēsu aya'ba do mo iya henye, omba 'be'e yingo ma ēdīnni mī kyērē 'ba oze, zi tēdī na rasōsu ēzē 'biyēsī ēdī zē ēti? Anza here dē. Here kadra mo akatoko, ēzē omba ku 'biyēsī koba 'de kazi zē mora atehenni 'da hē nni koro.

¹⁶ “Vīdī maako uru bongo ma kyīyī dē zi kō'jo bongo ma koo, ga kō'du bongo ma kyīyī ako'do wogo kyedre mī bongo ne.

¹⁷ Vīdī maako ope a'ji ma kyīyī dē mī lōso wana makoo, ga kō'du lōso wana akiha a'ji akalōdī yaga, mora lōso wana ne akayaŋa rē nī. Here a'ji makyīyī mope gbī mī lōso wana makyīyī a'ba 'dō riyō atēdīnni na laka.”

Wu'jē 'ba kyedre 'ba Yuda'e nni mbara ma ise ra bongo 'ba Yēsu

(Mk. 5:21-43; Lk. 8:40-56)

¹⁸ Mati Yēsu ēdī kō'du nenyē kiya, vīdī mī turu 'ba Yuda'e ayi zi mo alomvo akaŋo komo mo iya henye, “Wu'jē 'bama oli ku yaanya ayi i'dī kala yī do mo zi mo tēdī na dīdī.”

¹⁹ Yēsu ēnyī riyē alō'bō gbo go mo mora vo lō'bō 'bomo'e i'bēnni gbo mo aba.

²⁰ Mbara maako ēdī na riti, kō'du yama ēdī taho ta ro mo koo 'butē domoriyō, ayi ta kafo Yēsu ise da ha bongo 'bomo gbo.

²¹ Mo iya na bi dēni henye, “Ēzē mise gbī le nje ra 'bongo omo, akako'jo ma.”

²² Yēsu opi rē nī ongo mo, iya henye, “Ēdī na kyigo wu'jē ama! Koma 'bēyī ako'jo yī ku.” Tēmī kadra ne mbara ne ako'jo rē nī gbo na laka.

²³ Mati Yēsu ōdu mī loko 'ba turu kyedre ne, mo i'ja vīdī kayo ēdīnni kyēzu 'ba da koli kome.

²⁴ Mo iya zi zē henye, “Vīdī biya asiye yaga. Wu'jē tisi ne oli dē mo ēdī nje ako'do!” Here zē biya ogōnni mo gbo.

²⁵ Kandi ma ti ore vīdī ne'e ku yaga, Yēsu i'be mī loko ma yōku wu'jē do mo ne, i'ri kala mo mo ēnyī gbo riyē.

²⁶ Kō'du yōyō ne apere rē nī biya tēmī dakaŋo nani.

Yēsu ako'jo vo komokōndu riyō

²⁷ Yēsu ila bi nani ēdī ku atī'bē, vo komokōndu riyō ayetonni lō'bō ga ndī mo. Zē agbōgbōnni hē nni, iyanni henye, i'dī miyī mēyī re ze, “Asōsu kō'du ze, Wiŋi 'ba Dawidī!”

²⁸ Mati Yēsu ödu loko, vo komoköndu riyö ne ayinnī zi mo, mo ako'jo hē zē iya henye, “Oma'e ku zi mato'bo 'e ko'jo?” Zē aya'bannī da me'do, iyannī henye, “Ɔo Yere.”

²⁹ Yēsu ise komo zē, iya henye, “Mo'do rē nī kaa ma oma'e”

³⁰ komo zē ayēhu rē nī gbo. Yēsu ise go mo zi zē iya henye, “Ayada'e kö'du nenyē dē zi vidī maako!”

³¹ Mora zē i'bē a yēlennī kö'du ne ta ga bi nani ti'de.

Yēsu ako'jo kora ma ɔ'bo dē zi me'do

³² Mati vidī kora ne'e ēdinnī ati'bē, kya, vidī maako'e ikannī kora maako zi Yēsu, mo ɔ'bo dē zi me'do ga kö'du mo ēdī dakyikyī aba.

³³ Mora kandi ma ti ore dakyikyī ku yaga, kora ne ayeto me'do mora vidī biya na rakaga. Zē iyannī henye “Gba dongo kö'du ma hee ne dē mī Yiserele.”

³⁴ Mora Farasiye iyannī henye, “Ne yere 'ba dakyikyīye ra i'dī kyigo ne zi Yēsu zi dakyikyīye kore yaga.”

Yēsu asösu rē nī ga kö'du vidī

³⁵ Yēsu ēnyī i'bē biya lasi aba tēmī gawo daliŋo aba. Mo ayandi kö'du mī bi 'ba mötu'e, kö'du yöyö laka 'ba damöku 'ba Wirī yēti aba, mora ako'jo vidī kayo dakyinē 'ba koo aba.

³⁶ Mati mo ongo vidī kayo, di'di mo oso kyo kö'du sösu aba ga kö'du zē na kö'du sösu, wakonyi kpa anza dē kaa timelē kazi vo yako.

³⁷ Here mo iya zi vo lö'bö 'bēnniye henye, “Wa mī yaka ēdī kyo, mora vo loo ko'do'e ayonni dē.

³⁸ Amötu zi vo kyeti yaka nenyē, mo mutu yaga vo loo'e zi wa 'bomo toto mo ta yaka.”

10

Vo Litu 'butē dömoriyö

(Mk. 3:13-19; Lk. 6:12-16)

¹ Yēsu ako'jo vo lö'bö 'butē dömoriyö 'bēniye bi kölö i'dī kyigo zi zē kore dakyikyī yaga, zi ko'jo koo rakoo aba biya.

² Nenyē'e ru 'ba vo litu, butē dömoriyö ne'e ma dagba Simona (ma ako'jo Petero) öndu mo: Anderiya, Yemisi öndu nī Yowani aba, gisi 'ba Zebedeyo.

³ Pilipo, Baratolomoya, Toma, Matayo, vo 'be'bele kö'du, Yemisi wisi 'ba Alipayo Tadöyösu,

⁴ Simona vo dakaŋo 'ba Kanana zē Yudasi Sikereto ma asösu Yēsu aba.

Loo 'ba vo lö'bö 'butē dömoriyö

(Mk. 6:7-13; Lk. 9:1-6)

⁵ Vidī kora 'butē dömoriyö ne'e, Yēsu utu zē kö'du kira nenyē aba. “I'bē'e dē mī dakaŋo 'ba vo leze'e mandere mī gawo 'ba Samarona'e.

⁶ Omba zi ye ti'bē zi timelē 'ba Yiserele ma ölu.

⁷ I'bē'e ayētiye, 'Damöku 'ba Wirī ēdī ku kara.”

⁸ Ako'jo'e vo koo, ayomo'e yöku löhu na didī, ako'jo'e zē ma na riti koo mönyu aba, ore'e dakyikyī yaga. I'ja'e kazi ma na mbiya, here i'diye kpa zi zē na mbiya.

⁹ İnjä'e dahabo ako dē, kōhi mandere meŋe kōhi mī böngo re 'e.

¹⁰ İnjä'e anboro 'ba wa lenze dē ta bi ti'bē 'be'e, oba'e nje böngo kamoka ma ēdiye akusu ne. Oba'e mövo 'ba lasi dē, vo loo'e aki'di zi zē wa ma zē ombannī.”

11 “Ēzē ayiye mī gawo, i'bě'e bi koma kō'du vīdī ma akīriye kala kyedre aba, alima'e mo aba le zi ye bi nani kila.

12 Ēzē i'bě'e mī liŋo iya'e henyē, 'Rakyēyī mēdī ētī.'

13 Ēzē vīdī mī liŋo nani irīye kala kyedre aba, i'dīye wa mētē 'be'e 'ba rakyēyī malima, ēzē zē irīnnī 'e dē kīrī kala kyedre aba, oba'e wa mētē'e hulēhu.

14 Ēzē kya 'ba liŋo mandere gawo omba dē bi 'e kīrī kala kyedre aba mandere kō'du 'be'e kowo, ila'e bi nani akyitō'e turufu 'de ta ndīye zi mo na lōmu rē zē.

15 Mayada zi ye tūnyō, mī kadra 'ba vūrē aba atēdī na kyēnyē ndra kō'du gawo nani ta da gawo 'ba Sodomō, Gomora aba.”

Yēsu ame'do kō'du 'ba riti
(Mk. 13:9-13; Lk. 21:12-17)

16 “Owo'e te, mēdī 'e kutu yaga kaa tūmēlē mī kutē wōlīwōlī. Here ēdīye ŋbala kaa wiriye. Mora ēdīye kpa kaa atu'bu o'dōnnī kō'du kyēnyē dē.

17 Ongō'e re 'e laka, ga kō'du vīdī maako atēdīnnī ani zē akīrī nī 'e akika bi 'ba vūrē mora zē aku'bōnnī 'e mī bi 'ba mōtu'e.

18 Kō'du ma, akika 'e bi 'ba vūrē komo vo dakaŋo yere ētī, zi kō'du yōyō laka ne yada zi zē zi vo leze'e.

19 Ēzē ikannī 'e bi 'ba vūrē, asōsu'e dē a'dī ra atī'bě'e zi kiya, mandere hala akonyo'e. Mī kadra nani mo ōko ku, akī'dī zi ye a'dī akiya'e.

20 Ga kō'du me'do ma akame'do 'e atanza dē 'be'e, zē atayinnī kazi Lawo Kōlō Laka 'ba 'bu'e akame'do kpuru kazi 'e.”

21 “Ōndu'e atēnyīnnī akpa da ōndu'e zē kī'dī zi kofo. 'Bu'e atēnyīnnī akpa da gisīsi 'bēnnīye zē kī'dī zi kofo. Gisīsiye ako'dōnnī wehe akpa vo ko'jo zē aba akutu zē zi kofo.

22 Vīdī biya akiyīye ga kō'du ma. Mora vīdī ma nduwē na kyigō le mī ndundu mo, akayōmo mo.

23 Ēzē o'dō'e na kyēnyē mī gawo maako, aho'e mī gawo ma agamo. Ma yada zi ye tūnyō, inde'e lōo ne'e mī gawo biya 'ba Yiserele ne dē, gba kazi Wisi a Vīdī tōko.

24 Vo kō'du ko'jo anza kyedre ta da vo komoyandi 'bēnī. Vo yasa anza kyedre ta da vo kyedre 'bēnī.

25 Here vo kō'du ko'jo mo'bo zi tēdī kaa vo komoyandi 'bēnī, vo lō'bō kaa vo kyedre 'bēnī. Ēzē vo da dakota ako'jo Belezobulu, vo dakota 'ba liŋo'e ako'jo ru kyēnyē aba.”

Atere ēyī
(Lk. 12:2-7)

26 “Here ere'e vīdī dē. Yaanya aba, wa ma ayōfu dō mo, akayēhu, kō'du koho biya ako'do na yolo.

27 Wa mati mēdī ayada zi ye mī mandōlu, akayada'e mī bikanyi kyedre, wayawaya 'be'e akame'do ta da tōlo 'ba loko.

28 Ere'e dē kazi vīdī ma ēdīnnī ida ra kofo, ofonnnī lawo dē. Ere'e Wīrī ma akatō'bo yaŋa 'dō ida ra lawo aba mī wa'do gehena.

29 Nje tarifa kōlō akatō'bo silo kogo rīyō. Here silo ma kōlō alēpī dē akaŋo kazi da kō'du komba 'ba 'bu'e.

30 Ga kō'du yēvu biya ma de 'e ne, ēdī akiti.

31 Here ere'e dē ēdīye na laka ndra ta da silo kayo.”

Kō'du kyēnyē yasi Yēsu komba dē aba
(Lk. 12:8-9)

32 “Here kô'du zê ma iyannî mî vîdî kayo zê 'bama, mako'do kpa here komo 'bu ma komoriyê.

33 Mora here, êzê vîdî maako omba ma dê ta komo vîdî kayo, ma komba mo kpa dê ta komo 'bu ma komoriyê.”

Anza rakyëyi ra dê wa ne kulu ra
(Lk. 12:51-53; 14:26-27)

34 “Asôsu'e dê henye ere, mayi zi rakyëyi ra kika mî damôku. 'E'e, mayi dê zi rakyëyi ra kika, kulu ra.

35 Mayi zi gisi kora'e tēnyinnî wehe aba da 'bu nni, gisi mīnzô'e tēnyinnî wehe aba da ma nni, mbara koze atēnyinnî wehe aba da wese nni.

36 Vo wehe kyēnyē 'be'e, atēdî akpa vîdî 'ba dakota 'be'e.

37 “Zê ma o'donnî lovo 'bu nni, mandere ma nni ndra ta da ma, o'bōnnî dê zi tēdî na vo lō'bō 'bama. Zê ma o'donnî lovo gisi kora 'bēnnî, mandere wisi wu'jê o'bōnnî dê zi tēdî na vo lō'bō 'bama.

38 Zê ma injēnnî taka 'bēnnî dê riyê zi lō'bō ga ndî ma, o'bōnnî dê zi tēdî na vo lō'bō 'bama.

39 Zê ma o'donnî lovo dīdinnî ndra ta da lovo ma, akayōlunnî. Zê ma ayōlunnî dīdinnî ga kō'du ma, aki'jannî dīdî lôhu.”

Biriti
(Mk. 9:41)

40 “Vîdî ma îriye kala kyedre aba îri ne ma ra, mora vîdî ma îri ma kala kyedre aba, îri ne vîdî ma utu ma ne.

41 Vîdî ma îri nēbî kala kyedre aba ga kō'du mo nēbî, aki'ja mî wakinye 'ba biriti 'ba nēbî. Vîdî ma îri vîdî ma laka kala kyedre aba ga kō'du mo na laka, aki'ja mî wa yanya 'ba biriti 'ba vîdî laka.

42 Êzê vîdî ma i'dî gbî le nje siko 'ba wini kyëyi, zi vîdî ma kōlō 'ba ga ndî ma, vîdî nani aki'ja biriti rê nî.”

11

Vo lîtu'e kazi Yowani Baptisi
(Lk. 7:18-35)

1 Mati Yēsu inde kō'du nenyē'e yada mo zi vo lō'bō 'bēnî 'butē domoriyō ne'e, mo îla bi nani i'bē kō'du yandi yēti aba mî gawo 'ba Galilaya'e.

2 Mati Yowani Baptisi owo mî kamba, kō'du Korisito ēdî ako'do ne, mo utu kya 'ba vo lō'bō 'bēniye zi mo.

3 Zê ako'jonnî ha Yēsu iyannî henye, “Ayada zi ze, yi ra kora ma omba tayi kōdō dida ze bi vîdî maako?”

4 Yēsu aya'ba da me'do iya henye, “Î'bē'e a'ba'e hulēhu ayada'e zi Yowani kō'du ma ēdî akowo'e kongō mo aba.

5 Vo komokōndu ato'bo bi kongō, vo kepe ato'bo lasi, zê ma ēdinnî na riti kazi kō mōnyu o'do zê nbala, vo mbilikisi owo kō'du, yōku vîdî ēnyinnî lôhu na dīdî, kō'du yōyō laka ēdî yēti mo zi vo leriye.

6 Rakyenyi ēdî zi zê ma anza nni dê dajijî aba ga kō'du ma.”

7 Mati vo lō'bō a Yowani ēdî atî'bēnnî, Yēsu ame'do kō'du mo zi vîdî kayo: “Mati i'bē'e yaga zi Yowani mî da lipî, a'di ra omba'e zi kongō? Rakidê 'ba mbili loma mî buluku?

8 A'di ra i'bē'e yaga zi kongō? Vîdî kora usu rê nî mî bōngo laka? Vîdî ma usu rê nni kaa mahere ne alimannî mî loko kyedre a yere.

9 Ayada'e zi ma a'di ra i'bē'e yaga zi kongō? Nēbî ra? Ōo ongo'e ndra ta da nēbî.

¹⁰ Here kò'du yòru ra iya kò'du ga kò'du mo, 'Ma kutu vo lò'bò ama dagba komo yì zì gèrì yèhu zì bi yì.

¹¹ Ma yada zì ye tìnyò, Yowani Bapatìsì èdì kyedre ta da vīdì maako, mo maako ma tisiwa mī damòku 'ba Wīrì kyedre ta da Yowani.

¹² Mī kadra ma Yowani Bapatìsì ayètì kò'du 'bèñì le mī kò'do nenyè damòku 'ba Wīrì èdì tòvu kyedre kyigò aba. Kora vo wehe kò'dò'e ì'dì rē nñi zì kuru mo na gbòròkòtò.

¹³ Here le mī kadra 'ba Yowani nèbiye biya kò'du kī'dì 'ba Mosa ame'do kò'du 'ba damòku.

¹⁴ Èzè omba'e zì koma mī kò'du kise 'bèzè, Yowani mo Eliya, ma kò'du tayi 'bomo ayètì.

¹⁵ Owo'e kò'du ne èzè èdìye mbili aba!"

¹⁶ "Yaanya aba, kaa a'dì ma kiya ga kò'du vīdì ma èdinnì mī kò'do ma ndenye ne? Zè kaa gisìsì ma èdinnì alima mī bi 'ba wakogo. Gbongò ma kòlò akagbògbò hē nñi zì maako'e akiya.

¹⁷ 'Henye, dolo kudì 'ba rakoze zì ye, mora olo'e dè.

Daya'bi ze ngala 'ba dakoli, mora udu'e dè.'

¹⁸ Mātì Yowani ayi, mo oro hē nī uwè a'jì dè vīdì biya iyannì henye, 'Mo èdì dakyikyì aba.'

¹⁹ Mātì Wisi a Vīdì ayi, mo onyo wa, uwè a'jì. Mora vīdì iyannì henye, ongo'e bi te da kora ne. Mo onyo wa takanyi. Uwè a'jì kpa takanyi mo abòka 'ba vo 'be'bele kò'du'e vo kò'du kyènyè kò'dò'e ètì. Mora kò'du yolo a Wīrì èdì na yada zì tēdì tìnyò tēmì wa ma o'dò rē nī."

Vīdì 'ba gawo naniye owonnì kò'du dè

(Lk. 10:13-15)

²⁰ Vīdì ma mī gawo ma Yèsu o'dò kò'du kò'do kyedre ènì mī zè ne, 'de oto dè nñi dè tēmì kò'du kyènyè 'bènnì, here mo iya zè na kyènyè.

²¹ "Atèdì zì ye kyènyè Korozini! Atèdì zì ye kyènyè Beteseyida! Èzè kò'du kò'do ma o'dò mī ye ne o'dò mī Tiyere, Sídoni aba kani vīdì nani usunnì bongò 'ba lubè ku rē nñi zì yada henye ere zè otonnì dè nñi ku tēmì kò'du kyènyè 'bènnì.

²² Ma yada zì ye henye, mī kò'do 'ba vurè aba, Wīrì akila vīdì 'ba Tiyere, Sídoni aba tada'e.

²³ Yì Kaparanamo! Omba'e zì re 'e kinjè komorìyè? Aku'du'e akanjo mī wa'do 'ba gehena. Èzè kò'du kò'do ma o'dò mī ye ne mo'dò mī Sodomo, atèdì zo kadra ndenye aba.

²⁴ Akato'bo yolo'e henye, mī kò'do 'ba vurè aba Wīrì rasòsu ndra kò'du Sodomo tada'e!"

Ayiye zì ma zì lawo

(Lk. 10:21-22)

²⁵ Mī kadra nani Yèsu iya henye, "'Bu Yere 'ba komorìyè dakanjo aba! Mo'dò òwò'dì zì yì ga kò'du zì vo kazi kò'du yolo'e, wa ma oho kazi vo kò'du yolo'e vo yandì ètì ayada ku zì gisìsiye.

²⁶ Jo, 'bu, nenyè hala wa ma omba kani zì rē nī kò'do.

²⁷ 'Bu ma ì'dì wa ku biya zì ma. Vīdì maako ayolo Wisi dè nje 'Bu. Vīdì maako ayolo 'bu dè nje Wisi, zè ma Wisi inzi zì nñi yada."

²⁸ "Ayiye zì ma 'e biya ma na riti kazi wayeto kinjè maki'diye alawo.

²⁹ O'dò 'e loo 'bama, ayandi 'e kazi ma, ga kò'du ma vo watowo raya'ba aba. Here aki'ja'e ralawo.

³⁰ Loo 'bama ayeto dë. Kinjë mo na pëlë.”

12

Kö'du ko'jo ga kö'du ko'do 'ba ralawo

(Mk. 2:23-28; Lk. 6:1-5)

¹ Anza na kowo ta go mo, Yësu ëdi gbo ti'bë kpuru tëmì yaka 'ba nyenyo mi ko'do 'ba ralawo aba. Vo lö'bö 'bomo'e gbo na o'bo, here ayetonni da mbili nyenyo kowe i'jö mo konyo.

² Mati Farasi ongonni kö'du ne here, zë iyanni zi Yësu henye, “Ongo te, anza na laka mi kö'du ki'di 'beze zi vo lö'bö 'bëyiye kö'du mahere ne, kö'do mi ko'do 'ba ralawo!”

³ Yësu aya'ba da me'do iya henye, “Ako'jo'e kö'du ma Dawidi o'do mi kadra nani ma mo vidi 'bëni ëti na o'bo ne dë?”

⁴ Mo i'bë ödu mi loko 'ba Wirì, mo nni vidi 'bëni ëti onyonni mangolo'bo koro ma i'di zi Wirì, ëdi le mi kö'du ki'di anza dë zi zë konyo mo, nje vo karasa ra akila zi konyo.

⁵ Kodö ako'jo'e dë mi kö'du ki'di 'ba Mosa iya henye, tëmì ko'do 'ba ralawo biya vo kö'du yeti mi yëkëlu 'ba Wirì zë oronni ko'do 'ba ralawo dë, here zë anza nni dë na litë?

⁶ Ma yada zi ye henye, wa maako ëdi kinye kyedre ta da yëkëlu.

⁷ Ködu yöru iya henye, momba ngötu kumu dë, momba 'e zi tedi na mikuku. Ezë ayolo'e mi kö'du nenyë ku, o'bo'e dë zi zurë kikyë ra vidi ma o'donni kö'du kyënyë ako dë.

⁸ Wisi a Vidi Yere 'ba ko'do 'ba ralawo ra.”

Kora vo kala keje

(Mk. 3:1-6; Lk. 6:6-11)

⁹ Yësu ila bi nani ënyi i'bë bi 'ba mötu.

¹⁰ Kora maako ëdi ani na vo kala keje. Kya 'ba vidi maako'e edinni ani ombanni zi Yësu susu ga kö'du kyënyë kö'do ako'jonnì ho mo iyanni henye, “Èdi na kyënyë mi kö'du ki'di 'beze zi vidi ko'jo mi ko'do 'ba ralawo?”

¹¹ Yësu aya'ba da me'do iya henye, “A'di, ezë vidi ma kölö tëmì 'e ëdi timëlë aba alëpi mi wogo yöndu mi ko'do 'ba ralawo, akasösu kö'du mo dë zi koto mo yaga?”

¹² Vidi köndu ra laka ndra ta da timëlë! Here ne, kö'du ki'di 'beze ila ze zi vidi maako konyi mi ko'do 'ba ralawo aba.”

¹³ Here mo iya zi kora 'ba kala keje ne henye, “Iza ga kala yi yaga.” Mo iza go mo yaga, gbo na laka löhu kaa agamo ne.

¹⁴ Here Farasiye i'bënni o'donni mala zi Yësu kofo.

Vo litu kinzi a Wirì ra Yësu?

¹⁵ Mati Yësu owo kö'du mala rë ni ne, mo i'bë 'de ta bi nani, mora vidi kayo alö'bönni gbo ga ndi mo aba. Mo ako'jo vidi ma zë na rakoo ne'e biya,

¹⁶ mo ise go mo zi zë iya henye, mayadanni kö'du ni dë zi vidi maako'e.

¹⁷ Mo o'do here zi rë ni ko'do kaa kö'du ma nëbi Yisaya ayi ku tinyö.

¹⁸ “Kinye ëdi vo lö'bö ama ma minzi.

Mo ma mo'do lövo mo.

Kö'du mo, ma na rakyenyi.

Ma kutu Lawo Kölö Laka ama do mo, mo akayöyö kö'du vurë ama zi vidi.

¹⁹ Mo awasa mandere ha gbögbö dë

mandere me'do na gu nberere da gëri.

²⁰ Mo owe loma ma idë rë nī ku ne dë,
mandere yölu lamba ma omba ku kara tōrō kazi lëru.
Mo atëdi nduwë, le mo ako'do vurë ma laka 'ba kpiliri.

²¹ Tu'dë biya aki'di kö'du sōsu 'bënni mī mo."

Yësu Belezobulu aba

(Mk. 3:20-30; Lk. 11:14-23)

²² Here kya 'ba vidi maako'e ikanni kora vo komoköndu maako zi Yësu, o'bo dë zi me'do ga kö'du mo ëdi dakyiki aba. Yësu ako'jo kora ne, here mo o'bo zi me'do bi kongo aba.

²³ Vidi biya na rakaga tēmi kö'du ma Yësu o'do ne. Zë ako'jonnī kö'du iyanni henye, "Mo atëdi Wisi 'ba Dawidi ra?"

²⁴ Mati Farasiye owonnī kö'du ne, aya'banni do mo iyanni henye, "Mo ore dakyiki ne'e yaga, ga kö'du vo dë zë Belezobulu ra, i'di kyigo ne zi mo zi ko'do here."

²⁵ Yësu ayolo kö'du ma zë ëdinni asōsu, mo iya zi zë henye, "Dakaŋo ma inye rë nī na gbongo gbongo wehe ko'do oka ani aba, alima na konda dë. Gawo maako, mandere dakota ma inye rë nī na gbongo gbongo wehe ko'do oka maako aba akalēpi.

²⁶ Here ëzë gbongo ma kölö ëdi wehe ko'do oka nī vere aba mī damōku a Satani, nenyë kö'du ya'ba aba henye, inye rë nī ku nzo na gbongo gbongo kandi apere rë nī.

²⁷ Iya'e henye, mo ore dakyiki yaga kyigo 'ba Belezobulu aba, mora ëyi ra i'di zi vo ga ndi yiye kyigo ne zi zë kore yaga? Zë atëdi na vo vurë 'bë 'e.

²⁸ Èzë mora dakyiki kyigo 'ba Lawo 'ba Wiri, here damōku a Wiri ayi ku de 'e."

²⁹ "Vidi maako o'bo dë tödu mī loko 'ba kora ma na kyigo zi wasisi omo koba, nje ëzë mo ida kora kyigo ne dagba atehe 'da loko omo kolo."

³⁰ "Vidi ma anza dë 'bama, mo ëdi tñyö kö'du aba ra ma. Vidi ma akonyi ma dë zi toto, ëdi tñyö pere mo.

³¹ Ma yada zi ye henye, ato'bo vidi kila ga kö'du kyënyë mati o'donni, kö'du kyënyë kiya aba, mora vidi mati iya kö'du kyënyë ra Lawo Kölö Laka, ila mo dë.

³² Vidi mati iya kö'du kyënyë ra Wisi a Vidi akila mo, vidi mati iya kö'du kyënyë ra Lawo Kölö Laka ila mo dë yaanya aba nburu."

Kaga logo nī aba

(Lk. 6:43-45)

³³ "Zi tēdi logo laka aba ëdi kaga ma laka aba. Èzë ëdi kaga ma kyënyë aba atëdi logo ma kyënyë aba. Kaga akayolo tara dakyinë 'ba logo ma ana.

³⁴ 'E wiri ne'e, hala akiya'e kö'du ma laka, mora 'e Satani? Ha akiya wa ma ëdi. Ndo mī didi mo aba.

³⁵ Vidi ma laka akodo gbi wa ma laka ga kö'du laka ëni, vidi ma kyënyë akodo gbi kö'du kyënyë ga kö'du kyënyë ëni.

³⁶ Ayolo'e henye kadra 'ba vurë aba, vidi biya na kölö kölö akayëtī kö'du kyënyë ma mo iya.

³⁷ Me'do hë yi ra, akpa ako'do vurë mo aba rë yi, zi yolo yi vo kö'du laka kodo vo kö'du kyënyë."

Kö'du ko'jo ga kö'du ko'do

(Mk. 8:11-12; Lk. 11:29-32)

³⁸ Here kya 'ba vo komoyandi 'ba kö'du ki'di maako'e, kya 'ba Farasi maako'e eti, ame'donni riyë iyanni henye, "Vo komoyandi, domba zi yi kongö ta bi kö'du ko'do ko'do."

³⁹ Mo aya'ba do mo zi zë iya henye, "Hala vidi kyënyë 'ba kazi wiri edinni kadra ndenye aba. Ako'jo'e ha ma ga kö'du ko'do? 'E'e! Kö'du ko'do ma akayada zi ye atëdi nje kö'du ko'do 'ba nëbi Yona."

⁴⁰ Tëmi gëri kölö ne Yona o'do kadra wota yondo aba mi kyenze, here Wisi a Vidi ako'do kadra wota yondo aba mi hu kaño yöndu ne.

⁴¹ Mi ko'do 'ba vurë aba, vidi 'ba Ninëwë atënyinni riyë akasusunni 'e ga kö'du zë otönni dë nni ku tëmi kö'du kyënyë 'bënni, ma owonni kö'du yëti 'ba Yona ne. Ma yada zi ye, wa kyedre maako ëdi kinye ta da Yona."

⁴² Mi ko'do 'ba vurë aba yere mbara 'ba daliño 'ba Seba atënyi riyë 'e susu ga kö'du mo i'bë tëmi gëri ne biya tëmi kaño 'bëni kö'du me'do yolo yandi 'ba yere Solomono kowo. Miya zi ye henye, wa ëdi kinye kyedre ta da Solomono!"

Ta'ba 'ba dakyiky (Lk. 11: 24-26)

⁴³ "Ëzë dakyiky asi ku yaga tara vidi, i'bë lasi aba dakaño maako bi lawo koma. Ëzë i'ja dë,

⁴⁴ akiya na bi dëni henye, 'Ma ta'ba hulëhu liño ama ma mila ne.' Here i'bë hulëhu i'ja loko na mbiya, nbala na laka."

⁴⁵ Here ënyi i'bë yaga ika aboka nyie madomoriyö dakyiky maako'e na kyënyë ta da ni, zë ayinni alimanni gbo ani. Ëzë inde rë ni ku, vidi nani ëdi mi riti kyënyë ta da ma dagba. Nenyë ëdi kö'du ma ako'do rë ni zi vidi ma kyënyë'e mi ko'do nenyë."

Ma 'ba Yësu öndu mo eti (Mk. 3:31-35; Lk. 8:19-21)

⁴⁶ Mati Yësu ëdi gba ame'do zi vidi kayo, ma mo öndu mo eti okonni gbo. Zë oronni yaga kö'du ko'jo zi me'donni zi mo."

⁴⁷ Here vidi maako tëmi vidi naniye iya zi mo henye, "Ongo te ma yi, öndu yi eti edinni atoro yaga, ombanni zi me'do zi yi."

⁴⁸ Yësu aya'ba da me'do iya henye, "Ëyi 'bëni ma ma? Ëyiye ra öndu ma'e?"

⁴⁹ Mo ënyi ayada bi da vo lö'bö 'bëniye, iya henye, "Ongo te! Kinye ma ma öndu ma eti."

⁵⁰ Vidi ma o'do wa ma 'bu ma komoriyë omba mo zi ko'do mo ne, mo ra na öndu ma, ëmi ma ma ma."

13

Mala 'ba vo kofo kil (Mk. 4:1-9; Lk. 8:4-8)

¹ Mi ko'do kölö, Yësu ila liño ënyi i'bë da göti 'ba föfö alima gbo akaño."

² Vidi kayo ma atoto rë nni kpo ta ro mo gbo kyo, mo ëkyi mi tönjö alima gbo mi mo, vidi kayo oro 'bënni yaga da göti."

³ Mo alima kö'du yëti zi zë kyo tëmi mala. Yësu iya henye, "Kadra maako aba kora maako i'bë kofo kil."

⁴ Mati mo ili kofo mi yaka, kya mo alëpi da gëri, ali ayi onyonni 'de."

⁵ Kya mo alëpi mi kaño ma ri'di, kaño ma laka nje tisiwa aba, kandi kofo ne ötu ga kö'du kaño ne alo dë."

⁶ Mati kadra ese o'bo wevo ma luru ne'e, ga kö'du ngara'da ödu dë gbo na laka, kandi wevo ne'e akyitu gbo.

⁷ Kya 'ba kofo alëpi mī kutë kono, övu mora ofo wevo mo.

⁸ Kya 'ba kofo alëpi mī kaŋo ma laka wevo mo ana i'jō, kya mo lamikölö, aga mo'e 'butëmodaka, mora aga mo'e 'butëwota."

⁹ Yësu inde kö'du 'bëni iya henye, "Owo'e kö'du ne, ëzë ëdi 'e mbiliye aba!"

Mi i'jō 'ba mala ne

(Mk. 4:10-12, Lk. 8:9-10)

¹⁰ Vo lö'bō'e ayinnī zi Yësu ako'jonnī ho mo iya henye, "Kö'du a'di ëdi 'bëyi ame'do zi vidī tēmī mala?"

¹¹ Yësu ënyi aya'ba do mo iya henye, "Kö'du koho 'ba damöku 'ba Wiri i'di ku zi ye, anza dë zi zë.

¹² Mora here, vidī ma wa aba akī'di zi mo ndra, here mo atëdi mo aba kyo ta da ma ëdi. Mora vidī mati anza wa aba dë, akoba 'de kazi mo gbī le ma tisi ma mo ëdi mo aba ne.

¹³ Mī kö'du ma mëdi ame'do zi zë tēmī mala ëdi henye, 'Zë ongōnnī bi mora i'jannī dë, zë o'je mbili nni.

Mora owonnī mandere ayolōnnī dë.'

¹⁴ Kö'du kumë 'ba Yisaya ga kö'du 'bëzë ne henye,

'Vidī nenye'e akowonnī nje na kowo

mora ödu dë, dë zë.

Zë akongōnnī bi akongō

mora 'de i'jannī dë.

¹⁵ Didī vidī nenye'e na kyigo.

Mbili vidī nenye'e yaanya aba na kisi.

Zë ombannī dë zi kö'du tīnyō kongo.

Ëzë mbili zë anza dë na kisi,

zë akongōnnī komo nni aba,

akayolōnnī dë nni aba mora akoto dë nni zi ma hulëhu,

mora akako'jo zë.' "

¹⁶ "Mora kö'du'e ne laka ga kö'du komo'e i'ja ku, mora mbiliye owo kpa ku.

¹⁷ Ëdi na laka miya zi ye nëbi kayo mora vidī kayo a Wiri ombannī zi ki'ja wa ma i'ja 'e ne, mora 'de i'jannī dë, mora zë ombannī zi kowo wa ma owo'e ne, mora 'de owonnī dë.

Yësu ayada mī mala 'ba vo kofo kilī

(Mk. 4:13-20; Lk. 8:11-15)

¹⁸ "Owo'e ayandiye mī kö'du 'ba vo kofo kilī ne.

¹⁹ Zë mati owonnī kö'du kise 'ba damöku ne, mora ayolōnnī dë ëdinnī kaa kofo mati alëpi da ga gëri. Satani ayi iri me'do ne yaga tēmī di'di zë.

²⁰ Kofo mati alëpi dakaŋo ma ri'di aba, ëdi zë ma owonnī kö'du ne rakyenyi aba, kandi ma owonnī.

²¹ 'De ödu dë gbo mī di'di zë, mora ëhinnī dë na konda. Here mati kö'du kyënyë maako ayi ga kö'du kise ne, akilannī 'de kandi.

²² Kofo ma alëpi mī kono ne, ga kö'du zë ma owonnī kö'du kise ne, kö'du sösu ga kö'du wa 'ba dakaŋo, lövo wa kyo ila kö'du kise ne dë tödu mī di'di zë, du anannī logo dë.

²³ Kofo ma ili mi kano ma laka, edi ko'du ze ma owonni ko'du kise ne, irinni go ze ra ananni loko, kya mo lamikolo, agamo'e 'butemodaka mora agamo'e 'butewota."

Mala ko'du 'ba nyangölu

²⁴ Yesu ayada mala ma kya mo zi ze. "Damöku 'ba Wirī edi kaa henye. Kora maako ili kofo ma laka mi yaka eni.

²⁵ Yondo kolo maako aba, mati vidi o'donni ku biya vo wehe ayi ili kofo nyangölu mi kutē wana, mora i'bē wēni 'de.

²⁶ Mati wevo mo övu, mbili mo omba ku zi re ni ki'di. Nyangölu alaya gbo.

²⁷ Vo kalima a kora ne ayi zi mo iya henye, 'Kyedre, kofo laka ra ili mi yaka 'beyi ne. Nyangölu ne ayi 'beni ta kila?"

²⁸ Mo aya'ba da me'do zi mo, iya henye, 'Ne vo wehe maako ra o'do ko'du ne.' Ze ako'jonnī ho mo iyanni henye, 'Omba zi ze ti'bē nyangölu ne koto mo 'de yaga?"

²⁹ Mo aya'ba da me'do, iya henye, 'E'e, ga ko'du ezē atoto'e nyangölu ne akoto'e kya wana 'dō ze eti.

³⁰ Ila'e wana 'dō nyangölu aba mövunni bi kolo le kadra 'ba wakumu ta yaka aba. Ma kayada zi vo loko'e, zi nyangölu koto dagba, ho mo kida na kulu ze ko'bo, mora da wana toto zi ki'di mo mi lo'bi."

Mala 'ba kofo masatada

(Mk. 4:30-32; Lk. 13:18-19)

³¹ Yesu ayada mala ma aga mo zi ze, "Damöku 'ba Wirī edi henye: Kora maako oba kofo masatada iyi mi yaka eni.

³² Kofo matisiwa aba ta da kofo biya, mati övu riyē, gbo na kyedre ta da wevo biya, övu na kaga, ali ayinni uvō loko enni mi ngora mo."

Mala ko'du 'ba langa

(Lk. 13:20-21)

³³ Yesu nduwē mala maako yada mo zi ze iya henye, "Damöku 'ba Wirī edi henye: Mbara maako oba langa asusē mi tele 'butesowo 'ba lunzu i'di gbo to'bu."

³⁴ Yesu ayada ko'du nenyee zi vidi kayo temi mala. Mo iya ko'du ako de zi ze kazi mala.

³⁵ Mo o'do ko'du ne here zi ko'du kiya 'ba nēbi tayi tinyō: "Ma ko'do mala ezē ma me'do zi ze. Ma kayada zi ze wa mati ayolonnī de kyere ma damöku i'di re ni ne."

Yesu ayada mi mala 'ba nyangölu

³⁶ Mati Yesu ila vidi kayo ödu loko, vo lo'bō 'bomowe ayinni zi mo, iyanni henye, "Ayada dero zi ze mi mala 'ba nyangölu mi yaka ne a'di?"

³⁷ Yesu aya'ba do mo, iya henye, "Kora ma ili kofo ma laka ne Wisi a Vidi.

³⁸ Yaka damöku, kofo ma laka ne, mora vidi ma 'bēnni 'ba damöku ne. Nyangölu ra vidi ma 'bēnni 'ba Satani.

³⁹ Vo wehe ma ili kofo ne mo ra Satani. Wa kumu ta yaka mora ndundu 'ba daliṇ, mora vo kumumo'e ze ra malayika'e."

⁴⁰ "Here kaa ma nyangölu atoto do mo o'bo mi wa'do, ko'du ne ako'do re ni here mi ndundu 'ba daliṇ aba.

⁴¹ Edi here, Wisi a Vidi akutu yaga malayika eniye, zi toto temi damöku eni yaga, vidi ma biya edinni vidi ki'di zi ko'du kyenyē ko'do, biya agamo'e ma edinni ko'du kyenyē ko'do.

⁴² Zē aku'dunni zē mī wa'do, zē akudunni hē nni konyo aba.

⁴³ Vidi a Wirī atanyinni kaa kadra mī damōku a 'bu nni, owo'e kō'du ne, ēzē ēdi 'e mbili aba."

Mala kō'du 'ba wa koho

⁴⁴ "Damōku 'ba Wirī ēdi henye, kora maako i'ja wa na koho mī yaka. Mo ayōfu dō mo gbo lōhu. Mo na rakyenyi, i'bē wogo wasisi mati mo ēdi mo aba yaga, i'bē hulēhu wogo yaka nani gbo.

Mala 'ba ateje

⁴⁵ "Damōku 'ba Wirī ēdi kpa kaa henye. Kora maako ēdi bi koma kō'du dahabo ma laka.

⁴⁶ Mati mo i'ja, mo i'bē wogo wasisi mati mo ēdi mo aba biya yaga, wogo dahabo nani gbo.

Mala 'ba kirī kyenze

⁴⁷ "Damōku 'ba Wirī ēdi kpa kaa henye, kya 'ba kora vo kyenze kirī u'du wa 'ba kyenze kirī enni yaga mī fōfō, mora iri dakyinē 'ba kyenze biya.

⁴⁸ Mati wa 'ba kyenze kirī ēdi ku ndo, zē otōnni yaga da gōti alimanni gbo akaṇo zi mī kyenze ne yanya, ma laka ne i'dinni mī бага enni, mati anza na laka u'dunni zē 'de mōku.

⁴⁹ Atēdi mī ndundu 'ba daliṇo aba kaa nenye. Malayika ati'benni yaga akako'donni vidi ma kyēnyē'e tēmi ma laka

⁵⁰ Aku'du zē mī wa'do 'ba koli ani zē akudunni hē nni konyo aba."

Kō'du kyī ma koo aba

⁵¹ Yēsu ako'jo hē zē, iya henye, "Ayolo'e kō'du nenye'e ku?" Zē aya'banni dō mo iyanni, "Oo."

⁵² Here mo aya'ba dō mo zi zē iya henye "Vo komoyandi 'ba kō'du ki'di ma ayandi zē kō'du 'ba Damōku 'ba Wirī, kaa vo kyeti 'ba loko mati oba wa ma kyī ma koo aba, yaga tēmi lo'bi eni."

Omba Yēsu dē mī Nazereta

(Mk. 6:1-6; Lk. 4:16-30)

⁵³ Mati Yēsu inde yada mala nenye'e ku, mo ila bi nani

⁵⁴ enyi i'bē hulēhu mī gawo 'bēni Nazereta. Mo ayēti kō'du mī bi 'ba mōtu, mora zē ma owonni kō'du yēti 'bomo ne, zē rakaga aba. Zē ako'jōnni kō'du, iyanni henye, "Here mo i'ja kō'du yolo mahere ne ta kila? Mora kō'du ko'do 'bomo ne'e?

⁵⁵ Mo ra dē wisi 'ba vo wakisē? Mariya ra dē ma mo, Yemisi, Yosepa, Simona, mora Yudasī, zē ra dē na ōndu mo'e?

⁵⁶ Emi mo'e ra dē ēdinni alima kinye ne? Mo i'ja kō'du nenye biya ta kila?"

⁵⁷ Mora here, zē ombanni mo dē. Yēsu iya zi zē henye, "Nēbi oro ta ga bi ne biya nje mī gawo 'bomo vo dakota 'bomo eti.

⁵⁸ Mo o'do kō'du ko'do dē ani, ga kō'du zē anza nni dē kō'du koma aba."

14

Koli 'ba Yowani Bapatisi

(Mk. 6:14-29; Lk. 9:7-9)

¹ Mī kadra nani Herōda vo dakaṇo owo kō'du Yēsu mo ayada zi vo mī

² turu eniye henye, "Tinyō Yowani Bapatisi ra enyi ku na didi." "Kō'du nere ra mo ēdi kyigō nenye aba, zi kō'du ko'do ne'e ko'do mo."

³ Kò'du Heroda ra kyere i'di kò'du zi Yowani kiri kida mo nyori aba ku'du mi kamba. Mo o'do kò'du ne ga kò'du Herodiya mbara 'ba ondu mo Pilipo.

⁴ Mi kadra maako aba, Yowani Bapatisi ayada zi Heroda, iya henye, "Anza na laka zi yi Herodiya koze."

⁵ Here Heroda omba zi mo kofo, mora ere kazi vidi 'ba Yuda'e ga kò'du ze asosu 'benni Yowani ne neni ra.

⁶ Here mi kadra ko'jo 'ba Heroda aba wu'je 'ba Herodiya olo komo vidi kayo. Heroda gbo rakyenyi aba

⁷ alomu zi mo, iya henye, "Malomu ku zi ki'di zi yi wa ma ako'jo kò'du ga kò'du mo."

⁸ Here temi kò'du sosu 'bama mo, mo ako'jo ho mo, iya henye, "I'di zi ma kinye yaanya aba da Yowani Bapatisi da gbenje ne."

⁹ Yere gbo kazi rakyenyi ga kò'du lomu ma mo o'do ta da komo yingo 'benni ne'e biya ne, mo i'di kò'du zi wu'je ne, da kò'du wa ko'jo 'bomo omba ku.

¹⁰ Here mo i'di kò'du ikye da Yowani gbo mi kamba,

¹¹ do mo ne ika mi gbenje mora i'di gbo zi wu'je ne, mo oba ika gbo zi ma ni.

¹² Vo lo'bo a Yowani ayi injenni yoku mo usu, mora ze i'be ayadanni kò'du mo gbo zi Yesu.

Yesu i'di wakonyo zi vidi kayo

(Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17; Yn. 6:1-14)

¹³ Mati Yesu owo kò'du Yowani, mo odo ani mi tonbo, enyi i'be ga bi mbiya na bi deni. Here vidi owonni kò'du mo enyi ilanni gawo 'benni, i'benni ga ndi mo aba ta aka.

¹⁴ Yesu enyi asi yaga temi tonbo, mati mo ongo vidi kayo ne'e, di'di mo oso gbo ndo na kò'du sosu ga kò'du ze, mo ako'jo ze ma na rakoo ne'e gbo.

¹⁵ Hutaga nani aba, vo lo'bo 'bomo ayinni zi mo iyanni henye, "Bi ku ra hutaga bi nenyi bi mbiya ra, utu vidi ne'e lino mi'benni wakonyo kogo zi nni."

¹⁶ Yesu aya'ba da me'do zi ze iya henye, "Ze mi'benni de. 'E na bi de 'e, i'diye wakonyo zi ze konyo."

¹⁷ Ze aya'banni da me'do, iyanni henye, "Wa biya ma dedi mo aba kinye mangolo'bo muyi kyenze riyö."

¹⁸ Yesu iya zi ze henye, "Ika'e ze zi ma kinye."

¹⁹ Mo i'di kò'du gbo zi vidi ne'e limanni aka da loma, mo oba mangolo'bo muyi kyenze riyö ne aba, ongo bi riyö o'do owö'di zi Wiri. Mo owe mi mangolo'bo ne'e i'di ze gbo zi vo lo'bo'e, vo lo'bo i'di ze gbo zi vidiye.

²⁰ Vidi biya onyo ononni mora vo lo'bo obanni бага 'buté domoriyö ndo na koo wa ma odo.

²¹ Watiti 'ba vidi kora ma onyonni wa ne, edi kpulukumuyi vidi, mbara gisisi eti iti de.

Yesu alasi ta da wini

(Mk. 6:45-52; Yn 6:15-21)

²² Here Yesu i'di vo lo'bo'e tekyinni mi tonbo ti'benni dagba kapa föfo moto, mora mo iya vidi ne'e mi'benni 'de.

²³ Ta peti utu vidi ne'e ku, mo i'be da lutu riyé kuti ni aba amötu. Mati hutaga oko, Yesu edi gbo ani kuti ni aba.

²⁴ Mi kadra ne tönjbö ëdī ku na kowɔ mi kutē wini 'ba föfö rē nī koho kazi wini kagba, ga kö'du buluku ëdī aluku zo kī'dī zi mo.

²⁵ Tēmī kutē kadra wota, modaka aba mī da mindö, Yēsu ayi zi vo lö'bö'e lasi aba ta da wini.

²⁶ Mati zē ongonnī mo ëdī alasi ta da wini, zē na tere. Zē iyannī kudu aba na tere henye, "Ne gīlilö 'ba yöku ra."

²⁷ Yēsu ame'do kandi zi zē iya henye, "Uku mī ye, ne ma ra, ere'e dē."

²⁸ Here Petero ame'do riyē iya henye, "Yere ëzē ëdī tinyö yī ra i'dī kö'du zi ma ti'bē ta da wini zi yī anī."

²⁹ Yēsu aya'ba da me'do iya henye, "Ayi." Petero asi yaga tēmī tönjbö ayeto gbo ti'bē ta da wini zi Yēsu.

³⁰ Mati mo ongo buluku kyigo ne, mo na tere ayeto zi lëndi akanjo mī wini. Mo udu "Ayomo ma Yere."

³¹ Kandi Yēsu akako Petero kala nī aba, iya zi mo henye, "Ëdī kö'du koma aba tisiwa. Kö'du a'di dē yī jijiji go mo?"

³² Here zē 'dö riyö ëkyinnī mī tönjbö, buluku ogo gbo.

³³ Here zē ma mī tönjbö ne'e ayetonnī Yēsu, iyannī henye, "Tinyö yī Wisi 'ba Wiri ra."

Yēsu ako'jo vo rakoo mī Genesereta

(Mk. 6:53-56)

³⁴ Zē umunnī kyēti 'ba föfö ayinnī gawo 'ba Genesereta,

³⁵ ani vidī ayolonnī Yēsu gbo, zē utunnī kö'du zi vidī 'ba rakoo'e biya kpo tara gawo nani, ikannī zē gbo zi Yēsu.

³⁶ Zē alenzennī mo zi kila zē mati koo aba ne, gbī nje zi ha bongoo omo kisa, zē biya ma isennī ne, ako'jo zē gbo nbala.

15

Kö'du yandi 'ba wa nbala ti'da aba

(Mk. 7:1-13)

¹ Kya 'ba Farasiye nni vo komoyandi 'ba kö'du kī'dī eti, ayinnī ta Yerusalema zi Yēsu, ako'jonnī ho mo, iyannī henye,

² "Kö'du a'di vo lö'bö 'bēyiye owonnī kö'du kī'dī ma kyedre 'beze ilannī zi ze ne dē? Akaka kala nni dē tēmī gēri ma laka gba kazi wakonyo."

³ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Mora kö'du a'di owö'e kö'du a Wiri dē, iriye ga ndi kö'du yandi 'be'e?"

⁴ Kö'du Wiri iya henye, "Owo 'bu yī ma yī aba. Vidī ma asēnē 'bu nī mandere ma nī akī'dī mo zi kofo."

⁵ Mora ayandi 'e henye, ëzē vidī maako ëdī wa aba, mo mo'do zi 'bu nī konyi mandere ma nī. Mora iya henye, nenyē 'ba Wiri.

⁶ Mo omba dē zi 'bu nī towö. Tēmī gēri ne owö'e kö'du kī'dī a Wiri dē, ga kö'du zi ga ndi kö'du yandi 'be ra kiri.

⁷ 'E vo komokandi ne'e, kö'du 'ba Yisaya ëdī tinyö, kaa ma mo iya kö'du ga kö'du ko'do 'be'e."

⁸ Wiri iya henye, "Vidī nenyē'e owonnī ma me'do hē nni aba, di'di zē tinyö na kowö tara ma."

⁹ Here anza na laka zi zē ma yeto, ga kö'du ëdinnī kö'du kī'dī 'ba vidī köndu ra yandi mo kaa kö'du kī'dī ama."

Wa mati ëdī vidī ko'do na ti'da

(Mk. 7:14-23)

¹⁰ Yēsu ako'jo vidī kayo zi nī iya zi zē henye, "Owo'e, ayolö'e."

¹¹ Anza dē wa ma i'bě ta ha vīdī mī mo ra o'do mo na ti'da, wa ma asi yaga ta ho mo ra o'do mo na ti'da"

¹² Here vo lō'bō omo ayinnī zi mo iyannī henye, "Ayolo'e ku henye ere, Farasi anzannī dē na rakyenyi mī kō'du kiya 'bēyi ne?"

¹³ Yēsu aya'ba da me'do iya henye, "Wevo mati 'bu komoriyē ra dē yī akoto 'de."

¹⁴ "Asōsu'e kō'du zē dē. Zē vo dagba 'ba vo komokōndu. Ēzē kora vo komokōndu maako akoko vo komokōndu agamo, zē 'dō riyō akalēpinnī mī wogo."

¹⁵ Petero ēnyī ame'do riyē iya henye, "Ayada mī i'jō me'do ne te zi ze."

¹⁶ Yēsu iya zi zē henye, "Anza'e dē gba ndrē na komokandi ta da oka'e."

¹⁷ Ayolo'e dē? Wa ma i'bě ta ha vīdī i'bě mī mo mora gbo yaga tēmī ida ro mo.

¹⁸ Mora wa ma asi yaga ta ha, ayi tēmī di'di, ne wa ma o'do vīdī na ti'da

¹⁹ Tēmī di'di mo ayi kō'du sōsu ma kyēnyē, ma akī'dī mo zi wa kofo, ndoro kō'do, kō'du kyēnyē maako'e kō'do mo aba, zi wakolo, ndondo, kō'du kyēnyē kiya ra oka'e.

²⁰ Nenyē'e wa ma ēdinnī vīdī kō'do na ti'da, zi wakonyo kazi kala'e kaka, kaa ma zē iyannī ne, o'do vīdī dē na ti'da."

Koma 'ba mbara tēmī Kanana

(Mk. 7:24-30)

²¹ Yēsu ila bi nani ēnyī i'bě dakanjo ma kara ra gawo kyedre 'ba Tiyyere nni Sidoni aba.

²² Mbara 'ba Kanana maako ma alima bi nani ayi zi mo. Ēnyī udu riyē, iya henye, "Wisi 'ba Dawidi, akonyi ma kyedre. Wu'jē ama ēdī dakyikyī aba, mī riti kyedre."

²³ Yēsu iya me'do ako dē zi mo. Vo lō'bō 'bomo ayinnī zi mo alenzennī mo iyannī henye, "Ore mo 'de, mo ēdī ga ndi ze kīrī kporo nenyē kō'do aba."

²⁴ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Utu ma nje zi vīdī 'ba Yiserele'e ma olunnī."

²⁵ Mati here ne, mbara ne ayi alēpī ndi mo. Mo iya henye, "Akonyi ma Yere."

²⁶ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Anza dē na laka zi wakonyo a gisisiye ku'du mo zi wīhiye."

²⁷ Mo aya'ba do mo iya henye, "Ne tīnyō Yere, wīhi ēdinnī kpa wakonyo ma oso alēpī ta da tarabiza 'ba kyedre 'bēzē 'e ne konyo."

²⁸ Yēsu aya'ba do mo zi mo iya henye, "Yī mbara 'ba kō'du koma kyedre aba. Mī kadra tisi nani wu'jē omo ako'jo rē nī gbo."

Yēsu ako'jo vīdī kyo

²⁹ Yēsu ila bi nani ēnyī i'bě na konda ta da kapa fōfō 'ba Galilaya. Mo ēkyī da lutu alima akanjo.

³⁰ Vīdī kayo ayinnī zi mo, ikannī aba, vo keṇe, vo komokōndu, vo ka'bo, vo ha ngulu vīdī rakoo maako'e kyo ma i'dinnī zē ndi Yēsu, mo ako'jo zē gbo.

³¹ Vīdī ne'e na rakaga ma ongōnnī vo ha ngulu ēdī ku ame'do, vo ka'bo ku na laka, ma keṇe ēdī ku alasi, vo komokōndu ēdī ku bi kongō, ayetonni Wiri 'ba Yiserele gbo.

Yēsu i'di wakonyo zi vīdī kyedre kayo

(Mk. 8:1-10)

³² Yēsu ako'jo vo lō'bō 'bēniye zi nī iya zi zē henye, “Ma rasōsu aba ga kō'du vīdī nenyē'e, ga kō'du zē ēdīnni ku ma aba, kō'do wota aba yaanya aba anzannī dē waako aba zi konyo. Momba dē zē kutu kazi wakonyo, ga kō'du atēdīnni na riti ta da gērī 'bēzē līṇṇ.”

³³ Here vo lō'bō 'bomo ako'jonni hō mo iyanni henye, “Da ki'ja ze wakonyo kyo mī da lēpī nenyē zi kī'dī zi vīdī kayo nenyē'e ta kila?”

³⁴ Yēsu ako'jo hē zē iya henye, “Ēdiye mangolō'bo aba ndō?” Aya'banni dō mo iyanni henye, “Mangolō'bo madomoriyō nzoyi, kyenze ēdī tisiwa.”

³⁵ Yēsu iya kō'du gbo zi vīdī kayo ne zi limanni akaṇo dakaṇo.

³⁶ Mo oba mangolō'bo madomoriyō kyenze ne aba o'do ōwō'dī zi Wīrī, owe mī zē i'dī zē zi vo lō'bō'e, vo lō'bō'e i'dī zē zi vīdī ne'e.

³⁷ Zē onyonni mora ɔvōnni. Here vo lō'bō obanni kōrī madomoriyō ndōndō na nzoyi ma ɔsɔ.

³⁸ Watiti 'ba vīdī kora ma onyonni ēdī 4,000 vīdī mbara gisisi ētī iti dē.

³⁹ Mati Yēsu utu vīdī ne'e ku 'de, ēkyī mī tōṇbō i'bē mī dakaṇo 'ba Magadoni.

16

Kō'du ko'jo ga kō'du 'ba kō'du ko'do
(Mk. 8:11-13; Lk. 12:54-56)

¹ Kya 'ba Farasiye nni Sadeke ētī ayinnī zi Yēsu ombanni zi mo yonzo ako'jonni hō mo kō'du ko'do ko'do mo zi zē, zi yada Wīrī ra omba da kō'du zi mo.

² Mora Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ēzē kadra ēdī ku loso, iya 'e henye, 'Dēdī ku ti'bē zi komo bi laka ki'ja, ga komo bi ēdī na kahi.’

³ Nḥo da mūdō aba, iya 'e henye, ‘Omba ku zi ta'di, ga kō'du komo bi na kahi a'ba na kōndu.’ Aka me'do'e kō'du 'ba komo bi ne bi kongo aba komoriyē, mora o'bo'e me'do dē kō'du kyinē 'ba kadra ne'e.

⁴ Hala kō'du kyēnyē vīdī ma ndenye ne kazi Wīrī. Ako'jo 'e ha ma ga kō'du ko'do? 'E'e, kō'du ko'do ma aki'di zi ye nje kō'du ko'do 'ba Yona.” Here Yēsu ila zē ēnyī i'bē wēnī 'de.

Langa 'ba Farasiye nni Sadeke ētī
(Mk. 8:14-21)

⁵ Mati vo lō'bō'e umu nī kyētī fōfō maaga mo, kō'du mangolō'bo ōlu ta dē zē zi kobanni aba.

⁶ Yēsu iya zi zē henye, “Andire'e ēdī 'e bi kida aba kō'du langa 'ba Farasiye nni Sadeke ētī.”

⁷ Zē ayetonni gbo me'do na ga rē nni iyanni henye, “Mo iya kō'du ne ga kō'du doba 'e mangolō'bo maako dē.”

⁸ Yēsu ayolo kō'du ma zē ēdīnni kiya ne, here mo ako'jo hē zē iya henye, “Kō'du a'di ēdiye ame'do na ga re 'e kō'du mangolō'bo ma anza dē? Hala ēdiye koma tisi aba.

⁹ Gba ayol'e dē? Mangolō'bo muyī ma minye mī mo kō'du vīdī kora kpulukumuyi ne dē? Kōrī ndō ma oso'e?

¹⁰ Mora ēdī hala kō'du mangolō'bo madomoriyō kō'du vīdī kora kpulukusowo ne? Kōrī ēdī ndō ma oso'e?

¹¹ Hala ayol'e dē manza dē ame'do zi ye kō'du 'ba mangolō'bo? Ongo'e ga re 'e kazi langa 'ba Farasiye nni Sadeke ētī.

¹² Here vo lō'bō ayolōnni mo anza dē kō'du ne kiya zi ga rē nni kongo kazi mangolō'bo ma o'do langa aba, wēnī ga kō'du yandi 'ba Farasiye nni Sadeke ētī.”

*Petero Iya Yēsu ra Korisito**(Mk. 8:27-30; Lk. 9:18-21)*

¹³ Yēsu ɛnyī i'bē daliŋo ma kara ra gawo 'ba Kasariya Filipino, bi ma mo ako'jo ha vo lō'bō 'bēniye iya henye, “Ēyī ra vīdī ɛdīnnī akiya mo Wisi a Vīdī?”

¹⁴ Zē aya'bannī dō mo iyannī henye, “kya vīdī maako'e iyannī henye, Yowani Bapatisi ra.” “Agamo'e iyannī Eliya ra, mora agamo'e iya 'bēnnī Yeremaya ra mandere kya 'ba nēbi maako.”

¹⁵ Mo ako'jo hē zē iya henye, “Mora 'e 'be'e? Iya 'be'e ma ɛyī?”

¹⁶ Simona Petero ɛnyī aya'ba dō mo iya henye, “Yī Korisito ra, Wisi 'ba Wīrī wīdī.”

¹⁷ Yēsu ɛnyī aya'ba dō mo iya henye, “Laka, Simona wisi 'ba Yona ga kō'du, tinyō nenye ayi dē zi yī kazi vīdī kōndu maako. Ī'dī mbiyī zi yī kazi 'bu ma komoriyē.

¹⁸ Here mayada zi yī Petero, mako'ba kanisa a ma mora gbī le koli o'bo dē zi dō mo kohe.

¹⁹ Makī'dī gbalaka 'ba Damōku 'ba Wīrī zi yī, kō'du ma ida dakaŋo kinye, akida kpa komoriyē, kō'du ma inga dakaŋo kinye, akinga kpa komoriyē.”

²⁰ Here Yēsu ise go mo zi vo lō'bō 'bēnī ne'e mayadannī dē zi vīdī kōlō maako nī Korisito ra.

*Yēsu ame'do kō'du riti 'bēnī koli aba**(Mk. 8:31-9:1; Lk. 9:22-27)*

²¹ Mī kadra nani zo dagba Yēsu ayeto kiya kō'du riti 'bēnī koli aba zi vo lō'bō 'bēniye kazi koho, iya henye, “Makati'bē mī Yerusalema mora matēdī riti aba kazi kyedre'e, vo da karasa'e vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'dī ɛtī. Akī'dinnī ma zi kofo, mora ta pēti kō'do da wota aba, matēnyī na didī.”

²² Here Petero oba mo tisi dakapa ayeto gbo mo wasa iya henye, “Anza here Yere, kō'du ne mo'do rē nī dē zi yī.”

²³ Yēsu opi komo nī da Petero iya nenye, “Ēnyī 'de ta ra ma, Satani. Yī ra na wayata mī gērī ama, ga kō'du sōsu 'bēyī ne ayi dē kazi Wīrī, mora kazi kō'du kō'do 'ba vīdī kōndu.”

²⁴ Mora here, Yēsu iya zi vo lō'bō 'bēniye henye, “Ēzē vīdī maako omba tayi zi ma, kō'du mo mōlu ta dō mo, mīnjē taka 'bēnī malō'bō ga ma.

²⁵ Vīdī ma omba zi didī 'bēnī yomo akayōlu mora vīdī ma ayōlu didī nī kō'du ma aki'ja.

²⁶ Vīdī atēdīnnī wa aba ɛzē zē īrīnnī damōku ne biya mora ayōlu didī nni? Anza here dē. Waako anza ani dē zi kī'dinnī zi didī nni ya'ba mo aba.

²⁷ Kō'du Wisi 'ba Vīdī omba ku zi tayi mī bikanyi kyedre 'ba 'bu nī malayika ɛnī ɛtī, mora mo akī'dī biriti zi vīdī maako mī kō'du kō'do 'bomo.

²⁸ Miya zi ye henye, kya vīdī maako'e ɛdīnnī kinye akolinnī dē, zē akongonnī bi tayi 'ba Wisi 'ba Vīdī mī damōku 'bēnī.”

17*Yēsu ofo rē nī**(Mk. 9:2-13; Lk. 9:28-36)*

¹ Tapēti kō'do modaka aba, Yēsu oba Petero, Yemisi ɔndu nī Yowani aba, ɛnyī i'bēnnī riyē da dōku konda na bi dē nni.

² Mati zē ɛdīnnī bi kongo rakofō ayi zi Yēsu, komo mo ɛdī alaka kaa kadra, bongo 'bomo ofo rē nī na kanyi.

³ Vo lö'bö wota ne'e, ongonni Mosa nni Eliya aba, edi ame'donni Yesu eti.

⁴ Petero ame'do riyë zi Yesu, iya henye “Yere, edi na laka ze kinye. Ezë omba, ma kuvö gövö wota kinye. Kölö zi yi, Kölö zi Mosa, mora Kölö zi Eliya.”

⁵ Mati mo edi gba ame'do, foli laaka ayi owo riyë dö zë, gu aa temi foli iya henye, “Nenye gogo wisi ama ra, ma na rakyenyi mo aba. Owo'e do mo.”

⁶ Mati vo lö'bö owonni me'do ne, zë na tere umë rë nni na mi yöfu dakaŋo.

⁷ Yesu enyi ayi ise rë zë, iya henye, “Enyiye riyë, ere 'e dö.”

⁸ Here zë ongonni bi riyë i'janni vidi maako dö, du Yesu kuti ni aba.

⁹ Mati zë edi tasinni akaŋo ta da döku, Yesu iya zi zë henye, “Ayada'e dö zi vidi maako kö'du mati ongo'e ne, le ezë Wisi a Vidi enyi ku temi koli.”

¹⁰ Vo lö'bö ako'jonn ha Yesu iyanni henye, “Kö'du a'di vo komoyandi 'ba kö'du ki'diye, iyanni henye ere, Eliya ra atayi dagba?”

¹¹ Yesu aya'ba da me'do zi zë iya henye, “Eliya ra edi tayi dagba, mo akako'jo wasisi nzo.

¹² Mayada zi ye henye, Eliya oko ku nzo, vidiye ra ayolonn mo dö o'donni mo kaa zë omba nni. Temi geri Kölö ne zë ako'donni Wisi 'ba Vidi kpa here.”

¹³ Vo lö'bö enyi ayolonn mo edi ame'do zi nni ne, kö'du 'ba Yowani Bapatisi.

Yesu ako'jo wisi kora dakyikyi aba

(Mk. 9:14-29; Lk. 9:37-43a)

¹⁴ Mati zë a'banni zi vidi kayo ne'e, kora maako ayi zi Yesu alodro da womo ni aba akaŋo komo Yesu,

¹⁵ iya henye, “Yere, i'di miyi meyi ra wisi ama ne. Mo edi koo nöki aba na kyenyë, edi mo kumë kadra maako aba mi wa'do, mandere mi wini.

¹⁶ Mika mo zi vo lö'bö 'bëyiye, o'banni dö mo ko'jo.”

¹⁷ Yesu aya'ba do mo, iya henye, “E vidi kazi koma kö'du kyenyë aba ne'e, omba 'e zi ma tedi eti le ndala aba? Omba'e zi ma lima eti le ndala aba? Ika 'e wisi ne zi ma.”

¹⁸ Yesu i'di kö'du zi dakyikyi ne, enyi asi gbo yaga tara wisi ne, mi kadra nani ako'jo mo gbo.

¹⁹ Vo lö'bö ayinni zi Yesu liya ako'jonn ho mo, iyanni henye, “Kö'du a'di dore ze dakyikyi dö go mo yaga?”

²⁰⁻²¹ Yesu aya'ba da me'do zi zë iya henye, “Miya zi ye henye, ezë ediye koma aba kaa kofo masatada ma tisi, akiya'e zi lutu nenye henye, 'Ibë ta kinye nani!' ati'bë. Ako'do'e wa biya.”

Yesu ame'do löhu ga kö'du koli 'beni

(Mk. 9:30-32; Lk. 9:43b-45)

²² Mati vo lö'bö 'ba Yesu ayi atoto rë nni ku biya mi Galilaya, Yesu iya zi zë henye, “Wisi 'ba Vidi omba ku ki'di mo zi vidi

²³ akofonni mo, ko'do da wota aba mo atenyi na didi temi koli.” Vo lö'bö'e na rasösu ga kö'du mati Yesu iya akofo ni ne.

'Be'bele kopi mi yëkelu 'ba Wiri

²⁴ Mati Yesu vo lö'bö 'beni eti ayinni mi Kaparanamo, vo 'be'bele kö'du 'ba yëkelu ayi zi Petero ako'jo ho mo iya henye, “Vo komoyandi 'be'e edi 'be'bele loko 'ba Wiri kopi?”

²⁵ Petero aya'ba do mo, iya henye “Ēdī here.” Mati Petero i' bē līṇo, Yēsu ame'do dagba, “Simona, kō'du sōsu 'bēyī a'di? Ēyī ra ēdīnnī 'be'bele kopi zi yeree 'ba dakaṇo nenyē? Vo gisi 'ba dakaṇo'e ra kōdo tu'dē maako'e?”

²⁶ Petero aya'ba do mo iya henye, “Vo leze'e ra.” Yēsu aya'ba do mo iya laka, “Gisi 'ba dakaṇo'e opinnī dē.

²⁷ Domba dē zi vo 'be'bele kō'du ne'e ko'do mo zi tēnyīnnī na kamo. Ī'bē mī fōfō kyenze kīrī. Oto yaga dagba kyenze mati īrī ku ne, ayēhu ho mo aki'ja kōhī ṇbirīrī kyo kō'du 'be'bele 'bama 'ba loko 'ba Wīrī 'bēyī aba. Oba zē opī na 'be'bele 'bama 'be'e aba.”

18

Ēyī ra kyedre ndra?

(Mk. 9:33-37; Lk. 9:46-48)

¹ Mī kadra nani vo lō'bō ayinnī zi Yēsu ako'jonnī ho mo, iyannī henye, “Ēyī ra 'bēnī na kyedre mī damōku 'ba Wīrī?”

² Yēsu ako'jo wisi ī'dī mo atoro komo zē,

³ Mora iya henye, “Miya zi ye tīnyō, ēzē ofo re 'e dē kaa gisisi mī di'diye, ōdu'e dē mī damōku 'ba Wīrī.

⁴ Vīdī ma kyedre mī damōku 'ba Wīrī ra mati aya'ba rē nī tisi kaa wisi nenyē.

⁵ Ēzē vīdī mati īrī wisi kaa nenyē kala kyedre aba mī ru ma, īrī ma ku.”

Kō'du yonzo zi kō'du kyēnyē ko'do

(Mk. 9:42-48; Lk. 17:1-2)

⁶ “Ēzē vīdī maako o'do wisi kōlō tēmī gisisi nenyē'e mo oma mī kō'du kyēnyē ko'do, ēdī na laka kō'du vīdī nani zi yītō kyedre 'ba wakuhu kida gu mo, zi kuyī mo mī wulu ma yōndu ne.

⁷ Atēdī na riti zi vīdī 'ba damōku nenyē, kō'du wa maako mati ēdī zi ko'do zē zi kō'du kyēnyē ko'do. Wa ne ako'do rē nnī 'duwī, atēdī na riti zi vīdī mati ī'dī zē zi rē nnī ko'do ne.

⁸ Ēzē kala yī mandere ndī yī o'do yī zi kō'du kyēnyē ko'do, ikye u'du 'de yaga. Ēdī na laka zi yī tōdu mī dīdī kazi kala, mandere ndī ta da sesi kala 'dō rīyō, ndī kpa 'dō rīyō zi ku'du mī wa'do kazi tōlu.

⁹ Ēzē komo yī o'do yī zi kō'du kyēnyē ko'do, oto u'du 'de yaga. Ēdī na laka zi yī tōdu mī dīdī komo aba nje kōlō ta da sesi komo 'dō rīyō zi ku'du mī wa'do 'ba gehena.”

Mala kō'du tōlu 'ba tīmēlē

(Lk. 15:3-7)

¹⁰⁻¹¹ “Komo'e mēdī re 'e, awasa'e dē gisisi. Miya zi ye henye, malayika 'bēzē ēdī 'duwī ṇburu komo 'Bu ma komorīyē.

¹² A'di ra asōsu 'bēyī ēzē vīdī kora ēdī tīmēlē aba lamikōlō, ma kōlō ōlu tēmī zē ako'do? Mo akila ma lamikōlō 'butēmōdōmosowō dōmōdōmosowō bi wakonyo dakapa lutu, atī'bē koma tīmēlē mati ōlu ne dē ya?

¹³ Ēzē mo i'ja ku, mayada zi ye henye, mo atēdī rakyenyi aba ndra kō'du tīmēlē kōlō ne ta da ma lamikōlō 'butēmōdōmosowō dōmōdōmosowō ma ōlunnī dē ne.

¹⁴ Tēmī gērī kōlō ne, 'Bu'e komorīyē omba dē zi ma kōlō tēmī zē zi tōlu.

Ōndu mandere emī ma o'do kō'du kyēnyē

15 “Èzè òndu yí o'dò kò'du kyènyè zì yí, i'bè ayada kò'du kyènyè 'bòmo ne zì mo, o'dò na liwo, nje tèmí kut'e'e. Èzè mo owo kò'du 'bèyí ne ku, ayòmo mo ku tèmí kò'du kyènyè kò'dò.

16 Èzè mo owo kò'du 'bèyí ne dè, oba kòlò mandere riyò vidi kya mo'e yí aba, kò'du wa sòsu ne zì vo hu kò'du doro tédinní riyò, mandere wota kaa mati kò'du yòru iya.

17 Èzè mo owo dè zè dè, ayada kò'du ne biya zì vidi 'ba kanisa. Ndundu mo aba èzè mo owo da vidi 'ba kanisa dè, o'dò mo kaa vo leze mandere kaa vo 'be'bele kò'du.

Kò'du kida kò'du kinga aba

18 “Tìnyò mayada zì ye henye, kò'du mati ida ku mì dakaño kinye, akida kpa komoriyè, kò'du mati inga ku dakaño kinye, akinga kpa komoriyè.

19 Mayada kyo zì ye, èzè vidi riyò tèmí 'e dakaño nenye omba da kò'du wa mati amòtu'e kò'du mo, 'bu ma komoriyè ako'dò zì ye.

20 Èzè vidi riyò mandere wota atoto rè nní bi kòlò mì ru ma, ma mèdì zè ètì.”

Mala 'ba vo kalima kazi kò'du kila zì oka nì

21 Petero ayi zì Yèsu ako'jo ho mo iya henye, “Yere, èzè òndu ma èdì nduwè kò'du kyènyè kò'dò ra ma makíla mo da ndò? Modòmoriyò?”

22 “È'e,” Yèsu aya'ba do mo iya henye, “Anza madòmoriyò, 'butèmodòmoriyò dòmomodòmoriyò,

23 ga kò'du damòku 'ba Wiri èdì here. Kadra maako aba, yere maako omba zì kò'du kòhi 'ba vo kalima 'bèniye mati obanní kazi nì kongò.

24 Mati mo ayeto ku zì kò'dò mo here, ma kòlò tèmí zè ika 'bèni zì mo atiti go mo miliyóni pawono.

25 Vo kalima ne anza wa aba kyo dè, zì kòhi omo ne kopi. Yere i'dì kò'du zì mo kogo 'de kaa vo kalima, mbara 'bòmo, gisisi, biya wa mati mo èdì mo aba kò'du zì yòngu ne kopi mo aba.

26 Vo kalima ne alodro domo nì aba komo yere, ala'ba rè nì iya henye, ‘Miyi mèyí ra ma, ma kopi wa 'bèyí ne biya zì yí.’

27 Yere gbò rasòsu aba kò'du mo, ila mo tèmí yòngu ne, ila mo i'bè gbò.”

28 “Kora ne ènyí i'bè andosi dè nní, vo kalima oka nì mati oba kòhi tisiwa aba kazi mo ne, iri mo ta gu mo nbiri, iya zì mo henye, ‘Opi yòngu ama gè yí ne.’

29 Vo kalima oka mo ne alodro akaño ala'ba rè nì zì mo iya henye, ‘Miyi mèyí ra ma, ma kopi zì yí.’

30 Mo omba dè ènyí u'du mo mì kamba le mo akopi yongu ne.

31 Mati kya 'ba vo kalima maako'e ongónni kò'du mati o'dò rè nì ne, zè rasòsu aba, ènyí i'bè ayadanní kò'du ne gbò biya zì yere.

32 Yere ako'jo vo kalima ne loko iya zì mo henye, ‘Yi vo kalima kyènyè ra, mila yí kò'du wasisi mati oba kazi ma ne'e biya, nje ga kò'du ala'ba rè yí zì ma.

33 Here kaa atèdì mìkyèyí aba ra oka yí ne kaa mati mo'dò mìkyèyí zì yí ne.’

34 Here yere gbò na kamo usu vo kalima ne mì kamba zì riti kì'dì zì mo le èzè mo opi yongu ne ku biya.”

35 Yèsu i'dì do mo gbò zì zè iya henye “Ne èdì kò'du mati 'bu ma komoriyè ako'dò zì ye, èzè ila'e ako'e dè tèmí di'diye.”

19

Yēsu ayandi kō'du ga kō'du 'ba mbara yēyī

(Mk. 10:1-12)

¹ Mati Yēsu inde me'do ne'e kiya ku, mo ila Galilaya ēnyī i'bē mī dakaŋo 'ba Yudiya kapa ranga 'ba Yeredene.

² Vidi kayo alō'bōnnī ga ndī mo, mo ako'jo zē gbo ani.

³ Kya 'ba Farasi maako'e ayinnī zi mo, ayonzonnī zi mo kuyī kō'du ko'jo aba, iyannī henye, “Kō'du kī'dī 'beze akila vidi kora zi mbara 'bēnī yēyī na yawa kaa mo omba?”

⁴ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ako'jo'e kō'du yōru ne dē, mati iya henye, bi yeto aba Wiri i'dī vidi kora mbara aba?”

⁵ Wiri iya henye, ‘Ga kō'du ne, vidi kora akila 'bu nī, ma nī akadroko rē nnī mbara 'bēnī aba, zē riyō ne atēdinnī na wa kōlō.’

⁶ Here anzannī dē kpe riyō, atēdinnī kōlō. Vidi maako inye mī wa mati Wiri adroko ku bi kōlō ne dē.”

⁷ Farasiye ako'jonnī hō mo iya henye, “Kō'du a'dī Mosa i'dī kō'du zi vidi kora waraga 'ba rayēyī yōru, kī'dī zi mbara 'bēnī mo kore 'de?”

⁸ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Mosa i'dī kō'du zi ye mbara 'be'e yēyī, ga kō'du de 'e na kyigo zi yandi. Anza dē here, tēmī kadra mati bi o'do rē nī.

⁹ Mayada zi ye henye, ēzē kora maako ayēyī mbara 'bēnī 'beri ta da ndoro ko'do, mo o'do ndoro ku, ēzē mo iri mbara maako.”

¹⁰ Vo lō'bō 'bomo'e iyannī zi mo henye, “Ēzē ēdī ne kō'du mati mī kutē kora mbara 'bēnī aba, here, vidi moze mbara dekpe.”

¹¹ Yēsu aya'ba da me'do zi zē iya henye, “Kō'du yandi nenyē anza dē zi vidi biya, nje zi zē mati Wiri i'dī here.

¹² Vidi kora na limu kō'du o'jo zē here. Maako'e vidi ra o'do zē here, maako'e ombannī dē mbara koze ga kō'du 'ba damōku 'ba Wiri. Mo mati ato'bo da kō'du yandi nenyē komba, mo'do here.”

Yēsu i'dī ya'da zi gisisiye

(Mk. 10:13-16; Lk. 18:15-17)

¹³ Kya vidi maako'e ikannī gisisi zi Yēsu kala nī kī'dī dē zē zi mōtu kō'du zē, vo lō'bō 'bomo ayatannī vidi ne'e.

¹⁴ Yēsu iya zi zē henye, “Ila'e gisisi mayinnī zi ma, ayata'e zē dē, ga kō'du damōku 'ba Wiri ra kaa nenyē'e.”

¹⁵ Mo i'dī kala nī dē zē ila zē i'bē wēnī gbo.

Wisi kora obi ma wa aba kyo

(Mk. 10:17-31; Lk. 18:18-30)

¹⁶ Kadra maako aba, kora maako ayi zi Yēsu ako'jo hō mo iya henye, “Vo komoyandi, kō'du laka a'dī ra ma ko'do zi ma didī nburu kī'ja?”

¹⁷ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Kō'du a'dī ako'jo ha ma kō'du wa ma laka? Mo ma laka ēdī nje kōlō. Iri ga ndī kō'du kī'dī ne, ēzē omba zi tōdu mī didī ma nburu.”

¹⁸ Mo ako'jo kō'du iya henye, “Kō'du kī'dī a'dī?” Yēsu ēnyī aya'ba dō mo zi mo iya henye, “Ofo vidi dē, o'do ndoro dē, alogo dē, asusu vidi maako dē na ndondo,

¹⁹ ɔwɔ 'bu yi ma yi aba, o'do lɔwɔ vo halinɔ oka kaa mati o'do lɔwɔ yi.”

²⁰ Kora ne aya'ba da me'do iya henye, “Mɔwɔ kō'du kī'dī ne'e ku biya. A'dī ra omba gba zi ma ko'do?”

²¹ Yēsu iya zi mo henye, “Ēzē omba zi yī zi tēdī ŋbala, i’bē ogo wa mati ēdī mo aba ne biya yaga, i’ dī kōhi mo zi vo leriye, atēdī wa aba kyo komoriyē, ta pētī mo ayi alō’bō ga ma.”

²² Mati kora ne owo kō’du ne here, ēnyī i’bē na rasōsu ga kō’du mo wa aba kyo.

²³ Yēsu iya zi vo lō’bō ‘bēniye henye, “Mayada zi ye, atēdī na kyigo zi vīdī ma wa aba kyo zi tōdu mī damōku ‘ba Wīrī.

²⁴ Miya lōhu zi ye henye; ēdī na kyigo ndra zi vīdī ma wa aba kyo zi tōdu mī damōku ‘ba Wīrī, ta da jemele tōdu kpuru tēmī ogo ‘ba ibira.”

²⁵ Mati vo lō’bō owonnī kō’du ne, zē biya na rakaga. Zē ako’jonnī kō’du iyannī henye, “Mora here ne, ēyī ra akayōmo?”

²⁶ Yēsu ongo bi mbīyī dē zē aya’ba dō mo iya henye, “Wa mahere ne, vīdī o’bō dē kō’do. Wīrī ra atō’bō kō’do mo biya.”

²⁷ Petero ēnyī ame’do riyē, mo iya henye, “Ongo te, dila wasisi ku biya kō’du lō’bō gē yī. A’di ra datēdī ze mo aba?”

²⁸ Yēsu iya zi zē henye, “Mayada tīnyō zi ye Wisi a Vīdī alima ku da kyītī ‘bēnī bikanyi laka ‘bomo mī daling kyī. Vo ga ndī ma ‘butē dōmoriyō ‘bama ne, akalima ‘e kpa da kyītī ‘ba tu’ dē gisi ‘ba Yiserele ‘butē dōmoriyō ne.

²⁹ Vīdī mati ila loko, ōndu’e, ēmiye, ‘bu, ma, gisisi, yaka ga kō’du ma akī’ja lami da kyo akī’ dī dīdī ma ŋburu ŋburu zi mo.

³⁰ Yaanya aba zē mati kyo dagba ne atēdinnī hulēhu, yaanya aba zē ma kyo hulēhu ne, atēdinnī dagba.”

20

Mala ‘ba vo lōo kō’do’e mī yaka

¹ “Damōku ‘ba komoriyē ēdī henye. Kora maako ēdī, mo ēnyī gbo da mīndō aba tī’bē vīdī vo lōo kō’do’e koma, zi lōo kō’do mī yaka ēnī.

² Mo omba da kō’du zi kōhi ŋbiriṛi kopi mo zi zē mī kō’do kōlō, utu zē gbo lōo kō’do mī yaka ēnī.”

³ “Mo ēnyī i’bē lōhu bi ‘ba wakogo, kadra mamodōmosowō aba i’ja kya vīdī kora maako ēdinnī tōrō anī ōṅbō kazi lōo.

⁴ Mo ayada zi zē iya henye, ‘Tī’bē’e kpa lōo kō’do mī yaka ma kopi kōhi zi ye na laka.’

⁵ I’bēnnī gbo. Kadra ‘butē dōmoriyō kadra wota aba, mo o’do kpa kō’du kōlō ne.

⁶ Ēdī kara zi kadra muyī mo ēnyī i’bē bi ‘ba wakogo i’ja kya ‘ba vīdī maako’e ēdinnī gba tōrō anī ōṅbō. Mo iya zi zē henye, ‘Ēdī ‘be’e atōrō kadra loso de ‘e kinye ōṅbō kazi lōo ga a’di?’

⁷ Zē aya’bannī dō mo iyannī henye, ‘Vīdī maako i’ dī lōo dē zi ze.’ Mo iya henye, ‘Laka i’bē’e lōo kō’do mī yaka ama.’”

⁸ “Mati kadra o’ko ku na hutaga, vo kyeti yaka ayada zi vo da lōo kō’do’e iya zi mo henye, ‘Ako’jo vo lōo kō’do ne’e opi kōhi ēzē, ayeto zē mati ta da hulēhu ne, ndundu mo zē mati ma dagba.’

⁹ Vīdī kora mati ayetonnnī lōo kadra muyī aba ne, opi kōhi ŋbiriṛi zi ma kōlō, kōlō.

¹⁰ Kora mati o’donnnī lōo dagba ayinnī zi kōhi ‘bēnnī kīrī, asōsunnī na kīrinnī ndra, ma kōlō opi kpa kōhi ŋbiriṛi kōlō.

¹¹ Zē īrinnī kōhi ‘bēnnī ēnyinnī agbōrō vo kyeti yaka aba.

¹² Zē iyannī henye, 'Vidī kora nenyē'e mati o'dōnnī lōo ta da hulēhu nje kadra kōlō, ze do'do lōo kadra ŋbo da kadra kyētu ne, here ne opi kpa zi zē kaa mati opi ze ne?' "

¹³ "Vo kyeti yaka aya'ba do mo zi ma kōlō tēmī zē iya henye, 'Owo te aboka ma mo'ba'e dē. 'E biya omba'e da kō'du zi lōo ko'do, kadra kōlō ŋbo da kōhi ŋbirīrī kōlō.

¹⁴ Yaanya aba oba kōhi 'be'e ne, i'bē'e liŋo. Momba zi kī'di zi kora mati o'do lōo ta da hulēhu, kpa kyō kaa mati mī'di zi ye ne.

¹⁵ Here ne, manza dē dangōlō aba zi ko'do wa mati momba ko'do mo kōhi 'bama aba? Kōdo 'e na mī kumbē ga kō'du ma na laka?' "

¹⁶ Yēsu inde me'do 'bēnī kiya mo aba henye, "Here zē mati hulēhu atēdīnnī dagba, mora zē mati dagba atēdīnnī hulēhu."

Yēsu ame'do ma da wota mo kō'du koli 'bēnī

(Mk. 10:2-34; Lk. 18:31-34)

¹⁷ Mati Yēsu ēdī atī'bēnnī mī Yerusalema, mo oba vo lō'bō 'bēnī 'butē dōmorīyō dakapa nī, ame'do zi zē na liwo. Mati zē ēdī atī'bēnnī, mo ayada zi zē iya henye,

¹⁸ "Owo'e te, dēdī ze tī'bē le mī Yerusalema, ani Wisi a Vidī akī'di zi kyedre 'ba vo karasa'e nnī vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'di eti. Zē akikyennī vurē ro mo zi kofo.

¹⁹ Zē akī'dīnnī mo zi vo leze'e ako'dōnnī sawiya ro mo, aku'bōnnī mo, akatōtōnnī mo da taka. Mora ko'do da wota aba, mo atēnyī lōhu na dīdī."

Kō'du ko'jo 'ba ma Yemisi nnī Yowani aba

(Mk. 10:35-45)

²⁰ Here mbara 'ba Zebedeyo ayi gisi kora 'bēnī aba rīyō zi Yēsu, alōdro komo mo ako'jo ho mo ga kō'du ko'do laka.

²¹ Yēsu ako'jo ho mo iya henye, "A'di ra omba?" Mo aya'ba da me'do iya henye, "Korisito zi ma gisi kora rīyō 'bama nenyē'e akalimannī da kala yī ma tūri ma gali aba mī damōku 'be."

²² Yēsu aya'ba da me'do zi gisi kora ne'e, iya henye, "Ayolō'e wa mati ēdiye kō'du ko'jo go mo ne dē. Atō'bo'e kinjē riti mati momba zi kinjē ne?" Zē aya'bannī da me'do iyannī henye, "Dato'bo ze."

²³ Yēsu ayada zi zē iya henye, "Tīnyō akinjē'e riti 'bama ama, mora mo'bo dē kyigo aba zi kinzi vidī mati akalima da kala ma ma tūri ma gali aba. Bi nenyē'e kō'du vidī mati 'bu ma ako'jo zi zē."

²⁴ Mati kya 'ba vo lō'bō 'butē owonnī kō'du ne, zē na kamo gisi ōndu rīyō ne eti.

²⁵ Yēsu ako'jo zē biya bi kōlō iya henye, "Ayolō'e ku henye, vo daliŋo 'ba vo leze ne'e ēdīnnī kalakonda aba dē zē, vo dagba'e ēdīnnī ndra kalakonda aba.

²⁶ Here gērī mahere ne, manza dē mī kutē'e. Ēzē vidī maako tēmī 'e omba zi tēdī kyedre, mo mēdī na vo lō'bō zi oka'e.

²⁷ Ēzē vidī maako tēmī 'e omba zi tēdī na vo dagba mo mēdī na vo kalima 'bēyī.

²⁸ Kaa Wisi 'ba Vidī ayi dē zi vidī maako'e lōo ko'do zi mo, ayi zi ko'do zi vidī maako'e, dīdī nī kī'di zi vidī kayo yomo."

Yēsu ako'jo vo komokōndu rīyō

(Mk. 10:46-52; Lk. 18:35-43)

²⁹ Mati Yēsu vo lō'bō 'bēnī eti ēnyīnnī ku tī'bē 'de ta Yerikō, vidī kayo ēnyīnnī ga ndī mo aba.

³⁰ Here kora vo komoköndu riyö mati ëdi alimannî dakapa gëri, owonnî Yësu ëdi alaga ta da kapa, ayetonni hë nni gbögbö, “Wisi 'ba Dawidi i'di miyi mëyi re ze.”

³¹ Here vidî kayo ne'e o'donnî sawiya zi zë ayadannî zi zë iyannî henye, alima'e ti. Mora here, zë agbögbö hë nni ndra na kamo, iyannî henye, “Yere Wisi 'ba Dawidi, i'di miyi mëyi re ze.”

³² Yësu ɔɔ ako'jo zë, ako'jo hë zë iya henye, “A'di ra omba'e zi ma zi ko'do zi ye?”

³³ Zë aya'bannî da me'do iyannî henye, “Yere, domba ze zi bi kongɔ.”

³⁴ Yësu na rasösu kö'du zë, ise komo zë kandi ongönnî bi, mora alö'bönnî gbo ga ndi mo.

21

Tödu 'ba Yësu mi Yerusalema

(Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40; Yn. 12:12-19)

¹ Mati Yësu vo lö'bö 'bëni ëti okönnî ku kara ra Yerusalema, zë ayinnî Betehege da Döku 'ba Olivo ani Yësu utu vo lö'bö 'bëni riyö dagba.

² Kö'du kise nenye aba iya henye, “İ'bë'e zi daliŋɔ mati dagba komo'e nani, kandi aki'ja'e mokakya na kida wisi ëni aba dakapa ni, inga'e zë ika'e zë zi ma.”

³ Ezë vidî maako iya kö'du maako, ayada'e zi mo ‘Yere ra omba zë mo akila zë ti'bë kandi.’”

⁴ Kö'du ne o'do rë ni, zi kö'du mati nëbi iya ne tayi tünjö.

⁵ “Ayada zi gawo kyedre 'ba Ziyɔɔ, ongɔ'e vo damöku 'be'e ëdi tayi zi ye. Mo umbë dëni dë, ëdi taho da mokakya, wisi mokakya ëdi zë aba.”

⁶ Here vo lö'bö ne i'bë o'donnî kö'du ne te kaa mati Yësu ayada zi zë zi ko'do mo.

⁷ Zë, ikannî mokakya ne wisi mo aba, o'bannî böngɔ 'bënnî dë zë Yësu ëkyi gbo do mo.

⁸ Vidî kayo o'ba böngɔ 'bënnî da gëri, agamo'e ikyennî da ngora 'ba kaga o'bannî zë da gëri.

⁹ Vidî kayo ne alagannî dagba komo Yësu, zë mati ëdi tayi 'bënnî ta go mo, ayetonni hë nni gbögbö, iyannî henye, “Wayeto zi wisi a Dawidi.

Wirî i'di ya'da zi mo mati ayi mi ru 'ba Yere, wayeto zi Wirî.”

¹⁰ Mati Yësu ödu mi Yerusalema, da vidî kayo mi gawo kyedre ne biya na wirî wirî. Here vidî ako'jonnî kö'du iyannî henye, “Mo 'bëni ëyi ra?”

¹¹ Vidî kayo aya'bannî da me'do iyannî henye, “Nenye nëbi Yësu ra, tëmi Nazereta mi Galilaya.”

Yësu i'bë ödu mi yëkëlu 'ba Wirî

(Mk. 11:15-19; Lk. 19:45-48; Yn. 2:13-22)

¹² Yësu i'bë ödu mi yëkëlu, ore vidî mati ëdinnî wakogo ne biya yaga. Mo adu'du da tarabiza 'ba vidî 'ba kahi kutrë, gba'da 'ba vidî mati ëdinnî atu'bu kogo ëti.

¹³ Mora iya zi zë henye, “Ëdi na yöru mi kö'du yöru, Wirî iya ku henye, ‘Loko 'ba Wirî ama ne ako'jo na loko 'ba mötu, ofo'e ku na wöru 'ba rakoho 'ba vo logo'e.’”

¹⁴ Vo komoköndu vo ka'bo eti ayinni zi mo mi yekelu 'ba Wiri mo ako'jo ze gbo.

¹⁵ Kyedre 'ba vo karasa vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di eti, enyinni na kamo mati ze ongonni kö'du ko'do mati Yesu edi ako'do ne, gisisi edi he nni gbögbö mi yekelu, iyanni henye, "Wayeto zi Wisi a Dawidi."

¹⁶ Ze ako'jo ni ha Yesu iyanni henye, "Owo kö'du mati edinni akiya ne ku?" Yesu aya'ba da me'do iya henye, "Ɔo, mowo ku. Gba ako'jo'e kö'du yöru nenye de? 'Ayandiye gisisi, gisisi eti zi wayeto ma laka ki'di.'" "

¹⁷ Yesu ila ze enyi i'be yaga temi gawo kyedre ne ko'do mi Beteniya.

Yesu asene kyelu

(Mk. 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Tabi ta'ba 'bomo huluhu mi gawo kyedre nbo da mindo vere aba, Yesu na o'bo.

¹⁹ Mo ongo kaga kyelu dakapa geri, i'be ro mo i'ja waako de do mo du yeyu mo. Mo iya zi kaga ne henye, "Ana logo dekpe löhu." Kandi kaga kyelu ne akyitru gbo.

²⁰ Vo lö'bö 'bomo ongonni kö'du ne iyanni henye, "Kaga kyelu ne akyitru kandi ga a'di?"

²¹ Yesu enyi aya'ba do mo zi ze iya henye, "Mayada zi ye tinyö, ezé oma'e awiri de 'e de, ato'bo'e ko'do wa mati mo'do zi kaga kyelu ne. Anza nje ma ne de, ato'bo'e kpa zi kiya zi lutu nenye, 'Enyi riyé u'du ré yi mi ranga, ako'do ré ni.'"

²² Ezé oma'e, aki'ja'e wa mati ako'jo'e kö'du mo temi mötu."

Kö'du ko'jo ga kö'du a Yesu

(Mk. 11:27-33; Lk. 20:1-8)

²³ Yesu ayi huluhu mi yekelu, mo ayandi kö'du, kyedre 'ba vo karasa'e nni vidi kyedre eti ayinni zi mo, ako'jonní ho mo iyanni henye, "Ayada dero zi ze edi wa ne'e ko'do kalakonda vala aba? Eyi ra i'di kalakonda ne zi yi?"

²⁴ Yesu aya'ba da me'do zi ze iya henye, "Ma kako'jo kö'du kölo ta he 'e, ezé aya'ba'e do mo ku zi ma makayada zi ye medí kö'du ne ko'do kalakonda 'beyi aba?"

²⁵ Kalakonda 'ba Yowani mati edi bapatisi ki'di mo aba ne, ayi ta kila, kazi Wiri kado kazi vidi?" Ze ayetonní he nni wasa na ga ré nni, iyanni henye, "Dakiya ze a'di?" Ezé daya'ba'e do mo diya'e kazi Wiri, mo akiya zi ze henye, "Mora kö'du a'di oma'e de mi Yowani?"

²⁶ Ezé diya'e henye, "Kazi vidi, ze na tere, ga kö'du ze biya dasösu Yowani ra nebi."

²⁷ Here ze aya'banni do mo zi Yesu, iya henye, "Dayo ze de." Mo aya'ba do mo zi ze iya henye, "Mayada de zi ye kalakonda 'ba a'di ra medí kö'du nenye'e ko'do mo aba."

Mala kö'du gisi kora riyö

²⁸ "Yaanya aba asösu'e kö'du a'di? Kadra maako aba kora edi gisi kora aba riyö. Mo enyi i'be zi ma kyedre ne iya zi mo henye, 'Wisi ama i'be loo ko'do mi yaka ndenye.' Wisi aya'ba da me'do iya henye,

²⁹ 'Momba de ti'be,' yaa, mo asösu de ni enyi i'be gbo."

³⁰ "Bu enyi i'be zi wisi agamo onyo kpa kö'du kölo ne. Wisi enyi aya'ba da me'do iya henye, 'Ɔo, kyedre ma ti'be,' loo ne ko'do mo, 'de i'be de.

³¹ Wisi ma vala temi gisi riyö ne'e, o'do wa mati 'bu mo omba?" Ze aya'banni da me'do iyanni henye, "Wisi ma kyedre." Yesu iya zi ze henye,

“Mayada zi ye, vo 'be'bele kō'du nnī, vo rōnyī ētī, ēdī tī'bēnnī damōku 'ba Wīrī dagba komo'e.

³² Yowani Bapatisi ayi zi yada zi ye gērī ma laka zi ye kīrī, oma e dē mī mo. Vo 'be'bele kō'du vo rōnyī ētī ra omannī mī mo. Mati ongo'e mo gbī le, kpa oto de 'e dē zi koma mī mo.”

Mala kō'du vo lōo ko'do'e mī yaka 'ba lu'ju

(Mk. 12:1-12; Lk. 20:9-19)

³³ Yēsu iya henye, “Owo'e mala vere ne, vo kyeti kaŋo maako iŷī lu'ju mī yaka, o'do resi kpo ta rō mo, ole wogo 'ba a'ji koto, uvō loko toro 'ba bi kongō. Mo ila yaka ne zi vo lōo'e, i'bē gbo bi yingo.

³⁴ Mati kadra 'ba wa toto ta yaka ōko ku, mo utu vo kalima 'bēniye zi vo lōo'e ga kō'du zi mī 'bēni mati inye ne koba.”

³⁵ “Vo lōo ne'e irī vo kalima ne'e, u'bōnnī ma kōlō, ofonnnī agamo, u'dunnī vere rī'dī aba.

³⁶ Kora vo kyeti yaka ne utu vo kalima lōhu kyō ta da ma dagba, vo lōo ko'do ne'e o'dōnnī zē kpa kaa ma dagba.

³⁷ Ndundu mo aba mo utu wisi 'bēni zi zē. Mo iya henye, “Tinyō zē akoronnnī wisi 'bama.’ ”

³⁸ “Mati vo lōo ne'e ongōnnī wisi ne, iyannī henye, ‘Nenye wisi 'ba vo kyeti yaka ra. Ayi dofo'e mo, doba'e wa 'bomo.’

³⁹ Zē irīnnī mo u'dunnī mo yaga tēmī yaka, ofonnnī mo.”

⁴⁰ Yēsu ako'jo hē zē iya henye, “Yaanya aba ēzē vo kyeti yaka ne ayi, ako'do a'di zi vo lōo ne'e?”

⁴¹ Zē aya'bannī da me'do iyannī henye, “Mo akofo kora 'ba kō'du kyēnyē kō'do ne'e, akī'dī yaka ne zi vo lōo ko'do maako'e, mati akī'dinnī zi mo wa mī yaka mī kadra ma laka.”

⁴² Yēsu iya zi zē henye,

“Ako'jo'e kō'du mati kō'du yōru iya ne dē?

‘Yitō mati vo wa ko'ba ombannī dē,

ofo ku na yitō ma laka ndra.

Nenye Yere ra o'do.

Kongō mo atēdī na laka.’ ”

⁴³ Yēsu idra do mo iya henye, “Mayada zi ye, damōku 'ba Wīrī akoba 'de kazi 'e, akī'dī zi vīdī mati akatanannī logō ma laka.

⁴⁴ Vīdī mati alēpī da yitō nenye, akolowe. Ēzē yitō ne alēpī da vīdī akanzekpe vīdī nani.”

⁴⁵ Here kyedre 'ba vo karasa nnī Farasi ētī owonnnī mala a Yēsu ne, ayolonnī mo ēdī ame'do kō'du nnī,

⁴⁶ zē ayonzōnnī zi mo kīrī. Mora zē erennī vīdī kayo mati omannī mī Yēsu mo nēbī ra.

22

Mala 'ba karama 'ba oze

(Lk. 14:15-24)

¹ Yēsu ame'do lōhu zi vīdī tēmī mala iya henye,

² “Damōku 'ba Wīrī ēdī henye. Yere maako ako'jo karama 'ba oze 'ba wisi ēnī.

³ Mo utu vo lō'bō 'bēniye zi yada zi yingo mati omba zē ne zi tayinnī mī karama ne, zē ombannī dē zi tayi.”

4 “Mo utu kya vo lö'bö ne'e kö'du kise aba zi yingö ne'e, iya henye. 'Karama ama ku nzo yaanya aba. Mofo isa ama ma kyedre, matöno aba ku nzo zi konyo mo. Ayiye mi karama 'ba oze.’

5 Yingö mati ako'jo zë ne ombannî dë, i'bënnî rî mî löo ënnî maako'e. Ma kölo maako i'bënnî yaka ënî, ma vere i'bënnî mî loko wakogo ënî.

6 Agamo'e irinnî vo lö'bö ne'e u'bönnî zë ofonnî zë.

7 Vo damöku ënyî na kamo utu vo kanya 'bëniye ofonnî vo wa kofo ne'e, o'bo gawo kyedre 'bëzë ne ti'de.”

8 “Mo ako'jo vo lö'bö 'bëniye iya zi zë henye, 'Karama oze ama ku nzo. Vidi mati mako'jo zë ne anzannî dë na laka tayi.

9 Yaanya aba i'bë'e da gëri ma kyedre ako'jo'e vidi kayo mati i'ja'e zë mayinnî mi karama.’

10 Vo kalima ënyî i'bënnî yaga da gëri atotonnî vidi mati zë i'jannî biya, ma laka makyënyë mo aba, loko 'ba oze oso kyo vidi aba.”

11 “Yere ënyî i'bë loko yingö ëniye kongö, mo i'ja kora maako usu bongö 'ba oze dë. Yere ako'jo ho mo iya henye,

12 ‘Aboka ma ödu hala kinye kazi bongö 'ba oze?’ Kora ne 'de onyo kö'du ako dë.

13 Yere ayada zi vo lö'bö 'bëniye, iya henye, ‘Ida'e kala mo ndi mo aba u'du'e mo yaga mi bi köndu. Ani mo akudu hë ni konyo aba.’ ”

14 Yësu i'di dö mo iya henye, “Vidi kayo ma ako'jo ne, ma jeli mo ayo dë.”

Kö'du ko'jo ga kö'du 'ba 'be'bele kopi

(Mk. 12:13-17; Lk. 20:20-26)

15 Farasi ënyî i'bë o'dönnî yere zi Yësu kuyi kö'du ko'jo aba.

16 Zë ënyî utunnî kya 'ba vo lö'bö 'bënnî, kya 'ba vidi 'ba Heroda ëti. Zë iyannî zi mo henye, “Vo komoyandi dayölo ku ëdi kö'du tinyö ra yada. Ëdi wa yandi tinyö a Wiri ra yandi zi vidi. Kazi tere kö'du kiya 'ba vidi kyedre maako'e dë.

17 Ayada zi ze, a'di ra asösu? Ëdi na laka zi ze 'be'bele kopi zi yere 'ba Roma, ködo anza here dë?”

18 Yësu ayölo yere kyënyë 'bëzë ne, mo iya zi zë henye, “E vo komokandi ne'e, kö'du a'di ëdiye ma kuyi kö'du yonzo aba?

19 Ayada'e zi ma kahi 'ba 'be'bele mati ëdi kopi.” Zë ikannî kahi ne zi mo.

20 Mo ako'jo hë zë iya henye,

21 “Komo ëyi ra ru mo aba nenyë?” Aya'bannî da me'do iyannî henye, nenyë komo Siza ra ru mo aba. Yësu iya zi zë henye, “Laka opi zi Siza wa 'ba Siza, opi zi Wiri wa 'ba Wiri.”

22 Mati zë owonnî kö'du ne, zë na rakaga zë ilannî mo ënyî i'bënnî gbö.

Kö'du ko'jo ga kö'du 'ba tēnyī tēmī koli

(Mk. 12:18-27; Lk. 20:27-40)

23 Sadeke'e ma omannî vidi ënyî dekke tēmī koli, zë ayannî zi Yësu iyannî henye,

24 “Vo komoyandi, Mosa iya henye ere, kora mati oze mbara oli 'de kazi gisisi ko'jo, öndu mo moba mbara lu'bë ne, zi zë gisisi ko'jo mî ru 'ba kora mati oli ne.

25 Yaanya aba ne gisi öndu ëdinnî madomoriyö kinye, wisi ma kyedre oze mbara oli 'de kazi gisisi ko'jo, mo ila mbara lu'bë ne zi öndu ni.

26 Kö'du ne o'do rë ni kpa here zi öndu ma riyo ma wota ndundu mo zi zë madomoriyö ne biya.

²⁷ Ndundu mo aba, mbara ne oli gbo.

²⁸ Yaanya aba ne, m̄i ko'do mati yöku atënyinn̄i na didi, mo atëdi mbara 'bëyi? Zë biya ozenn̄i mo."

²⁹ Yësu aya'ba do mo zi zë iya henye, "Alitë'e ku, ga kö'du ayolo'e wayöru dë mandere kyigo a Wir̄i.

³⁰ Ezë yöku ënyinn̄i ku na didi, atëdinn̄i kaa malayika'e komoriyë ozenn̄i mbara dë.

³¹ Yaanya aba kaa kö'du tēnyī 'ba yöku tēm̄i koli, ako'jo'e kö'du mati Wir̄i ayada zi ye ne dë? Mo iya henye,

³² Ma Wir̄i 'ba Abarayama, Wir̄i 'ba Yisika, Yakoba aba. Mo Wir̄i 'ba didi anza 'ba yöku."

³³ Mati vidi kayo ne'e owonn̄i kö'du ne, zë na rakaga tēm̄i gēr̄i kö'du yandi 'bomo ne.

Kö'du ki'di ma kyedre

(Mk. 12:28-34; Lk. 10:25-28)

³⁴ Mati Farasiye owonn̄i Yësu ayata Sadeke'e, zë ayi atoto rē nn̄i bi kölō.

³⁵ Ma kölō tēm̄i zë vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di, ako'jo ha Yësu tēm̄i kö'du yonzo iya henye,

³⁶ "Vo komoyandi, kö'du ki'di ma vala ra kyedre m̄i kö'du ki'di?"

³⁷ Yësu aya'ba do mo iya henye, "'O'do lovo Yere Wir̄i 'bëyi di'di yi aba biya, lawo yi aba biya, kö'du yolo 'bëyi aba biya.

³⁸ Nenye kö'du ki'di ma dagba ma kyedre ndra 'ba kö'du ki'di ra.

³⁹ Kö'du ki'di ma riyō ma kyedre mo edi kaa mo. O'do lovo vo haliṇo oka kaa mati o'do lovo yi.

⁴⁰ Kö'du ki'di 'ba Mosa biya kö'du yandi 'ba nēbi eti oro da kö'du ki'di riyō ne'e."

Kö'du ko'jo ga kö'du 'ba Korisito

(Mk. 12:35-37; Lk. 20:41-44)

⁴¹ Mati kya 'ba Farasi maako'e atoto rē nn̄i ga bi kölō, Yësu ako'jo hē zë iya henye,

⁴² "A'di ra asösu'e kö'du 'ba Korisito? Mo tēm̄i kozo 'bëyi?" Zë aya'bann̄i do mo iyan̄i henye, "Mo tēm̄i kozo a Dawidi."

⁴³ Yësu ako'jo hē zë iya henye, "Kö'du a'di ra Lawo Kölō Laka i'di Dawidi zi ko'jo mo na Yere? Mati Dawidi edi ame'do mo iya henye,

⁴⁴ 'Yere iya zi Yere 'bama,

'Alima kinye da tir̄i ma

le mi'di vo wehe 'bëyiye ku midiri ndi yi."

⁴⁵ Ezë Dawidi ako'jo mo 'Yere,' hala Korisito atëdi tēm̄i kozo 'ba Dawidi?"

⁴⁶ Vidi maako aya'ba da kö'du ko'jo ne dë zi Yësu. Ta pëti ko'do nani, vidi maako ako'jo ha Yësu dekke.

23

Kö'du kyënyë 'ba Farasiye

(Mk. 12:38-39; Lk. 11:43, 20:45-46)

¹ Yësu ame'do zi vidi kayo ne'e, vo lö'bō 'bēni eti iya henye,

² "Vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'di nn̄i Farasi eti, edinn̄i kyigo aba zi yēti zi ye kö'du ki'di 'ba Mosa.

³ Owo'e kö'du mati zë iyann̄i zi ye zi ko'do, kö'du ko'do 'bëzë anza dë na laka zi ye go mo kiri. Zë ayadann̄i kö'du wa zi ye ko'do mo, zë o'donn̄i dë.

⁴ Zē i'dinnī wa yeto ma kyedre mati vīdī ɔ'bo dē zi kinjē mo ne da vīdiye. Zē ombannī dē zi konyi zē zi kinjē le nje da gisi kala nnī aba.”

⁵ “Zē o'donni wa mati vīdī zi kongɔ. Zē idannī ko'di piri konda ga bongo 'bēnnī zi yada zē na laka. Zē i'dinnī bongo kanyi kōlōkpō gē nnī zi yada zē na vo mōtu.

⁶ Zē o'donni loɔ bi ma laka ne, bi 'ba karama, bi lima mati na laka aba mī bi 'ba mōtu.

⁷ Zē o'donni loɔ zi mētēnnī watɔwɔ aba mī bi 'ba wakogo. Zē o'donni loɔ zi ko'jo vo komoyandi.”

⁸ “Ako'jo yī dē, 'vo komoyandi,' ga kō'du 'e biya ta dakota kōlō, vo komoyandi nje kōlō.

⁹ Ako'jo vīdī maako dē dakaŋo kinye na “bu,' ga kō'du ēdiye nje 'bu kōlō aba komoriyē.

¹⁰ Ako'jo yī dē na ‘vo komoyandi,' ga kō'du vo komoyandi kōlō 'bēyī ra Korisitō.

¹¹ Ma kyedre kōlō mī kutē'e mēdī na vo kalima.

¹² Mo mati o'do rē nī na kyedre, maya'ba rē nī hulēhu, mo mati o'do rē nī hulēhu, ako'do mo kyedre.”

*Yēsu ayada kō'du kyēnyē ko'do 'ba vo komoyandiye
(Mk. 12:40; Lk. 11:39-42, 44, 52; 20:47)*

¹³ “Hala atēdī na kyēnyē zi ye, vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'dī Farasi ētī. 'E vīdī komokandi ne'e, isiye ha loko 'ba damōku 'ba Wīrī kazi vīdī ōdunnī, kpa ōdu'e dē. Ayata'e vīdī mati ēdī rē nnī kī'dī zi tōdu ne kpa.”

¹⁴⁻¹⁵ “Atēdī na kyēnyē zi ye vo komoyandi 'ba kō'du kī'dī Farasi ētī. 'E vo komokandi ra. Umu'e kyētī ranga kayo kpuru tēmī dakaŋo kutu kutu biya lasi aba, zi vīdī maako kī'ja zi gērī 'be'e ne kīrī. Ēzē i'ja'e vīdī ne ku, o'do'e mo ndra na kyēnyē tada'e, zi tī'bē mī gehena kaa 'e.”

¹⁶ “Riti atēdī na kyēnyē zi ye, alaga'e dagba zi vīdī, mora 'e na vo komokōndu. Ayandiye iya 'e henye, ēzē vīdī maako alōmu ru yēkēlu aba, mo anza dē na kida lōmu 'bēnī ne aba. Ēzē mo alōmu ru dahabo mati mī yēkēlu ne aba, mo ku na kida.

¹⁷ 'E vo komokōndu lumē'e, vala ra na kyedre, dahabo kɔɔ yēkēlu ra o'do, dahabo na laka?

¹⁸ Ayandiye kpa iya'e henye, 'Ēzē vīdī maako alōmu ru karasa aba, mo anza dē na kida lōmu 'bēnī ne aba. Ēzē mo alōmu rē nī ku wa ma i'dī da karasa ne aba, mo ku na kida.’

¹⁹ 'E vo komokōndu ne'e, ma vala ra na kyedre wakī'dī kɔɔ karasa ra, o'do wakī'dī na koho?

²⁰ Ēzē vīdī maako alōmu ru karasa aba, mo ēdī lōmu kpa wa mati biya i'dī dɔ mo ne.

²¹ Ēzē mo alōmu ru yēkēlu aba, mo ēdī lōmu mo aba, ehe Wīrī mati ēdī alima mī mo.

²² Ēzē vīdī maako alōmu komoriyē aba, mo ēdī lōmu kyītī 'ba Wīrī mati mo alima dɔ mo.”

²³ “Atēdī na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'dī nnī Farasi ētī. 'E vo komokandi ne'e, i'diye zi Wīrī 'butē, wokonyo tisiwa kaa kōkōwu. Mora o'do'e wa ma laka ndra 'ba kōdu kī'dī dē, kaa tīnyō, mīkyēyī, koma aba.

²⁴ O'do re 'e na vo dagba zi vīdī, mora 'e na vo komokōndu, oba'e kɔŋɔ tisi yaga tēmī wa kuwē 'be'e, ondro'e jemele.”

²⁵ “Atēdī na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'dī Farasi ēti. 'E vo komokandi ne'e, akaka'e ra siko 'be'e gbenje aba ta ro mo yaga, mī zē ndo na wakoyi mī kumbē aba.

²⁶ Farasi vo komokōndu, akyito wa mati ēdī mī siko dagba, ma ta yaga akakyito kpa 'da.”

²⁷ “Atēdī na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'dī Farasi ēti. 'E vo komokandi ne'e, 'e kaa da wogo mati ako'jo rē zē na kanyi, lunzu rī'dī kanyi aba, ongo na laka tarē zē yaga, mī zē ndo na yingo keŋe yōku aba.

²⁸ Tēmī gērī kōlō ne, ta ra'e yaga na laka zi vīdī biya, mī ye ndo na komokandi kō'du litē aba.”

Yēsu ame'do kō'du riti 'bēzē

(Lk. 11:47-51)

²⁹ “Atēdī na riti zi ye vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'dī Farasi ēti. 'E vo komokandi ne'e, o'ba'e ogo na laka zi nēbiye, ayada'e tōwo zi wogo zi vīdī mati alimannī kyere na lima ma laka.

³⁰ Iya'e henye, ēzē ēdiye kyere mī kadra 'ba 'bu'e vu'e nani, o'do'e kō'du mati zē o'donnī nēbī ne'e, kofo mo go mo ne dē.

³¹ Omba'e do mo tīnyō, 'e ra na kozo 'ba vīdī ma ofonnī nēbī ne'e.

³² I'bē'e zo dagba wa mati 'bu'e vu'e ayetonnī ne kinde mo.”

³³ “'E wiri ne'e, 'e gisi 'ba wiri ne'e, hala asōsu'e zi taho. Kazi vurē re 'e, atī'bē'e biya mī gehena.

³⁴ Mayada zi ye makutu nēbī ne'e, kora vo kō'du yolo, vo komoyandi ēti, akofo'e kyamo'e, akatōtō'e agamo'e akakpōkyiye agamo'e mī bi 'ba mōtu'e, akore'e zē tēmī gawo ta da gawo.

³⁵ Riti biya kō'du vīdī mbiya mati ofo'e ne akalēpī de 'e tēmī kozo 'ba Abele zi kozo 'ba Zakariya wisi 'ba Berahiya mati ofo'e mī kutē yēkēlu karasa aba.

³⁶ Mayada zi ye tīnyō, riti biya 'ba wakofo ne akalēpī da vīdī 'ba ko'do nenye.”

Yēsu o'do lovo Yerusalema

(Lk. 13:34-35)

³⁷ “Yerusalema, Yerusalema ofo'e nēbiye, u'du'e vo lō'bō mati Wīrī utu zi ye ne rī'dī aba. Da ndō momba zi kala ma kī'dī mo kpo ra vīdī 'be'e biya, kaa ma yēru mati atoto gisisi ēnī hu fōrō nī, ila'e ma dē.

³⁸ Loko 'be'e ne akila na mī mbiya.

³⁹ Tēmī ndenye dagba ani, mayada zi ye henye, ongo'e ma dekpe lōhu le akiya'e henye, 'Wīrī i'dī ya'da zi mo mati ayi mī ru 'ba Yere.’ ”

24

Yēsu ame'do ga kō'du loko 'ba Wīrī yaŋa

(Mk. 13:1-2; Lk. 21:5-6)

¹ Yēsu ēnyī ila bi nani ēdī gbo atī'bē 'de tēmī yēkēlu, vo lō'bō 'bomo ayinnī zi yada zi mo kuvō 'ba loko 'ba Wīrī ne. Mo ēnyī alēzē.

² “Ɔo. Ongo'e bi biya na laka da wa nenye'e. Mayada zi ye henye, yitō ma kōlō kinye alima dē ga bi 'bēnī zē biya aku'du akanjo.”

Riti vīdī yaza aba

(Mk. 13:3-13; Lk. 21:7-19)

³ Mati Yēsu alima da Dōku 'ba Olivo, vo lō'bō ayinnī na liwo zi mo, ako'jonnī ho mo iyannī henye, “Ayada zi ze kō'du biya nenye atēdī ndala

aba, a'di ra ako'do rè nĩ zi yada mo henye, 'Ku tayi 'bèyĩ ndundu 'ba daliŋo aba,' "

⁴ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Ēdiye komo kī'di aba, ila'e vīdī maako mo'ba 'e dē.

⁵ Vīdī kayo atayinnī me'do ru ma aba ako'bannī vīdī kayo akiyannī henye, 'Ma, Korisito ra.'

⁶ Akowo'e kpɔɔ wehe kara dakapa, kō'du yōyō 'ba wehe aba na kɔwɔ, ere'e dē. Wa ne ako'do rè nĩ, anza dē zi kiya henye, ndundu mo oko ku.

⁷ Dakaŋo ako'do wehe oka maako aba, damōku akalēpi wehe aba da ma kōlō maako. Zōyī atēdī, kinzikinzi atēdī ta ga bi ne biya.

⁸ Wa ne atēdinnī biya kaa dagba tɔɔ 'ba wisi ko'jo."

⁹ "Akiriye, akī'diye zi ko'do mo na kyēnyē zi kofo. Vīdī biya akoyi 'e ga kō'du ma.

¹⁰ Mī kadra nani, vo kō'du komba'e akalēpinnī tēmī kō'du koma 'bēnnī, zē akasusunnī oka maako, akoyinnī oka maako.

¹¹ Nēbī vo ndondo kayo'e akalayannī vīdī kayo ko'ba aba.

¹² Ne atēdī rapere 'ba kō'du kyēnyē ko'do, zi vīdī kayo loŋo 'bēzē ofo.

¹³ Vīdī mati ɔɔ nduwē na kyigɔ mī ndundu mo, akayomɔ mo.

¹⁴ Kō'du yōyō laka nenye ga kō'du 'ba damōku akayēti zi vīdī 'ba dakaŋo ne biya kaa vo hu kō'du dɔɔ, ndundu mo atoko 'da."

Wa kyēnyē ma ndra

(Mk. 13:14-23; Lk. 21:20-24)

¹⁵ "Mati ongo 'e wa kyēnyē ma ndra mī loko 'ba Wīrī ma ayaŋa, ma nēbī Daniyele amē'do kō'du mo. Atɔɔ bi ma laka. Kō'du nenye zi vo ko'jo mo: ayolo laka mī kō'du nenye a'di.

¹⁶ Vīdī mati ēdinnī mī Yudiya atahonnī da lutu.

¹⁷ Vīdī maako mati ēdī da loko ēnī, i'ja kadra dekpe zi tasi akaŋo zi wasisi 'bēnī koba ta loko.

¹⁸ Vīdī maako mati ēdī mī yaka a'ba dekpe hulēhu zi bongo ēnī koba.

¹⁹ Atēdī na kyēnyē mī ko'do naniye zi mbara mati omōnnī 'e mbara mati ēdinnī gisiluru aba:

²⁰ Amōtu'e zi Wīrī kazi aho'e tēmī tona mandere mī ko'do kadra 'ba ralawo.

²¹ Ga kō'du riti mī kadra nani atēdī na kɔwɔ ndra ta da riti, mati ēdī tēmī biyeto 'ba damōku tēmī ko'do ma ndenye ne. Anī, wa maako atanza dekpe kaa mo lōhu.

²² Wīrī aya'ba ra watiti 'ba ko'do naniye, mo mo'do dē here, vīdī maako omɔ dē. Ga kō'du vīdī jeli 'bēniye Wīrī akaya'ba mī kadra ko'do nani 'e 'da."

²³ "Ēzē vīdī maako iya zi yī henye, 'Ongo te, Korisito ēdī kinye, mandere mo ēdī nani,' oma dē mī kō'du ne.

²⁴ Ga kō'du Korisito vo ndondo 'e nnī nēbī vo ndondo ēti akalayannī, zē ako'donnī kō'du ko'do kyedre rakaga aba zi vīdī jeli a Wīrī ko'ba ēzē zē atobonni.

²⁵ Owo'e te, mayada kō'du nenye zi ye gba kazi kadra mo tɔko."

²⁶ "Ēzē vīdī maako ayada zi ye iya henye, ongo'e te, mo ēdī yaga mī da lipī, i'bē'e dē anī, mandere ēzē zē iyannī henye, ongo'e te, mo ēdī rè nĩ koho kinye oma'e dē mī kō'du ne.

²⁷ Ga kō'du Wisi a Vīdī atayi kaa bikanyi mati alaka komoriyē ta humirē le da mirē.

²⁸ Ēzē yōku ēdī, langa akatoto rè nnī."

Tayi 'ba Wisi a Vidī

(Mk. 13:24-27; Lk. 21:25-28)

²⁹ “Kandi ta pēti riti 'ba ko'do naniye, kadra akuyi rē nī na mandölu, yehwe anyi dekepe, kyēlu akalēpinni ta komoriyē, wa ma komoriyē akakohō rē nni.

³⁰ Kyinē wa mati akayada kö'du 'ba Wisi a Vidī akalaya komoriyē, vidī biya 'ba dakaño akudunni ēzē ongonni Wisi a Vidī ēdi atayi tēmi foli 'ba komoriyē kyigō bikanyi kyedre 'bēni aba.

³¹ Kyedre torombeta akata'a, mo akutu malayika 'bēniye yaga mī bi golo'bo sowo 'ba dakaño. Zē akatotonni vidī jeli ōmo'e tēmi ndundu 'ba dakaño ne biya.”

Kaga kyēlu

(Mk. 13:28-31; Lk. 21:29-33)

³² “Kaga kyēlu ma yandi kö'du yolo zi ye. Ēzē ngora mo inzi ku, akofō rē nī na luwē, mbili yēyu makyiyi akayeto gbo tövu, akayolo'e umu ku kara.

³³ Tēmi gēri kōlō ne, ēzē ongo'e wa ne ku biya, akayolo'e kadra mo ku kara nzo zi rē nī yeto.

³⁴ Mayada tūnyō zi ye, wa ne biya ako'do rē nī dagba, kazi vidī ma ēdinni lima yaanya aba ne, oli dē gba biya.

³⁵ Komoriyē dakaño aba akalaganni, me'do 'bama alaga dē.”

Vidī maako ayolo ko'do mo kadra aba dē

(Mk. 13:32-37; Lk. 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Vidī maako ayolo ko'do mo kadra aba dē. Kpa le malayika komoriyē mandere Wisi ayolonni dē, nje 'bu ra akayolo.

³⁷ Tayi 'ba Wisi a Vidī ako'do rē nī kaa mī kadra 'ba Nowa.

³⁸ Mī ko'do gba ta komo wini koso, vidī ēdinni wakonyo, wa kuwē, vidī kora rē nni koze mbara eti, le mī ko'do mati Nowa i'bē ōdu mī tōngbō,

³⁹ ayolonni kö'du mati ēdi rē nī ko'do ne dē, le wini koso ayi akyito zē biya. Ēzē Wisi a Vidī ayi akatēdi here.

⁴⁰ Mī kadra nani vidī kora riyō atēdinni loo ko'do mī yaka. Ma kōlō akoba, agamo akila hulēhu.

⁴¹ Vidī mbara riyō atēdinni bi 'ba wakuhu, ma kōlō akoba, agamo akila hulēhu.”

⁴² “Ēdiye komo ki'di aba ga kö'du ayolo'e dē, mī ko'do vala ra Yere 'be'e atayi.

⁴³ Ēzē vo kyeti liño ayolo kadra mati vo logo atayi, tūnyō akayolo'e henye, mo akalima na ngō ila vo logo dē zi tōdu mī loko eni.

⁴⁴ Here ēdi 'e kpa 'duwi nzo, ga kö'du Wisi a Vidī atayi mī kadra mati anza'e dē komo ki'di aba ga mo.”

Vo kalima koma vo kazi koma aba

(Lk. 12:41-48)

⁴⁵ “Ēyi ra vo lö'bō laka, kö'du yolo aba? Mo ra mati kyedre 'bomo i'di mo na ga vo lö'bō oka niye kongo wakonyo 'bēzē ki'di mī kadra ma laka.

⁴⁶ Rakyenyi atēdi zi vo lö'bō ne hala, ēzē kyedre 'bomo i'ja mo loo ne ko'do, ēzē mo a'ba liño.

⁴⁷ Mayada tūnyō zi ye, kyedre ne aki'di vo lö'bō na vo da wasisi eni biya.

⁴⁸ Ēzē mo na vo lö'bō ma kyenyē, mo akayada na bi dēni henye, 'Kyedre 'bēni ne ayi dekepe hulēhu kandi,”

⁴⁹ mo akayeto vo lö'bō okaniye ku'bō zi wakonyo wa kuwē aba na kyenyē.

⁵⁰ Kyedre 'ba vo lö'bö ne atayi ko'do maako aba, mati vo lö'bö ne anza dë komo ki'di aba go mo, mi kadra mati mo ayolo dë.

⁵¹ Kyedre akasese mo kozokozo 'ba vo komokandi ne zë eti, ani mo akudu hë ni konyo aba."

25

Mala kö'du minzö ngulu 'butë

¹ "Mi kadra nani, damöku 'ba Wirī atēdi henye. Minzö ngulu 'butë oba lamba enni enyi i'benni yaga da 'biyēsī kutrë.

² Muyi tēmi zë na vo lumë, agamo'e muyi na vo kö'du yolo.

³ Ma vo lumë ne oba lamba 'benni obanni kya 'ba yēni wa'do dë nni aba.

⁴ Ma vo kö'du yolo ne'e, obanni maṛanjiye ndo yēni aba mi mo.

⁵ 'Biyēsī alikō dēni tisi ta bi tayi, minzö ne'e, ayetonni nano o'donni gbo."

⁶ "Ēdi mi kutë yondo kudu aa yaga iya henye, "Biyēsī ēdi kinye, ayiye do mo kutrë."

⁷ Minzö 'butë ne enyi alironni, ako'jo lamba enni gbo.

⁸ Minzö ma lumë ne iyanni zi ma vo kö'du yolo ne'e henye, 'i'diye kya 'ba yēni 'be'e, tisi zi ze, ga kö'du 'beze inde rē ni ku.'

⁹ Vo kö'du yolo ne aya'banni do mo iyanni henye, "E'e, anza dë kyo ga kö'du 'e ehe ze, i'bē'e bi 'ba wakogo kyamo kogo ga kö'du'e."

¹⁰ Minzö ma lumë ne enyi i'benni gbo kya 'ba yēni kogo. Mati ēdinni ti'bē, 'biyēsī oko gbo ta gē zë. Zë mati nzo muyi ne enyi i'benni mo aba mi karama 'ba oze isinni ha loko gbo.

¹¹ Yaa, minzö agamo ne okonni, enyinni kudu iyanni henye, 'Kyedre, kyedre, ayēhu ha loko zi ze tödu.'

¹² 'Biyēsī aya'ba do mo iya henye, "E'e, mayolo 'e dē." "

¹³ Yēsu i'di do mo iya henye, "Ēdiye komo ki'di aba ga kö'du ayolo'e ko'do mo kadra mo aba dē."

Mala kö'du vo kalima wota

(Lk. 19:11-27)

¹⁴ "Mi kadra nani aba, damöku 'ba Wirī atēdi henye. Kora maako ēdi omba ku zi ti'bē bi yingo, mo ako'jo vo kalima 'bēni ne'e ise ga wasisi 'bēni zi zë zi tēdinni na vo go mo kongō.

¹⁵ Mo i'di zi ma kōlō wa mati mo akato'bo ko'do mo. Zi ma kōlō, mo i'di kōhi dahabo ṇbiriri kpulukumuyi. Zi agamo, mo i'di kpulukuriyō, zi ma wota mo kpulukukōlō, enyi i'bē gbo bi yingo.

¹⁶ Vo kalima mati oba 'bēni kōhi ṇbiriri kpulukumuyi ne kandi i'bē o'do loo mo aba, i'ja do mo kpa kpulukumuyi.

¹⁷ Tēmi gēri kōlō ne vo kalima mati oba kpulukuriyō ne, i'ja do mo kpa kpulukuriyō.

¹⁸ Vo kalima mati iri 'bēni kpulukukōlō ne, i'bē ole wogo mi kaṇo oho kōhi 'ba kyedre 'bēni ne gbo mi mo."

¹⁹ "Go mo ēhi na konda, kyedre 'ba vo kalima ne'e ayi hulēhu alimanni ga kōhi ne kiti mo zë eti.

²⁰ Vo kalima mati iri kōhi 'bēni kpulukumuyi ne, ödu i'di kpulukumuyi agamo. Mo iya henye, 'i'di zi ma kōhi ṇbiriri kpulukumuyi, kyedre, ongo te, nenyē aga kpulukumuyi vere mati mi'ja."

²¹ Kyedre 'bomo iya zi mo henye, 'O'do ku laka, yi vo kalima 'ba kö'du koma laka ra. Ēdi mi koma aba zi kōhi tisi ne ki'ja mo here, ma ki'di yi na vo da kōhi ma kyedre. Ayi loko ta, dayanyi mi rakyenyi ne yi aba."

22 “Vo kalima mati i'di 'bomo kpulukuriyö ne ayi loko iya henye, 'i'di zi ma kôhi kpulukuriyö, kyedre ongo te, kinye kya 'ba kpulukuriyö agamo mati mi'ja.”

23 Kyedre 'bomo iya zi mo henye, 'O'do ku laka yi vo kalima 'ba kö'du koma laka ra. E'di mi koma aba zi kôhi tisi ne ki'ja mo here, mak'i'di yi na vo da kôhi ma kyedre. Ayi loko ta, dayanyi mi rakyenyi ne yi aba.”

24 “Vo kalima mati iri 'bëni kpulukukölö ne, ayi ödu loko iya henye, 'Kyedre, mayölo yi kora vo kala kyigo ra, e'di wakumu kpa iyä dë, e'di wa 'ba yaka toto kpa kazi kofo kilä.

25 Ma na tere, mi'bë moho kôhi 'bëyi ne mi kajo ongo te, kinye wë yi e'di.”

26 Kyedre 'bomo iya zi mo henye, 'Yi vo kalima vo wëdi kyënyë. Ayölo dë mëdi wakumu kpa miyi dë, wa toto ta yaka kazi kofo kilä?

27 Laka, i'di kôhi ama ne kyere mi loko 'ba kôhi sesi, ma koba biya hulëhu dö mo mati i'ja ne aba ëzë ma'ba ku lijo.”

28 “Yaanya aba oba'e kôhi ne 'de kazi mo i'diye zi ma kpuluku'butë aba ne.

29 Ga kö'du vidi biya mati e'di wa aba, le kyo aki'di, mo atëdi mo aba kyo. Ta da mati mo e'di mo aba. Vidi mati anza wa aba dë, gbi le nje ma tisi mati mo e'di mo aba, akoba 'de kazi mo.

30 Vo kalima lumë ne, u'du'e mo yaga mi bi köndu ani mo akudu hë ni konyo aba.”

Ndundu 'ba vure

31 “Mati Wisi a Vidi ayi mi bikanyi kyedre malayika eti, mo akalima da kyiti,

32 vidi 'ba damöku ne akatoto biya komo mo. Mo akinye mi zë mi gboko riyö, kaa vo timëlë yako inye timëlë tara wanya here.

33 Mo aki'di vidi ma laka 'e da kala ni ma tiri, ma kyënyë'e da kala ni ma gali.”

34 “Yere akiya zi vidi ma da kala ni ma tiri ne henye, “Ayiye, 'e mati 'bu ma i'di ya'da ku zi ye ne. Ayiye mi damöku mati ako'jo ku kyere zi ye, ko'do 'ba dakaño aba.

35 Ma na o'bo, i'diye wakonyo zi ma. Ma na kodro, i'diye wini zi ma kuwë. Ma na vo leze, oba'e ma lijo 'be'e.

36 Ma na ga mbiro usu'e bongö ra ma. Ma na rakoo, ongo'e ga ma. Ma mi kamba, e'diye ti'bë ma kongö.”

37 “Vidi ma laka ne akaya'banni dö mo zi mo, akiyanni henye, 'Ndala aba ya Yere, dongö yi na o'bo, didi wakonyo zi yi, mandere kodro aba, didi wini zi yi kuwë?

38 Ndala aba di'ja yi na tu'dë maako diri ze yi lijo 'beze, mandere na ga mbiro dusu bongö rë yi?

39 Ndala aba dongö yi na rakoo mandere mi kamba dedä ti'bë yi kongö?”

40 Yere akaya'ba zi zë akiya henye, 'Mayada zi ye, ëzë o'do'e kö'du ne gbi le nje zi vidi ma tisi kaa ma nenyë'e ne, o'do'e ku zi ma.”

41 “Mo akiya zi zë ma da galini ne, 'Ti'bë'e 'de tara ma karani 'e mati mi wa senë a Wiri. I'bë'e 'de mi wa'do ma kazi ndundu, mati ako'jo ku zi Satani malayika 'bëni eti.

42 Ma na o'bo i'diye wakonyo dë zi ma. Ma na kodro i'diye wini dë zi ma kuwë.

43 Ma na vo leze, iriye ma dë kala aba mi lijo 'be'e. Ma na ga mbiro usu'e bongö dë ra ma. Ma na rakoo mi kamba ongo'e ga ma dë.”

⁴⁴ “Akaya'bannī dō mo zi mo, akiyannī henye, ‘Ndala aba ya Yere, dongo yī na o'bo, na kōdro, na vo leze, na ga mbiřō, na rakoo, mī kamba, dakonyi yī dē?’

⁴⁵ Yere akaya'ba dō mo akiya henye, ‘Mayada zi ye, ēzē omba'e dē zi konyi gbi le nje vidi ma tisi nenyē'e ne, omba'e dē ne ma ra konyi.’

⁴⁶ Vidi kyenyē ne'e ati'bennī mī wa'do ma nburu nburu riti aba, vidi ma laka akati'bē bennī mī dīdī ma nburu nburu.”

26

Yere ko'do ra Yēsu

(Mk. 14:1-2; Lk. 22:1-2; Yn. 11:45-53)

¹ Mati Yēsu inde kō'du ne'e yandi mo ku biya, mo iya zi vo lō'bō 'bēniye henye,

² “Mī ko'do riyō aba kaa ayolo'e atēdī karama 'ba laga 'ba koli, Wisi a Vidi akī'dī zi tōtō mo.”

³ Kyedre 'ba vo karasa nnī vidi kyedre'e eti atoto rē nnī mī loko kyedre 'ba Kayafa vo da vo da karasa'e.

⁴ O'donnī yere zi Yēsu kīrī zi kofo mo na liwo.

⁵ Zē iyannī henye, “Do'do'e dē mī kadra karama. Kazi vidi ēnyinnī na wehe.”

Ope yēni da Yēsu mī Beteniya

(Mk. 14:3-9; Yn. 12:1-8)

⁶ Mati Yēsu ēdī mī Beteniya liņo 'ba Simona, kora mati na riti koo mōnyu aba ne.

⁷ Mati Yēsu ēdī wakonyo, vidi mbara ayi zi mo yēni ogo kōhi kyedre aba, mo ope gbo dō mo.

⁸ Mati vo lō'bō 'bomo ongonnī kō'du ne here, ēnyinnī na kamo. Zē ako'jonnī kō'du iyannī henye, “Kō'du a'di ayaņa wa ne biya here go mo?”

⁹ Yēni kēzi ngutru nenyē akogo yaga kōhi kyedre aba, kī'dī zi vo leriye.”

¹⁰ Yēsu ayolo kō'du mati zē ēdinnī kiya ne, iya zi zē henye, “Kō'du a'di ēdiye sawiya ko'do zi mbara ne? Kō'du teme laka ra mo o'do zi ma.

¹¹ Atēdiye 'duwī vo lere eti mī kutē'e, anza'e dē 'duwī ma aba.

¹² Kō'du mati mo o'do zi yēni kēzi ngutru nenyē kope ra ma, zi kō'jo ma nzo zi kusu.

¹³ Yaanya aba mayada zi ye, bi ma yōyo laka nenyē ayēti zi mo mī dakanjo ne biya, wa mati mo o'do ne atēdī na kō'du sōsu ga kō'du mo.”

Yudasi omba da kō'du zi Yēsu susu.

(Mk. 14:10-11; Lk. 22:3-6)

¹⁴ Ma kōlō tēmī vo lō'bō 'butē domoriyō ne ru mo Yudasi Sikereto i'bē zi vo da karasa'e

¹⁵ ako'jo ho mo iya henye, “Akī'diye a'di zi ma, ēzē masusu Yēsu zi ye?” Zē itinni kōhi nbiriři 'butēwota i'dinnī gbo zi mo.

¹⁶ Ta go mo Yudasi ēdī gērī ma laka koma zi Yēsu kī'dī zi zē.

Yēsu onyo wakonyo 'ba karama 'ba laga 'ba koli

(Mk. 14:12-21; Lk. 22:7-13; 21-23; Yn. 13:21-30)

¹⁷ Mī dagba ko'do 'ba karama 'ba laga 'ba koli, vo lō'bō ayinnī zi Yēsu ako'jonnī ho mo iyannī henye, “Kila omba ze zi wakonyo 'ba karama 'ba laga 'ba koli ne, kō'jo mo nzo zi bi yī?”

¹⁸ Mo iya zi zē henye, “İ'bē'e zi kora maako ayada'e zi mo henye, ‘Vo komoyandi iya henye, kadra ama ɔko ku, ma vo lö'bō 'bama eti dako'do karama 'ba laga 'ba koli linɔ 'bēyi.’”

¹⁹ Vo lö'bō o'donni kaa mati Yēsu ayada zi zē, ako'jonni wakonyo 'ba laga 'ba koli gbo.

²⁰ Kosi kadra aba, Yēsu vo lö'bō 'butē domoriyō ne eti, alimanni gbo akaɔ wakonyo.

²¹ Mati edinni wakonyo, Yēsu iya zi zē “Mayada zi ye, vidi ma kölō tēmi 'e akasusu ma.”

²² Vo litu'e na rasōsu ayetonni ho mo ko'jo ma kölō ta ga oka ni, “Tinyō, Yere, iya dē ma ra?”

²³ Yēsu enyi aya'ba do mo zi zē iya henye, “Ma kölō mati usu kala ni ma aba mi gbenje ne akasusu ma.

²⁴ Wisi a Vidi akoli kaa mati kö'du yōru iya mo akoli, atēdi na riti zi vidi mati asusu Wisi a Vidi zi kofo ne. Atēdi na laka zi vidi ne lima kazi ko'jo mo.”

²⁵ Yudasi vo susu enyi ame'do riyē iya henye, “Tinyō vo komoyandi ayolo anza dē ma ra?” Yēsu aya'ba do mo iya henye, “Kaa mati iya ne.”

Wakonyo 'ba da hutaga 'ba Yere

(Mk. 14:22-26; Lk. 22:14-20, 1 Kr. 11:23-25)

²⁶ Mati zē edinni wakonyo, Yēsu oba nzoyi mangolo'bo o'do mötu 'ba öwō'di, owe mi mo i'di zi vo lö'bō 'bēniye. Mo iya zi zē henye, “Oba onyo'e, nēnye ida ra ma ra.”

²⁷ Mo oba köfō o'do öwō'di zi Wiri, i'di zi zē, iya henye, “Uwē'e, 'e biya ta ge'e.

²⁸ Nēnye yama ma mati na da kö'du ki'di a Wiri, yama mati aliko yaga ko'du vidi kayo kila tēmi kö'du kyēnyē.

²⁹ Mayada zi ye makuwē a'ji nēnye dekpe löhu le mi damöku a 'Bu ma.”

³⁰ Aya'binni ngala enyi i'bēnni gbo da Döku 'ba Olivo.

Yēsu ame'do kö'du ha kiga 'ba Petero

(Mk. 14:27-31, Lk. 22:31-34; Yn. 13:36-38)

³¹ Yēsu iya zi zē henye, “Yondo nēnye aba ataho'e biya akila'e ma kaa mati kö'du yōru iya henye, ‘Wiri akofo vo timelē yako, timelē ne akapere rē nni.’

³² Ta pēti tēnyi 'bama tēmi koli, makati'bē dagba komo'e mi Galilaya.”

³³ Petero enyi ame'do riyē iya zi Yēsu henye, “Mila yi dē, ezē ma kayo ne'e, ilanni yi le.”

³⁴ Yēsu iya zi Petero henye, “Mayada zi yi gba kazi zanga ayapa mi yondo ne akiga hē yi, akiya da wota henye ere, ayolo ma dē.”

³⁵ Petero enyi aya'ba do mo iya henye, “Ezē le zi ma koli kö'du yi, mila yi dē.” Vo lö'bō agamo'e iyanni kpa kö'du kölō ne.

Yēsu amötu mi Getesemina

(Mk. 14:32-42; Lk. 22:39-46)

³⁶ Yēsu enyi i'bēnni vo lö'bō 'bēni eti mi bi mati ako'jo Getesemina, mo iya zi zē henye, “Alima'e kinye mēdi dero ti'bē dagba amötu.”

³⁷ Mo oba ni aba Petero, gisi 'ba Zebedeyo riyō. Yēsu kö'du sösu riti aba,

³⁸ mo iya zi zē henye, “Kö'du sösu mi di'di ma ne ku na kyedre, omba ku kara zi ma kofo. Alima'e kinye bi kida ma aba.”

³⁹ Mo ënyi i'bë tisi dagba kowɔ, umë rë nî na komokomo akaŋo amötu iya henye, “Bu ma, ëzë ato'bo oba riti ne 'de ta da ma. Anza kö'du komba 'bama, kö'du komba 'beyi ra.”

⁴⁰ Mo ënyi a'ba zi vo lö'bö wota ne'e, i'ja zë ako'do, mo iya zi Petero henye, “Hala 'e wota ne o'bo'e dë zi bi kida ma aba gbi le nje kadra kölö?”

⁴¹ Alima'e nzo bi kida mötu aba, kazi alëpiye mi kö'du yonzɔ. Di'di ra omba, ida ra kazi kyigo.

⁴² Yësu ënyi i'bë kpa löhu mi da riyö a mötu, iya henye, “Bu ma, ëzë köfö 'ba riti nenye oba dë, ma ki'ja riti mi da kö'du komba 'beyi.”

⁴³ Mo a'ba i'ja vo lö'bö ne'e, kpa löhu ako'do, zë o'bɔnni dë zi lima na ngö.

⁴⁴ Yësu ënyi ila zë löhu i'bë 'de amötu ma da wota mo iya kpa kö'du kölö ne.

⁴⁵ Mo a'ba zi vo lö'bö'e iya henye, “Ëdiye gba a ko'do re 'e alawo? Ongö'e te, kadra 'ba zi Wisi a Vidi ki'di, zi vidi kyënyë'e oko ku.

⁴⁶ Ënyi di'bë'e. Ongö'e te, kora mati asusu ma ne ëdi nenye.”

Kiri 'ba Yësu

(Mk. 14:43-50, Lk. 22:47-53; Yn. 18:3-12)

⁴⁷ Mati Yësu ëdi gba ame'do, Yudasi mo kölö tëmi vo lö'bö 'butë domoriyö ne'e, oko gbo. Mo aba vidi kayo ëdinni kulu, mɔvo aba kala nni, kyedre 'ba vo karasa vidi kyedre ëti ra utunni zë.

⁴⁸ Yudasi o'do dakyinë kö'du maako zi vidi kayo ne'e zi yolo, iya henye, “Kora mati munzu ho mo ne, mo ra omba'e, iriye mo.”

⁴⁹ Yudasi i'bë mbiyi zi Yësu, iya henye, “Rakyëyi mëdi yi aba vo komoyandi,” unzu ho mo gbo.

⁵⁰ Yësu aya'ba do mo iya henye, “Aboka ma, o'do kö'du mati ayi go mo kandi.” Zë ayinni, irinni Yësu anda'banni mo gbo gö.

⁵¹ Ma kölö tëmi vo lö'bö mati Yësu aba ne, oto kulu 'bëni tëmi sirikpa iga mbili vo lö'bö 'ba vo karasa, ikye yaga.

⁵² Yësu iya zi mo henye, “Aya'ba kulu 'beyi ne hulëhu ga bi mo. Zë biya mati irinni kulu ne, akofo zë kulu aba.

⁵³ Ayolo'e dë makako'jo 'Bu ma kö'du wa konyi, kandi mo akutu kyo ta da malayika kpuluku'butë domoriyö 'ba vo wehe?

⁵⁴ Kö'du ne ako'do rë nî zi tëdi kaa mati kö'du yöru iya mo'do rë nî.”

⁵⁵ Yësu ënyi ame'do zi vidi kayo ne'e, iya henye, “Ayiye kulu mɔvo aba kala'e, zi ma kiri mo kaa ma vo kö'du ki'di pere? 'Duwi ma lima akaŋo kö'du yandi mi yëkelu, iriye ma dë.

⁵⁶ Kö'du nenye biya o'do rë nî zi wa mati nëbiye ayörunni, mi kö'du yöru zi tayi tnyö.” Vo lö'bö biya ilanni mo ahowënni.

Yësu komo kyedre 'ba vurë'e

(Mk. 14:53-65; Lk. 22:54-55, 63-71; Yn. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Zë mati irinni Yësu ne, obanni mo ti'bë mo aba liŋo 'ba Kayafa kyedre 'ba vo karasa, bi mati vo komoyandi 'ba vo kö'du ki'diye nni vidi kyedre ëti atoto rë nni ga bi kölö.

⁵⁸ Petero usu go mo ta bi kowɔ le bi 'ba vurë, liŋo 'ba kyedre 'ba vo karasa. Mo i'bë ödu bi 'ba vurë alima gbo akaŋo vo kanya ëti, kongo wa a'di ako'do zi Yësu.

⁵⁹ Vo da vo karasa 'e vidi 'ba vurë'e kikyë ëti ayonzonni zi mbërë kiga ra Yësu zi mo kofu,

⁶⁰ zë i'janni kö'du kyënyë maako dë, vidi kayo ayinni le ndondo kiga gumu. Ndundu mo aba vidi kora riyö ayinni,

⁶¹ iyannī henye, kora nenye iya henye, “Ma kiha akanjo yēkēlu 'ba Wiri ne, yaa ko'do da wota aba ko'ba mo lōhu.”

⁶² Kyedre 'ba vo karasa ēnyī riyē iya zi Yēsu henye, “Anza da kō'du ya'ba aba dē, ga kō'du wasusu rē yī ne?”

⁶³ Yēsu alima ti. Lōhu kyedre 'ba vo karasa ame'do zi mo, iya henye, “Mī ru 'ba Wiri didi yaanya aba mī'di yī ku mī lōmu, ayada zi ze ēzē yī Korisito, Wisi 'ba Wiri ra.”

⁶⁴ Yēsu aya'ba dō mo zi mo iya henye, “Mo ra kaa iya ne. Miya zi ye henye, tēmi kadra ma dagba ani, akongo'e Wisi a Vidi ta bi lima da kala tiri 'ba Wiri kyigo tayi tēmi fōli 'ba komoriyē.”

⁶⁵ Mati kyedre 'ba vo karasa owo kō'du ne here, ēnyī na kamo iza bongo 'bomo iya henye, “Ne kō'du sawiya ra. Domba kya kō'du 'ba vo hu kō'du dō ro dekpe. Owo'e kō'du sawiya ne ku.”

⁶⁶ Asōsu'e a'di ra?” Zē aya'bannī dō mo iyannī henye, “Mo o'do kō'du kyēnyē ku, mofu mo.”

⁶⁷ Zē o'binnī oro komo mo, u'bōnnī mo, zē maako'e isannī mo,

⁶⁸ iyannī henye, “Ayada zi ze Korisito, ēzē yī nēbī ra, ayada ēyī ra isa yi.”

Ha kiga 'ba Petero ta ra Yēsu

(Mk. 14:66-72; Lk. 22:56-62; Yn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Mati Petero ēdī lima yaga mī lijo 'ba Kalafa, vo lō'bō kōlō tēmi mbara 'ba kyedre 'ba vo karasa ayi zi mo iya henye, “Yi kpa Yēsu aba tēmi Galilaya.”

⁷⁰ Mo iga hē nī ta da komo vidi kayo ne'e biya. Mo aya'ba dō mo iya henye, “Ma yolo kō'du ma ēdī ame'do go mo ne dē,

⁷¹ ēnyī asi wēni yaga ha loko bi 'ba vurē. Mbara vo lō'bō agamo ongo mo iya zi vidiye henye, mo Yēsu 'ba Nazereta aba.”

⁷² Lōhu Petero iga hē nī aya'ba dō mo iya henye, “Malōmu tīnyō mayolo kora ne dē.”

⁷³ Tisi yaa ta go mo vidi kora mati ēdinnī tōro ani ne, ayinnī zi Petero iyannī henye, “Yi ma kōlō tēmi zē, dayolo ze tēmi gērī me'do 'bēyi.”

⁷⁴ Petero iya henye, “Ma lōmu kō'du tīnyō ra mēdi ayada, ēzē anza dē here, Wiri mī'di riti zi ma. Ma yolo kora ne dē.” Zanga ēnyī ayapa,

⁷⁵ Petero asōsu kō'du ma Yēsu ayada zi nī iya henye, “Gba kazi yapa 'ba zanga, akiya da wota henye ere, ayolo ma dē.” Mo ēnyī asi gbo yaga akudu na kyēnyē.

27

Oba Yēsu komo Pilato

(Mk. 15:1; Lk. 23:1-2; Yn. 18:28-32)

¹ Kyere 'do da mindō aba nbo, kyedre 'ba vo karasa'e nnī vidi kyedre eti i'di kō'du 'bēnni ombannī ku zi Yēsu kofo.

² Zē idannī mo nyōri aba ikannī mo, i'dinnī mo zi Pilato, vo daliyo mī turu 'ba Roma.

Koli 'ba Yudasī loo 'ba vo lō'bō'e

³ Mati Yudasī vo wasusu ayolo ombannī ku zi Yēsu kofo, mo ayasi kō'du litē 'bēni ne, ēnyī oba kōhi nbiriri 'butēwota ne kika mo hulēhu zi kyedre 'ba vo karasa vidi kyedre eti.

⁴ Yudasī iya zi zē henye, “Mo'do kō'du kyēnyē ku zi ma kora vo kazi kō'du kyēnyē ko'do ne ki'di zi ye zi kofo.” Zē aya'bannī dō mo zi mo iyannī henye, “Anza kō'du 'beze ra dē, kō'du 'bēyi ra.”

⁵ Mati Yudasi owo kö'du ne here, odro köhi ne komo zë ani mī yëkëlu, mo ënyī asi i' bē ove gu nī gbo.

⁶ Kyedre 'ba vo karasa aködu köhi ne iya henye, “Nenye köhi yama ra, mī kö'du kī'dī 'beze anza dekpe zi kī'dī mī kutë 'ba wa sesi mī loko 'ba Wiri.”

⁷ Mati ombannī dō mo ku, ogonnī yaka gbo köhi ne aba na bi 'ba zi yöku tu'dë maako'e kusu.

⁸ Kö'du nere ra, yaka ne ako'jo na yaka 'ba yama le ndenye.

⁹ Kö'du mati nēbi Yeremaya iya ne, ayi ku tinyö. “Zë obannī köhi nbiriri 'butëwota, mati vidi 'ba Yiserele ombannī dō mo zi kōpi ga kö'du mo,

¹⁰ Köhi mo ne zi yaka kogo mo aba kaa mati Yere i'dī kö'du mo zi ma.”

Pilato ako'jo ha Yësu

(Mk. 15:2-5; Lk. 23:3-5; Yn. 18:33-38)

¹¹ Yësu owo komo vo daliŋo 'ba Roma, ako'jo ho mo iya henye, “Yi ra Yere vo damöku 'ba Yuda'e?” Yësu aya'ba dō mo iya henye, “Mo ra kaa iya ne.”

¹² Mo ame'do dë na da kö'du ya'ba 'ba vo wa sösu'e, mati kyedre 'ba vo karasa'e nnī vidi kyedre nani ëti.

¹³ Pilato iya zi mo henye, “Owo kö'du mati asusunni yi go mo nenye dë?”

¹⁴ Mati Yësu omba dë zi da kö'du ma kölö ya'ba ne, o'do Pilato gbo na rakaga.

Ikye vurë ra Yësu zi kōfo

(Mk. 15:6-15; Lk. 23:13-25; Yn. 18:39-19:16)

¹⁵ Mī kadra 'ba karama 'ba laga 'ba koli aba, vo daliŋo 'ba Roma ëdi kö'du aba zi kinga yaga vidi mati vidiye ako'jonnī kö'du mo tēmī kamba.

¹⁶ Mī kadra nani, kora maako ëdi mī kamba ru mo Barabasi, mo na yolo ga kö'du ko'do kyënyë.

¹⁷ Mati vidi kayo ne atoto rë nnī, Pilato ako'jo hë zë iya henye, “Ma vala ra omba'e zi ma kinga zi ye? Barabasi, ködo Yësu mati ako'jo Korisito?”

¹⁸ Mo ayolo na laka, vo kalakonda 'ba Yuda'e i'dinnī Yësu zi nī ga kö'du zë na mī kumbë.

¹⁹ Mati Pilato ëdi gba alima mī loko 'ba vurë, mbara 'bomo utu kö'du kise zi mo iya henye. “O'do kö'du ako dë zi kora vo kazi kö'du yana ne, wiri ayaza ma mī yondo ne aba ga kö'du mo.”

²⁰ Kyedre 'ba vo karasa nnī vidi kyedre ëti alëlunnī da vidi kayo ne'e zi ha Pilato ko'jo zi Barabasi kinga, Yësu zi kōfo.

²¹ Pilato ako'jo ha vidi kayo ne'e, iya henye, “Ma vala ra tēmī vidi riyö nenye'e, omba'e ma zi kinga zi ye?” Zë aya'bannī dō mo iyannī henye “Barabasi.”

²² Pilato ako'jo hë zë iya henye, “Mo'do a'di zi Yësu mati ako'jo Korisito ne?” Zë biya aya'bannī dō mo iyannī henye, “Matötö mo.”

²³ Pilato ako'jo hë zë iya henye, “Kö'du kyënyë a'di mo o'do?” Ayetonni hë nnī gbögbö gu kyembe aba, “Matötö mo.”

²⁴ Mati Pilato ongo kö'du ma zi nī ko'do anza kpe, kazi vidi ne ënyinni na kamo, mo oba wini akaka kala nī ta da komo vidi kayo ne'e, iya henye, “Manza dë mī koli 'ba kora nenye. Ne kö'du ko'do 'be'e ra.”

²⁵ Vidi kayo ne'e biya aya'bannī dō mo, iyannī henye, “Yama koli 'bomo malëpi gbo de ze gisi 'beze ëti.”

²⁶ Pilato inga Barabasi zi zë, ta pëti mo, u'bö hu Yësu, i'di mo gbo zi tötö.

Vo wehe o'donni sawiya ra Yësu

(Mk. 15:16-20; Yn. 19:2-3)

²⁷ Here vo kanya a Pilato obannī Yēsu ti' bēnnī mo mī loko 'ba vo kanya'e. Vo kanya kayo atoto rē nni kpo ta da kapa mo.

²⁸ Zē otōnnī bōngo 'bomo usunnī bōngo konda 'ba yere rō mo.

²⁹ Here zē o'dōnnī safo tēmī kono ayōfunnī dō mo. I'dinnī mōvo 'ba yere kala mo ma tiri alōdrōnnī da womo nni aba komo mo sawiya ko'do rō mo, zē iyanni henye, "Lima konda zi yi vo damōku 'ba Yuda'e."

³⁰ Zē o'binnī oro komo mo, obannī mōvo u'bōnnī dō mo.

³¹ Mati zē indennī sawiya ko'do ku rō mo, zē otōnnī bōngo konda ne 'de ta rō mo, usunnī bōngo omo gbī lōhu rō mo. Here zē obannī mo gbō kika mo yaga zi tōtō mo.

Atōtō Yēsu

(Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43; Yn. 19:17-27)

³² Mati zē ēdī ti' bēnnī yaga, zē andōsī dē nni kora maako aba tēmī Sirēnē ru mo Simona, vo kanya'e o'dōnnī mo na kamo zi taka a Yēsu kinjē.

³³ Zē ayinnī bi mati ako'jo Gologota ne, mī kō'du ya'ba aba "Bi 'ba Kiriyingo da."

³⁴ Ani zē i'dinnī a'ji zi Yēsu na susē wa kata aba kuwē, mati anene ta pētī mo, mo omba dekpe kuwē.

³⁵ Mati zē atōtōnnī mo ku, zē ayanyannī bōngo 'bomo tēmī kutē nni fōdō ku'du aba zi yolō akalēpī zi ēyi.

³⁶ Tapētī mo, alimannī ani mo kongō.

³⁷ Dō mo riyē i'dinnī wayōru 'ba wasusu iya henye, "Nenye Yēsu, yere 'ba Yuda'e"

³⁸ Zē atōtōnnī vo logo riyō dakapa Yēsu, ma kōlō da kala mo ma tiri ma agamo da kala mo ma gali.

³⁹ Vidi mati ēdī lagannī ta da kapa ne, dē nni njili Yēsu lidi aba, iyannī henye,

⁴⁰ "Here omba ti'bē yēkēlu ne kiha mo akaṇo, kuvō mo lōhu mī ko'do da wota aba. Ayōmo rē yi ēzē yi Wisi 'ba Wiri. Asi akaṇo ta da taka."

⁴¹ Tēmī gērī kōlō ne, kyedre 'ba vo karasa vo komoyandi 'ba vo kō'du ki'di nni vidi kyedre ēti alimannī sawiya ko'do ra Yēsu iyanni henye,

⁴² "Mo ayōmo oka'e, ayōmo rē nī dē. Anza mo ra dē yere 'ba Yiserele? Ezē mo ayi ku akaṇo ta da taka yaanya aba dakoma 'da mī mo.

⁴³ Mo oma mī Wiri, iya henye, 'Ni Wisi 'ba Wiri ra.' Laka dongo'e te, ezē Wiri omba zi mo yōmo yaanya aba."

⁴⁴ Vo logo mati atōtō zē da kapa Yēsu ne, alidi mo kpa here.

Koli 'ba Yēsu

(Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49; Yn. 19:28-30)

⁴⁵ Mī kutē kadra aba mandōlu ayōfu dakaṇo ne biya, inde rē nī le ta pētī kadra wota aba.

⁴⁶ Gba kaa kadra wota aba, Yēsu ēnyī udu gu kyembe aba iya henye, "Elōyi Elōyi lema sabakatani?" Mī kō'du ya'ba aba iya henye, "Wiri ama, Wiri ama, ila ma ga a'di ya?"

⁴⁷ Kya vidi ma ēdī tōrōnnī ani ne, iyannī henye, "Mo ēdī Eliya ko'jo."

⁴⁸ Vidi ma kōlō tēmī zē aho kandi oba lifa usu mī a'ji i'di da njili mōvo, mo yōnzo zi kuwē.

⁴⁹ Kyamo'e iyannī henye, "Oro dongo'e te, ezē Eliya ēdī tayi zi mo yōmo."

⁵⁰ Yēsu api riyē lōhu na kyembe ila lawo gbō.

⁵¹ Bongo mati ove mī yēkēlu 'ba Wiri ne mī mo aliza riyō ko ta riyē le akaṇo. Dakaṇo akōho rē nī, lutu alihannī,

⁵² da wogo ayëhu rë nni biya, vidi kayo a Wiri mati olinni ne, ënyinni gbo na didi temi koli.

⁵³ Zë ilanni da wogo, ta peti tenyi 'ba Yësu temi koli, ënyi i'bënni mi gawo laka ani vidi kayo ongonni zë.

⁵⁴ Mati vo kyëlu 'ba vo kanya'e mati nni mo aba, ëdinni ga Yësu kongo ne, ongonni kinzikinzi biya wasisi mati o'do rë ni ne, zë na tere iyanni henye, "Mo tinyo Wisi 'ba Wiri ra."

⁵⁵ Mbara kayo mati ëdinni Yësu konyi, usunni go mo ta Galilaya ne, ëdinni atoro ani bi kongo ta bi kowo.

⁵⁶ Mi kutë zë Mariya Magadala, Mariya ma 'ba Yemisi nni Yosepa aba, mbara 'ba Zebedeyo.

Kusu 'ba Yësu

(Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56; Yn. 19:38-42)

⁵⁷ Mati ëdi ku na hutaga, kora vo wa dakayo maako temi Arimataya, ru mo Yosepa oko gbo, mo kpa vo lö'bö 'ba Yësu ra.

⁵⁸ Mo ënyi i'bë ako'jo ha Pilato kö'du yöku Yësu. Pilato i'di kö'du gbo kala konda aba zi yöku ne ki'di zi Yosepa.

⁵⁹ Yosepa olo mi bongö ma kyäyi,

⁶⁰ usu mi wogo ëni mati mo ole mi ri'di, kyigö ne. Mo alulu yitö kyedre ha wogo ne, isi i'bë wëni gbo.

⁶¹ Mariya Magadala nni Mariya ma agamo ne aba, ëdi limanni ani bi kongo zo da wogo.

Vo kanya 'ba ga da wogo kong'o

⁶² Mi ko'do 'ba ralawo aba, kyedre 'ba vo karasanni Farasi ëti andosi dë nni Pilato aba

⁶³ iyanni henye, "Kyedre dasösu ze, mati vo ndondo kyedre ne ëdi gba na widi, mo iya henye, 'Matënyi temi koli ko'do da wota aba.'

⁶⁴ I'di kö'du zi ga wogo 'bomo ne kongo na laka le mi ko'do 'ba da wota ne, kazi vo lö'bö 'bomo i'bë alogonni yöku mo, akayadanni zi vidi henye, ere, mo ënyi ku temi koli. Ndundu ndondo ma nenyë atëdi ndra na kyënyë ta da ma dagba."

⁶⁵ Pilato ayada zi zë iya henye, "Oba'e vo kanya'e zi ti'bënni ga wogo ne kongo temi geri ma laka."

⁶⁶ Zë i'bënni da wogo a'ba'banni ga yitö ha wogo ne zi yada vidi maako ayëhu dë. Ilanni vo kanya ani zi go mo kongo.

28

Tënyi temi koli

(Mk. 16:1-10; Lk. 24:1-12; Yn. 20:1-10)

¹ Ta peti ko'do 'ba ralawo aba, mi kano bi kezi da mindö ko'do 'ba ralawo aba, Mariya Magadala nni Mariya vere aba ënyi i'bënni bi kongo da wogo.

² Kandi mi kadra nani kinzikinzi kyigö aköho bi. Malayika 'ba Yere ayi akaño ta komoriyë, alulu yitö ne 'de ta ha wogo alima gbo do mo.

³ Kyinë mo na laka kaa bikanyi, bongö ro mo na kanyi kaa ri'di 'ba mirë.

⁴ Vo kanya ma ëdinni ga wogo ne kongo ne, zë na tere tese aba, mora a'banni kaa vidi mati olinni ku.

⁵ Malayika ame'do zi mbara ne'e, mo iya henye, "Ere'e dë, mayolo ku ëdiye bi koma kö'du Yësu ma atötö ne.

⁶ Mo anza dë kinye, mo ënyi ku, kaa mati mo iya. Ayiye kinye, ongo'e bi mati o'banni mo zi mo.

⁷ Ī'bē'e kandi yaanya aba, ayada'e zi vo lö'bō 'bomo'e 'Mo ɛnyī ku tēmi koli. Yaanya aba mo ēdī ku tī'bē mī Galilaya dagba komo'e, ani aki'ja'e mo. Yaanya aba mayada ku zi ye.' "

⁸ Kandi ilannī da wogo tere aba, kpa na rakyenyi, ahonni yada mo zi vo lö'bō 'bomo'e.

⁹ Kandi Yēsu i'ja zē iya zi zē henye, "Rakyēyī mēdī ētī." Zē ayinnī zi mo irīnnī mo ta ndi mo amōtunnī mo gbo.

¹⁰ Yēsu iya zi zē henye, "Ere'e dē, i'bē ayada'e zi öndu ma'e zi tī'bēnnī mī Galilaya aki'jannī ma ani."

Kō'du yētī 'ba vo kanya'e

¹¹ Mati mbara ne i'bēnnī zi kō'du ne yada mo zi vo lö'bō 'bomo'e, kya 'ba vo kanya mati ēdinnī ga wogo ne kongo ne, ɛnyī i'bēnnī hulēhu mī gawo ayadannī kō'du mati o'do rē nī ne, biya zi kyedre 'ba karasa'e.

¹² Kyedre 'ba vo karasa'e adrōko rē nnī vīdī kyedre ētī, zē o'donnī yere 'bēnnī i'dinnī kōhi kyedre zi vo kanya ne'e.

¹³ Mora iyannī henye, "Iya'e henye, 'Vo lö'bō 'bomo ayinnī yōndo aba alogonnī yōku mo mati ēdiye ako'do.'

¹⁴ Ēzē vo daliŋo owo kō'du ne, dakalēlu ze do mo dakiya henye, mo mī'dī riti dē zi ye."

¹⁵ Vo kanya ne'e obannī kōhi ne, o'donnī te kaa kō'du mati ayada zi zē zi kō'do mo ne. Mora here, kō'du ne apere rē nī biya mī kutē Yuda'e kō'do ndenye aba ne.

Yēsu ayada rē nī zi vo lö'bō 'bēniye

(Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49; Yn. 20:19-23; Loo 1:6-8)

¹⁶ Vo lö'bō 'butē domokölō ne ɛnyī i'bēnnī da lutu mī Galilaya bi mati Yēsu ayada zi zē, zi tī'bēnnī do mo.

¹⁷ Mati zē ongōnnī mo, zē ayetonnī mo. Mora here, kya 'ba vo lö'bō maako'e omannī dē.

¹⁸ Yēsu ehe kara, mora iya zi zē henye, "Kalakonda biya 'ba komoriyē dakaŋo aba, i'di ku zi ma.

¹⁹ Ī'bē'e zi vīdī biya ta bi ne o'do'e zē na vo lö'bō ama. Abapatisiye zē mī ru 'ba 'Bu, Wisi, Lawo Kölō Laka aba,

²⁰ ayandiye zē zi koronnī kō'du kī'di mati mī'di zi ye ne biya. Matēdī 'e ētī 'duwī le mī ndundu 'ba daliŋo aba."

Kö'du Yöyö Laka 'ba Yësu ma Marako ayöru

Kö'du yëti 'ba Yowani Bapatisi

(Mt. 3:1-12; Lk3:1-18; Yn. 1:19-28)

¹ Nenye kö'du yöyö laka ga kö'du Yësu Korisito, Wisi 'ba Wiri.

² Ayeto rë nî kaa mati Nëbî Yisaya ayöru,

"Ma kutu vo litu ama dagba komo yi
zi gëri ëyi ko'jo.

³ Vidî maako ëdî mbere mî da lipî,

Ako'jo'e gëri nzo zi bi Yere.

O'do'e gëri mbiyi zi mo zi lasi."

⁴ Here Yowani alaya mî da lipî bapatisi kî'di ehe kö'du yëti. Mo ayada zi zë moto dë nni tëmî kö'du kyënyë zi zë bapatisi, ehe Wiri akila kö'du kyënyë 'bëzë ne.

⁵ Vidî kayo tëmî dakaŋo 'ba Yuda ehe gawo kyedre 'ba Yerusalema i'bënni kö'du 'ba Yowani ne kowo. Zë odrö hë nni tëmî kö'du kyënyë 'bënni ne ehe mo abapatisi zë mî ranga 'ba Yeredene.

⁶ Yowani usu bongo 'bënni o'do tëmî yëvu 'ba jemele, ida ko'di wana gbö gë nî, ehe wakonyo 'bomo wömmi ehe yazi möku.

⁷ Mo ayöyö zi vidîye henye, "Kora mati mo atayi ta ga ma ne, atëdi kyedre ta da ma. Manza dë na laka zi ra ma kidë akaŋo zi kamoka 'bomo kinga.

⁸ Ma bapatisi ye wini aba, mora mo akabapatisi ye Lawo Kölö Laka aba."

Bapatisi 'ba Yësu

(Mt. 3:13-4:11; Lk. 3:21-22, 4:1-13)

⁹ Tëmî kadra nani, Yësu ayi tëmî Nazereta mî dakaŋo 'ba Galilaya zi Yowani, zi nî bapatisi mî ranga 'ba Yeredene.

¹⁰ Kandi mati Yësu asi yaga tëmî wini, mo ongo komoriyë ayëhu rë nî, ehe Lawo Kölö Laka ayi aloso do mo kaa atu'bu.

¹¹ Here gu ayi ta komoriyë iya henye, "Yi gogo wisi ama ra. Ma na rakyenyi yi aba."

¹² Kandi Lawo Kölö Laka o'do mo ti'bë mî da lipî,

¹³ ani ko'do 'butësowö mî wayonzo 'ba Satani. Ngötu 'ba möku ëdinni kpa ani, mora malayika'e ayinni ehe akonyinni mo.

Yësu ako'jo kora vo kyenze kiri sowo

(Mt. 4:12-22; Lk. 4:14-15, 5:1-11)

¹⁴ Tapëti i'di Yowani ku mî kamba, Yësu i'bë mî Galilaya ehe ayeto kö'du yöyö laka kazi Wiri ne yëti.

¹⁵ Mo iya henye, "Kadra ma laka oko ku ehe damöku 'ba Wiri ku kara. Oto de 'e tëmî kö'du kyënyë 'be'e ne ehe oma'e mî kö'du yöyö laka ne."

¹⁶ Mati Yësu i'bë ta da göti 'ba föfö 'ba Galilaya, mo i'ja kora vo kyenze kiriye riyo, Simona öndu nî Anderiya aba, ëdinni kyenze kiri öndu aba.

¹⁷ Yësu iya zi zë henye, "Ayiye zi ma, makayandi ye zi vidî kika zi ma."

¹⁸ Kandi ilanni öndu 'bënni ne, ehe i'bënni mo aba.

¹⁹ Mo i'bë tisi dagba ani, ehe i'ja öndu maako'e riyo Yemisi, Yowani aba, zë gisi 'ba Zebedeyo. Zë ëdinni mî tönjö öndu ënni ko'jo nzo.

²⁰ Here mati Yēsu ongɔ zē, mo ako'jo zē ehe zē ila 'bu nnī Zebedeyo mī tɔŋbō kora vo lɔɔ ɛtī, ehe i'bēnnī Yēsu aba.

*Kora wiri kyēnyē aba
(Lk. 4:31-37)*

²¹ Yēsu vo lō'bō 'bēnī ɛtī ayinnī mī gawo 'ba Kaparanamo, mī ko'do 'ba ralawo aba, Yēsu i'bē mī bi 'ba mōtu, ehe ayeto kō'du yētī.

²² Vīdī mati owonnī ne, zē na rakaga tēmī gērī 'ba kō'du yētī 'bomo ne, kō'du mo anza dē kaa vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'diye, ga kō'du mo ayētī kō'du kalakonda aba.

²³ Here kora dakyikyi aba mī nī ɛdī mī bi 'ba mōtu, ehe udu rīyē,

²⁴ “Omba a'di kazi ze, Yēsu 'ba Nazereta? Yī kinye ne zi yaŋa ze? Ma yolo ku yī ɛyī ra, yī vo lītu laka a Wīrī.”

²⁵ Yēsu ame'do na kamo zi dakyikyi ne, “Alima tiyi, ehe asi yaga ta ra kora ne.”

²⁶ Dakyikyi ne akoho kora ne na kyigɔ, udu na kamo, ehe asi yaga ta ro mo.

²⁷ Vīdī biya na rakaga ehe ayetonnī me'do na ga rē nnī zi oka maako. “A'di ra here? Ne kya 'ba kō'du yandi kyiyī maako? Kora nenyē ɛdī kalakonda aba zi kō'du kī'di zi dakyikyiye, ehe zē owonnī ho mo.”

²⁸ Here kō'du 'ba Yēsu apere rē nī kandi ta ga bi ne biya mī dakaŋo 'ba Galilaya.

*Yēsu ako'jo vīdī kayo
(Mt. 8:14-17; Lk. 4:38-41)*

²⁹ Yēsu, Yemisi, Yowani aba, ilannī bi 'ba mōtu, ehe i'bēnnī mbiyī liŋɔ 'ba Simona ehe Anderiya.

³⁰ Wese 'ba Simona ɛdī na rakɔɔ mī sora rakyītu aba, ehe kandi mati Yēsu oko, iyannī kō'du mo zi mo.

³¹ Mo i'bē zi mo, irī kala mo ehe akonyi mo rīyē. Rakyītu ne ila mo, ehe mo ayeto gbɔ lītu zi zē.

³² Tapētī kadra alosɔ ku ehe hutaga oko kpa ku, vīdī ikannī zi Yēsu vo rakɔɔ'e biya ehe zē mati dakyikyi aba.

³³ Vīdī biya 'ba mī gawo ne atoto rē nnī ha loko.

³⁴ Yēsu ako'jo zē mati kyɔ na rakɔɔ dakyīnē aba biya, ehe ore dakyikyi lakyi yaga. Mo ila vo dakyikyiye dē zi kō'du maako kiya, ga ko'du zē ayołonnī ku mo ɛyī ra.

*Yēsu ayētī kō'du mī Galilaya
(Lk. 4:42-44)*

³⁵ Mī da mīndō maako gba kazi bikanyi 'ba kadra Yēsu ɛnyī ila liŋɔ ehe i'bē yaga tēmī gawo ga bi mbiya amōtu.

³⁶ Simona abokanī ɛtī i'bēnnī mo koma.

³⁷ Mati zē i'jannī mo, iyannī zi mo henye, “Vīdī biya ɛdinnī yī koma.”

³⁸ Mora Yēsu aya'ba da me'do zi zē henye, “Dī'bē'e zo dagba zi liŋɔ maako'e mati gbō kinye ne. Momba kpa zi kō'du yētī mī zē, kō'du nere ra mayi go mo.”

³⁹ Here mo i'bē mī Galilaya kō'du yētī aba biya mī bi 'ba mōtu ehe dakyikyi kore aba yaga.

*Yēsu ako'jo kora vo mōnyu
(Mt. 8:1-4; Lk. 5:12-16)*

⁴⁰ Kora maako ëdĩ na riti kazi koo mönyu ayi zi Yësu, alomvo akanjo ehe alenze mo kö'du wakonyi iya henye, “Ëzë omba ku, atob'o ma ko'do njbala.”

⁴¹ Yësu kö'du sösu aba, ehe iza kala nĩ yaga ehe ise ro mo. Mo aya'ba da me'do henye, “Momba ku. Ëdĩ na njbala.”

⁴² Kandi mönyu ila kora ne ehe ro mo gbo njbala.

⁴³ Here Yësu ise go mo, ehe utu mo 'de kandi,

⁴⁴ iya henye, “Owo te, ayada kö'du ne dë zi vidĩ ma kölö maako. Mora i'bë zo mbiyĩ zi vo karasa mayonzo yĩ, zi yada zi vidĩye mönyu 'bëyĩ inde rë nĩ ku. I'dĩ wakumu kaa kö'du kĩ'dĩ 'ba Mosa.”

⁴⁵ Mora kora ne i'bë ehe kö'du ne yada ta ga bi ne biya. Mo ame'do takanyi mĩ kö'du ne, here Yësu ob'o dekpe zi ti'bë mĩ gawo na dangölö. Mora mo alima akpa yaga mĩ ga bi mbiya ne'e ehe vidĩ ayinnĩ zi mo temĩ ga bi ne biya.

2

Yësu ako'jo kora keje maako

(Mt. 9:1-8; Lk. 5:17-26)

¹ Tapëti kö'do yaa, Yësu ënyĩ i'bë hulëhu mĩ Kaparanamo ehe kö'du yöyö apere rë nĩ iya mo ëdĩ lijo.

² Vidĩ kayo ayinnĩ ga bi kölö, ani bi ako oso dë mĩ loko, gbi le yaga ha loko bi kpa anza dë. Yësu ëdĩ kö'du yöyö ne yetĩ zi zë.

³ Vidĩ kora sowo okonnĩ, ëdinnĩ kora mati enje kyere akanjo ne kinjẽ kika mo zi Yësu.

⁴ Ga kö'du vidĩ kayo, zë ob'onnĩ dë zi kora ne kika mo zi mo. Here zë itinnĩ bingö ta komo lembe mbiyĩ bi mati Yësu ëdĩ. Mati ayëhunnĩ bi ne ku, zë izannĩ kora ne akanjo, ëdĩ ako'do da lanja.

⁵ Mati Yësu ongo hala ëdinnĩ kö'du koma aba, iya zi kora keje ne henye, “Wisi ama, kö'du kyënyë 'bëyĩ ila ku.”

⁶ Vo komoyandi 'ba kö'du kĩ'dĩ maako'e mati ëdĩ alimannĩ ani ne, asösunni kö'du,

⁷ “Hala mo ame'do kaa nenyë here?” Ne kö'du sawiya ra. Wiri ra nje kölö atob'o kila kö'du kyënyë.

⁸ Kandi Yësu ayolo kö'du mati zë ëdinnĩ asösu ne, here mo iya zi zë, “Ëdiye kö'du mahere ne sösu ga a'di?

⁹ Ma vala ra anza na kyigo zi kiya zi vo keje ne, ‘Ila yĩ ku temĩ kö'du kyënyë 'bëyĩ,’ kodö zi kiya henye, ‘Ënyĩ, injẽ lanja 'bëyĩ ne, i'bë’?

¹⁰ Here zi ye yolo laka Wisi a Vidĩ ëdĩ kalakonda 'ba dakanjo nenyë aba zi vidĩ kila temĩ kö'du kyënyë, miya zi vo keje ne,

¹¹ ‘Mëdĩ kiya zi yĩ, ënyĩ, injẽ lanja 'bëyĩ ne, i'bë lijo.’ ”

¹² Here mo ënyĩ ta da komo zë, ehe injẽ lanja ënĩ, i'bë gbo. Zë biya na rakaga, zë ayetonni Wiri, iyannĩ henye, “Wa mahere ne, dongö dë gba kyere.”

Yësu ako'jo Lëvi

(Mt. 9:9-13; Lk. 5:27-32)

¹³ Yësu i'bë hulëhu löhu da göti föfö 'ba Galilaya, vidĩ kayo atoto rë nni zi mo ani, mo ayeto zë yandi.

¹⁴ Mati mo ëdĩ ti'bë lasi aba, mo i'ja vo 'be'bele kö'du ru mo Lëvi wisi 'ba Alipayo, ëdĩ alima mĩ bi 'ba 'be'bele kö'du. Yësu iya zi mo henye, “Alö'bö ga ma.” Lëvi ënyĩ, ehe alö'bö gbo go mo.

¹⁵ Mati Yēsu ēdī wakonyo liṇṇo a Lēvī, vo 'be'bele kō'du kayo ehe vo kō'du kyēnyē kayo kō'do'e mati alō'bōnnī ga Yēsu ne, ma kayo tēmī zē adro'bo rē nni mo aba, ehe vo lō'bō 'bomo ēti wakonyo ga bi kōlō.

¹⁶ Vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'diye ru zē Farasi ne, i'jannī Yēsu ēdinnī wakonyo ga bi kōlō vo kō'du kyēnyē ēti ehe vo 'be'bele kō'du'e. Here zē ako'jonnī ha vo lō'bō 'bomo'e, "Kō'du a'di mo onyo wa vīdī mahere ne ēti?"

¹⁷ Yēsu owo kō'du 'bēzē ne, aya'ba dō mo zi zē, iya henye, "Vīdī mati rē zē na laka kazi kōṇ, ombannī dakatōrō dē, nje zē ma na rakōṇ. Mayi dē ga kō'du vīdī laka'e, mayi ga kō'du vīdī kyēnyē'e."

Kō'du 'ba hakoro

(Mt. 9:14-17; Lk. 5:33-39)

¹⁸ Vo lō'bō 'ba Yowani Bapatisi ehe Farasiye ēdinnī hē nni koro. Vīdī maako'e ayinnī zi Yēsu, ako'jonnī hō mo, "Kō'du a'di vo lō'bō 'ba Yowani Bapatisi ehe Farasiye ēdinnī hē nni koro, mora vo lō'bō 'bēyiye oronnī hē nni dē go mo?"

¹⁹ Yēsu aya'ba da me'do zi zē iya henye, "Omba 'be'e yingō mati ēdinnī bi 'ba oze ne, zi ti'bēnnī kazi wakonyo? Anza here dē. Ēzē kora vo mbara ēdī gba zē aba, zē o'bōnnī dē zi kō'do here.

²⁰ Kadra mo atōko ēzē oba kora vo mbara ku 'de kazi zē akoro hē nni 'da."

²¹ "Vīdī maako uru bōngō ma kyīyī dē zi kō'jo bōngō ma kōṇ. Ēzē o'do here, ma kyīyī ne aya'ba tisiwa aba, ehe akire bōngō ma kōṇ ne, ehe ako'do ogo kyedre.

²² Vīdī maako odrō a'ji ma kyīyī dē gbī mī losō wana ma kōṇ. Ēzē o'do here, a'ji ne akiha losō wana, ehe a'ji 'dō losō wana aba akayana rē nni. Mora laka zi kope a'ji ma kyīyī gbī mī losō wana ma kyīyī."

Kō'du kō'do 'ba ralawo

(Mt. 12:1-8; Lk. 6:1-5)

²³ Mī kō'do 'ba ralawo aba, Yēsu ēdī atī'bē kpuru tēmī yaka 'ba nyenyo. Mati vo lō'bō 'bomo'e ēdī atī'bēnnī mo aba ne, ayetonnī da nyenyo ne kowe zi konyo.

²⁴ Farasiye iyannī zi Yēsu henye, "Ongō te, kō'du a'di vo lō'bō 'bēyiye ēdinnī kō'du mati i'bē dē ga kō'du kī'di 'ba kō'do 'ba ralawo ne kō'do go mo?"

²⁵ Yēsu ēnyī, aya'ba dō mo zi zē iya henye, "Ako'jo'e kō'du mati Dawidi o'do mī kadra nani dē, mati mo omba wa zi konyo mī kadra mati mo vīdī 'bēni ēti na o'bo ne?"

²⁶ Here mo i'bē mī loko a Wīrī ehe onyo mangolō'bo mati i'di zi Wīrī ne. Kō'du ne o'do rē nī mī kadra mati Abiyata ra na vo karasa ma kyedre. Ēdī mī kō'du kī'di 'beze nje vo karasa'e ra akonyonnī mangolō'bo ne, mora Dawidi onyo, ehe i'di kpa zi vīdī 'bēniye."

²⁷ Yēsu aya'ba go mo zi zē iya henye, "O'do kō'do 'ba ralawo ne kō'du vīdī, o'do vīdī dē kō'du kō'do 'ba ralawo.

²⁸ Here Wisi a Vīdī ēdī gbī na Yere 'ba kō'do ralawo."

3

Kora vo kala keṇe

(Mt. 12:9-14; Lk. 6:6-11)

¹ Kadra maako aba Yēsu i'bē bi 'ba mōtu. Kora maako ēdī ani kala mo eṇe ku.

² Vidī maako'e ēdinnī ani, zē ombannī zi Yēsu susu ga kō'du litē ko'do. Here zē alimannī mo kongo kara kodo mo akako'jo kora ne ndō mī ko'do 'ba ralawo.

³ Yēsu ame'do zi kora vo kala keŋe ne, “Ayi tōro komo ze kinye.”

⁴ Here mo ako'jo ha vidī ne'e iya henye, “A'di ra kō'du kī'dī 'beze ila ze zi ko'do mī ko'do 'ba ralawo? Zi konyi, kodo zi ko'do na kyēnyē? Zi didi vidī yomo, kodo zi yaŋa mo?” Mora 'de iyannī kō'du ako dē.

⁵ Yēsu na kamo mati mo ongo bi dē zē, ga kō'du kazi kō'du kowo. Here mo iya zi kora ne, “Iza ga kala yī ne yaga.” Mo iza yaga, a'ba na laka löhu.

⁶ Here Farasiye ilannī bi 'ba mötu ne, ehe atoto rē nni kandi vidī 'ba Heroda eti, o'donni yeŋe zi Yēsu kofu.

Vidī kayo da kapa föfö

⁷ Yēsu vo lö'bō ēni eti ēdi ti'bēnni ha föfö 'ba Galilaya, vidī kayo alō'bōnni go mo. Vidī ne maako'e ayinnī tēmī Galilaya, Yudiya,

⁸ Yerusalemā, Edome, ta dakaŋo kafo ranga 'ba Yeredene, Tiyeŋe, Sidoni aba. Vidī ne ayinnī biya zi Yēsu ga kō'du wa mati zē owonni mo ēdi ako'do.

⁹ Ga kō'du vidī ayo takanyi, Yēsu iya zi vo lö'bō 'bēniye mako'jōnni tōŋbō nzo zi nī tēkyi mī mo, kazi vidī utunni nī.

¹⁰ Mo ako'jo vo rakoo kyō, ehe zē mati gba na rakoo ne nduwē rē nni sikyi dagba ga kō'du zi ro mo kise.

¹¹ Ezē vidī mati ēdinnī dakyikyī aba mī nni ongōnni mo, akalēpinni akaŋo, akiyannī henye, “Yi wisi 'ba Wirī.”

¹² Here Yēsu iya zi dakyikyī ne'e, mayadanni dē zi vidī ēyi 'bēni nī.

Yēsu inzi vo litu 'butē dōmorīyō

(Mt. 10:1-4; Lk. 6:12-16)

¹³ Here Yēsu i'bē riye da lutu, ako'jo vidī mati mo omba ne tayinnī zi nī. Zē ayinnī zi mo,

¹⁴ mo inzi 'butē dōmorīyō tēmī zē, i'di ru zē ku vo litu'e, mo ayada zi zē henye, minzi ye ku zi tēdiye ma aba, zi kutu'e kpa yaga ti'bē kō'du yeti,

¹⁵ zi tēdiye kpa kalakonda aba zi dakyikyī kore mo yaga.

¹⁶ Nenyē ma 'butē dōmorīyō mati mo inzi, Simona, Yēsu i'di ru mo Petero,

¹⁷ Yemisi öndu nī Yowani aba, zē gisi 'ba Zebedeyo, Yēsu i'di ru dē zē Bonerega kō'du ya'ba aba piwo,

¹⁸ Anderiya, Pilipo, Baratolomoya, Matayo, Toma, Yemisi wisi 'ba Alipayo, Tadöyösu, Simona mati o'do lovo 'ba dakaŋo 'bēni,

¹⁹ Yudasi Sikereto mati asusu Yēsu zi kofu mo ne.

Yēsu Belezobulu aba

(Mt. 12:22-32; Lk. 11:14-23)

²⁰ Yēsu i'bē ödu loko, vidī kayo atoto rē nni, here Yēsu vo lö'bō 'bēni eti i'janni kadra 'ba zi wakonyo dē.

²¹ Mati vo dakota 'bomo owonni kō'du ne here, i'bēnni zi go mo kongo, ga kō'du vidī ēdinnī akiya, “Mo ariŋo ku.”

²² Vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'di maako'e, mati ayinnī ta Yerusalemā ne, iyannī henye, “Mo ēdi Belezobulu aba mī nī.” Ne yeŋe 'ba dakyikyīye ra i'di kyigo ne zi mo zi kore zē yaga.

²³ Here Yēsu ako'jo zē zi nī, ame'do zi zē tēmī mala. “Hala Satani akore Satani yaga?

²⁴ Ezē damöku inye rē nī na gbongo gbongo, damöku ne akalēpi.

²⁵ Here ezē dakota inye rē nī na gbongo gbongo, dakota ne akalēpi.

²⁶ Here èzè damöku 'ba Satani inye rè nĩ na gbongo gbongo, ɔ'bo tëhĩ dè, akalèpĩ, akinde rè nĩ.

²⁷ Vidi kòlò maako ɔ'bo dè zi tödu mĩ loko 'ba kora vo tembe zi wasisi ɔmo kolo, nje èzè mo ida kora vo tembe ne ku dagba, atehe 'da wa ɔmo kolo.

²⁸ Miya zi ye tĩnyö henye, akato'bo vidi kila tëmĩ kò'du kyènyè 'bèzè ne biya, ehe me'do lasa 'bèzè biya.

²⁹ Here vidi mati akame'do kò'du kyènyè ra Lawo Kòlò Laka ne ila mo dè, ga kò'du mo o'do kò'du kyènyè ma nburu nburu ne ku."

³⁰ Yèsu iya kò'du ne here, ga kò'du vidi maako'e èdinnĩ akiya "Dakyikyĩ ra èdĩ mo kò'do."

*Ma 'ba Yèsu öndu mo ètĩ
(Mt. 12:46-50; Lk. 8:19-21)*

³¹ Here ma 'ba Yèsu öndu mo ètĩ ɔkonnĩ. Zè ɔkonnĩ 'de yaga ta ra loko, utunnĩ kò'du kise kò'du ko'jo ga kò'du mo.

³² Vidi mati èdinnĩ alima kpo ta ra Yèsu, iyannĩ zi mo henye, "Ongo te, ma yĩ, öndu yiye ètĩ èdinnĩ yaga, zè ombannĩ yĩ."

³³ Yèsu aya'ba da me'do zi zè, iya henye, "Èyĩ 'bèni ma ma? Èyiye 'bènnĩ öndu ma'e?"

³⁴ Mo ongo bi da vidi mati èdĩ alimannĩ kpo ta ra nĩ, iya henye, "Ongo'e te, kinye ne ma ma öndu ma'e ètĩ.

³⁵ Vidi mati o'do wa mati Wiri omba zi mo kò'do ne, mo öndu ma, emĩ ma, ehe ma ma."

4

*Mala 'ba vo kofo kilĩ
(Mt. 13:1-9; Lk. 8:4-8)*

¹ Kadra maako aba löhu, Yèsu ayeto kò'du yandi da kapa föfö 'ba Galilaya. Vidi mati atoto rè nnĩ kpo ta ro mo ne, èdinnĩ kyo, here mo èkyĩ mĩ tönbö, alima mĩ mo. Tönbö ne èdĩ mĩ föfö, vidi kayo ne'e ɔro 'bènnĩ 'de yaga da götĩ 'ba föfö.

² Mo alima kò'du kayo ne yandi mo zi zè tëmĩ mala. Mĩ kò'du yandi 'bomo ne mo iya henye,

³ "Owo'e te. Kora maako i'bè yaga kofo kilĩ mĩ yaka.

⁴ Mati mo ilĩ kofo ne mĩ yaka, maako'e alèpĩ da ga gèrĩ, ali ayinnĩ, onyonnnĩ 'de.

⁵ Maako'e alèpĩ dakaño ma rĩ'dĩ aba, mati kaño nje tisiwa aba ne. Kandi kofo ne ötu, ga kò'du kaño ne ayöndu dè.

⁶ Here kadra ayi riyè, o'bo wevo ma luru ne, ga kò'du ngara'da mo ödu dè na laka mĩ kaño.

⁷ Kofo maako'e alèpĩ mĩ kutè kono, övu ayasi wevo nĩ, mora 'de ana dè.

⁸ Kofo maako'e alèpĩ mĩ kaño ma laka ne, wevo mo asi, övu, ana i'jö. Maako'e èdinnĩ i'jö aba 'butèwota, maako'e 'butèmodaka, maako'e lamikölö."

⁹ Yèsu aya'ba go mo zi zè iya henye, "Mo mati èdĩ mbili aba, mowo kò'du ne."

*Kò'du a'di mo ayandi kò'du tëmĩ mala
(Mt. 13:10-23; Lk. 8:9-15)*

¹⁰ Mati Yèsu èdĩ kutĩ nĩ aba, vidi maako'e mati owonnĩ kò'du mo ne, ayinnĩ zi mo vo litu 'butè domoriyö ètĩ, ako'jonnĩ ho mo zi mĩ mala ne'e yada.

¹¹ Yēsu aya'ba dɔ mo zi zē, iya henye, “Kō'du koho 'ba damōku 'ba Wiri i'di ku zi ye. Mora zi vidī maako'e kō'du koho akayandi tēmi mala.

¹² Here zē akongonni akongɔ, mora 'de kaa ongɔnni dē.

Ēzē o'donni here akoto dē nni zi Wiri, akila zē.”

Yēsu ayada mi mala 'ba vo kofo kilī

(Mt. 13:18-23; Lk. 8:11-15)

¹³ Yēsu ako'jo hē zē iya henye, “Ayolo'e mi mala ne dē? Akayolo'e mala maako'e hala?

¹⁴ Vo kofo kilī ne ilī kō'du me'do 'ba Wiri.

¹⁵ Vidī maako'e kaa kofo mati alēpi da ga gēri. Kandi ēzē owonni kō'du me'do ne, Satani ayi oba 'de.

¹⁶ Vidī maako'e kaa kofo mati alēpi da ri'di. Kandi ēzē owonni kō'du me'do ne, irinni na rakyenyi.

¹⁷ Mora ōdu dē gbo mi zē, here ne ɔ'bo limanni 'diri dē. Ēzē riti maako mandere wakofɔ ayi ga kō'du me'do ne, zē akilanni 'de.

¹⁸ Vidī maako'e ēdinni kaa kofo mati ilī mi kutē kono. Ne ēdi zē mati owonni me'do ne,

¹⁹ kō'du soso, lo'ɔ 'ba kōhi, lo'ɔ kō'du wakyɔ, akakoho me'do ne, mora ananni i'jō dē.

²⁰ Vidī maako'e ēdinni kaa kofo mati ilī mi kaɲo laka. Zē owonni me'do ne, ombanni dɔ mo, ananni i'jō maako'e 'butēwota, maako'e 'butēmodaka, maako'e lamikōlō.”

Lamba hu sora

(Lk. 8:16-18)

²¹ Yēsu alima nduwē kiya zi zē henye, “Vidī maako here ne, oba lamba ndō kika mo hu sikɔ mandere hu sora? Anza here dē, i'di lamba da tarabiza.

²² Wa mati ēdi 'de kowɔ na koho akika yaga bikanyi. Wa mati ayōfu dɔ mo ne, akayēhu dɔ mo yaga.

²³ Owo'e kō'du ne, ēzē ēdiye mbili aba.”

²⁴ Mo iya kpa zi zē henye, “Kō'du mati mēdi akiya zi ye ne, oze mbiliye na laka zi kowo mo. Wa yeri mati ēdi ako'do'e zi oka'e, ako'do kpa zi ye.

²⁵ Vidī mati ēdi mo aba, aki'di zi mo kyɔ. Vidī mati anza mo aba, akoba 'de kazi mo.”

Mala kō'du tövu 'ba kofo

²⁶ Yēsu nduwē kiya mo aba zi zē, iya henye, “Damōku 'ba Wiri ēdi henye. Kora maako ilī kofo mi yaka eni.

²⁷ Mati mo o'do yondo aba, enyi kadra aba, kofo ne biya ēdinni ku mbili ki'di, ēdinni kpa ku tövu. Mo ayolo dē hala o'do rē ni here.

²⁸ Kaɲo ra o'do wevo ne na bi dēni zi tövu, zi ta na lo'ɔ. Dagba biriti mo ma luru ne akalaya, mbili mo, ehe ndundu mo mbili ma ndo i'jō aba.

²⁹ Mati i'jō ne alotri ku, kora ne ayeto kumu mo kulu aba, ga kō'du mo ayolo kadra mo oko ku.”

Mala kō'du kofo 'ba masatada

(Mt. 13:31-32,34; Lk. 13:18-19)

³⁰ Yēsu ako'jo kō'du henye, “Dakiya ze damōku 'ba Wiri ēdi kaa a'di? Mala a'di dako'do ze zi yada mo?

³¹ Ēdi kaa kofo 'ba masatada, kofo mati tisi riri mi dakaɲo ne.

³² Ta go mo yaa, övu riyë, ayi kyedre ta da wevo ne'e biya. 'İ'di ngora ni ma kyedre mo'e yaga, ali ayinni, uvö loko ënni mi galili mo."

³³ Yësu ayëti kô'du kise 'bëni tëmi mala maako'e. Mo ayada zi zë kyö, kô'du zi zë t'bo yolo mo.

³⁴ Mo o'bo dë me'do zi zë kazi mala. Èzë mo ëdi vo lö'bö 'bëni ëti, mo akayada kô'du ne'e biya zi zë.

Yësu adoro buluku da wini
(Mt. 8:23-27; Lk. 8:22-25)

³⁵ Mi da hutaga mi ko'do nani, Yësu iya zi vo lö'bö 'bëniye, "Ënyi di'bë'e kyëti 'ba föfö."

³⁶ Here zë ilanni vidi kayo ne'e, ehe vo lö'bö'e ëkyinni mi tönbö, mati Yësu ëdi alima nzo mi mo, obanni mo nni aba. Tönbö maako'e alö'bönni kpa ga ndi mo.

³⁷ Truku'du buluku kyigo aluku riyë kagba 'ba wini, ayeto ku liko riyë mi tönbö, here omba ku kara zi koso wini aba.

³⁸ Yësu ëdi 'de hulëhu mi tönbö ako'do dë ni taka gara aba. Vo lö'bö 'bomo'e alironni mo iyanni henye, "Vo komoyandi, asösu 'bëyi kô'du dë, ze hiya kara zi koli?"

³⁹ Yësu ënyi riyë, ame'do na kamo zi buluku, iya zi wini kagba ne henye, "Öro, ti!" Buluku nni wini kagba aba orönni, bi gbo liwo.

⁴⁰ Yësu iya zi vo lö'bö 'bëniye henye, "Kô'du a'di ëdiye atere go mo? Anza'e dë koma aba?"

⁴¹ Zë tere kyedre aba, ako'jo ha oka maako, "Kora nenyë ëyi? Buluku wini kagba aba, orönni mo?"

5

Yësu ako'jo kora dakyiky aba
(Mt. 8:28-34; Lk. 8:26-39)

¹ Yësu vo litu 'bëni ëti ënyi i'bë okönni kyëti kapa föfö 'ba Galilaya mi dakanjo 'ba Gerasa.

² Kandi mati Yësu asi yaga tëmi tönbö, andosi dë nni kora maako aba, asi tëmi wogo 'ba da wogo ani ne. Kora ne ëdi dakyiky aba mi ni.

³ Mo ëdi alima mi kutë da wogo. Vidi ako o'bo dekpë zi sesi mo na kida nyori aba.

⁴ Da kyö ndi mo kala mo aba ëdi na kida, mora ta ga kadra ne biya mo akisi nyori ne, ehe akikye mi kôhi ne ta ndi ni na nzoyi. Mo embe 'beri, vidi maako o'bo dë zi mo kiri.

⁵ Kadra yondo aba mo ëdi lima alasi tëmi da wogo kpuru ta da lutu, kudu aba rë ni kumu yitö aba.

⁶ Mo na kowo mati ongo Yësu, here aho alodro domo ni aba akanjo komo Yësu.

⁷ Here mo alörö na kyembe, iya henye, "Yësu wisi 'ba Wiri omba a'di kazi ma? Lömu mi ru Wiri, ma lenze yi, i'di riti dë zi ma."

⁸ Mo iya kô'du ne ga kô'du Yësu ëdi akiya henye, "Dakyiky asi 'de yaga ta ra kora ne."

⁹ Here Yësu ako'jo ho mo iya henye, "Ru yi ëyi?" Kora ne aya'ba da me'do iya henye, "Ru ma 'Gboko,' ga kô'du dëdi ze kyö."

¹⁰ Mo zo nduwë Yësu lenze kazi ore dakyiky ne'e yaga ta dakanjo nani.

¹¹ Ani wa'do kayo ëdinni kara dakapa lutu wakonyo.

¹² Here dakyiky ne'e zo rë nni la'ba zi Yësu, iyanni henye, "Utu ze zi wa'do ne'e, zi ze ti'bë tödu mi zë."

¹³ Mo ila dakyikyi ne'e ti'bē, ödunnī gbɔ mī wa'do ne'e. Wa'do ne'e ēdinnī biya kaa kpulukurīyō, ahonnī akaŋo mī fōfō, ehe aluyinnī.

¹⁴ Kora mati ēdinnī ga wa'do ne'e kongo, ahonnī 'de, ayöyönnī kō'du ne mī gawo mī haliŋo kō'du mati o'do rē nī ne, yada zi vidī. Vidī ēnyī i'bēnnī biya kō'du mati o'do rē nī ne kongo.

¹⁵ Mati ayinnī zi Yēsu, zē ongōnnī kora mati ēdī kani gboko 'ba dakyikyi ēti mī nī ne, mo ēdī alima anī bōngo aba rē nī, do mo ku na laka, zē biya na tere.

¹⁶ Zē mati ongōnnī komonnī aba, ayadannī zi vīdiye kō'du mati o'do rē nī zi kora mati dakyikyi aba ne, ehe kō'du 'ba wa'do ne'e.

¹⁷ Here zē ako'jonnī ha Yēsu zi tēnyī atī'bē 'de tēmī dakaŋo ēnnī.

¹⁸ Here mati Yēsu omba ku zi ti'bē zi tēkyī mī tōŋbō, kora mati ēdī kani dakyikyi aba mī nī ne, alenze mo iya henye, "Dī'bē ze yī aba."

¹⁹ Yēsu ila mo dē zi ti'bē ta go mo, iya zi mo henye, "I'bē liŋo zi vo dakota 'bēyīye, ayada zi zē hala kō'du mati Yere o'do zi yī, laka 'bomo zi yī ēdī hala."

²⁰ Here kora ne ēnyī i'bē biya kpuru tēmī Gawo 'Butē ne'e, kō'du mati Yēsu o'do zi nī ne yada mo aba. Vidī mati owonnī kō'du ne biya na rakaga.

*Wu'jē 'ba Yayiro nnī mbara mati ise ra bōngo 'ba Yēsu
(Mt. 9:18-26; Lk. 8:40-56)*

²¹ Yēsu ēnyī i'bē hulēhu kyēti kapa 'ba fōfō vere. Ani da kapa fōfō, vīdi kayo atoto rē nnī kpo ta da kapa mo.

²² Here vere maako ru mo ēdī Yayiro, mo ra na vo dagba 'ba bi 'ba mōtu ani, mati mo oko, ongo Yēsu, mo umē rē nī akaŋo ndī mo,

²³ alenze mo kō'du komba aba, iya henye, "Wu'jē tisi 'bama na rakoo. Ako ayi, i'di kala yī do mo, here zi mo tēdī na laka, na didī."

²⁴ Yēsu ēnyī i'bēnnī mo aba.

Here vīdi kayo mati ēdinnī atī'bē Yēsu ēti ne, ēdinnī mo diri ta da kapa biya.

²⁵ Here mbara maako ēdī ani, na riti ga kō'du yama ēdī taho ta ro mo kazi tōro koo 'butē dōmorīyō.

²⁶ Dakatōrō kayo ēdinnī le owo kī'di zi mo. Mo ayaŋa kōhi 'bēni biya, mora here ne zi ta'ba na laka anza dē, ēdī wēni zo rē nī kidra dagba ta ga kadra biya.

²⁷ Mo owo kō'du Yēsu, ēnyī ayi kafo mo mī kutē vīdi kayo ne.

²⁸ Mo iya na bi dēni henye, "Ezē mise gbī le nje bōngo ro mo ne, matēdi na laka."

²⁹ Mo ongo here ise bōngo ro mo ne, kandi yama owo, mo ayolo ku mī ida rē nī henye, na ko'jo rē nī ku tēmī riti kyedre 'bēni ne.

³⁰ Yēsu kandi ayolo henye, kyigo asi ku ta rē nī yaga. Mo opi rē nī kpo tēmī kutē vīdi kayo ne, ako'jo kō'du henye, "Eyi ra ise ra bōngo ama?"

³¹ Vo lō'bō 'bomo aya'bannī da me'do zi mo henye, "Ongo te vīdi kayo mati ēdinnī yī kuru ne, kō'du a'di ako'jo 'bēyi kō'du go mo henye ere, 'Eyi ra ise ra ma?"

³² Yēsu zo nduwē lima bi kongo kpo ta rē nī zi yolo eyi ra o'do kō'du ne.

³³ Here mbara ne ayolo kō'du mati o'do rē nī zi nī ne, mo ayi tese aba na tere, alodro ndī mo, ayada kō'du tīnyō mati o'do rē nī ne biya zi mo.

³⁴ Yēsu aya'ba da me'do zi mo henye, "Wu'jē ama, koma 'bēyi o'do yī ku ŋbala. I'bē na rakyēyi, mako'jo yī tēmī riti ne."

³⁵ Mati Yësu ëdî kö'du ne kiya, Vidi maako'e ayinnî ta liŋɔ 'ba Yayiro, ayadannî zi mo henye, "Wu'jê 'bëyi oli ku. Kö'du a'di kpe zi riti kî'dî ra vo komoyandi ne gɔ mo?"

³⁶ Yësu oze mbili nî dë da kö'du mati iyannî ne, mo aya'ba zi Yayiro henye, "Ere dë, nje kölö koma."

³⁷ Here mo ila vidi ma kölö maako dë zi ti'bë nî aba dagba, nje Petero, Yemisi, öndu nî Yowani aba.

³⁸ Mati zë okönnî liŋɔ 'ba Yayiro, Yësu ongo bi apere rë nî ku na yawa, owo kuyë riyë kudu rala'ba aba.

³⁹ Mo ënyî i'bë ödu loko, iya henye zi zë "Kö'du a'di bi apere rë nî gɔ mo na yawa here? Kö'du a'di ëdiye kudu gɔ mo? Wu'jê tisi ne oli dë, ëdî öŋbô ako'do."

⁴⁰ Here zë ogonnî mo. Mora here mo ore zë biya yaga, oba 'bu 'ba wu'jê tisi ne, ma mo, vo lö'bô 'bëniye wota. Mo ënyî i'bë ödu mî loko mati yöku wu'jê tisi ne o'ba 'do mo.

⁴¹ Mo irî kala mo, iya zi mo henye, "Talita Kumu." Kö'du ya'ba aba henye, "Wu'jê tisi, miya zi yi, ënyî riyë."

⁴² Here mo ënyî, alasi kpo. Kɔɔ 'bomo ëdî 'butë domoriyö. Mati kö'du ne o'do rë nî, zë biya na rakaga.

⁴³ Yësu i'dî kö'du kise anza dë zi zë yada zi vidi kölö maako, ehe mo iya henye, "I'diye wa zi mo zi konyo."

6

Omba Yësu dë mî Nazereta (Mt. 13:53-58; Lk. 4:16-30)

¹ Yësu ënyî ila bi nani, ehe i'bë hulëhu mî gawo 'ba dakaŋo 'bëni. Vo lö'bô 'bomo'e i'bënnî mo aba.

² Mî ko'do 'ba ralawo aba, mo ayeto kö'du yandi mî bi 'ba mötu. Vidi kayo ëdinnî ani, mati zë owonnî kö'du mo, zë biya na rakaga. Zë ako'jonnî kö'du iyannî henye, "Here mo i'ja kö'du ne biya ta kila? Kö'du yolo 'ba a'di ra here mati i'dî zi mo ne? Hala mo ëdî kö'du koro ne'e ko'do mo?"

³ Mo anza vo kaga kisë, wisi 'ba Mariya, öndu 'ba Yemisi, Yosepa, Yudasî, Simona aba? Anza dë ëmî mo'e ra ëdinnî alima kinye ne?" Here zë ombannî mo dë.

⁴ Yësu ënyî iya zi zë henye, "Nëbî ɔwɔ ta bi ne biya, nje vidi mî gawo liŋɔ 'bomo, karo mo'e, vo dakota 'bomo ëti ra ombannî mo dë."

⁵ Mo omba dë zi kö'du koro ako'e ko'do ani, mo i'dî kala nî nje da vidi 'ba rakɔɔ gbongo maako'e, ehe ako'jo zë gbo.

⁶ Mo rakaga kyedre aba ga kö'du vidi anzannî dë kö'du koma aba.

Yësu utu vo litu 'butë domoriyö yaga (Mt. 10:5-15; Lk. 9:1-6)

Yësu ënyî i'bë kpo ta ra dakaŋo nani komo vidi yandi aba.

⁷ Mo ako'jo vo litu 'butë domoriyö ne'e bi kölö, utu zë yaga na riyö riyö. Mo i'dî kalakonda ndra ta da dakyikyi ne'e.

⁸ Mo ise gɔ mo zi zë, "Oba'e waako dë 'e aba ta bi ti'bë 'be'e ne, mangolô'bo manza dë, anjoro 'ba wa lenze manza dë, kôhi manza kpa dë mî bongo re 'e, nje mɔwɔ.

⁹ Usu'e kamoka, ehe injê'e kya 'ba bongo dë ëti.

¹⁰ Êzë ödu'e mî liŋɔ, alima'e mî liŋɔ nani le ila'e gawo nani.

¹¹ Ēzē gawo mati ayiye mī mo vīdī ombannī dē 'e kīrī kala kyedre aba, mandere ombannī dē zi kō'du 'be'e kowo, ila'e bi nani, akyito'e turufu ne 'de ta ndiye. Ne atēdī zi zē na wasēnē."

¹² Here zē ēnyī i'bēnnī yaga kō'du yētī aba zi vīdī dē nnī koto tēmī kō'du kyēnyē 'bēnnī ne'e.

¹³ Zē orennī dakyikyī yaga, apisinnī yēnī ra vo koo'e, ako'jo zē gbo.

Koli 'ba Yowani Bapatisi

(Mt. 14:1-12; Lk. 9:7-9)

¹⁴ Yaanya aba Yere Heroda owo kō'du ne, ga kō'du wa komba 'ba Yēsu inde bi biya. Vīdī maako'e iyannī henye, "Yowani Bapatisi ra ēnyī ku na didī tēmī koli, kō'du nere ra mo ēdī kyīgo nenyē aba zi tēdī kō'du koro ne'e ko'do mo."

¹⁵ Vīdī maako'e iyannī henye, "Mo Eliya ra." Agamo'e iyannī henye, "Mo nēbī ra, kaa tēmī ma kōlō mati ēdinnī kani kyere nani."

¹⁶ Mati Heroda owo kō'du ne, iya henye, "Mo, Yowani Bapatisi, mati mikeye do mo 'de nere ra ēnyī tēmī koli."

¹⁷ Heroda ra na bi dēnī i'dī kō'du zi Yowani kīrī, kida mo, ku'du mo mī kamba. Heroda o'do kō'du ne here ga kō'du mo oze Herodiya, mo le na mbara 'ba öndu mo Pilipo ne.

¹⁸ Yowani Bapatisi zo nduwē kō'du ne yada mo zi Heroda. "Anza dē na laka zi yī mbara 'ba öndu yī koze."

¹⁹ Here Herodiya īrī kō'du ra Yowani, omba zi mo kofo. Mora mo o'bo dē,

²⁰ ga kō'du Heroda ere Yowani, ga kō'du mo ayolo Yowani ne, mo vīdī laka ra, ehe agaga go mo. Heroda ēdī le kō'du yētī 'ba Yowani sōsu, mora mo omba zo nduwē zi kowo mo.

²¹ Ndundu mo aba Herodiya i'ja gērī laka 'bēnī. Ēdī mī ko'do ko'jo kadra 'ba Heroda, mo o'do kyere, ise vīdī kyedre 'ba turu'e biya, vo wehe'e, vīdī kyedre 'ba Galilaya ētī.

²² Mati wu'jē 'ba Herodiya ne ayi, olo komo vīdiye, kō'du ne eme ra Heroda nnī yingo 'bomo ētī.

Here Yere Heroda iya zi wu'jē ne henye, "A'di ra omba zi tēdī zi yī? Makī'dī zi yī wa mati omba."

²³ Ha kī'dī lōmu aba mo iya zi wu'jē ne henye, "Miya henye, makī'dī wa mati ako'jo kō'du mo ne zi yī, ēzē ēdī le kyedre kaa kutē damōku 'bama."

²⁴ Here wu'jē ne asi i'bē zi ma nī yaga. Ako'jo ho mo, "A'di ra makako'jo kō'du mo?" Ma mo aya'ba da me'do iya henye, "Ako'jo kō'du ga da Yowani Bapatisi."

²⁵ Here wu'jē ne aho kandi hulēhu zi tī'bē kō'du ne kiya zi Yere Heroda, iya henye, "Momba zi yī kī'dī zi ma kinye yaanya aba ne da Yowani Bapatisi mī kapka ne."

²⁶ Mati Yere Heroda owo kō'du ne here, o'do mo na rasōsu. Mo o'bo dekpe zi komba dē zi wu'jē ne, ga kō'du mo o'do ku na lōmu ta da komo yingo 'bēnī ne'e biya.

²⁷ Here mo utu vo kanya 'bēnī kō'du kī'dī aba zi tī'bē da Yowani kika mo. Vo kanya ēnyī i'bē mī kamba, ikye da Yowani 'de.

²⁸ Mo ika mī kapka, i'dī zi wu'jē ne, ehe mo i'dī gbo zi ma nī.

²⁹ Mati vo lō'bō 'ba Yowaniye owonni kō'du ne, zē ayinnī, obannī yōku mo, i'bē usunnī.

Yēsu i'dī wakonyo zi vīdī kpulukumuyī

(Mt. 14:13-21; Lk. 9:10-17; Yn. 6:1-14)

³⁰ Mati vo litu i'ja rē nnī Yēsu ēti, a'bannī wa mati zē o'dōnnī, yandinī ne yada mo zi Yēsu.

³¹ Here vīdī kayo ēdī tayinnī ehe ēdī tī'bēnnī, here Yēsu vo litu 'bēnī ēti, i'jannī kadra 'ba zi wakonyo dē. Here mo iya zi zē henye, “Ēnyī dī'bē'e 'de bi maako na bi de ze kutu ze aba, zi ye re 'e lawo tisi.”

³² Here zē ēnyinnī, ayetonnnī tēkyī mī tōṅbō tī'bē yaga na bi dē nnī bi mbiya maako.

³³ Mati vīdī kayo ne'e ongōnnī zē ēdinnī atī'bē, kandi ayolōnnī zē, here ēnyī i'bēnnī biya tēmi gawo ne'e, ahonnnī dagba ta dakaṇo, okōnnī dagba bi nani ta komo Yēsu vo litu 'bēnī ēti.

³⁴ Mati Yēsu asi yaga tēmi tōṅbō, mo ongō vīdī kayo ne'e, dī'di mo oso ndo na kō'du sōsu ga kō'du zē, ga kō'du zē kaa tūmélē ma kazi vo yako. Here mo ayeto zē yandi kō'du kyo aba.

³⁵ Mati kadra omba ku zi loso, vo lō'bō 'bōmo'e ayinnī zi mo iyannī henye, “Ongo te, kadra anza kpe bi nenye na mōku.

³⁶ Utu vīdī nenye'e zi zē tī'bēnnī mī liṇo mati ēdinnī kpoko kinye zi zē wakonyo kogo zi konyo.”

³⁷ Yēsu aya'ba da me'do zi zē iya henye, “E na bi de 'e, i'diye wakonyo zi zē zi konyo.” Zē ako'jonnī ha Yēsu, “Kōhi ne vīdī ako'do lōo yehwe modomowota zi ki'ja. Omba zi ze tī'bē yaṇa kōhi lamiriyō ne da mangolo'bo zi to'bo zē?”

³⁸ Yēsu ako'jo hē zē iya henye, “Ēdiye mangolo'bo aba ndō? I'bē'e te kongō.” Mati i'jannī, iyannī kō'du mo zi mo henye, “Mangolo'bo ēdī muyī, kyenze riyō.”

³⁹ Yēsu iya zi vo litu 'bēniye zi kiya zi vīdī ne'e biya zi rē nnī kinye na gbongo gbongo, ma limannī akaṇo da loma kyekpe ne.

⁴⁰ Here vīdī ne'e biya alimannī na ratoto gbongo gbongo lamikolō maako'e 'butēmuyī.

⁴¹ Yēsu oba mangolo'bo muyī ehe kyenze riyō ne, ongō bi komoriyē, o'do ōwō'di zi Wiri. Mo owe mī mangolo'bo ne, i'di zi vo lō'bō 'bēniye zi yanya mo zi vidiye. Mo inye mī kyenze riyō ne kpa ta gē zē biya.

⁴² Vīdī biya onyonnī, ehe ovōnnī gbo.

⁴³ Vo lō'bō'e atotonnnī koso mangolo'bo kyenze aba mati oso ne mī бага 'butē domoriyō.

⁴⁴ Watiti 'ba vīdī mati onyonnī wa ne kpulukumuyī.

Yēsu alasi ta da wini

(Mt. 14:22-33; Yn. 6:15-21)

⁴⁵ Kandi Yēsu i'di vo lō'bō'e tēkyinnī mī tōṅbō tī'bēnnī dagba komo nī mī Beteseyida ta kafo fōfō, mora here mo iya kō'du zi vīdī kayo ne'e mī'bēnnī liṇo.

⁴⁶ Ta ga kō'du kiya 'bōmo zi vīdī kayo ne'e, i'bē'e gbo, mo ēnyī i'bē da lutu amōtu.

⁴⁷ Mati hutaga oko, tōṅbō ēdī ku 'de mī kutē 'ba fōfō, mora Yēsu nje kutu nī aba da gōti.

⁴⁸ Mo ongō vo lō'bō 'bēniye ēdinnī ku rē nnī ki'di zi ko'do mo ngari aba, ga kō'du ēdinnī akopi ta ga bi tayi 'ba buluku. Kutē yondo aba mo i'bē zi zē, lasi aba ta da wini. Mo omba zi laga ta da kapa zē,

⁴⁹ mora mati ongōnnī mo ēdī alasi ta da wini ne, asōsu 'bēnnī iyannī wakoro ra, ehe a'bannī hē nnī gbōgbō lōrō aba.

⁵⁰ Mati ongōnnī mo ne, zē biya na tere. Mora Yēsu ame'do zi zē kandi, iya henye, “Ūku mī ye, ne ma ra. Ere'e dē.”

⁵¹ Here mo ënyĩ ëkyĩ rë zë mĩ tǒŋbǒ ehe, buluku ɔɔ. Vo lö'bǒ'e biya na rakaga,

⁵² ga kö'du koro 'ba mangolǒ'bǒ mati mo o'do zi vidi kpulukumuyi konyo mo ne, ödu dë gba dë zë.

Yësu akǒ'jo vo kǒ'e mĩ Genesereta

(Mt. 14:34-36)

⁵³ Zë ënyĩ umunnĩ kyëti föfö da göti 'ba Genesereta, ehe idannĩ tǒŋbǒ ani.

⁵⁴ Mati ilannĩ tǒŋbǒ ne, vidi ayolonnĩ Yësu.

⁵⁵ Here zë ënyĩ ahonnĩ ta bi ne biya. Èzë owonnĩ bi mati mo ëdi 'domo, injënnĩ vidi 'ba rakǒ'e da laŋba kika mo zi mo.

⁵⁶ Bi mati biya Yësu i'bë ta 'domo ne, mĩ gawo, mĩ daliŋo maako'e, vidi ako'bannĩ zë mati na rakǒ ne, ga bi 'ba wakogo. Akalenzenni mo gbi nje zi zë ha bongo 'bomo kise, zë mati biya isenni ne, akǒ'jo zë na laka.

7

Yandi kö'du 'ba ti'da ŋbala aba

(Mt. 15:1-9)

¹ Here Farasi maako'e nnĩ vo komoyandi 'ba kö'du ki'di mati ayinnĩ ta Yerusalem ne, atoto rë nnĩ kpo da kapa Yësu.

² Zë ongonnĩ kya 'ba vo lö'bǒ 'bomo maako'e ëdinnĩ wakonyo kala aba na ti'da kazi kaka.

³ Farasiye Yiserele'e ëti onyonnĩ wa dë here, nje ëzë akaka kala nnĩ ku tẽmĩ gëri 'ba 'bu nniye.

⁴ Zë onyonnĩ wa maako mati ayi ta bi 'ba wakogo, nje ëzë akakannĩ ɔ mo ku dagba. Ehe irinnĩ ga ndi gëri kyo 'ba 'bu nniye, kaa siko kaka, kyere kaka, tele kaka aba.

⁵ Here Farasiye vo kö'du ki'di 'ba komoyandiye ëti ako'jonnĩ ha Yësu, "Kö'du a'di vo lö'bǒ 'bëyiye irinnĩ ga ndi kö'du yandi mati i'di zi ze akanjo kazi 'bu ze dë, mora ëdinnĩ wakonyo kala aba na ti'da."

⁶ Yësu aya'ba da me'do zi zë, iya henye, "'E vidi 'ba komokandi nenye, Yisaya ra ayolo kö'du kiya ga kö'du 'be'e, ayöru, iya henye, 'Vidi nenye'e oronnĩ ma, Yere Wiri, nje hë nnĩ aba, mora di'di zë na kowo ta ra ma.

⁷ Mötu 'bëzë na yawa zi ma, kö'du yandi 'bëzë ayi nje kazi vidiye.'

⁸ I'diye kö'du ki'di 'ba Wiri da kapa, ehe ɔwo'e kö'du yandi 'ba vidi."

⁹ Yësu zo nduwë, "Èdiye gëri 'ba kö'du ki'di 'ba Wiri komba dë aba, ga kö'du zi ye kiri kö'du yandi 'be'e ra.

¹⁰ Mosa iya henye, 'Oro 'bu yi ma yi aba, ëzë vidi maako awili 'bu ni mandere ma ni, aki'di mo zi kofo.'

¹¹ Mora ayandiye henye, Vidi mati ëdi wa aba, zi ki'di zi 'bu ni konyi mandere ma ni, mora mo ato'bǒ kiya, 'Nenye Korobani,' kö'du ya'ba aba henye, "ba Wiri ra.'

¹² Ila'e mo dekpe zi konyi 'bu ni mandere ma ni.

¹³ Mi ga gëri ne, kö'du yandi 'be'e zi vidi maako'e ne, ayaŋa me'do 'ba Wiri yaga. Wa maako'e ëdinnĩ kpa kyo kaa ma nenye, mati ëdi ako'do'e ne."

Wa mati ëdinnĩ vidi ko'do na ti'da

(Mt. 15:10-20)

¹⁴ Here Yēsu ako'jo vīdī kayo ne'e kpa lōhu tayinnī zi nī, ehe iya zi zē henye, “E biya, owo'e kō'du 'bama ne, ayol'o'e.

¹⁵⁻¹⁶ Waako anza dē zi t'i'bē mī vīdī ta yaga ako'do mo na ti'da. Wa mati asi yaga tēmī vīdī ra, ako'do mo na ti'da.”

¹⁷ Mati mo ila vīdī kayo ne'e, i'bē ōdu loko ne, vo lō'bō 'bomo'e ako'jonnī ho mo zi mī me'do ne yada.

¹⁸ Yēsu iya zi zē, henye, “Anza'e dē na ngara ta da oka'e. Ayol'o'e dē? Waako anza dē mati at'i'bē mī vīdī ta yaga ako'do mo na ti'da,

¹⁹ ga kō'du anza dē t'i'bē mī di'di mo, mora mī mo, ehe at'i'bē zo dagba yaga tēmī ida ra.” Mī me'do ne, Yēsu adoro go mo zi zē wakonyo biya nbala zi konyo.

²⁰ Mo zo nduwē kiya mo henye, “Ēdī wa mati asi yaga tēmī vīdī ra, ako'do mo na ti'da.

²¹ Tēmī di'di 'ba vīdī atayi kō'du sōsu kyēnyē, rōnyī, wa logo, wa kofo, ndoro,

²² mī kumbē, wa kyēnyē, wa ko'ba, rakīsī, gu k'i'dī, ru vīdī yaṇa, da kumbē, rakonza.

²³ Wa biya na kyēnyē nenyē'e ayinnī ta dīdī vīdī, ehe o'do mo na ti'da.”

Mbara 'ba dakaṇo 'ba Siriya-Ponisiya

(Mt. 15:21-28)

²⁴ Here Yēsu ɛnyī i'bē bi, mati kara ra gawo kyedre 'ba Tiyere. Mo ɛnyī i'bē ōdu loko ehe omba dē zi vīdī kōlō maako zi yolo zi kiya nēdī ani. Mora mo o'bo dē zi lima na rakoho.

²⁵ Mbara mati wu'jē 'bomo ēdī dakyikyī aba ne, owo kō'du Yēsu, ayi zi mo kandi, alēpī akaṇo ndī mo.

²⁶ Mbara ne ame'do ha Gīrīgī, o'jo mo mī Siriya-Ponisiya. Mo alenze Yēsu zi dakyikyī kore mo yaga ta ra wu'jē ɛnī.

²⁷ Mora Yēsu aya'ba da me'do iya henye, “Dī'diye wakonyo dero dagba zi gisisiye. Anza na laka zi wakonyo 'ba gisisiye koba ku'du mo zi wīhiye.”

²⁸ Mo aya'ba da me'do zi mo iya henye, “Kyedre, wīhī mati alimannī hu tarabiza ne, ɛdinnī kpa koso wakonyo 'ba gisisiye mati oso ne konyo.”

²⁹ Here Yēsu iya zi mo henye, “Ga kō'du ya'ba nani, i'bē hulēhu liṇo, akongo dakyikyī ne i'bē ku yaga ta ra wu'jē 'bēyī ne.”

³⁰ Mati mo i'bē liṇo, i'ja wu'jē ɛnī ēdī ako'do da sora, dakyikyī i'bē ku yaga ta ro mo.

Yēsu ako'jo vo mbili kīsī

³¹ Yēsu ɛnyī tēmī dakaṇo 'ba Tiyere ani, i'bē nduwē kpuru tēmī Sidoni, kpa zi fōfō 'ba Galilaya. Mo i'bē ōdu mī dakaṇo mati ēdī ako'jo Gawo 'Butē ne.

³² Kya vīdī maako'e ikannī kora vo mbili kīsī, mati o'bo dē zi me'do, zē alenzennī Yēsu zi kala nī k'i'dī do mo.

³³ Yēsu oba mo kōlō na kowo ta ra vīdī kayo ne'e, i'dī da wisi kala nī mī mbili kora ne, o'bi oro, ise ndende kora ne gbo.

³⁴ Yēsu ongo bi komoriyē alawo na kyembe, iya zi kora ne henye, “Epata!” Kō'du ya'ba aba henye, “Ayēhu riyē.”

³⁵ Kandi kora ne o'bo zi kō'du kowo. Mo ame'do kpa kazi riti.

³⁶ Yēsu i'dī kō'du zi vīdī ne'e anza dē zi kō'du ne kiya zi vīdī ma kōlō maako, mora zē nduwē kiya mo.

³⁷ Vīdī biya mati owonnī kō'du ne, ɛdinnī na rakaga. Zē iyannī henye, “Hala mo o'do wa biya na laka. Mo i'dī vo mbili kīsī zi kō'du kowo, vīdī mati o'bo dē zi me'do kpa ame'do.”

8

*Yēsu i'dī wakonyo zi vīdī kpulukusowo**(Mt. 15:32-39)*

¹ Kadra ma agamo aba, vīdī kayo maako'e ēnyī atoto rē nnī, ayinnī ga bi kōlō. Mati vīdī anzannī wa mati ɔso aba zi konyo, Yēsu ako'jo vo lō'bō 'bēniye zi nī, iya zi zē henye,

² “Manza dē rakyenyi aba ga kō'du vīdī ne'e, ga kō'du zē ēdinnī ma aba ko'do wota aba, mora yaanya aba wa anza dē zi konyo.

³ Ēzē mutu zē liɲo kazi wakonyo kī'dī zi zē, akatēdinnī kazi kyigo ta bi tī'bē, ga kō'du kya maako'e ayinnī ta bi kōwo.”

⁴ Vo lō'bō 'bomo'e ako'jonnī hɔ mo iyannī henye, “Ta kila mī da lipi nenyē, zi vīdī maako zi tō'bō wakonyo kī'ja kyɔ zi kī'dī zi vīdī nenyē'e?”

⁵ Yēsu ako'jo hē zē iya henye, “Ēdiye mangolō'bō aba ndō?” Zē aya'bannī da me'do iyannī henye, “Mangolō'bō ēdī madomoriyō.”

⁶ Mo i'dī kō'du zi vīdī ne'e zi limannī dakaŋo. Mo oba mangolō'bō madomoriyō ne'e, o'do ōwō'dī zi Wīrī, owe mī zē, i'dī zi vo lō'bō 'bēniye zi yanya zi vīdī kayo ne'e. Vo lō'bō 'bomo'e o'donnī gbɔ here.

⁷ Zē ēdinnī kpa kyenze sisiye aba. Yēsu o'do ōwō'dī ga kō'du ma nenyē'e, ayada zi vo lō'bō'e zi kyenze ne'e yanya mo kpa.

⁸ Vīdī biya mati onyonnī, ɔvonnī. Here vo lō'bō obannī kɔso mo mati ɔso ne, baga madomoriyō ndɔndɔ.

⁹ Vīdī ne ēdinnī ani kaa kpulukusowo here. Here Yēsu utu vīdī ne'e liɲo,

¹⁰ ehe kandi ēkyinnī mī tōɲbō vo lō'bō 'bēnī ētī, i'bēnnī gbɔ mī dakaŋo 'ba Dalamonota.

*Farasi ako'jonnī ha Yēsu ga kō'du koro**(Mt. 16:1-4)*

¹¹ Here kya 'ba Farasiye ayinnī zi Yēsu, ayetonnī hē nnī wasa mo aba. Zē ombannī zi Yēsu yonzɔ, here ako'jonnī hɔ mo zi kō'du koro ko'do zi yada mo ayi kazi Wīrī.

¹² Yēsu oto lawo na konda, iya henye, “Kō'du a'di vīdī mī ko'do ma ndenye ne, ako'jonnī kō'du ga kō'du koro? E'e, mayada zi ye tinyō, anza zi kō'du mahere ne, zi kī'dī zi vīdī nenyē'e.”

¹³ Mo ila zē, ehe ēkyī mī tōɲbō, umu gbɔ kyētī 'ba fōfō.

*Langa 'ba Farasiye ehe 'ba Heroda**(Mt. 16:5-12)*

¹⁴ Here vo lō'bō'e kō'du ōlu tēmī zē zi koba mangolō'bō kyɔ, ēdī nje mangolō'bō kōlō zē ētī mī tōɲbō.

¹⁵ Yēsu iya zi zē henye, “Ongo'e re 'e laka kazi langa 'ba Farasi ne'e ehe langa 'ba Heroda.”

¹⁶ Zē ayetonnī ame'do na ga rē nnī, “Mo iya kō'du ne ga kō'du danza dē mangolō'bō ako aba.”

¹⁷ Yēsu ayolo kō'du a'di ēdinnī ame'do gɔ mo, ako'jo hē zē, “Kō'du a'di ēdiye ame'do ga kō'du mangolō'bō anza dē? Ayolo'e dē gba? Di'diye na kyēndi?”

¹⁸ Ēdiye komo'e aba ɔ'bō'e dē zi bi kongo? Ēdiye mbili aba ɔ'bō'e dē zi kō'du kowo? ɔ'bō'e kō'du sōsu dē?

¹⁹ Mati mowe mangolō'bō muyi kō'du zi vīdī kpulukumuyi ne'e, baga ēdī ndo na koso mati ako'du'e?” Zē aya'bannī da me'do, iyannī henye, “Butē domoriyō.”

²⁰ Mora Yësu iya henye, “Mati mowe mangolo’bo madomoriyö zi vidi kpulukusowo ne’e, бага әдi ndö na koso mati akö’du’e?” Zë aya’banni da me’do, iyanni henye, “Modomoriyö.”

²¹ Mo ako’jo hë zë iya henye, “Mora gba kö’du ne ayi dë de ‘e?”

Yësu ako’jo kora vo komoköndu mi Beteseyida

²² Mati zë okonni mi Beteseyida, vidi maako’e ikanni kora vo komoköndu maako zi Yësu, alenzenni mo zi ro mo kise.

²³ Yësu iri kala kora vo komoköndu ne, akoko mo, yaga tēmi liṇṇ. Tapēti mati o’bi oro komo mo ne, Yësu i’di kala ni do mo, ako’jo ho mo, “Atö’bo waako kong?”

²⁴ Here kora ne ongo bi riye, iya henye, “Oo, mo’bo vidi kong, mora zë alayanni kaa kaga ra edinni alasi.”

²⁵ Yësu i’di kala ni kpa löhu da komo kora ne. Here kora ne obe komo ni kyedre. Komo mo ako’jo rë ni, mo o’bo gbo zi wasisi kong biya na laka.

²⁶ Yësu iya zi mo, “I’bë liṇṇ, i’bë dë mi gawo.”

Petero iya Yësu Korisito ra

(Mt. 16:13-20; Lk. 9:18-21)

²⁷ Yësu enyi vo lö’bo ’bēni ēti, i’bēni mi gawo ’ba Kasariya Filipino. Mati edī ati’bēni ta da gēri ne, Yësu ako’jo hë zë iya henye, “Ayada’e zi ma, vidi edinni akiya ma eyi?”

²⁸ Here zë aya’banni da me’do iyanni henye, “Maako’e iyanni yi Yowani Bapatisi ra, maako’e iyanni yi Eliya ra, agamo’e iyanni yi kölo tēmi kutē ’ba Nēbi ne’e.”

²⁹ Mo ako’jo hë zë, “Mora ‘e ‘be’e? Iya ‘be’e ma eyi?” Petero enyi aya’ba do mo iya henye, “Yi Korisito ra.”

³⁰ Here Yësu i’di kö’du zi zë, iya henye, “Ayada’e kö’du ma dë zi vidi kölo maako.”

Yësu ame’do ga kö’du koli ’bēni

(Mt. 16:21-28; Lk. 9:22-27)

³¹ Here Yësu ayeto vo lö’bo ’bēniye yandi, Wisi a vidi atēdi riti kyedre aba, ehe vidi kyedre, kyedre ’ba vo karasa’e, vo komoyandi ’ba kö’du ki’diye akombanni mo dë. Aki’dinni mo zi kofo, mora kö’do da wota aba, mo atēnyi na didi.

³² Yësu ayada kö’du mati ako’do rë ni ne biya zi zë. Here Petero oba mo tisi da kapa, ehe mo iya zi mo kö’du ’bomo ne eme dë.

³³ Mora here Yësu opi rë ni kpo, ongo bi da vo lö’bo ’bēniye ehe mo iya zi Petero henye, “Enyi ’de ta ra ma karani Satani. Kö’du sösu ’bēyi ne ayi dë kazi Wirī, ’ba vidi ra.”

³⁴ Mora Yësu ako’jo vidi kayo ne’e vo lö’bo ’bēniye eti zi ni, ayada zi zë henye, “Ezë vidi maako omba zi tayi ma aba, kö’du mo mölu ta do mo, mñjē taka ’bēni, ma lö’bo ga ma.

³⁵ Vidi mati omba zi didi ni yomo, akayölu. Mora vidi mati ayölu didi ni ku ga kö’du ma, ehe ga kö’du laka ’ba Wirī, akayomo.

³⁶ Ezë vidi maako i’ja wasisi biya mi damöku ne, mora mo ayölu lawo ni, anza dë na laka zi mo.

³⁷ Waako atanza dë zi mo zi to’bo zi kutrë lawo ni aba.

³⁸ Ezë vidi maako edī na komokaya ta ra ma, ehe kö’du yandi ’bama mi damöku kyēnyē ne, Wisi a Vidi atēdi na komokaya ta ro mo, ezë mo ayi mi bikanyi ’ba ’Bu ni malayika laka eti.”

9

Yēsu opi rē nī

(Mt. 17:1-13; Lk. 9:28-36)

¹ Yēsu iya zi zē henye, “Mayada zi ye tīnyō damōku 'ba Wīrī atayi, aki'ja'e maako'e gba oli ye dē.”

² Tapēti ko'do modaka aba, Yēsu oba Petero, Yemisi, ehe Yowani, i'bēnni da dōku konda riyē. Anī zē na bi dē nnī. Mati ēdinnī nduwē bi kongō, rakopi ayi zi Yēsu,

³ ehe bōngō 'bomo ēdī atanyi na kanyi, na kanyi ndra ta da vīdī ako mī dakaño nenyē atō'bo kaka mo here.

⁴ Here vo lō'bō wota ne'e ongōnnī Eliya ehe Mosa ēdinnī ame'do Yēsu ētī.

⁵ Petero ame'do zi Yēsu, “Vo komoyandi, hala ēdī na laka zi ze tēdī kinye. Da kuvō ze loko wota, kōlō zi yī, kōlō zi Mosa ehe kōlō zi Eliya.”

⁶ Mo oka nnī ētī na tere, mo ayōlo dē na kiya a'di.

⁷ Here fōli alaya ayōfu zē galilī nī aba, gu ayi tēmī fōli, “Nenyē wisi ama ra.”

⁸ Zē ongōnnī bi kandi gbō, mora 'de ongōnnī vīdī ma kōlō ako dē, nje Yēsu zē ētī.

⁹ Mati zē asinnī ku akaño ta da dōku, Yēsu ise gō mo zi zē, “Wa mati ongo'e ne, ayada'e dē zi vīdī ma kōlō maako, le ēzē Wisi a Vīdī ēnyī ku tēmī koli.”

¹⁰ Zē ɔwōnnī kō'du kise 'bomo ne, mora tēmī kutē zē ayetonnī ame'do na ga rē nī ga kō'du ne, “A'di ra 'bēnī tēnyī tēmī koli?”

¹¹ Zē ako'jonnī ha Yēsu iyannī henye, “Kō'du a'di vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'diye iyannī Eliya ra atayi dagba?”

¹² Kō'du ya'ba 'bomo ēdī henye, “Eliya ra tīnyō ēdī atayi dagba zi wasisi kō'jo nzo. Mora kō'du a'di Buku 'ba Wīrī iya nenyē, Wisi 'ba Vīdī aki'ja riti ndra, ehe akomba mo dē?”

¹³ Mayada zi ye hala Eliya ayi ku nzo, ehe vīdī o'dōnnī mo kaa zē ombannī, kaa mati Buku iya kō'du ga kō'du mo.”

Yēsu ako'jo wisi kora dakyikyi aba

(Mt. 17:4-21; Lk. 9:37-43a)

¹⁴ Mati zē adrōko rē nnī kōso vo lō'bō ētī, ongōnnī vīdī kayo kpo ta rē nī ehe vo komoyandi 'ba vo kō'du kī'diye, ēdinnī me'do zē ētī.

¹⁵ Mati vīdī ne'e ongōnnī Yēsu, zē rakaga kyedre aba, ahonnī zi mo ehe amētēnnī mo.

¹⁶ Yēsu ako'jo ha vo litu 'bēniye iya henye, “A'di ra ēdī me'do'e zē ētī ga kō'du mo?”

¹⁷ Kora maako mī kutē vīdī kayo ne'e aya'ba da me'do henye, “Vo komoyandi, mika wisi ama zi yī, ga kō'du mo ēdī dakyikyi aba mī nī, ɔ'bo dē zi me'do.

¹⁸ Ēzē dakyikyi ne ēnyī ku mo kō'do, umē mo akaño, amo aba hē nī, hē nī konyo aba, atēdī seserese. Mako'jo ha vo lō'bō 'bēniye zi dakyikyi ne kore mo yaga, mora zē ɔ'bōnnī dē.”

¹⁹ Yēsu iya zi zē henye, “E vīdī oma'e dē. Hala ma kalima 'diri ētī? Hala matēdī 'diri nduwē na mīkuku? Ika wisi ne zi ma.”

²⁰ Ikannī mo zi Yēsu. Kandi mati dakyikyi ne ongo Yēsu, umē wisi ne tese aba, here mo alō'bō akaño, alulu gbō amo aba hē nī.

²¹ Yēsu ako'jo ha 'bu mo iya henye, “Mo ēdī here ne, ndala aba?” Mo aya'ba iya henye, “Kyere mo gba na wisi tisi.

²² Da kyo dakyiky ne ëdî yonzɔ zi mo kofo, mo kumë aba mî wa'do ehe mî wini. Asösu kö'du ga kö'du ze, akonyi ze, ëzë akato'bo."

²³ Yësu alëzë iya henye, "Iya 'Ëzë mo'bo'e,' Wa biya akyigɔ dë zi vidi mati ëdî koma aba."

²⁴ Here kandi 'bu mo ënyi udu riyë, "Mëdî koma aba, mora anza dë kyo. Akonyi ma zi tedi mo aba kyo."

²⁵ Here Yësu ayɔlo vidi kayo ne'e ëdinni ku tayi kara rë nî, here mo i'dî kö'du zi dakyiky ne. Mo iya henye, "Dakyiky mati mbili kisi ehe ha ngulu aba, mî'dî kö'du zi yî tasi yaga ta ra wisi ne, ehe ödu dekpe mî mo löhu."

²⁶ Here dakyiky ne udu, umë wisi ne tese aba na kyigɔ, asi gbo yaga. Wisi ne ongo bi kaa yöku vidi, vidi biya na kölo kölo iyanni henye, "Mo oli ku."

²⁷ Yësu oba wisi ne kala nî aba, akonyi mo zi tënyi, mo ɔɔ gbo riyë.

²⁸ Tapëti Yësu mati ödu loko, vo lö'bö 'bomo'e ako'jonnî ho mo mati zë na ga rë nni, "Kö'du a'di do'bo dë dakyiky kore go mo yaga?"

²⁹ Yësu aya'ba da me'do iya henye, "Nje mötu ra ato'bo kyinë nenye kore mo yaga, waako ɔ'bo dë."

Yësu ame'do kö'du koli 'bëni löhu

(Mt. 17:22-23; Lk. 9:43b-45)

³⁰ Here Yësu vo lö'bö 'bëni ëti ilanni bi nani i'bënnî nduwë kpuru tëmî Galilaya. Yësu omba dë zi vidi kölo maako zi yolo nedi kila,

³¹ ga kö'du mo ëdî vo lö'bö 'bëni ye yandi mo. Mo iya henye, "Wisi a Vidi aki'dî zi vidi maako'e, zë akofonnî mo. Ko'do da wota aba yaa, mo akaliro na didi."

³² Mora zë ayolonnî mî kö'du yandi ne dë, zë na tere ta bi ho mo ko'jo.

Ëyi ra 'bëni na kyedre?

(Mt. 18:1-5; Lk. 9:46-48)

³³ Here zë ayinnî Kaparanamo. Tapëti tî'bë 'bëzë loko, Yësu ako'jo ha vo litu 'bëniye, "Ëdiye ame'do da ga gëri ne ga kö'du a'di?"

³⁴ Mora zë aya'bannî da me'do dë zi mo, ga kö'du da ga gëri ne zë ëdinnî ame'do na ga rë nni, ëyi ra 'bëni kyedre.

³⁵ Yësu alima akaŋo, ako'jo vo litu 'butë dɔmoriyö ne'e, iya zi zë henye, "Mo mati omba zi tedi dagba, maya'ba rë nî hulëhu ta da vidi biya, mo mëdî na vo litu zi vidi biya."

³⁶ Here mo iri wisi kora i'dî mo atɔɔ da komo zë. Mo i'dî kala nî kpo ta ro mo, iya zi zë henye,

³⁷ "Vidi mati iri wisi ma kölo tëmî gisisi nenye'e kalakyedre aba mî ru ma, mo iri ma kalakyedre aba. Vidi mati iri ma kalakyedre aba, iri dë nje ma kalakyedre aba, mora mo mati utu ma ne kpa."

Vidi mati kö'du ko'do 'bomo anza dë

Na kyënyë zi ze, mo 'beze

(Lk. 9:49-50)

³⁸ Here Yowani iya zi mo henye, "Vo komoyandi, dongɔ kora maako ëdî dakyiky kore mo ru yî aba, dayada ze zi mo zi kila, ga kö'du mo anza dë mî gboko 'beze."

³⁹ Yësu ayada zi zë henye, "Ayonzɔ'e mo dɔɔ dë, ga kö'du vidi kölo maako mati ëdî kö'du koro kö'do mî ru ma, akato'bo dë kandi tapëti mo kö'du kyënyë kiya ru ma aba.

⁴⁰ Ga kö'du vidi mati kö'du ko'do 'bomo anza dë na kyënyë zi ze, mo 'beze.

⁴¹ Miya zi ye tñyö henye, vidi maako mati i'di wini zi ye kuwë ga kö'du'e 'bama, aki'ja biriti rë ni."

Kö'du kyënyë yonzo
(Mt. 18:6-9; Lk. 17:1-12)

⁴² "Ëzë vidi ma o'do kö'du zi wisi tisi ma kölö nenye'e zi kö'du kyënyë ko'do mati oma mi ma, atëdi na laka zi vidi nani zi tedi yitö kyedre kida aba kpo ta gu ni ehe ku'du mo mi ranga.

⁴³⁻⁴⁴ Here ëzë kala yi o'do yi zi kö'du kyënyë ko'do, ikye yaga. Eëdi na laka zi yi lima kazi kala, ta da kala sesi mo 'dö riyö ti'bë mo aba mi gehena mati inde rë ni dë.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ëzë ndi yi o'do yi zi kö'du kyënyë ko'do, ikye yaga. Eëdi na laka zi yi lima kazi ndi, ta da ndi sesi mo 'dö riyö ti'bë mo aba mi gehena mati inde rë ni dë.

⁴⁷ Ëzë komo yi o'do yi zi kö'du kyënyë ko'do, oba yaga. Eëdi na laka zi yi tödu Damöku 'ba Wiri komo kölö aba, ta da komo sesi mo 'dö riyö ti'bë mo aba mi gehena,

⁴⁸ mati 'kuru oli dë, ehe wa'do inde rë ni dë.' "

⁴⁹ "Vidi na kölö kölö akako'jo wa'do aba kaa wakumu eëdi ako'jo yoddo aba.

⁵⁰ Yoddo eëdi laka, mora ëzë ayaña yoko ni ku, hala ato'bo ko'do zi yoko löhu? Eëdiye yoddo 'ba aboka aba mi kutë'e, ehe alima'e mi rakyëyi oka ma kölö maako aba."

10

Yësu ayandi kö'du 'ba mbara yëyi
(Mt. 19:1-12; Lk. 16:18)

¹ Here Yësu ila bi nani, ënyi i'bë mi dakaño 'ba Yudiya, ehe umu da ranga 'ba Yeredene. Vidi ayinni na kayo zi mo löhu, mo ayandi zë kaa mati mo eëdi 'duwi ako'do.

² Here kya 'ba Farasiye ayinni zi mo, ayonzonni zi mo kuyi. Zë ako'jonni ho mo iyanni henye, "Ayada te zi ze, kö'du ki'di 'beze akila vidi zi mbara 'bëni yëyi?"

³ Yësu aya'ba do mo temi kö'du ko'jo iya henye, "Kö'du ki'di a'di ra Mosa i'di zi ye?"

⁴ Da kö'du ya'ba 'bëzë eëdi henye, "Mosa i'di dangölö zi vidi waraga 'ba rayëyi yöru, ehe kore mbara 'bëni 'de."

⁵ Yësu iya zi zë henye, "Mosa ayöru kö'du ki'di ne here zi ye, ga kö'du de e na kyigo zi yandi.

⁶ Mora biyeto aba, mi kadra nani mati bi o'do rë ni, Wiri i'di kora mbara aba.

⁷ Mora ga kö'du nenye, kora akila 'bu ni ma ni, aba akadroko rë nni mbara 'bëni aba,

⁸ ehe zë riyö ne, ata'banni na wa kölö.

⁹ Inye'e dë wa mati Wiri adroko ku bi kölö ne."

¹⁰ Mati zë a'banni löhu hulëhu loko, vo lö'bo'e ako'jonni ha Yësu ga kö'du ne.

¹¹ Here mo iya zi zë henye, "Kora mati ayëyi mbara 'bëni ehe oze mbara vere, mo o'do ndoro ta da mbara 'bëni.

¹² Mi ga gëri kölö ne, mbara mati ayëyi kora 'bëni, ehe oze kora vere, ne o'do ndoro."

Yēsu i'di ya'da zi gisisiye

(Mt. 19:13-15; Lk. 18:15-17)

¹³ Here kya vidi maako'e ikanni gisisiye zi Yēsu, ga kō'du zi mo kala ni k'i'di dē zē, mora vo lō'bō'e amonni vidi ne eti.

¹⁴ Mati Yēsu ayolo kō'du nenyē, mo na kamo ehe iya zi vo lō'bō 'bēniye henyē, "Ila'e gisisiye 'bayinni zi ma, ayata'e zē dē, ga kō'du damōku 'ba Wiri ne edi kō'du zē kaa ma nenyē'e.

¹⁵ Miya zi ye henyē, mo mati iri damōku 'ba Wiri dē kaa wisi tisi, ödu dē mi mo."

¹⁶ Here mo iri gisisiye hu förö ni, i'di kala ni dē zē, ehe i'di ya'da zi zē.

Kora vo wakayo

(Mt. 19:16-30; Lk. 18:18-30)

¹⁷ Mora kaa Yēsu ayeto ku da gēri 'bēni löhu, kora maako aho alödro da komo mo, ako'jo ho mo iya henyē, "Vo komoyandi laka, mako'do a'di zi ma didi ma nburu ki'ja?"

¹⁸ Yēsu ako'jo ho mo iya henyē, "Kō'du a'di ako'jo ma na laka? Vidi maako anza na laka, nje kölō Wiri.

¹⁹ Ayolo kō'du k'i'di ne'e ku. Ofo vidi dē, o'do ndoro dē, alogo dē, asusu vidi maako dē na ndondo, o'ba vidi dē, owo 'bu yi ma yi aba."

²⁰ Kora ne iya henyē, "Vo komoyandi, kyere ma gba na obi, mowo kō'du k'i'di ne biya."

²¹ Here Yēsu ongo bi mbiyi do mo lovo aba, iya henyē, "O'do wa kölō dē gba. I'bē, ogo wa mati edi mo aba ne biya, i'di kōhi mo zi vo leriye, atēdi wa aba kyo komoriye, ayi alō'bō ga ndi ma."

²² Mati kora ne owo kō'du ne, biköndu apere rē ni ta komo mo, ehe i'bē 'de na rasösu, ga kō'du mo na vo wakayo.

²³ Yēsu ongo bi kpo da vo lō'bō 'bēniye, iya zi zē henyē, "Atēdi na kyigo zi vidi 'ba wakayo aba zi tödu mi damōku 'ba Wiri."

²⁴ Mora here, vo lō'bō'e na rakaga mi me'do ne. Mora Yēsu i'bē nduwē kiya mo aba henyē, "Gisi ama'e, edi na kyigo zi tödu damōku 'ba Wiri.

²⁵ Atēdi na kyigo ndra zi vidi 'ba wakayo aba zi tödu mi damōku 'ba Wiri, ta da jemele zi ti'bē kpuru ta komo wogo 'ba ibira."

²⁶ Mora here ne, vo lō'bō'e rakaga aba ndra, ako'jonnī oka maako, "Mora here ne, eyi ra ato'bo yomo?"

²⁷ Yēsu ongo bi mbiyi dē zē, aya'ba do mo henyē, "Nenyē wa mati vidi o'bo dē kō'do mo, mora anza dē na kyigo zi Wiri. Wiri ato'bo wasisi kō'do mo biya."

²⁸ Here Petero ame'do riyē, "Ongo te, dila wasisi ku biya, da'ba dalō'bō ku gē yi."

²⁹ Yēsu alēzē o, iya zi zē henyē, "Mayada zi ye henyē, vidi maako mo ila lijo, mandere öndu'e, mandere emiye, mandere ma'e, mandere 'bu'e, mandere gisisiye mandere yaka'e, ga kō'du ma, ehe ga kō'du yöyö laka,

³⁰ mo aki'ja ndra mi kō'do ma ndenye ne. Mo aki'ja loko lami da kyo, öndu'e, emiye, ma'e, gisisiye, yaka'e, ehe riti kpa. Mi kō'do mati atayi ne, mo aki'ja didi nburu.

³¹ Mora vidi kyo mati dagba ne, atēdinnī hulēhu, ehe vidi kyo mati hulēhu ne, atēdinnī dagba."

Yēsu ame'do kō'du koli 'bēni

(Mt. 20:17-19; Lk. 18:31-34)

³² Yēsu vo lō'bō 'bēni eti, yaanya aba edinnī ku da ga gēri mati i'bē le mi Yerusalema. Yēsu edi ati'bē dagba komo vo lō'bō'e. Zē ndo na rakaga.

Vidī mati alō'bō 'bēnni hulēhu ne, na tere. Da kōlō lōhu Yēsu oba vo litu 'butē dōmorīyō ne'e dakapa, ame'do kō'du wa mati ako'do rē nī zi nī. Mo iya zi zē henye,

³³ “Owo'e te, dēdī tī'bē'e le mī Yerusalema, ani Wisi a Vidī akī'dī zi kyedre 'ba vo karasa'e ehe vo komoyandi 'ba kō'du kī'diye. Zē akombannī da kō'du zi mo kofo, akī'dī mo zi vo leze'e,

³⁴ mati ako'dōnni wari rō mo, ko'binni oro rō mo, aku'bōnni hu mo, ehe akofonni mo. Mora ko'do da wota aba, mo atēnyī na didi.”

Kō'du 'ba Yemisi nni Yowani aba

(Mt. 20:20-28)

³⁵ Here Yemisi nni Yowani aba zē gisi 'ba Zebedeyo, ayinni zi Yēsu, iyanni henye, “Vo komoyandi, waako ēdi ani domba zi yī ko'do mo zi ze.”

³⁶ Yēsu ako'jo hē zē iyanni henye, “A'di ra here?”

³⁷ Zē aya'banni da me'do iya henye, “Ēzē alima ku da kyiti 'ba bikanyi kyedre 'ba damōku 'bēyi, domba yī zi kila ze lima yī aba, ma kōlō da kala yī ma tiri, ehe ma kōlō da kala yī ma gali.”

³⁸ Yēsu iya zi zē henye, “Ayolo'e dē, a'di ra ēdiye kō'du ko'jo gō mo. Akato'bo'e kōfō 'ba riti mati makuwē ne? Akato'bo'e bapatisi tēmi gēri mati abapatisi ma?”

³⁹ Aya'banni da me'do henye, “Dakato'bo.” Yēsu iya zi zē henye, “Akuwē'e kōfō mati makuwē, ehe akabapatisiye tēmi gēri mati abapatisi ma.

⁴⁰ Mora mo'bo dē zi vidī maako kinzi, ēyi ra akalima da kala ma ma tiri, ehe da kala ma ma gali. Wiri ra akī'di bi nenyē'e zi zē mati mo ako'jo ga kō'du zē.”

⁴¹ Mati kya 'ba vo litu'e 'butē owonni kō'du ne, zē na kamo kazi Yemisi Yowani aba.

⁴² Here Yēsu ako'jo zē biya zi nī ga bi kōlō, iya zi zē henye, “Ayolo'e ku here, yere 'ba vo leze'e ēdinni yere kyigo'e kalakonda aba.

⁴³ Nenyē anza dē gēri mati ēdi mī kutē'e. Ēzē vidī ma kōlō tēmiye omba zi nī tēdi na kyedre, mo mēdi na vo kalima zi oka'e,

⁴⁴ ehe vidī ma kōlō tēmiye omba zi nī tēdi dagba, mo mēdi na vo kalima zi oka'e biya.

⁴⁵ Here Wisi 'ba Vidī ayi dē zi vidīye lōo ko'do zi mo, mo ra ayi zi ko'do, ehe zi didi nī kī'di zi vidī kayo yomō.”

Yēsu ako'jo vo komokōndu Baratomoya

(Mt. 20:29-34; Lk. 18:35-43)

⁴⁶ Here zē ayinni mī Yerikō. Mati Yēsu ila gawo vo lō'bō 'bēniye ēti ehe vidī kayo ēti, vo komokōndu ru mo Baratomoya, Wisi 'ba Tomasi, ēdi alima da kapa gēri.

⁴⁷ Mati mo owo henye Yēsu 'ba Nazereta ra, mo ayeto hē nī gbōgbō, “Yēsu Wisi 'ba Dawidi akonyi ma.”

⁴⁸ Vidī kayo ne'e ēnyinni mo aba na kamo, iyanni zi mo zi lima ti. Mora mo agbōgbō hē nī gbō ndra riyē, “Wisi 'ba Dawidi akonyi ma.”

⁴⁹ Here Yēsu owo, iya henye, “Ako'jo mo.” Here zē ako'jonnī kora vo komokōndu ne gbō. Zē iyanni henye, “Ēdi rakyenyi aba, ēnyi riyē, mo ēdi yī ko'jo.”

⁵⁰ Mo umē bōngō 'bēni 'de, ofu riyē, ayi zi Yēsu.

⁵¹ Yēsu ako'jo ho mo, “A'di ra omba zi ma zi ko'do zi yī?” Kora vo komokōndu ne, aya'ba da me'do henye, “Vo komoyandi, momba zi bi kongō lōhu.”

⁵² Yēsu iya zi mo, “İ’bē, kō’du koma ‘bēyī ako’jo yī ku.” Kandi mo o’bo zi bi kongɔ, alō’bō gbɔ ga Yēsu da gērī.

11

Yēsu ōdu mī Yerusalema

(Mt. 21:1-11; Lk. 19:28-40; Yo. 12:12-19)

¹ Mati zē ēdīnnī ku tɔkɔ Yerusalema, kara ra gawo ‘ba Betehege ehe Beteniya, zē ayinnī da Dōku ‘ba Olivo. Yēsu utu vo lō’bō ‘bēniye riyō dagba kō’du zi wa maako kō’do.

² Yēsu iya zi vo lō’bō’e henye, “İ’bē’e zi dalinɔ mati ēdī dagba komo’e. Ēzē kandi ɔkɔ’e ku ani, aki’ja’e wisi makakya na kida aho dē gba dɔ mo, inga’e, ika’e kinye.

³ Ēzē vīdī maako ako’jo he’e kō’du a’di ēdiye mokakya ne koba gɔ mo, ayada’e zi mo Yere ra omba, mo akaya’ba hulēhu kandi.”

⁴ Here zē i’bēnnī, i’jannī wisi makakya yaga da ga gērī, na kida kara ha loko. Mati zē ēdīnnī akinga,

⁵ kya ‘ba vīdī mati ēdīnnī atɔɔ dakapa ne, ako’jonni hē zē henye, “Ēdiye a’di kō’do here? Kō’du a’di ēdiye makakya ne kinga gɔ mo?”

⁶ Here zē aya’bannī da me’do kaa mati Yēsu ayada zi zē, here vīdī ne’e ilannī zē gbɔ ati’bē.

⁷ Zē ikannī makakya ne zi Yēsu, umēnnī bongo ‘bēnnī da ngōtu ne, Yēsu ēkyī gbɔ dɔ mo.

⁸ Vīdī kayo o’bannī bongo ‘bēnnī da ga gērī, mora agamo’e ikye ‘bēnnī mbila kaga mati mī yaka ne, o’bannī da ga gērī.

⁹ Here vīdī mati ēdīnnī dagba ne, ehe vīdī mati alō’bō ‘bēnnī hulēhu ne, ayeto hē nnī gbōgbō,

“Wayeto zi Wīrī,

Wīrī mī’dī ya’da zi mo mati ayi mī ru ‘ba Yere.

¹⁰ Wīrī mī’dī ya’da zi damōku ‘ba Yere Dawidi ‘bu ze,

mati ēdī atayi ne.

Wayeto zi Wīrī.”

¹¹ Mati Yēsu ōdu mī Yerusalema, i’bē mī yēkēlu, ongo bi kpo ta da wasisi ne, mo i’bē vo lītu ma ‘butē domoriyō ne ēti mī Beteniya kō’du kadra anza dekpe.

Yēsu asēnē kaga kyēlu

(Mt. 21:18-19)

¹² Mī kō’do ma ta gɔ mo zē ēdīnnī ata’ba hulēhu tēmī Beteniya, Yēsu na o’bo.

¹³ Mo ongo kaga kyēlu ta bi kɔwɔ ayōfu dɔ mo mbili yēyū aba. Here mo i’bē akongɔ kɔdɔ na katɔ’bo ki’ja kolo dɔ mo. Mora mati mo ayi zi mo ani, mo i’ja nje mbili yēyu, ga kō’du anza kadra ma laka ‘ba kyēlu zi tōvu.

¹⁴ Yēsu iya zi kaga kyēlu ne henye, “Vīdī kōlō maako onyo kolo dekpe kazi yī lōhu.”

Yēsu i’bē mī yēkēlu

(Mt. 21:12-17; Lk. 9:45-48; Yo. 2:13-22)

¹⁵ Mati ɔkonnī mī Yerusalema, Yēsu i’bē ōdu mī yēkēlu, ayeto vīdī mati ēdīnnī wakogo ne kore mo biya yaga. Mo adu’du tarabiza ‘ba vīdī mati ēdīnnī kōhi kutrē, ehe gba’da ‘ba vīdī mati ēdīnnī atu’bu kogo ne kaɔo.

¹⁶ Mo omba dē zi vīdī kōlō maako kumbē wa maako kpuru tasi mo aba yaga tēmī yēkēlu.

¹⁷ Here mo ayandi vidiye iya henye, “Ēdi na yōru Wiri iya henye, ‘Yēkēlu ‘bama ne akako’jo loko ‘ba mōtu zi tu’dē’ biya,’ mora ofo’e ku na bi ‘ba rakoho ‘ba vo logo’e.”

¹⁸ Kyedre ‘ba vo karasa, ehe vo komoyandi ‘ba kō’du ki’diye owonni kō’du ne here, ayetonni gēri maako koma zi Yēsu kofo. Zē na tere kazi mo, ga kō’du vidi kayo ne’e biya na rakaga tēmi kō’du yandi ‘bomo.

¹⁹ Mati hutaga oko, Yēsu vo lūtu ‘bēni ēti, i’bēnni ‘de tēmi gawo nani.

Kō’du yolo ta ra kaga kyēlu

(Mt. 21:20-22)

²⁰ Mi da mindō vere ‘do ŋbo, zē ēdinni ati’bē ta da gēri, ongōnni kaga kyēlu ne, oli ku ta riye le ngara’da ni aba akaŋo.

²¹ Petero asōsu kō’du mati o’do rē ni ne, ehe iya zi Yēsu henye, “Ongo te, vo komoyandi, kaga kyēlu mati asēnē ne, oli ku.”

²² Yēsu aya’ba do mo zi zē iya henye, “Ēdiye kō’du koma aba mi Wiri.

²³ Miya tūnyō zi ye henye, mo mati ayada kō’du zi lutu nenyē tēnyī riye ehe rē ni kumē mi ranga, do mo anza dē jiri jiri, mora oma mi kō’du mati mo iya ne, ako’do rē ni zi mo.

²⁴ Ga kō’du ne mayada zi ye, ēzē amōtu’e, ehe ako’jo’e kō’du wa, oma aki’ja, aki’di wa mati ako’jo kō’du go mo.

²⁵⁻²⁶ Ēzē o’o riye amōtu, ila kō’du sisi mati iri ra vidi maako, here ‘Bu yi komoriye akila kō’du kyēnyē mati o’do.”

Kō’du ko’jo kō’du kalakonda ‘ba Yēsu

(Mt. 21:23-27; Lk. 20:1-8)

²⁷ Zē okōnni kpa lōhu mi Yerusalema. Mati Yēsu ēdi alasi mi yēkēlu, kyedre ‘ba vo karasa’e, vo komoyandi ‘ba vo kō’du ki’diye, ehe vidi kyedre’e ayinni zi mo

²⁸ ako’jōnni ho mo iyanni henye, “Ayada zi ze, kalakonda ‘ba a’di ra ēdi kō’du nenyē’e ko’do mo aba? Ēyi ra i’di kalakonda ne zi yi?”

²⁹ Yēsu aya’ba do mo zi zē iya henye, “Ma kako’jo he’e nje kō’du ko’jo kōlō aba. Ēzē aya’ba’e da kō’du ko’jo ne ku, makayada zi ye kalakonda ‘bēyi ra mēdi kō’du nenyē’e ko’do mo aba.

³⁰ Ayada’e zi ma, kalakonda ‘ba Yowani mati ēdi vidi bapatisi mo aba ne ayi ta kila, kazi Wiri kodo kazi vidi?”

³¹ Zē ayetonni hē nni wasa na ga rē nni iyanni henye, “Dakiya ze a’di? Ēzē daya’ba’e do mo, diya’e ‘Ayi kazi Wiri,’ mo akiya henye, ‘Kō’du a’di oma’e dē mi Yowani?”

³² Mora ēzē diya ‘Ayi kazi vidi....’ ” Zē erenni vidiye ga kō’du vidi biya na kōlō kōlō omanni mi Yowani, iyanni mo Nēbi ra.

³³ Here da me’do ya’ba ‘bēzē zi Yēsu ēdi henye, “Dayolo dē.” Yēsu iya zi zē henye, “Makayada dē zi ye, kalakonda ‘ba a’di ra mēdi kō’du nenyē’e ko’do mo aba.”

12

Mala ‘ba vo loo

(Mt. 21:33-46; Lk. 20:9-19)

¹ Here Yēsu ame’do zi zē tēmi mala. “Kora maako ēdi ani, isi yaka o’do resi kpo ta ro mo, ako’jo bi zi nyenyo ku’bō do mo, o’ba loko toro ‘ba zi bi kongo. Mo ila yaka ne zi vo loo ko’do’e, i’bē gbo bi yingo.

² Mati kadra ‘ba nyenyo kumu oko ku, mo utu vo kalima ‘bēni zi vo loo ko’do ne’e, zi kiri kazi zē mi ‘bēni tēmi yaka.

³ Here vo lɔɔ ne'e ɪrɪnni vo lɪtu ne u'bɔnni mo, utunni mo hulɛhu kazi wa maako.

⁴ Here vo kyeti yaka utu vo kalima ma agamo, vo lɔɔ kɔ'dɔ'e u'bɔnni mo dɔ mo, i'dinni komokaya dɔ mo.

⁵ Vo kyeti yaka utu vo kalima ma agamo, ofonni mo. Mo utu zɛ kyɔ, ehe zɛ u'bɔnni maako'e, ofonni maako'e."

⁶ "Kɔsɔ mo kɔlɔ mati ɔsɔ zi kutu, nje gogo wisi 'ba kora ne. Ndundu mo aba biya, mo utu wisi 'bɛni zi vo lɔɔ'e. Mo iya henye, 'Mayɔlɔ ku zɛ atɔwɔnni wisi ama.'

⁷ Mora vo lɔɔ nenye'e iyanni zi oka maako, 'Nenye wisi 'ba vo yaka ra. Ayiye, dofo'e mo, wasisi 'bɔmo ne'e, atɛdi 'beze.'

⁸ Here zɛ ɪrɪnni wisi ne, ofonni mo, u'dunni yɔku mo yaga tɛmi yaka."

⁹ Yɛsu ako'jo kɔ'du iya henye, "A'di ra vo kyeti yaka ne ako'dɔ? Mo atayi akofo vo lɔɔ ne'e, aki'di yaka ne zi vo lɔɔ maako'e.

¹⁰ Ako'jo'e kɔ'du yɔru nenye ku.

'Yitɔ mati vo wa kɔ'ba'e ombanni dɛ, opi rɛ ni ku na ri'di ma laka.

¹¹ Nenye Yere ra o'dɔ, ɛdi na rakaga zi ze.'"

¹² Here vo dagba 'ba Yuda'e ayɔnzɔnni zi Yɛsu kiri, ga kɔ'du ze ayɔlɔnni mo ɛdi mala ne yada kɔ'du 'bɛnni. Mora zɛ na tere kazi vidɛ kayo ne'e, here zɛ ilanni mo i'bɛ gbo.

Kɔ'du 'ba 'be'bele kopi

(Mt. 22:15-22; Lk. 20:20-26)

¹³ Yaa, zɛ utunni kya 'ba Farasi maako'e, kya 'ba Heroda'e zi Yɛsu kiri kɔ'du me'do ho mo.

¹⁴ Zɛ ayinni zi mo iyanni henye, "Vo komoyandi, dayɔlɔ ku yi kora mati ɛdi kɔ'du tɪnyɔ ra yada. Vidɛ maako o'ba yi dɛ, ga kɔ'du omba da me'do 'beze dɛ. Mora ɛdi kɔ'du gɛri 'ba Wiri ra yandi tɪnyɔ. ɛdi laka zi 'be'bele kopi zi Yere Siza kɔdɔ anza here dɛ?"

¹⁵ Mora here Yɛsu ongo bi kpuru tɛmi kɔ'du yɔnzɔ 'bɛzɛ ne, aya'ba dɔ mo iya henye, "Kɔ'du a'di ɛdiye re 'e ki'di zi ma kuyi? Ika'e kɔhi ɲbiriɲi ne mɔngo te."

¹⁶ Zɛ ikanni zi mo kɔlɔ, mo ako'jo hɛ zɛ iya henye, "Komo ɛyi ra ru mo aba nenye?" Zɛ aya'banni, iyanni henye, 'ba Yere Siza ra.

¹⁷ Here Yɛsu iya henye, "Laka i'diye zi Yere Siza wa mati 'ba Yere Siza, ehe i'diye zi Wiri wa mati 'ba Wiri." Zɛ na rakaga kazi Yɛsu.

Kɔ'du 'ba tɛnyi tɛmi koli

(Mt. 22:23-33; Lk. 20:27-40)

¹⁸ Here kya Sadeke maako'e mati ɛdinni akiya vidɛ ɛnyi dɛ tɛmi koli ne, ayinni zi Yɛsu iyanni henye,

¹⁹ "Vo komoyandi, Mosa ayɔru kɔ'du ki'di ne zi ze, iya henye, 'ɛzɛ kora mati mbara aba oli ɪla mbara ne kazi wisi, ɔndu 'ba kora ne moze mbara lu'bɛ ne ga kɔ'du zi zɛ gisisi kɔ'jo mi ru 'ba ɔndu mati oli ne.'"

²⁰ "Here gisi ɔndu'e ɛdinni madɔmorɪyɔ. Ma kyedre oze mbara ehe oli 'de kazi wisi kɔ'jo.

²¹ Mora ɔndu ma riɪyɔ mo oze mbara ne, ehe mo oli kpa 'de kazi wisi kɔ'jo. Kɔ'du ne o'dɔ rɛ ni kpa zi ɔndu ma wota mo.

²² Mora zɔ zi kɔsɔ mo ne'e. Gisi ɔndu madɔmorɪyɔ ne'e biya ozenni mbara ne, ehe olinni kazi gisi kɔ'jo. Ndundu mo aba mbara ne oli gbo.

²³ Yaanya aba, ëzë vidi mati olinni, ënyinni ku na didi mi ko'do 'ba tēnyī tēmi koli aba, mo atēdi 'bēni na mbara 'bēyi? Zē madomoriyō ne biya ozenni mo."

²⁴ Yēsu aya'ba da me'do zi zē iya henye, "Kō'du a'di o'do'e kō'du litē ne gō mo? Ēdi ga kō'du ayolo'e dē, a'di ra kō'du yōru iya? Kodō ayolo we'e kyigo 'ba Wiri dē?"

²⁵ Ga kō'du ëzë vidi mati olinni ne ënyinni ku na didi, atēdinni kaa malayika'e komoriyē rakoze anza kpe.

²⁶ Yaanya aba ne ga kō'du 'ba yōku zi tēnyī ne, ako'jo'e dē tēmi Buku mati Mosa ayōru kō'du mōku lo'bo? Ēdi na yōru ani, Wiri iya zi Mosa henye, 'Ma Wiri 'ba Abarayama, Wiri 'ba Yisika ehe Wiri 'ba Yakoba.'

²⁷ Mo Wiri 'ba didi anza dē 'ba koli. Alitē'e kō'du ku!"

Kō'du ki'di ma kyedre ndra

(Mt. 22:34-40; Lk. 10:25-28)

²⁸ Here vo komoyandi 'ba kō'du ki'di ēdi ani, mo owo me'do ne gbō. Mo ongo Yēsu i'di da me'do ya'ba laka zi Sadeke'e, here mo ayi zi mo, kō'du ko'jo aba. "Kō'du ki'di ma vala ra ēdi na laka ndra, ta dē zē biya?"

²⁹ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, "Ma kōlō ma laka ndra ēdi henye, 'Owo'e kō'du Yiserele, Yere Wiri 'beze nje Yere kōlō.

³⁰ I'di lo'vo Yere Wiri 'bēyi di'di yi aba biya, lawo yi aba biya, dē yi aba biya, ehe biya kyigo 'bēyi aba.'

³¹ Kō'du ki'di ma riyō ma laka ndra ēdi henye, 'O'do lo'vo vo halinō oka kaa mati o'do lo'vo yi.' Kō'du ki'di ako ndra ta da ma riyō nenyē'e anza dē."

³² Vo komoyandi 'ba kō'du ki'di aya'ba dō mo zi Yēsu iya henye, "Eme ndō, vo komoyandi. Ēdi tinyō, kaa mati iya henye Wiri nje kōlō, Wiri maako anza dō mo.

³³ Vidi mo'do lo'vo Wiri biya di'di ni aba, dē ni aba biya, ehe biya kyigo 'bēni aba, mo mo'do lo'vo vo halinō oka kaa, mati mo o'do lo'vo ni. Ēdi na laka zi kō'du ki'di riyō nenyē'e tōwo mo ta da ngōtu ki'di wakumu maako ēti zi Wiri."

³⁴ Mati Yēsu ayolo hala da kō'du ya'ba 'bēni ēdi na laka, mo iya zi mo, "Anza dē na kōwo ta ra damōku 'ba Wiri." Ta ga ma ne, vidi maako i'di rē ni dekke zi ha Yēsu ko'jo.

Kō'du ko'jo ga kō'du 'ba Korisito

(Mt. 24:41-46; Lk. 20:41-44)

³⁵ Mati Yēsu ēdi kō'du yandi mi yēkēlu, mo ako'jo kō'du iya henye, "Hala vo komoyandi 'ba vo kō'du ki'diye o'bōnni akiya henye Korisito atēdi tēmi kozo 'ba Dawidi?"

³⁶ Lawo Kōlō Laka i'di me'do zi Dawidi kiya henye,

'Yere iya zi Yere ama henye,

Alima kinye da tiri ma,

le zi ma vo wehe 'bēyiye ki'di burutu yi.'

³⁷ Dawidi na bi dēni ako'jo mo 'Yere.' Hala Korisito akato'bo tēdi na kozo a Dawidi?"

Yēsu ayada kō'du kyēnyē 'ba vo komoyandi 'ba vo kō'du ki'diye

(Mt. 23:1-36; Lk. 20:45-47)

³⁸ Yēsu nduwē kō'du yandi, ehe vidi kayo ēdi mbilinni koze na rakyenyi. Mati mo ayandi zē, mo iya henye, "Andiye re 'e kazi vo komoyandi 'ba vo kō'du kidi ne'e, o'dōnni lo'vo zi lasi kpo mi bōngō konda 'bēnni ne, zē mētē watōwo aba mi bi wakogo.

³⁹ Akinzi 'bënni kyiti ma kyedre mati ako'jo mi bi 'ba motu ne, ehe bi ma laka mi bi 'ba ratoto.

⁴⁰ I'dinni ko'du ko'do 'bënni ga ko'du mbara lu'bë ne'e, ehe wënni wa 'bëzë logo mo ta lijo. Here, zë o'do rë nni zi kongo na laka motu konda ko'do aba."

Waki'di 'ba mbara lu'bë

(Lk. 21:1-4)

⁴¹ Mati Yësu alima kara ra sōndu kōhi 'ba yëkëlu, mo ëdi vidi mati ëdinni kōhi 'bënni ki'di ne kongo mo. Vidi vo wa aba kyo, i'dinni kōhi kyo.

⁴² Mora mbara lu'bë vo leri ayi i'di tarifa riyō.

⁴³ Mo ako'jo vo lö'bō 'bëniye bi kōlō, ehe iya zi zë henye, "Mayada zi ye mbara lu'bë vo leri nenyë, i'di waki'di mi sōndu ne ndra ta da oka'e biya.

⁴⁴ Vidi mati zë wa aba kyo, i'dinni nje wa mati zë ombanni dë. Mora mo le na vo leri kaa mati mo ëdi ne, i'di 'bëni biya wa mati mo ëdi zi lima ro mo."

13

Yësu ame'do ko'du 'ba yëkëlu yaŋa

(Mt. 24:1-2; Lk. 21:1-6)

¹ Mati Yësu ëdi alasi tēmi yëkëlu, vo lö'bō 'bomo iyanni zi mo henye, "Ongo te vo komoyandi, yitō koro a'di ra here, loko ne aba?

² Yësu aya'ba da me'do iya henye, Ongo loko kyedre ne'e ku? Yitō ma kōlō maako kinye akatōso dë ga bi ni, gë zë biya na kōlō kōlō aku'du akaŋo."

³ Yaa mati Yësu ëdi alima da Dōku 'ba Olivo, kyēti 'ba yëkëlu, mora Petero, Yemisi, Yowani ehe Anderiya ayinni zi mo na bi dë nni.

⁴ Zë iyanni zi mo henye, "Ayada zi ze ndala aba nenyë ako'do rë ni, ehe ayada zi ze a'di ra ako'do rë ni zi yada henye kadra mo ōko ku ga ko'du zi wasisi ne'e biya zi rë nni ko'do."

⁵ Yësu iya zi zë henye, "Ëdiye komo ki'di aba, ehe ila'e vidi kōlō maako dë zi ye ko'ba.

⁶ Vidi kayo aki'di rë nni me'do ga ko'du ma, akatayi akiyanni henye, ma mo, ehe zë ako'banni vidi kayo.

⁷ Mora here, anza'e dë na riti ëzë owo'e kpōŋo wehe kara da kapa ehe ko'du yōyō 'ba wehe na kōwō. Kō'du nere'e ako'do rë nni, mora anza dë zi kiya henye, ndundu 'ba dakaŋo ra ōko ku.

⁸ Dakaŋo ako'do wehe oka ma kōlō aba, damōku akalēpi da oka maako. Kinzikinzi atēdi ta bi ne biya ehe madōyi atēdi. Wa ne'e atēdinni kaa dagba tōŋ 'ba wisi ko'jo.

⁹ 'E na bi de 'e, ëdiye komo ki'di aba. Akiriye, ehe aku'bō'e bi 'ba vurë. Aku'bō'e mi bi 'ba motu, atōŋo'e komo vo daliŋo'e, ehe yere'e ga ko'du ma, zi yada ko'du yōyō laka ne zi zë.

¹⁰ Mora dagba kazi ndundu mo tōko, ko'du yōyō laka ma yēti zi vidi biya.

¹¹ Ëzë iriye, ika bi 'ba vurë, asōsu'e dë ga ko'du mati akiya'e. Ëzë kadra mo ōko ku, iya'e mati i'di zi ye. Ga ko'du me'do mati akame'do'e ne, atanza 'be, atayinni kazi Lawo Kōlō Laka.

¹² Öndu'e atēnyinni akpa da öndu nniye, ehe aki'dinni zë zi kofo. 'Bu'e atēnyinni akpa da gisisi 'bëniye, ehe aki'dinni zë zi kofo. Gisisi ako'donni wehe akpa 'bu nni aba, ehe akomanni gëri zi 'bu nni, ma nni ëti kofo.

¹³ Vidi biya na kōlō kōlō akoyinniye ga ko'du ma. Mora vidi mati ëdi mi kuku aba, le mi ndundu mo akayōmō."

*Tuku kyënyë**(Mt. 24:15-28; Lk. 21:20-24)*

¹⁴ “Akongo'e tuku kyedre atoro bi mati mo anza dë zi tedi zi mo (kô'du zi vo ko'jo mo, ayolo na laka mi kô'du nenyë a'di). Mora zë mati mi Yudiya, atahonni 'de da lutu'e.

¹⁵ Vidi mati edi da loko 'beni asi dekpe akaŋo zi wa maako koba mo ni aba.

¹⁶ Vidi mati edi yaka i'bë dekpe hulëhu, liŋo kô'du bongo 'beni.

¹⁷ Atedi na kyënyë mi kadra naniye, zi mbara mati omonni, ehe zi ma'e mati edinni gisi luru aba.

¹⁸ Amotu zi Wiri kazi kô'du nani o'do rë ni mi tona.

¹⁹ Ga kô'du kyënyë 'ba mi ko'do naniye, atedi kowo na kyënyë ta da mo biya gba damoku ayolo dë biyeto aba, mati Wiri i'di damoku le mi kadra ma yaanya aba. Mora ani kô'du ako atanza dekpe kaa ma ne hulëhu.

²⁰ Mora Yere aya'ba ra watiti mi ko'do naniye, ezë mo o'do dë here, ro vidi ako omo dë. Ga kô'du vidi kinzi 'bomo'e, here mo aya'ba ra watiti 'ba ko'do naniye.

²¹ Mora here ezë vidi kolo maako iya zi yi, Ongô te kinye Korisito edi ne, mandere ongo te nani mo edi, oma dë mi mo.

²² Ga kô'du Korisito vo ndondo, ehe nêbi vo ndondo'e akalaganni, zë ako'donni kô'du koro, ehe kô'du rakaga zi vidi ko'ba. Zë ako'donni kô'du ne zi vidi 'ba Wiri mati mo inzi.

²³ Ediye na komokandi. Mayada ga kô'du ne ku biya zi ye gba kazi kadra mo toko.”

*Tayi 'ba Wisi a Vidi**(Mt. 24:28-31; Lk. 21:25-28)*

²⁴ “Mi ko'do tapeti kadra 'ba riti nani, kadra akuyi rë ni na kondu, yehwe ayanyi bi dekpe,

²⁵ kyëlu akalëpinni ta komoriyë, ehe kyigo mi ga bi ne'e akore zë ta bi 'bëzë.

²⁶ Mora here, wisi a vidi akalaya ta bi tayi tēmi foli kyigo bikanyi kyedre aba.

²⁷ Mo akutu malayika'e yaga zi bi sowo 'ba bi golo'bo 'ba dakaŋo ne zi vidi kinzi 'ba Wiri toto mo ta ndundu 'ba damoku le kapa ma kyamo.

²⁸ Kaga 'ba kyëlu ma yandi kô'du yolo zi ze. Ezë ngora 'ba kaga kyëlu ne ayi ku na luwë, ehe na 'bolo, ehe yëyu na kyiyi ne ayeto tövu, akayolo henye omo ku kara.

²⁹ Tēmi gëri kolo ne, ezë ongo'e kô'du ne'e edi rë nni ko'do, akayolo'e henye, kadra mo ku kara nzo zi rë ni yeto.

³⁰ Asosu'e henye, kô'du nenyë'e biya ako'do rë nni dagba kazi vidi mati edinni na didi yaanya aba ne koli biya.

³¹ Komoriyë dakaŋo aba akalaganni 'de, mora me'do 'bama alaga dë.”

*Vidi kolo maako ayolo ko'do mo mandere kadra mo dë**(Mt. 24:36-44)*

³² “Here vidi kolo maako ayolo dë ndala aba ko'do mo mandere kadra mo akatoko, le malayika 'ba komoriyë'e mandere wisi, nje 'bu ra akayolo.

³³ Ediye komo ki'di tandi aba ga kô'du ayolo'e dë, ndala aba kadra ne atoko.

³⁴ Akatēdi kaa vidi maako ënyi ati'bë bi yingo, kowo ta ra liŋo 'beni, ehe ila vo loo 'beniye ra na vo ga liŋo kongo. Tapeti mo i'di zi zë loo 'ba vidi ma kolo zi ko'do mo, mora tapeti mo ayada kô'du zi vo ha loko kongo, zi tedi nduwë kongo mo.

³⁵ Ēdiye komokandi aba ga kò'du ayòlò'e dè ndala aba vo kyeti línjò ne atòkò. Mandere atèdì hutaga aba, mandere mì kuté yòndò gba kono bi aba mandere bi loso 'ba kadra aba.

³⁶ Èzè mo ayi truku'du, mì'ja'e dè ako'do.

³⁷ Kò'du mati miya zi yì ne, miya zi ye biya, èdiye komo kì'dì aba."

14

Kyedre 'ba Yuda'e o'dónni yere zi Yèsu kofo

(Mt. 26:1-5; Lk. 22:1-2; Yn. 11:45-53)

¹ Here kadra 'ba kyèrè karama 'ba laga 'ba koli ndenye ila ko'do mo ku nje da riyò. Kyèrè 'ba mangòlò'bo konyo kazi langa gò mo. Here kyedre 'ba vo karasa, ehe vo komoyandi 'ba vo kò'du kì'diye, èdinnì gèrì koma zi Yèsu kírì na liwo zi kofo mo.

² Zè iyannì henye, "Do'dò'e dè mì ko'do 'ba kyèrè kazi vidi ènyinnì na koma wehe aba."

Apisi yèni ra Yèsu mì Beteniya

(Mt. 26:6-13; Yn. 12:1-8)

³ Mati Yèsu èdì mì Beteniya línjò 'ba Simona, vo mōnyu ne, wakonyo, mbara maako ayi òdu loko maranji 'ba yèni kèzì ngutru aba kyò mì mo, kogo mo kòhi kyedre aba. Mo ìhiya maranji 'ba yèni kèzì ngutru ne, ehe ope da Yèsu.

⁴ Kya 'ba vidi mati èdinnì ani ne, na kamo, ehe iyannì zi oka ma kòlò maako henye, "Kò'du a'di 'bèni zi tēdi yèni kèzì ngutru ne yaña gò mo?"

⁵ Atò'bo kogo mo ndra ta da lamiwota tarifa, ehe kòhi mo zi kì'dì zi vo leriye." Here alimannì gbò di'di mbara ne kile mo.

⁶ Mora Yèsu iya zi zè henye, "Ìla'e mo kutu nì aba. Kò'du a'di èdiye mì mo kile? Mo o'dò kò'du laka teme ne, ga kò'du ma.

⁷ Atèdiye 'duwì vidi vo leri ètì, ehe ta ga kadra biya omba zi ye zè konyi. Mora 'duwì atanza'e dè ma aba.

⁸ Mo o'dò wa mati mo akatò'bo. Mo ope yèni kèzì ngutru ne ra ma zi kò'jò ma dagba ta komo kadra kò'du zi kusu mo."

⁹ Yaanya aba ne miya zi ye tūnyò, bi mati biya ayèti Bayibolo zi mo mì damòku ne, wa mati mo o'dò ne, akayada mì kò'du sòsu kò'du mo.

Yudasi Isikirito omba da kò'du zi Yèsu kogo

(Mt. 26:14-16; Lk. 22:3-6)

¹⁰ Here Yudasi Sikereto mo kòlò tēmì vo litu 'butè dōmorìyò ne, i'bè zi kyedre 'ba vo karasa'e, ga kò'du zi Yèsu susu mo zi zè.

¹¹ Zè na rakyenyi ga kò'du mati mo omba zi kiya kowo, ehe i'dinnì da kò'du zi kòhi kì'dì mo zi mo. Here Yudasi Isikirito ayeto gèrì ma laka koma mo zi Yèsu kì'dì mo zi zè.

¹² Mì ko'do dagba 'ba kyèrè 'ba mangòlò'bo konyo kazi langa, ko'do mati tīmèlè 'ba zi konyo ofo ku, Yèsu vo lò'bò'e ako'jonnì hò mo, omba zi ze tì'bè ze zi wakonyo 'ba kyèrè ne kò'jò nzo zi bi yì.

¹³ Here Yèsu utu riyò tēmì zè kò'du kise nenye aba, "Ì'bè'e mì gawo akandòsi de 'e kora maako èdì tele wini aba dè nì. Alò'bò'e gò mo

¹⁴ mì línjò mati mo òdu ne, mora iya'e zi vo kyeti línjò ne, henye, vo komoyandi iya henye, 'Loko ma vala ra vo lò'bò 'bama'e, mora ma zi ze wakonyo 'ba kyèrè 'ba karama 'ba laga 'ba koli ne, konyo mo 'dòmo?"

¹⁵ Mora mo akayada zi ye loko tɔɔ kyedre, loko ne èdì ku nzo zi bi ye ako'jò'e wakonyo zi 'beze ani."

¹⁶ Vo lö'bö ënyī i'bënnī mī gawo, ehe i'jannī kō'du ne te kaa mati Yēsu iya zi zē ne, ehe ako'jonnī wakonyo 'ba kyērē 'ba karama 'ba laga 'ba koli gbo.

¹⁷ Hutaga aba, Yēsu ayinnī vo lītu 'bēnī ētī.

¹⁸ Mati ēdinnī wakonyo da tarabiza, Yēsu iya zi zē henye, “Mayada zi ye, vīdī ma kōlō tēmīye akasusu ma, mati ēdī wakonyo ma aba ne.”

¹⁹ Vo lītu'e na rasōsu ehe ayetonnī hō mo ko'jo na kōlō kōlō, “Ma tīnyō manza kō'du aba rē yī.”

²⁰ Yēsu aya'ba da me'do zi zē iya henye, “Atēdī vīdī kōlō tēmī ye 'butē dōmorīyō mati usu mangolo'bo 'bēnī ma aba mī gbenje ne.

²¹ Wisi a vīdī akoli kaa mati Biyibolo iya, ako'dō rēni here. Mora atēdī na kyēnyē zi vīdī mati asusu mo ne. Atēdī na laka zi vīdī ne ēzē gba o'jo mo dē.”

Wakonyo 'ba Yere

(Mt. 26:26-30; Lk. 22:14-20; 1 Kor. 11:23-25)

²² Mati zē ēdinnī wakonyo, Yēsu oba nzoyi mangolo'bo ehe o'dō mōtu 'ba öwō'dī, owe mī mo, i'dī zi vo lö'bö 'bēniye. Mo iya zi zē henye, “Oba nenye ida ra ma ra.”

²³ Here mo oba köfö, o'dō mōtu 'ba öwō'dī zi Wīrī, i'dī zi zē, zē uwēnnī biya tēmī mo.

²⁴ Yēsu iya zi zē henye, “Nenye yama ma mati aliko yaga ga kō'du vīdī kayo, yama ma mati lōmu 'ba Wīrī oro ku dō mo ne.

²⁵ Mayada zi ye muwē a'ji nenye dekpe lōhu le mī ko'do mati makuwē a'ji ma kyīyī mī damōku 'ba Wīrī.”

²⁶ Mora zē aya'binnī ngala ehe i'bënnī yaga da Dōku 'ba Olivo.

Yēsu iya kō'du ha kiga 'ba Petero

(Mt. 26:31-35; Lk. 22:31-34; Yn. 13:36-38)

²⁷ Yēsu iya zi zē henye, “E biya ataho'e, akila'e ma kaa mati Biyibolo iya, Wīrī akofo vo tīmēlē yako, mora tīmēlē akapere rē nnī biya.

²⁸ Mora tapētī mo ēzē mēnyī ku na dīdī, ma katī'bē mī Galilaya dagba komo'e.”

²⁹ Petero ënyī aya'ba da me'do henye, “Mila yī dē, ēzē koso mo ne'e biya ilanni yī le.”

³⁰ Yēsu iya zi Petero henye, “Mayada zi yī henye, gba kazi zanga ayapa da rīyō yondo aba, akiya da wota henye, ayolo ma dē.”

³¹ Petero aya'ba da me'do na kyigo, “Makiya dē here, ēzē ēdī le zi ma zi koli yī aba.” Koso vo lītu ne'e iyannī biya here.

Yēsu amōtu mī Getesemina

(Mt. 26:36-46; Lk. 22:39-46)

³² Zē ayi okonnī bi mati ako'jo Getesemina, ehe Yēsu iya zi vo lö'bö 'bēniye, “Alima'e kinye ēzē mēdī amōtu.”

³³ Mo oba Petero, Yemisi ehe Yowani tī'bē nī aba. Kō'du sōsu ayi zi mo

³⁴ ehe mo iya zi zē henye, “Kō'du sōsu mī dī'dī ma ne, na kyedre omba kara zi lihiya. Alima'e kinye ongo'e bi kida aba.”

³⁵ Mo ënyī i'bē tisi dagba, umē rē nī akanjo amōtu henye, ēzē ēdī zi rē nī ko'do, mo'bo dē zi tī'bē kpuru tēmī kadra 'ba riti nani.

³⁶ Amōtu iya henye, “Bu, 'bu ma wasisi biya ako'dō rē nī mī kō'du komba 'bēyī. Oba köfö 'ba riti nenye 'de ta ra ma. Mora ne anza dē gba wa mati momba, mora wa mati yī ra omba.”

³⁷ Mati mo a'ba i'ja vo lö'bö wota ne'e ëdinnĩ ako'do. Mo iya zi Petero, "Simona, ëdiye ako'do? ɔ'bo'e dẽ zi lima na ngö gbi le nje kadra kölö?"

³⁸ Mo iya zi zẽ henye, "Ëdiye bi kida aba, amötu'e henye, kazi alëpiye mĩ kö'du yonzo. Lawo Kölö Laka ra akato'bo ida ra akyigo dẽ."

³⁹ Mo i'bẽ kpa löhu da kölö amötu, amötu iya gbi me'do kölö kölö ne.

⁴⁰ Mo a'ba hulëhu zi vo litu'e i'ja zẽ ako'do, zẽ ɔ'bonni dẽ zi komonni kila na hwërë. Zẽ ayolonni dẽ a'di ra na kiyanni zi mo.

⁴¹ Mati mo ayi hulëhu mĩ kadra ma da wota mo aba, mo iya zi zẽ henye, Ëdiye gba ako'do alawo? ɔ'bo ku! Kadra mo ɔko ku! Ong'o'e te, wisi a vidi yaanya aba i'di ku zi vidi 'ba kö'du kyënyë'e.

⁴² "Ënyie riye di'bẽ'e, ong'o'e kinye, nenyë kora mati asusu ma."

Yësu kiri

(Mt. 26:47-56; Lk. 22:47-53; Yn. 18:3-12)

⁴³ Mati Yësu ëdi gba ame'do, Yudasi mo kölö tẽmi vo litu 'butë domoriyö ne ɔko gbo. Mo aba vidi kayo kulu, mo'vo aba. Kyedre 'ba vo karasa, vo komoyandi 'ba kö'du ki'diye 'e kyedre 'ba Yuda'e ra utunni zẽ.

⁴⁴ Vo wasusu ayada zi vidi kayo ne'e, dakyinë wa na ko'do, iya henye, vidi mati munzu ho mo ne, mo ra omba'e. "Iriye mo, oba'e mo 'de tasi mo aba yaga."

⁴⁵ Kandi mati Yudasi ɔko, mo i'bẽ zo zi Yësu, ehe iya henye, "Vo komoyandi" ehe unzu ho mo.

⁴⁶ Here zẽ irinni Yësu anda'banni mo gö.

⁴⁷ Mora vidi kölö tẽmi zẽ mati ëdinnĩ atoro ani ne, oto kulu 'bëni, iga mbili vo lö'bö 'ba karasa ma kyedre ne yaga.

⁴⁸ Yësu ame'do riye iya zi zẽ henye, "Ayiye kulu aba, mo'vo aba zi ma kiri mo, kaa ma vo kö'du ki'di pere?"

⁴⁹ Ko'do ta ga ko'do mēdi eti wayandi mi yekelu, ehe iriye ma dẽ, mora here, kö'du ne ako'do rē nni biya kaa mati Biyibolo iya."

⁵⁰ Here, vo litu 'bomo'e biya ilanni mo, aho wēnni.

⁵¹ Vere maako gba na obi bongō kolo aba rē ni, nje kölö usu ga Yësu ani.

⁵² Zẽ ayonzonni zi mo kiri, mo aho wēni na ga mbiya ila bongō ne 'de zi zẽ ani.

Yësu komo kyedre 'ba Yuda'e

(Mt. 26:57-68; Lk. 22:54-55,63-71; Yn. 18:13-14,19:24)

⁵³ Here, obanni Yësu ti'bẽ mo aba lijo 'ba kyedre 'ba vo karasa, ani Yere 'ba vo karasa'e, kyedre'e 'ba vo komoyandi 'ba kö'du ki'diye atoto rē nni biya ani.

⁵⁴ Mora here, Petero usu go mo ta bi kowo i'bẽ ödu mi lijo 'ba kyedre 'ba vo karasa. Ani mo alima akanjo vo bi kida eti wa'do koye.

⁵⁵ Kyedre 'ba vo karasa'e, Yuda'e biya i'di rē nni zi kö'du kyënyë mati Yësu o'do ne ki'ja, athe mo kofu, mora 'de i'janni dẽ.

⁵⁶ Vidi kayo alimanni ndondo kiga ra Yësu, mora kö'du yada 'bëzë ne andele dẽ.

⁵⁷ Kya 'ba vidi maako'e ënyinni riye, iganni ndondo gu mo, iyanni henye,

⁵⁸ "Dowo ze mo edi akiya henye, 'Ma kihya yekelu mati vidi o'ba ne 'de, ehe tapeti ko'do da wota aba, mako'ba mati vidi ra dẽ ako'do.' "

⁵⁹ Ezẽ zẽ o'donni le kö'du kiya 'bëzë ne ire dẽ.

⁶⁰ Kyedre 'ba vo karasa'e ënyi da komo zẽ riye ako'jo ha Yësu iya henye, "Da kö'du ya'ba 'bëyi anza dẽ ga kö'du ndondo mati iganni gu yi ne?"

⁶¹ Mora Yēsu alima wēnī ti, omba dē zi me'do. Kyedre 'ba vo karasa ako'jo hō mo lōhu iya henye, "Yi Korisito, Wisi 'ba Wiri' mati i'di ya'da zi mo ne?"

⁶² Yēsu aya'ba da me'do iya henye, "Ma ra. 'E biya akongo'e wisi a vidi alima da kala tiri a Wiri, ehe atayi foli 'ba komoriye aba."

⁶³ Here, kyedre 'ba vo karasa iza bongō 'bomo ehe iya henye, "Domba kya 'ba vo kō'du kiya dekke.

⁶⁴ Owo'e kō'du sawiya 'bomo ne ku. Kō'du sōsu 'be'e a'di?" Zē biya u'dunnī fōdō rō mo, mo o'do kō'du kyēnyē ku mofo mo 'de.

⁶⁵ Kya maako'e ayetonni oro ko'bi ra Yēsu, idanni komo mo u'bōnni mo, iyannti henye, "Asōsu ēyi ra u'bō yi?" Ehe vo wehe irinni mo a'banni kyila mo kisa mo.

Tandi 'ba Petero

(Mt. 26:69-75; Lk. 22:56-62; Yn. 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Mati Petero ēdi gba lima akaŋo liŋo 'ba kyedre 'ba vo karasa'e, wu'jē ma kōlō maako ayi ta da kapa.

⁶⁷ Mati ongo Petero ēdi wa'do koye, mo ongo bi mbiyi do mo iya henye, "Yi kpa Yēsu 'ba Nazereta aba."

⁶⁸ Mora mo andi wēnī iya henye, Mayolo dē kō'du a'di ēdi ame'do go mo? Ehe ēnyi asi wēnī zo yaga. Mora ta go mo zanga ayapa gbo.

⁶⁹ Mati wu'jē ne ongo mo atoro ani, ayeto kpa kō'du ne yada mo lōhu zi vidi mati ēdinni atoro ne'e. "Ma kōlō tēmī zē."

⁷⁰ Mora Petero andi kpa lōhu. Yaa ta go mo, zē mati ēdinni atoro da kapa ani ne, asōsunni Petero kpa lōhu, iyannti henye, o'bo dē zi tandi, yi ma kōlō tēmī zē ra ga kō'du yi kpa tēmī Galilaya.

⁷¹ Here Petero ēnyi asēnē rē nī iya henye, "Wiri kire, kora mati ēdiye ame'do ga kō'du mo ne, mayolo dē."

⁷² Mora here, tapēti kō'du kiya 'ba Petero ne, zanga ēnyi ayapa ma da riyō mo, ehe Petero asōsu kō'du mati Yēsu ayada zi nī, iya henye, "Gba kazi zanga yapa da riyō, akiya da wota henye, ayolo ma dē." Ehe Petero na kō'du sōsu ayeto gbo kudu.

15

Ika Yēsu komo Pilato

(Mt. 27:1-2,11-14; Lk. 23:1-5; Yn. 18:28-38)

¹ Do ŋbo da mindō aba, kyedre 'ba vo karasa'e, kyedre 'ba Yuda'e, vo komoyandi 'ba vo kō'du ki'diye, ehe Yuda'e biya atoto rē nni bi kōlō ame'do a'di ra ako'do zi Yēsu. Here zē idanni Yēsu nyori aba i'dinni mo zi Pilato,

² Pilato ēnyi ako'jo hō mo iya henye, "Yi ra Yere 'ba Yuda'e?" Yēsu ēnyi aya'ba da me'do iya henye, "Mora kaa mati iya ne."

³ Kyedre 'ba vo karasa'e asōsunni Yēsu ga kō'du sisi kyō.

⁴ Here Pilato ako'jo hō mo lōhu iya henye, "Anza dē zi yi da kō'du ne ya'ba mo? Owo wasusu 'bēzē ne ku biya."

⁵ Yēsu omba dē zi me'do ma kōlō kiya, mora o'do Pilato na rakaga.

Ikye vurē ra Yēsu zi kofo

(Mt. 27:15-26; Lk. 23:13-25; Yn. 18:39-19:16)

⁶ Tēmī kadra 'ba Kyērē 'ba Laga 'ba Koli, Pilato ēdi kō'du aba zi vidi kinga kōlō tēmī kamba, mati vidi ombanni.

⁷ Mi kadra nani kora maako ru mo Barabasi i'di mo mi kamba ani, ga kō'du ofo vidi.

⁸ Mati vidi kayo ne'e atoto rē nni, ayetonni ha Pilato ko'jo kaa ma kyere.

⁹ Mo ako'jo hē zē iya henye, “Omba'e Yere 'ba Yuda'e ra zi ma kinga zi ye?”

¹⁰ Pilato ayɔɔ na laka kyedre 'ba vo karasa'e mati i'dinnī Yēsu zi nī ne, ga kō'du zē na mī kumbē.

¹¹ Mora here, kyedre 'ba vo karasa'e alēlu da vīdī kayo ne'e zi ha Pilato ko'jo zi Barabasi kinga mo zi nnī.

¹² Pilato ame'do lōhu zi vīdī kayo ne'e, “A'di ra omba'e zi ma ko'do zi mo mati ako'jo Yere 'ba Yuda'e ne?”

¹³ Zē ēnyīnnī biya hē nnī gbōgbō aba, “Atötō mo.”

¹⁴ Pilato ako'jo hē zē iya henye, “Kō'du kyēnyē a'di ra mo o'do?”

¹⁵ Here Pilato omba vīdī kayo ne'e zi tēdinnī na rakyenyi, mo inga Barabasi zi zē, mo u'bō hu Yēsu i'dī mo gbo zi tötō.

Vo wehe asawiyannī Yēsu

(Mt. 27:27-31; Yn. 19:2-3)

¹⁶ Vo wehe obannī Yēsu ti'bē mo aba mī liŋɔ 'ba turu 'ba daliŋɔ, ani ako'jonnī kɔɔ vo wehe ne'e biya bi kōlō.

¹⁷ Here ayōfunnī bongo 'buluyē da Yēsu, o'donnī safo tēmī ngora kono ayōfunnī dō mo.

¹⁸ Mora here, zē ayetonnnī mo sawiya mo, iyannī henye, “Lima konda zi yī Yere 'ba Yuda'e.”

¹⁹ Zē u'bōnnī dō mo mɔvɔ aba o'binnī oro rɔ mo, alomvonnī domo nnī aba akaŋo amōtunnī.

²⁰ Mati zē indennī mo sawiya ku, obannī bongo 'buluyē ne 'de aya'bannī bongo ɔmo gbī rɔ mo lōhu. Mora here, ikannī mo gbo yaga zi tötō.

Atötō Yēsu

(Mt. 27:32-44; Lk. 23:26-43; Yn. 19:17-27)

²¹ Ta bi ti'bē 'bēzē ta da gērī, andɔsi dē nnī kora maako aba ru mo Simona tēmī Sirēnē, ēdī atayi mī gawo, mora vo wehe o'donnī mo na kamo zi taka 'ba Yēsu kumbē. Mo 'bu 'ba Alekazende nnī Rafusa aba.

²² Zē obannī Yēsu ti'bē mo aba bi mati ako'jo Gologota, kō'du ya'ba aba, “Bi 'ba yingɔ da.”

²³ Mora ani, zē ayonzonnnī zi a'ji asusē ɔwɔ aba ru mo mahiri, zi ki'dī zi mo mora Yēsu omba dē zi kuwē mo.

²⁴ Mora here, atötōnnī mo ayanyannī bongo 'bomo na ga rē nnī fōdō ku'du aba ēyi akoba 'bēnī bongo ma vala.

²⁵ Mati atötōnnī mo ne, ndi kadra 'ba damindō ɔko ku modɔmosowɔ.

²⁶ Wayōru 'ba mo susu ne, iya henye, “Yere 'ba Yuda'e.”

²⁷⁻²⁸ Zē atötōnnī vo logo kpa riyō Yēsu aba, ma kōlō datirī mo, ehe ma vere da gali mo.

²⁹ Vīdī mati ēdinnī alaga ta dakapa, ēdinnī dē nnī njili na kamo Yēsu lidi aba. “Aha! Omba zi ti'bē yēkēlu ne kihya mo akaŋo zi ko'ba mo lōhu ko'do da wota aba.

³⁰ Yaanya aba ne asi akaŋo ta da taka ehe ayɔmɔ rēyi.”

³¹ Here tēmī gērī kōlō ne kyedre 'ba vo karasa ehe vo komoyandi 'ba vo kō'du ki'diye ogonnī Yēsu iyannī henye, “Mo ayɔmɔ oka'e, mora ɔ'bō dē zi rē nī yɔmɔ.

³² Dongo'e Korisito ne te, Yere 'ba Yiserele, asi akaŋo ta da taka ne yaanya aba ehe dakoma mī mo.” Vo logo riyō mati atötō Yēsu aba ne, alidi mo kpa.

Koli 'ba Yēsu

(Mt. 27:45-56; Lk. 23:44-49; Yn. 19:28-30)

³³ Mī kutē kadra aba, mandölu ayöfu bi kpo ta dakaŋo ehe inde rē nī tapēti kadra wota.

³⁴ Mati ndi kadra ŋko ku komo kadra wota, Yēsu ēnyī udu riyē gu kyembe aba, “Elöyī, Elöyī, lema sabakatani?” Kō'du ya'ba aba henye, “Wiri ama, Wiri ama, kō'du a'di ila ma go mo?”

³⁵ Kya vidī mati ēdinnī ani owonnī mo ne, iyannī henye, “Owo'e te, mo ēdi Eliya ko'jo.”

³⁶ Mora here, ma kölō tēmī zē aho lifa aba usu mī a'ji i'di da njili mowo, ehe mo injē dami'di ha Yēsu iya henye, “Disiye bi mo, dong'o e ēzē Eliya ēdi atayi mo yasi akaŋo ta da taka.”

³⁷ Mora Yēsu udu riyē gu kyembe aba, ehe oli gbo.

³⁸ Here, mī bongo mati ove mī yēkēlu ne, aliza riyō, ko ta riyē le akaŋo.

³⁹ Vo kyēlu 'ba vo wehe mati ēdi atoro komo taka ani ne, ongo hala Yēsu oli. Mo iya henye, “Kora nenyē tinyō wisi 'ba Wiri ra.”

⁴⁰ Kya 'ba mbara maako'e ēdinnī ani bi kongo ta bi kowo. Mī kutē zē ēdi Mariya Magadala, Salome, Mariya ma 'ba Yemisi nnī Yosepa aba.

⁴¹ Ne mbara mati usunnī ga Yēsu mī Galilaya ehe ēdinnī mo konyi. Aga mbara maako'e kpa kyo ani. Mbara ne'e ayinnī Yēsu eti mī Yerusalema.

Kusu 'ba Yēsu

(Mt. 27:57-61; Lk. 23:50-56; Yn. 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Ko'do nenyē ako'jo ko'do 'ba rako'jo zi bi ko'do 'ba ralawo. Bi ēdi ku tayi ra hutaga, kora maako ru mo Yosepa, ta Arimataya ŋko gbo. Mo mī gboko 'ba turu, ehe owonnī mo, ehe mo kölō tēmī vidī mati ēdinnī bi tayi 'ba damöku 'ba Wiri kida, ēnyī i'bē zi Pilato kazi tere, kō'du ko'jo ga kō'du yöku Yēsu, zi kusu mo.

⁴⁴ Pilato rakaga aba mati owo henye, Yēsu oli ku. Mo ako'jo vo kyēlu 'ba vo wehe ako'jo ho mo kodo Yēsu oli ku kyere ya.

⁴⁵ Tapēti mo owo kō'du yada 'ba vo kyēlu ne, Pilato iya zi Yosepa moba yöku ne.

⁴⁶ Yosepa ēnyī i'bē wogo mbili bongo, ayasi yöku ne akaŋo olo mī mbili bongo ne, injē i'bē usu mī wogo mati ole mī döku ma kyigo ne. Here, mo alulu yitō kyedre nbiri ha bi tödu 'ba wogo ne.

⁴⁷ Mariya Magadala nnī Mariya ma 'ba Yosepa aba, ēdinnī akongo ta bi kowo, bi mati usu yöku Yēsu 'domo ne.

16

Tēnyī tēmī koli

(Mt. 28:1-8; Lk. 24:1-12; Yn. 20:1-10)

¹ Tapēti ko'do 'ba ralawo mati inde rē nī, Mariya Magadala, Mariya ma 'ba Yemisi wogonnī yēni kēzi ngutru ti'bē mo aba zi piši ra yöku Yēsu.

² 'Do nbo mī ko'do 'ba ralawo kadra nzere aba, zē ēnyī i'bēnnī da wogo.

³ Ta bi ti'bē 'bēzē ta da gērī, alimannī me'do na ga rē nnī, iyannī henye, “Ēyi ra akalulu yitō ne ta bi tödu 'ba ha wogo ne zi ze?”

⁴ Mora mati ongonnī bi riyē, i'jannī yitō ne alulu ku nzo hulēhu.

⁵ Here ēnyī ödunnī mī wogo ani, ongonnī wisi ŋbi maako ēdi alima datiri usu bongo kanyi konda rē nī o'do zē na rakaga.

⁶ Mo iya henye, “Ere'e dē. Mayolo ku ēdiye bi koma kō'du Yēsu 'ba Nazereta mati atōtō. Mo anza kpe kinye, mo ēnyī ku tēmī koli, ongo'e te, ne bi mati i'dinnī mo 'domo.

⁷ Mora here, yaanya aba i'bě iya'e kō'du kise nenyē zi vo lō'bō 'bomo'e Petero mēdī zē ētī. Here mo ēdī tī'bě dagba komo'e mī Galilaya, anī akongō'e mo te kaa mati mo ayada zi ye."

⁸ Here mbara ne asinnī yaga ahonnī ta da wogo kazi tere, onyonnnī kō'du mo kpa dē zi vidī kōlō maako ga kō'du zē na tere.

Yēsu ayada rē nī zi Mariya Magadala

(Mt. 28:9-10; Yn. 20:11-18)

⁹ Mora here, tapētī tēnyī 'ba Yēsu tēmī koli 'do ŋbō ko'do 'ba ralawo aba, mo ayada rē nī dagba zi Mariya Magadala, mati mo ore dakyikyi madomoriyō yaga ta rō mo ne.

¹⁰ Mo i'bě ayada zi aboka niye. Zē na lu'bē ēdinnī akudu.

¹¹ Mati zē owonnī henye, mo iya Yēsu ēdī na didī nongō mo komo nī aba, zē omannī dē mī me'do 'bomo ne.

Yēsu ayada rē nī zi vo lō'bō riyō

(Lk. 24:13-35)

¹² Yaa ta gō mo, Yēsu ayada dakyinē nī 'beri zi vidī riyō maako'e ēdinnī atī'bě wēnnī ta da gērī mī dakaŋo maako.

¹³ Zē ayadannī kō'du ne, zi oka nnīye mora zē 'de omannī dē mī kō'du ne.

Yēsu ayada rē nī zi vo lītu 'butē domo kōlō

(Mt. 28:16-20; Lk. 24:36-49; Yn. 20:19-23; Lō. 1:6-8)

¹⁴ Mora mī ndundu mo ta gō mo biya, Yēsu ayada rē nī zi vo lītu 'butē domo kōlō ēdinnī wakonyo. Mo asawiya zē ga kō'du zē anzannī dē koma aba, ehe zē kpa na vo kazi kō'du kowo zi koma mī vidī mati iyannī mo na dīdī.

¹⁵ Mo iya zi zē henye, "Ī'bě'e ta damōku ne biya, ayētīye kō'du yōyō laka ne zi dakyinē vidī biya.

¹⁶ Mo mati oma irī bapatisi, akayōmo. Mo mati omba dē akī'dī riti zi mo.

¹⁷ Vo koma'e, akī'dī kyigō 'ba kō'du koro ko'do zi zē. Zē akorennī dakyikyi yaga mī ru ma. Zē akame'donnī ha mēnzē maako ētī.

¹⁸ Mo mati irī wiri umbē le riyē, mandere uwē waroso le, o'do zē dē na kyēnyē. Zē akī'dinnī kala nnī da vo kō'e, akako'jo zē."

Oba Yēsu komoriyē

(Lk. 24:50-53; Lō. 1:9-11)

¹⁹ Ta ētī me'do 'ba Yere Yēsu zi zē ne, oba mo komoriyē ehe alima ku da kala tiri 'ba Wirī.

²⁰ Here, vo lō'bō ēnyī i'bēnnī kō'du yētī aba ta bi ne biya. Yere o'do lōo ne zē ētī, ayada kō'du yētī 'bēzē ne tinyō ga kō'du koro mati ēdinnī ako'do ne.

Kö'du Yöyö Laka 'ba Yësu ma Yowani ayöru

Me'do 'ba Didi

- ¹ Mĩ biyeto aba Me'do ëdi. Me'do ne ëdi Wiri aba ehe tinyö Wiri ra.
- ² Tëmi biyeto, Me'do ne ëdi Wiri aba.
- ³ Ehe Me'do nenyë aba, Wiri o'do wa biya. Wa maako o'do dë kazi Me'do ne.
- ⁴ Didi ayi kazi mo, ehe didi 'bomo i'di bikanyi zi vidi biya.
- ⁵ Bikanyi ne asesi tanyi mĩ biköndu, ehe biköndu ayölu dë.
- ⁶ Wiri utu kora maako ru mo Yowani.
- ⁷ Mo ayi zi yada kö'du 'ba bikanyi ehe zi gaga vidi biya zi tedi koma aba.
- ⁸ Yowani ra dë bikanyi nenyë. Mo ayi nje zi yada kö'du 'ba bikanyi ne.
- ⁹ Bikanyi tinyö mati ayanyi bi da vidi biya, ëdi tayi mĩ damöku ne.
- ¹⁰ Me'do ne ëdi mĩ damöku ne, mora vidi maako ayölu mo dë, Wiri o'do damöku ne le me'do 'bomo aba.
- ¹¹ Mo ayi gogo mĩ damöku 'bëni, mora vidi 'bomowe irinni mo dë kalakyedre aba.
- ¹² Vidi maakowe ombanni mo ehe i'di koma 'bënni mĩ mo. Here mo i'di dangölö zi zë, zi tedinni na gisi 'ba Wiri.
- ¹³ Zë anzanni dë gisi 'ba Wiri, ta da rë zë, mandere ga kö'du komba 'ba vidi köndu, mandere kö'du komba 'ba o'di. Wiri ra na bi dë nĩ o'do zë na gisi 'bëni.
- ¹⁴ Me'do ne ayi na vidi köndu, ehe alima kinye ze aba. Dongo ze bikanyi kyedre tinyö 'bomo, bikanyi kyedre 'ba Wisi nje kölö 'ba 'Bu. Mo ndo rakyëyi ehe tinyö.
- ¹⁵ Yowani ame'do kö'du mo ehe agbögbö, "Nenyë mo mati ma yada zi ye atayi! Mo kyedre ta da ma, ga kö'du mo ëdi na widi gba kazi ma ko'jo."
- ¹⁶ Kazi rakyëyi 'bomo diri ze ya'da kayo
- ¹⁷ Mosa ra i'di kö'du ki'di, mora Yësu Korisito ika zi ze kö'du laka tinyö aba.
- ¹⁸ Vidi maako gba ongö Wiri dë. Nje Wisi kölö ne mo ra tinyö Wiri ehe ëdi kara ra 'Bu, ayada zi ze Wiri ëdi kaa a'di.

Kö'du kise 'ba Yowani Bapatisi

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-18; Lk 3:1-18)

- ¹⁹ Vo kalakonda vo yëni 'ba Yude mĩ Yerusalema utunni vo karasa maakowe ehe Lëviyë zi ha Yowani ko'jo mo 'bëni ëyi.
- ²⁰ Mo omba do mo ayada zi zë huwë tinyö henye, "Manza dë Korisito ne."
- ²¹ Neene zë ako'jonnĩ ho mo, iyanni henye, "Yi Eliya ra?" Yowani aya'ba henye, "Manza dë." Zë ako'jonnĩ ho mo iyanni henye, "Yi ra Nëbi ne?" Mo aya'ba henye, "E e!"
- ²² Ndundu mo aba, zë iyanni henye, "Ayada zi ze, yi 'bëyi ëyi?" Zë iyanni henye, "Zi ze koba hulëhu da kö'du ya'ba 'bëyi ne zi vidi mati utunni ze."
- ²³ Yowani aya'ba da me'do tëmi me'do kiya 'ba nëbi Yisaya. "Ma nje vidi ma ëdi mbere mĩ da lipi, 'O'de gëri nzo zi Yere! "
- ²⁴ Kya 'ba Farasi maakowe utunni zë kpa zi Yowani.

²⁵ Zē ako'jonnī hō mo, iyannī henye, “Kō'du a'di ēdī vīdī bapatisi, ēzē anza dē Korisito mandere Eliya mandere Nēbie?”

²⁶ Yowani ayada zi zē iya henye, “Mo'do bapatisi wini aba, mora ēdī yē aba kinye, vīdī maako ayole dē.

²⁷ Mayi le dagba, manza dē na laka zi kamoka 'bōmowe kinga.”

²⁸ Yowani iya nenye mati mo ēdī bapatisi kī'dī humirē 'ba Ranga Yeredene mī Beteniya.

Timēlē 'ba Wiri

²⁹ Mī ko'do ma ta go mo, Yowani ongo Yēsu ēdī tayi zi nī, ehe iya henye, “Kinye ēdī Timēlē 'ba Wiri mati oba kō'du yanja 'ba damōku ne 'de.

³⁰ Mo ra mati ma yada kō'du mo zi ye henye, ‘Vīdī maako atayi kpa, mo kyedre ta da ma, ga kō'du mo ēdī na wīdī gba kazi ma ko'jo.’

³¹ Ma yolo dē, mo 'bēnī ēyi. Mora mayi zi ye bapatisi wini aba, here vīdī biya mī Yiserele akongō mo.

³² Ma mēdī ani ehe mongō Lawo Laka ayi akaño dō mo kaa atu'bu ta komoriyē, ehe Lawo Laka ne alima dō mo.

³³ Gba kazi nenye ma yolo dē ēyi 'bēnī mo. Mora mo mati utu ma zi bapatisi kī'dī wini aba ne ayada zi ma henye, ‘Akongō Lawo Laka tayi akaño ehe lima da vīdī maako. Neene akayolo henye, mo ra vīdī mati akī'dī bapatisi Lawo Laka aba.’

³⁴ Mongō nenye o'do rē nī, ehe ma yada zi ye henye, mo Wisi 'ba Wiri ra.”

Dagba vo lō'bōwē 'ba Yēsu

³⁵ Ko'do vere aba, Yowani ēdī ani lōhu ehe vo lō'bō 'bōmowe riyō ēdinnī mo aba.

³⁶ Mati mo ongo Yēsu lasi ta dakapa, mo iya henye, “Kinye ēdī Timēlē 'ba Wiri!”

³⁷ Vo lō'bō 'ba Yowani riyō owonnī me'do 'bōmo ne, ehe zē i'bēnnī Yēsu aba.

³⁸ Mati Yēsu opi rē nī ehe ongo zē, mo ako'jo kō'du henye, “A'di ra ombe?” Zē aya'bannī dō mo iyannī henye, “Rabonī, alima kila?” Mī ha 'ba Hibīru, “Rabonī ne,” “Vo komoyandī” ra.

³⁹ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ayi onge te.” Ēdī ku nzo kaa kadra sowo mī kadra kutē mati zē i'bēnnī mo aba ehe ongonnī bi ma mo alima 'dōmo. Here zē alimannī nduwē mī ndundu 'ba kadra ne.

⁴⁰ Kōlō tēmī kora riyō ma owo ha Yowani ehe i'bē Yēsu aba ra Anderiya, ōndu 'ba Simona Petero.

⁴¹ Dagba kō'du mati Anderiya o'do, ēdī zi koma ōndu nī ehe yada zi mo henye, “Di'ja Masiya ne ku!” Mī ha 'ba Hibīru, “Masiya ne” kpa te kaa mī ha 'ba Girīgī “Korisito ne.”

⁴² Anderiya ika ōndu nī zi Yēsu. Mati Yēsu ongo mo, mo iya henye, Simona wisi 'ba Yowani, akako'jo yī Kapahasi. Ru nenye atō'bō kidra na “Petero.”

Yēsu ako'jo Pilipo ehe Natanēlē

⁴³⁻⁴⁴ Mī ko'do vere aba Yēsu omba zi ti'bē Galilaya. Ani mo i'ja Pilipo, mo ta Beteseyida, gawo liņo 'ba Anderiya, Petero aba. Yēsu iya zi Pilipo, “Usu ga ma.”

⁴⁵ Pilipo i'ja Natanēlē ehe iya henye, “Di'ja ze vere mati Mosa ehe Nēbiyē ayōrunnī kō'du mo ne ku. Mo Yēsu, wisi 'ba Yosepa ta Nazereta.”

⁴⁶ Natanēlē ako'jo kō'du iya henye, “Wa laka maako atō'bō tayi ta Nazereta?” Pilipo aya'ba dō mo iya henye, “Ayi ongo te.”

⁴⁷ Mati Yēsu ongo Natanēlē ēdī atayi zi nī, mo iya henye, “Kinye ēdī tūnyō kozo zutu 'bezee 'ba Yiserele, ehe mo anza dē na vo wakoba.”

⁴⁸ Natanēlē ako'jo hō mo iya henye, “Hala ayolo ma?” Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Gba kazi Pilipo yī ko'jo, mongo yī hu kaga kyēlu.”

⁴⁹ Natanēlē iya henye, “Raboni, yī Wisi 'ba Wiri ehe Yere 'ba Yiserele!”

⁵⁰ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Oma mī ma nje ga kō'du mati miya henye, mongo yī hu kaga kyēlu? Akongo wa maako kyedre ndra ta da ma nenye.

⁵¹ Ma yada zi yī, akonge komoriyē akayēhu rē nī ehe malayike 'ba Wiri ti'bē riyē ehe tayi akanjo da Wisi 'ba Vidi.”

2

Oze mī Kana

¹ Ko'do wota aba yaa Mariya, ma 'ba Yēsu ēdī mī karama 'ba rakoze mī gawo 'ba Kana mī Galilaya.

² Yēsu vo lō'bō 'bēniyē ētī, ise zē kpa bi 'ba rakoze ne.

³ Mati a'ji inde rē nī ku biya, ma 'ba Yēsu iya zi mo henye, “Zē anzannī kpe a'ji aba.”

⁴ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ma ma, ayada dē zi ma a'di ra zi ko'do. Kadra 'bama gba oko dē.”

⁵ Ma 'ba Yēsu ayada zi vo lituwē 'ba liño henye, “O'de wa mati mo ayada zi ye ko'do.”

⁶ Yude ēdinnī kō'du kira 'ba wa kaka nbala aba ehe ga kō'du nenye, tele yitō 'ba wini ēdī ani modaka ma kōlō ēdī kyedre zi kīrī kaa lita lamikōlō.

⁷ Yēsu iya zi vo lituwē 'ba liño henye, “Osowe tele nenye wini aba.” Zē osonnī zē kpika

⁸ ehe mo ayada zi zē henye, “Yaanya aba oba kya 'ba wini ne yaga ehe i'dī zi kora vo kyeti karama ne.” Zē obannī wini ne zi mo

⁹ mati yaanya aba ofo rē nī ku na a'ji ehe mo anene. Mo ayolo dē a'ji nenye ayi ta kila, mora vo lituwē mati obannī a'ji nenye ayolonnī, here mo ako'jo 'biyēsī

¹⁰ ne ehe iya zi mo henye, “Vidi biya uwēnnī a'ji ma laka ra dagba, ehe tapētī mo, mati yingo ēdinnī ku kyo mo aba zi kuwē, mo i'dī a'ji ma kō ne. Mora asesi wēyī a'ji ma laka ne le yaanya aba!”

¹¹ Yēsu o'do dagba kyinē 'ba kō'du koro nenye mī gawo 'ba Kana mī Galilaya. Ani mo ayada bikanyi kyedre 'bēni, ehe vo lō'bō 'bomowe omannī mī mo.

¹² Tapētī ma nenye, Yēsu ehe ma mo, ōndu mowe, ehe vo lō'bō 'bomowe i'bēnnī zi Kaparanamo, ehe alimannī ani ko'do tisi aba.

Yēsu i'bē mī yēkēlu

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Ēdī ku kadra kara zi karama 'ba Yude 'ba laga 'ba koli, Yēsu i'bē zi Yerusalema.

¹⁴ Ani mī yēkēlu mo i'ja vidi ēdinnī isa, tūmēlē, ehe atu'buwē kogo, ehe vo kōhi kutrēē kpa limannī da tarabiza 'bēnnī.

¹⁵ Here mo o'do so'da tēmī ko'di ehe ore ngōtu biya yaga tēmī yēkēlu, 'dō tūmēlē, ehe isa, mo opi da tarabiza 'ba vidi 'ba kōhi kutrēē, apere kōhi nbiriri 'bēzē ne,

¹⁶ ehe mo i'dī kō'du zi vidi ma ēdinnī atu'bu kogo ne henye, “Obe atu'buwē yaga ta kinye! O'de loko 'ba 'Bu ma dē na bi 'ba wakogo!”

¹⁷ Vo lö'bö 'bomowe asösunnì henye, wayöru iya henye, “Watowo 'bama kö'du loko 'bëyi, o'bo mî ma kaa wa'do.”

¹⁸ Vo kalakonda 'ba Yude aya'bannì do mo kö'du ko'jo aba henye, “Kyinë 'ba kö'du koro a'di ra ato'bo kö'do zi yada zi ze ëdì dangölö aba tinyö zi nenye ko'do?”

¹⁹ Yësu aya'ba do mo iya henye, “Iha akaño yëkëlu nenye ehe mî ko'do wota aba ma ko'ba löhu!”

²⁰ Vo dagbe aya'bannì henye, “Iri koo 'butësowo domomodaka zi ko'ba yëkëlu nenye. A'di ra o'do yi zi sösu ato'bo ko'ba kö'do wota aba löhu?”

²¹ Mora Yësu ëdì ame'do kö'du ida rë nî ra na yëkëlu.

²² Mati injë mo ku tëmî koli, vo lö'bö 'bomowe asösunnì kö'du mati ayada zi zë. Neene zë omannì mî wayöruwë ehe mî me'do 'ba Yësu.

²³ Mî Yerusalema mî kadra karama 'ba laga 'ba koli, vidî kayo omannì mî Yësu, ga kö'du zë ongonnì mo ta bi kyinë 'ba kö'du korowe kö'do.

²⁴ Mora Yësu ayolo kö'du mati mî di'di zë, ehe mo ila zë dë zi tedi kyigo aba ndra ta dë nî.

²⁵ Vidî maako anza zi yada zi mo a'di ra vidiyë kaa mo. Mo ayolo ku nzo.

3

Yësu ehe Nikodimö

¹ Ani vo dagba 'ba Yude ëdì ru mo Nikodimö mo Farasi ra.

² Yondo kölö maako aba mo i'bë zi Yësu iya zi mo henye, “Raboni, da yolo ku Wirî utu yi zi komo ze yandi. O'bo dë kyin 'ba kö'du koro nenye kö'do, nje ëzë Wirî ëdì yi aba.”

³ Yësu aya'ba do mo iya henye, “Mëdî kö'du tinyö ra yada zi yi vidî maako o'bo dë damöku 'ba Wirî kongo kazi mo ko'jo löhu!”

⁴ Nikodimö ako'jo iya henye, “Hala kora ma övu ku kyedre ne ako'jo löhu? Mo o'bo dekpe tödu mî ma nî löhu zi ko'jo mî kadra ma riyo mo!”

⁵ Yësu aya'ba do mo henye, “Mëdî ayada tinyö zi yi” Vidî maako o'bo dë tödu mî damöku 'ba Wirî, kazi ko'jo mo wini aba ehe Lawo Laka.

⁶ Vidî köndu o'jonnî gisi 'bënnî. Nje Lawo Laka 'ba Wirî o'jo gisi 'ba Wirî.

⁷ Anza dë na rakaga ga kö'du mati miya henye, ako'jo yi löhu.

⁸ Lawo 'ba Wirî ëdì kaa buluku mati aluku bi mati omba ti'bë zi mo. Ato'bo kowo kpöro buluku, mora ayolo dë ayi ta kila mandere ëdì ti'bë kila. Ëdì here biya zi vidî ma o'jo Lawo aba.

⁹ Nikodimö ako'jo kö'du iya henye, “Hala nenye atëdî?”

¹⁰ Yësu aya'ba do mo iya henye, “Hala ato'bo zi tedi na vo komoyandi 'ba Yiserele ehe ayolo wa nenye dë?”

¹¹ Ma yada zi yi tinyö, dëdî ame'do kö'du wa ma da yolo, ga kö'du dongo ku na bi de ze. Mora vidî maako tëmî yë akiri kö'du kiya 'beze ne dë.

¹² Ëzë oma dë mati ma me'do zi yi kö'du wa 'ba dakaño, hala akoma ëzë ma me'do zi yi kö'du wa 'ba komoriyë?

¹³ Vidî maako gba i'bë dë komoriyë, nje Wisi 'ba Vidî, mati ayi akaño ta ani.”

¹⁴ “Ehe here Wisi 'ba Vidî akinjë riye, kaa mowo wiri kahi mati Mosa injë riye mî da lipi.

¹⁵ Neene vidî biya mati ëdì koma aba mî Wisi 'ba Vidî atëdî didi nburu aba.

¹⁶ Wirîowo damöku nenye ndra, here mo i'di Wisi kölö 'bëni ne, here vidî mati oma mî mo ëdì didi nburu aba, ehe tinyö oli dë.

17 Wiri utu Wisi 'bēni ne dē ga kō'du mo omba zi kō'do vurē 'ba damōku, mora ga kō'du mo omba zi yomo damōku ne kpuru wisi 'bēni aba."

18 "Zē mati omanni mī Wisi ne, o'do vurē kyēnyē dē rē zē, mora zē mati omanni dē o'do vurē 'bēzē ku nzo, ga kō'du omanni dē mī Wisi nje kōlō 'ba Wiri ne.

19 Bikanyi ayi mī damōku, mora vidi ombanni zi lese mī bikōndu ga kō'du zē ēdinni kō'du kyēnyē kō'do. Nenyē ra ēdi hala o'do vurē rē zē.

20 Vidi ma ēdinni kō'du kyēnyē kō'do, iyinni bikanyi ehe ayinni dē zi bikanyi, ga kō'du ayada wa mati zē ēdinni ako'do ēdi na kyēnyē.

21 Mora vidi biya ma alima tinyō aba, atayi zi bikanyi ga kō'du zē ombanni agamowe zi yolo henye, Wiri ēdi kō'do kpuru zē aba."

Yēsu ehe Yowani Bapatisi

22 Tapēti ma nenyē, Yēsu ehe vo lō'bō 'bēniyē ēti i'bēnni zi dakaŋo 'ba Yudiya, bi mati mo alima tisi zē ēti ehe bapatisi ki'di aba.

23 Yowani ēdi kpa bapatisi ki'di mī Anono anza dē na kowo ta ra Salima, ga kō'du wini ēdi bi nani. Vidi ēdi ti'bēnni zi mo ehe mo ēdi zē bapatisi.

24 Nenyē gba kazi Yowani ki'di mī kamba.

25 Kya vo lō'bō 'ba Yowani maakowe ayeto hē nni wasa kora Yuda maako aba, kō'du 'ba wa kaka ŋbala ga kō'du kō'du ki'di 'ba yēni.

26 Here zē i'bēnni zi Yowani ehe iyannti henye, "Raboni, asōsu kō'du kora mati ēdi yi aba dakapa humirē 'ba Ranga Yeredene, mo mati ēdi kō'du mo kiya? Here mo ēdi bapatisi ki'di yaanya aba, ehe vidi biya ēdi ti'bēnni zi mo."

27 Yowani aya'ba do mo iya henye, "Vidi maako o'bo dē zi tēdi wa maako aba nje ēzē Wiri ra i'di zi mo.

28 E ra na vo kiya 'bama mati miya henye, 'Manza dē Korisito ra, mora utu ma dagba komo mo.'

29 'Biyēsī ra mati mbara ne na 'bomo, mora aboka 'ba vo 'biyēsī mati oro dakapa mbili nī koze, ēdi na rakyenyi mati mo owo gu 'biyēsī. Nenyē ēdi hala rakyenyi 'bama o'do ku ti'de.

30 Mo atayi ndra kyedre, mora ma tayi tisiwa aba."

Mo ma ayi ta komoriyē

31 "Mo ma ayi ta komoriyē ēdi kyedre ta da wa biya. Mo mati 'ba dakaŋo, mo zi dakaŋo ehe ame'do kō'du wa 'ba dakaŋo. Mora mo ma ayi ta komoriyē ēdi kyedre ta da wa biya.

32 Mo ayada wa ma mo ongo ehe owo, du vidi maako oma dē mī kō'du kise 'bomo ne.

33 Mora vidi mati oma mī kō'du kise 'bomo nenyē ayada henye Wiri ēdi tinyō.

34 Mo ma Wiri utu ame'do me'do 'ba Wiri ga kō'du Wiri i'di zi mo Lawo ndo 'bēni ku.

35 'Bu owo Wisi 'bēni ehe i'di kyigo 'ba wa biya zi mo.

36 Vidi ma oma mī Wisi ne, ēdi didi ŋburu aba, vidi ma oro Wisi ne dē atanza dē didi ŋburu aba, mora akalima hu wayaza 'ba Wiri."

4

Yēsu mbara Samariya aba

1 Farasiye owonnti henye, Yēsu ēdi ku laga dagba ehe bapatisi ki'di zi vo lō'bōwē ndra ta da Yowani.

² Tinyö Yësu abapatisi vidi kôlô maako dë, nje vo lô'bô 'bômowe ra o'donnî.

³ Mati Yësu owo kô'du mati ëdî akiya ne, mo ila Yudiya ehe i'bë hulëhu zi Galilaya.

⁴ Ta da gëri 'bômo ani, mo omba zi tî'bë kpuru ta Samariya.

⁵ Mî Samariya mo ayi zi gawo maako ru mo Seka, anza dë na kowô ta ra yaka mati Yakoba i'dî zi wisi 'bëni Yosepa.

⁶ Ku'ju 'ba Yakoba ëdî ani, ehe Yësu na riti ta bi lasi, alima akanjo dakapa ku'ju ne. Ëdî kaa kadra kutë here.

⁷ Mbara vidi 'ba Samariya maako ayi zi wini kuwu, ehe Yësu iya zi mo henye, "I'dî wini kuwë zi ma."

⁸ Vo lô'bô 'bômowe i'bënnî ku mî gawo zi wakonyo kogo.

⁹ Mbara ne aya'ba dô mo henye, "Yî Yuda ra ehe ma vidi 'ba Samariya ra, hala ato'bo kô'jo ha ma kô'du wini kuwë?" Yude uwënnî wini dë tëmî siko kôlô vidi 'ba Samariya ëtî.

¹⁰ Yësu aya'ba dô mo henye, "Ëzë ayôlô nje wa ma Wirî i'dî, ehe ëyi ra ëdî hë yî kô'jo kô'du wini kuwë, ako'jo hô mo, ehe mo aki'dî zi yî wini mati i'dî didî."

¹¹ Mbara ne iya henye, "Kyedre, anza kpa dë kyere wini aba, ehe ku'ju ne ëdî na yôndu. Ta kila aki'ja wini mati i'dî didî?"

¹² Zutu 'beze Yakoba ra ole ku'ju nenyë zi ze, mo gisi 'bëniyë ëtî ehe ngôtu 'bômowe uwënnî biya tëmî mo. Yî kyedre ta da Yakoba?"

¹³ Yësu aya'ba dô mo iya henye, "Vidi biya ma uwë wini nenyë atëdî na kodro lôhu,

¹⁴ mora vidi ma uwë wini mati ma ki'dî zi mo atanza dë na kodro lôhu. Wini mati ma ki'dî zi mo atayi mî mo na ku'ju mati aki'dî zi mo didî ma jburu."

¹⁵ Mbara ne aya'ba dô mo iya henye, "Kyedre, i'dî zi ma wini nani! Here ma tanza dë na kodro lôhu, mandere kazi ma tayi kinye zi wini kuwu."

¹⁶ Yësu ayada zi mo iya henye, "I'bë ako'jo kora 'bëyi ehe ayi lôhu."

¹⁷ Mo aya'ba dô mo iya henye, "Manza dë kora aba." Yësu aya'ba henye, "Kô'du 'bëyi ne tinyö mati iya henye anza dë kora aba ne.

¹⁸ Oze yî ku zi kora mui, ehe kora ma ëdî lima mo aba yaanya aba ne anza tinyö kora 'bëyi ra dë. Ayada zi ma kô'du tinyö ra."

¹⁹ Mbara ne iya henye, "Kyedre, mongo yî nëbi ra.

²⁰ Zutu 'ba Samariya amôtunnî Wirî da dôku nenyë, mora e Yude iye henye, Yerusalema ra bi ma da kamôtu zi Wirî."

²¹ Yësu iya zi mo henye, "Oma mî ma, mbara, kadra mo ëdî atayi mati vidi amôtunnî 'Bu dekpe da dôku nenyë mandere mî Yerusalema.

²² E Samariye ayôle dë tinyö ëyi ra ëdî yë amôtu, mora ze Yude, da yôlô ku ëyi ra dëdî môtû, ga kô'du ëdî kazi Yude ra vo wayômô ayi.

²³ Mora kadra mo ëdî tayi, ehe ëdî ku nzo kinye, mati kyigo Lawo 'ba Wirî aba vidi akamôtunnî 'Bu kaa mo tinyö ëdî, ki'dî zi mo môtû ma tinyö mati mo omba.

²⁴ Wirî ëdî Lawo ra, ehe nje kyigo 'ba Lawo 'bômo aba vidi ato'bo môtû mo kaa mo tinyö ëdî."

²⁵ Mbara ne iya zi mo henye, "Ma yôlô ku Masiya ne atayi, ehe ëzë mo ayi, mo akayada zi ze wa biya."

²⁶ Yësu aya'ba henye, "Ma ra mo, ma ra mo mati ëdî ame'do yî aba yaanya."

²⁷ Mī kadra nani vo lō'bō 'ba Yēsu a'bannī, ehe zē na rakaga zi ki'ja mo ēdīnnī ame'do mbara aba. Mora vidī maako tēmī zē ako'jo ha mbara ne dē, "A'di ra omba?" Zē ako'jonnī ha Yēsu dē, "Kō'du a'di ēdiyē ame'do mbara ne aba?"

²⁸ Mbara ne ila tele wini 'bēnī ne i'bē hulēhu mī gawo, ehe iya zi vidīyē ani henye,

²⁹ "Ayi onge kora ne, mo ayada zi ma biya wa mati mo'do! Mo atēdi Korisito ra?"

³⁰ Zē ilannī gawo ehe i'bēnnī zi kongō Yēsu.

³¹ Mī kadra ne vo lō'bōwē alenzennī Yēsu iyannī zi mo henye, "Raboni, oba wa maako zi konyo!"

³² Mora mo aya'ba henye, "Mēdī wakonyo maako aba ayole kō'du mo dē."

³³ Here vo lō'bōwē ayetonnnī, kō'du ko'jo tēmī kutē nnī na bi dē nnī, "Vidī maako ika wakonyo ku zi mo?"

³⁴ Yēsu iya zi zē henye, "Wakonyo 'bama ēdī zi koro kō'du 'ba Wīrī mati utu ma ehe zi kinde lōo mati mo i'dī zi ma zi ko'do.

³⁵ Akiye henye, 'ēdī gba yehe sowo zi wakumu ta yaka.' Mora ma yada zi ye henye, ongo bi te na laka da yake, wa mī yaka yaanya aba ahī ku, ehe ku nzo zi kumu.

³⁶ Vidī mati umu ehe atoto do mo ika ku zi didī ma nɔburu nɔburu, ehe agamo mati ilī ehe mo mati umu aba, atēdīnnī na rakyenyi bi kōlō.

³⁷ Kō'du kiya ne ēdī tinyō, 'Maako iyī, agamo umu.'

³⁸ Mutu wē zi nyenyo kumu mī yaka mati o'do lōo mo dē. Vidī maakowe o'donnī lōo ani, ehe i'je wa kyo tēmī lōo 'bēzē ne."

³⁹ Vidī kayo 'ba Samariya mī gawo nani omannī mī Yēsu ga kō'du mbara ne iya henye, "Mo ayada zi ma biya wa ma mo'do."

⁴⁰ Here mati vidī 'ba Samariye ayinnī zi mo, zē alenzennī mo zi lima nnī aba, ehe Yēsu alima ani ko'do riyō aba.

⁴¹ Vidī kayo 'ba Samariya maakowe omannī ga kō'du 'ba kō'du kise.

⁴² Zē iyannī zi mbara ne henye, "Doma ku yaanya aba, anza dē ga kō'du mati iya, mora ga kō'du ze na bi de ze dowo mo ku, ehe da yolo henye, mo ra tinyō ēdī vo yomo 'ba damōku."

Yēsu ako'jo Wisi 'ba vo mī turu maako

⁴³ Tapētī ko'do riyō aba ani, Yēsu ila bi nani ehe i'bē zi Galilaya.

⁴⁴ Kō'du mo na bi dē nī iya henye, nēbi owo dē mī dakaŋo 'bomo.

⁴⁵ Mati mo oko mī Galilaya, vidī karani irīnnī mo kalakyedre aba, ga kō'du zē i'bēnnī mī karama 'ba laga 'ba koli mī Yerusalema ehe ongōnnī biya wa mati mo o'do.

⁴⁶ Mati Yēsu a'ba zi Kana mī Galilaya, bi mati mo opi wini na a'ji. Vo mī turu maako ēdī ani wisi 'bomo na kōo mī Kaparanamo.

⁴⁷ Mati mo owo henye, Yēsu ayi ku ta Yudiya zi Galilaya mo i'bē zi mo ako'jo ho mo zi ti'bē Kaparanamo ehe zi ko'jo wisi 'bēnī, mati mo ku kara zi koli.

⁴⁸ Yēsu iya zi mo henye, "Vidī maako tēmī yē oma dē nje ēzē onge kyīnē 'ba kō'du korowe ehe rakege."

⁴⁹ Kora vo mī turu ne aya'ba do mo henye, "Yere, ayi gba kazi wisi ama koli."

⁵⁰ Yēsu iya zi mo henye, "I'bē wisi 'bēyī akadīdī."

Kora ne oma mī me'do 'ba Yēsu, ehe i'bē gbo.

⁵¹ Da gērī 'bomo liŋo vo lītu 'bomowe andosi dē nnī mo aba kō'du kise aba zi mo. "Wisi 'bēyī ēdī ku zi ti'bē zi didī!"

⁵² Mo ako'jo hē zē iya henye, “Kadra vala ra mati wisi 'bēnī ne na laka?” Zē aya'bannī henye, “Ēdī ndī kadra kōlō mataganya tapēti kadra kutē mati rakyitu ne ila mō.”

⁵³ Here 'bu mo asōsu ēdī mī kadra kōlō nani mati Yēsu ayada zi nī, “Wisi 'bēyi akadīdī.” Here mo ehe biya vo dakota 'bēnī ētī omannī gbō.

⁵⁴ Nenyē kyinē 'ba kō'du koro ma riyō mati Yēsu o'dō tapēti tayi 'bomo ta Yudiya zi Galilaya.

5

Wako'jo mī kara

¹ Tapēti ma nenyē, Yēsu i'bē mī Yerusalema, kō'du karama yēnī 'ba Yude.

² Kara Haresi kyedre 'ba tīmēlē mī Yerusalema, kara maako ēdī ani sēnjē aba muyi, mī ha 'ba Hībīru ako'jo Betesata.

³⁻⁴ Vidi kayo 'ba rakōō ēdinnī ko'do ha kara ne, vo komokōndu, vo ka'bo, ehe vidi vo keje.

⁵ Dakapa kara ne kora maako ēdī na rakōō, kōō 'butēwota dōmōmodōmowota aba.

⁶ Mati Yēsu ongō kora ne ehe ayōlō henye mo ēdī ku na keje kyere kadra konda aba, mo ako'jo hō mo henye, “Omba zi yī kō'jo?”

⁷ Kora ne aya'ba dō mo iya henye, “Kyedre, manza dē vidi maako aba zi kī'dī ma mī kara ne, ēzē wini ne ēdī rē nī kōhō riyē. Ma yōnzō zi tōdu mī mo, mora vidi maako kpa 'duwī atōdu ani dagba.”

⁸ Yēsu ayada zi mo henye, “Ēnyī riyē, oba agburuku 'bēyi ehe alasi!”

⁹ Kandi ako'jo kora ne gbō. Mo oba agburuku 'bēnī riyē ehe ayeto lasi toko. Ko'do mati kō'du ne o'dō rē nī mī mo ne kadra 'ba kō'do madōmorīyō.

¹⁰ Mati vo dagbe 'ba Yude ongōnnī kora ne ēdī agburuku 'bēnī kinjē, zē iyanni zi mo henye, “Nenyē ko'do 'ba ralawo ra! Omba dē zi vidi maako zi kinjē agburuku mī ko'do 'ba ralawo.”

¹¹ Mora mo aya'ba dō mo iya henye, “Kora mati ako'jo ma ne ayada zi ma kinjē riyē agburuku 'bama ehe lasi.”

¹² Zē ako'jonnī hō mo iyanni henye, “Ēyi ra kora nenyē mati ayada zi yī, zi kinjē riyē agburuku 'bēyi ehe lasi?”

¹³ Mora mo ayōlō dē, ga kō'du Yēsu i'bē wēnī 'de liwo ga kō'du vidi kayo.

¹⁴ Yaa Yēsu i'ja kora ne mī yēkēlu ehe ayada zi mo, “Ongō te, yaanya aba rē yī ēdī ku na laka, mora o'dō kō'du kyēnyē dekke mandere kō'du kyēnyē maako ndra ako'dō rē nī zi yī.”

¹⁵ Kora ne i'bē ayada zi vo dagbe 'ba Yude henye, Yēsu ra ako'jo nī.

¹⁶ Zē ayetonnnī kō'du kyēnyē maako ko'do zi Yēsu ga kō'du mo o'do wa kaa ma here ne mī ko'do 'ba ralawo.

¹⁷ Mora Yēsu iya henye, “'Bu ma o'ō dē ta bi lōō ko'do, ehe nenyē ra hala mēdi nduwē ko'do.”

¹⁸ Yaanya aba vo dagbe 'ba Yude ombannī zi Yēsu kofo ga kō'du riyō. Ma dagba, mo owe kō'du kī'dī 'ba mī ko'do 'ba ralawo. Mora ma kyēnyē ndra, mo iya henye Wiri 'Bu nī ra, mati o'do nī kpiliri Wiri aba.

Kalakonda 'ba Wisi

¹⁹ Yēsu ayada zi vidiyē iya henye, “Ma yada tīnyō zi ye, Wisi o'do wa maako dē na bi dē nī. Mo ato'bo nje ko'do wa ma mo ongō 'Bu ēdī ko'do ga kō'du mo o'do kpa te wa ma mo ongō 'Bu o'do.

²⁰ 'Bu o'ō Wisi ehe ayada zi mo biya wa ma mo o'do. 'Bu akayada zi mo wa kyedre maako ndra ta da ma nenyē, ehe atēdiyē na rakaga.

²¹ Kaa 'Bu ñjê yôku ehe i'di didi, here Wisi i'di didi zi vidi mati mo omba.

²² 'Bu o'do vurê 'ba vidi maako dë, mora mo o'do Wisi 'bëni ra na vo vurê 'ba vidi ko'do biya.

²³ 'Bu o'do nenyê ga kô'du vidi biya zi Wisi koro kpa kaa zê oronnî nî. Êzê vidi maako omba dë zi Wisi koro, nenyê kpa te kaa mo omba dë zi koro 'Bu mati utu mo."

²⁴ "Ma yada tinyô zi ye henye, vidi ma owo kô'du kise 'bama ehe edi koma aba mi mo mati utu ma edi lawo didi ma nburu nburu aba, ehe o'do vurê kyenyê dë ro mo. Zê i'bënni ku nzo tème koli zi didi.

²⁵ Ma yada tinyô zi ye henye, kadra ne atayi ehe edi ku nzo kinye mati yôku biya akowo gu 'ba Wisi 'ba Wiri, ehe zê mati owonnî ho mo, akalimanni.

²⁶ 'Bu edi kyigo aba zi didi ki'di, ehe mo i'di kyigo kôlô nani zi Wisi.

²⁷ Ehe mo i'di zi Wisi 'bëni dangölô zi vurê 'ba vidi ko'do biya, ga kô'du mo Wisi 'ba Vidi.

²⁸ Re maga dë! Kadra mo atoko mati biya yôku akowo gu 'ba Wisi 'ba vidi,

²⁹ ehe zê atayinni yaga tème dawogo 'bënni. Vidi biya ma o'donnî kô'du laka atënyinni na didi, mora vidi biya ma o'donnî kô'du kyenyê atënyinni na didi ehe ako'do vurê kyenyê 'bëzê."

³⁰ "Mo'bo dë wa maako ko'do na bi da ma. 'Bu ra utu ma, ehe mo ra ayada zi ma hala zi vurê ko'do. Mo'do vurê 'bama na laka, ga kô'du moro mo, ehe mo'do dë wa mati momba zi ma ko'do."

Vo kiya 'ba Yësu

³¹ "Êzê ma me'do ga kô'du ma, gëri maako anza dë ani zi yada mëdi kô'du tinyô ra yada.

³² Mora vidi maako edi kpa ame'do kô'du ma, ehe ma yolo wa mati mo iya edi tinyô.

³³ Utuwê vo lituwê zi Yowani, ehe mo ayada zi zê kô'du tinyô.

³⁴ Ma lima dë ra kô'du mati vidi iyanni kô'du ma, mora ma yada wa nenyee zi ye here, zi ye yomo.

³⁵ Yowani, lamba mati i'di bikanyi kyo, ehe, e na rakyenyi zi lima mi bikanyi 'bomo ne tisiwa.

³⁶ Mora vidi maako ndra ta da Yowani ame'do kô'du ma. Mo'do ne wa mati 'Bu ma i'di zi ma ko'do. Wa biya mati mo'do ayada henye 'Bu ra utu ma.

³⁷ 'Bu mati utu ma, ame'do kpa kô'du ma, mora owowe gu mo dë mandere kongo mo da komo da komo.

³⁸ Ome kô'du kise omo dë, ga kô'du ombe dë zi tedi koma aba mi mati mo utu.

³⁹ Ome wayöruwê, ga kô'du asösuwê henye, aki'je didi nburu nburu mi zê. Wayöruwê ayada kô'du ma,

⁴⁰ mora ombe dë zi tayi zi ma kô'du didi ma nburu nburu."

⁴¹ "Momba kô'du wayeto 'ba vidi kôndu dë,

⁴² mora ma yolo e, vidi ma kôlô tème yê, zi Wiri towô anza dë kalakyedre aba.

⁴³ Mayi ku kalakonda 'ba 'Bu ma aba, ehe iriyê ma dë. Mora akiriyê vidi ma ayinni na bi dë nni.

⁴⁴ Hala akome? Ombe zi wayeto kiri kazi oka ma kôlô maako, mora ayonze dë zi tedi wayeto aba kazi Wiri mati edi kôlô ne, hala ato'be koma mi ma?

⁴⁵ Asösuwë dë henye, ma ra vidi ma akasusu wë zi 'Bu. İ'diyë kö'du sösu 'be ra Mosa, le mo ra vidi ma akasusu wë.

⁴⁶ Mosa ayöru wa kö'du ma, ehe ëzë ome mī Mosa, akome mī ma.

⁴⁷ Mora ëzë ome dë mī wa mati Mosa ayöru, hala atö'be koma mī wa mati miya?"

6

Yësu i'di wakonyo zi vidi kpulukumuyi

(Mt. 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Tapëti ma nenyë Yësu umu kyëti Föfö 'ba Galilaya, mati ayölo kpa na Föfö 'ba Tiberiyasi.

² Vidi kayo usunnī gō mo ga kö'du ongōnnī mo ëdi kyinē 'ba kö'du korowe kö'do zi kö'jo vo kœ.

³⁻⁴ Kara zi kadra karama 'ba laga 'ba koli 'ba Yude, Yësu i'bë riyë da doku vo lö'bö 'bëniyë ëti ehe alima akaño.

⁵ Mati Yësu ongo vidi kayo tayinni zi nī, mo ako'jo ha Pilipo iya henye, "Ta kila da ki'ja zë wakonyo kyo zi tö'bö vidi nenyee biya?"

⁶ Mo iya nenyë zi Pilipo yonzo. Mo ayölo ku nzo a'di ra mo ëdi tī'bë zi kö'do.

⁷ Pilipo aya'ba dö mo iya henye, "Ayölo dë henye, akiri kara kōhi 'ba yehe modomowota nje zi kogo mangölo'bo tisi zi vidi ma kölo nenyee?"

⁸ Anderiya, öndu 'ba Simona Petero, kölo tēmi vo lö'böwë, mo amë'do riyë iya henye,

⁹ "Wisi maako ëdi kinye, mo ëdi mangölo'bo sisi aba muyi ehe kyenze riyö. Mora a'di ra na laka ëdi zi vidi biya nenyee?"

¹⁰ Dakaño ayöfu loma aba, ehe Yësu ayada zi vo lö'bö 'bëniyë zi yada zi vidi biya lima akaño. Vidi kora ëdi kaa kpulukumuyi mī vidi kayo nenyee.

¹¹ Yësu oba mangölo'bo ne mī kala nī i'di öwö'di zi Wiri. Here, mo idra mangölo'bo ne zi vidiyë, mo o'do kpa here kyenze ne aba, le vidi ëdinni mo aba kyo zi konyo.

¹² Vidi onyonni biya ma ombanni, ehe Yësu ayada zi vo lö'bö 'bëniyë zi toto koso mo ma oso, here ma yaja dë.

¹³ Vo lö'böwë atötonni dë zë bi kölo ehe oso kori 'butë domoriyö wa mati oso tēmi mangölo'bo muyi ne.

¹⁴ Tapëti vidi ongōnnī kyinē 'ba kö'du korowe kö'do 'ba Yësu nenyë, ayeto kiyanni henye, "Nenyë atëdi tünjö Nēbi mati ëdi zi tayi kinye mī damöku ne."

¹⁵ Yësu ayölo henye zë ombanni yonzo zi mo kö'do na wehe zi tēdi na yere 'bëzë. Here mo i'bë riyë da doku, ani zi mo tēdi kutu nī aba.

Yësu alasi ta da wini

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Hutaga nani aba vo lö'bö 'ba Yësu i'bënni akaño zi föfö.

¹⁷ Zë ëkyinni mī töngbö, ayetonni kumu kyëti zi Kaparanamo. Mati bi öndu Yësu gba ayi dë zi zë,

¹⁸ buluku kyigo ëdi ku köho wini na kyënyë.

¹⁹ Mati vo lö'böwë opinni ku kaa wiri wota mandere sowo, zë ongōnni Yësu lasi ta da wini. Mo asesi nduwë tayi kara ra töngbö, zë gbo na tere.

²⁰ Mora mo iya henye, "Ma Yësu ra! Ere dë!"

²¹ Vo lö'böwë ombanni zi mo koba mī töngbö, kandi oko gbo da göti bi mati ëdinni ati'bë zi mo.

Mangol'bo ma i'di didi

²² Ko'do vere aba vidi mati edinni gba ani humire kapa 'ba fofö, ayolönni tönbö edi nje kölo ani. Ze ayolönni kpa henye, Yesu i'be de mi mo vo lö'bö 'beniyé eti. Ze i'benni kutu nni aba.

²³ Tönbö maakowe ta Tiberiyasi i'benni kara ta bi mati vidi kayo onyonni mangol'bo mati Yere i'di öwö'di.

²⁴ Ze ongönni henye Yesu ehe vo lö'bö 'benni eti i'benni ku. Here ze ekyinni mi tönböwé ehe i'benni gbo Kaparanamo Yesu koma.

²⁵ Ze i'janni mo kapa damire 'ba fofö ehe ako'jonnii ho mo iyanni henye, "Raboni, öko ndala aba kinye?"

²⁶ Yesu aya'ba do mo iya henye, "Ma yada tinyö zi ye, anze de ma koma ga kö'du onge kyiné 'ba kö'du korowe, mora ga kö'du onyowe biya wakonyo ma ombe.

²⁷ O'de loo de kö'du wakonyo mati edi re ni yaja ne. O'de loo kö'du wakonyo mati i'di didi ma nburu nburu ne. Wisi 'ba Vidi aki'di wakonyo nenyé zi ye, ga kö'du Wirí 'Bu i'di kalakonda zi mo ko'do here."

²⁸ Vidi ako'jonnii ho mo iyanni henye, "A'di ra tinyö Wirí omba ze zi ko'do?"

²⁹ Yesu aya'ba do mo iya henye, "Wirí omba zi ye tedi koma aba mi vidi mati mo utu."

³⁰ Ze aya'banni do mo iyanni henye, "Kyiné 'ba kö'du koro a'diye ra ako'do, here zi ze to'bo koma mi yi? A'di ra ako'do?"

³¹ Go mo yada aba, mati zutu 'bezee edinni mi da lipi, Wirí i'di mana zi ze konyo. O'do re ni kaa mati wayöruwé iyanni henye, 'Wirí i'di mangol'bo zi ze ta komoriyé zi konyo."

³² Yesu ayada zi ze henye, "Ma yada tinyö zi ye henye, Mosa ra de vidi mati i'di mangol'bo zi ye ta komoriyé. 'Bu ma ra i'di mangol'bo tinyö ne zi ye ta komoriyé.

³³ Ehe mangol'bo mati Wirí i'di ne edi vidi mati ayi akaño ta komoriyé zi didi ki'di zi damöku."

³⁴ Vidi iyanni henye, "Kyedre, i'di zi ze mangol'bo mati oro de nenyé."

³⁵ Yesu aya'ba do mo zi ze iya henye, "Ma ra mangol'bo ma i'di didi. Vidi ma ayi zi ma, atanza de na o'bo. Vidi ma edi koma aba mi ma atanza de na kodro.

³⁶ Ma yada ku nzo zi ye henye, onge ma mora gba anze de koma aba mi ma.

³⁷ Vidi biya mati 'Bu i'di zi ma atayi zi ma. More ma kölo maako temi ze de.

³⁸ Mayi de ta komoriyé zi ko'do wa mati momba. Mayi zi ko'do wa mati 'Bu omba ma zi ko'do. Mo utu ma,

³⁹ ehe mo omba zi ko'do tinyö ma kölo temi ze mati mo i'di zi ma ne ölu de. Mo omba ma zi kinjë ze zi didi mi ndundu 'ba ko'do aba.

⁴⁰ 'Bu ma omba vidi biya mati ongönni Wisi, zi tedi koma aba mi mo, ehe zi tedi didi ma nburu aba. Here ma kinjë ze zi didi mi ndundu ko'do aba."

⁴¹ Vidi ayetonni he nni wasa ga kö'du Yesu iya henye, ni ra mangol'bo mati ayi akaño ta komoriyé.

⁴² Ze ako'jonnii ha oka ma kölo maako iyanni henye, "Mo anza Yesu ra de, wisi 'ba Yosepa? Da yolo ze 'bu mo de ma mo aba? Hala mo ato'bo kiyä henye, nayi akaño ta komoriyé?"

⁴³ Yesu ayada zi ze iya henye, "Öre ta bi me'do 'be ne!

⁴⁴ Vidi maako o'bo de tayi zi ma, nje 'Bu mati utu ma ne o'do ze komba zi tayi. Mora ezé ze ayinni, ma kinjë ze na didi mi ndundu 'ba ko'do aba.

⁴⁵ Kōlō tēmī Nēbīyē ayōru henye, 'Wiri akayandi zē biya.' Here vidi biya ma owonni da 'Bu ehe ayandi kazi mo atayi zi ma.

⁴⁶ Nje vidi kōlō mati ongo 'Bu ne mo ra ayi kazi Wiri. Vidi maako gba ongo 'Bu dē.

⁴⁷ Ma yada zi ye tinyō vidi biya mati ēdinni koma aba mi mo, ēdinni didi nburu aba.

⁴⁸ Ma mangolo'bo ma i'di didi!

⁴⁹ Zutu 'be onyonni mana mi da lipi ehe yaa, zē olinni.

⁵⁰ Mora kinye mangolo'bo 'ba komoriyē ne ayi ku akaño, here vidi mati mo onyo ku oli dē.

⁵¹ Ma ra mangolo'bo didi mati ayi akaño ta komoriyē. Ēzē vidi mati onyo mangolo'bo nenye, mo akalima nburu. Mangolo'bo mati ma ki'di zi mo ida ra ma ra, mēdi ki'di zi vidi 'ba damōku nenye zi tēdinni na didi."

⁵² Zē ayetonni hē nni wasa oka ma kōlō maako aba, ehe ako'jonni kō'du iyanni henye, "Hala mo ato'bo ki'di ida rē nī zi ze konyo?"

⁵³ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, "Ma yada zi ye tinyō, alime dē, nje ēzē onyowe ida ehe uwēē yama 'ba Wisi 'ba Vidi.

⁵⁴ Mora ēzē onyowe ida ma ehe uwēē yama ma, atēdiyē didi ma nburu aba, ehe ma kinjēē na didi mi ndundu 'ba ko'do aba.

⁵⁵ Ida ma wakonyo ma tinyō ra, ehe yama ma wakuwē ma tinyō ra.

⁵⁶ Ēzē onyowe ida ma ehe uwēē yama ma, e kōlō ma aba ehe ma kōlō eti.

⁵⁷ Kaa 'Bu widi ra utu ma, ehe mēdi didi aba ga kō'du 'bomo, vidi biya mati onyonni ida ma akalimanni ga kō'du 'bama.

⁵⁸ Mangolo'bo mati ayi akaño ta komoriyē anza dē kaa wa mati zutu 'be onyonni. Zē olinni, mora vidi mati onyo mangolo'bo nenye akalima nburu."

⁵⁹ Yēsu ēdi kō'du yēti mi bi 'ba mōtu mi Kaparanamo mati mo iya kō'du nenye.

Me'do 'ba didi nburu

⁶⁰ Vo lō'bō kayo 'ba Yēsu owonni mo ehe iyanni henye, "Kō'du yandi nenye ēdi ndra na kyigo zi vidi maako yolo. Ēyi ra ato'bo yolo mo?"

⁶¹ Yēsu ayolo henye, vo lō'bō 'bēniyē ēdinni ame'do na wayawaya. Here mo ako'jo iya henye, "Nenye o'de na riti?"

⁶² A'di ra ēzē onge Wisi 'ba Vidi ēdi ti'bē ri'yē komoriyē bi mati mo ayi ta dōmo?

⁶³ Lawo mo ra i'di didi. Kyigo 'ba vidi kōndu o'do waako dē. Me'do mati ma me'do zi ye ne, ēdi tēmī Lawo 'ba Wiri ma i'di didi.

⁶⁴ Mora kya e maakowe ombanni dē zi tēdi koma aba mi ma." Yēsu iya nenye, ga kō'du tēmī biyeto aba mo ayolo ēyi ra atēdi koma aba mi nī. Mo ayolo kpa ēyi ra akasusu nī.

⁶⁵ Yēsu iya henye, "Kō'du nenye ra ma yada zi ye o'be dē tayi zi ma, nje ēzē 'Bu ra o'de komba zi tayi."

⁶⁶ Ga kō'du wa mati Yēsu iya, vo lō'bō kayo 'bomowe opi gē nni zi mo ehe orōnni ta bi lō'bō ga ndi mo.

⁶⁷ Yēsu ako'jo ha vo lō'bō 'bēni 'butē dōmoriyō, "E kpa ombe zi kila ma?"

⁶⁸ Simona Petero aya'ba dō mo iya henye, "Yere, vidi maako anza dē ani zi ze to'bo ti'bē zi mo. Me'do 'bēyi i'di didi nburu.

⁶⁹ Yaanya aba dēdi koma aba mi yi, ehe da yolo ku yi ra Wisi Kōlō Nbala 'ba Wiri."

⁷⁰ Yēsu ayada zi vo lō'bō 'bēniyē henye, “Ma jeli ye 'butē dōmoriyō, mora ma kōlō tēmī yē dakyikyī.”

⁷¹ Yēsu ēdī me'do kō'du 'ba Yudasi wisi 'ba Simona Sikereto. Mo yaa akasusu Yēsu mo le kōlō tēmī vo lō'bō 'butē dōmoriyō.

7

Yēsu ōndu nī ētī

¹ Tapētī ma nenyē, Yēsu ēnyī tī'bē lasi aba mī Galilaya, mo omba dē tī'bē mī Yudiya, ga kō'du Yude anī ombannī zi kofo mo.

² Ku kara zi kadra 'ba karama 'ba mbörögō,

³ ehe ōnduwē 'ba Yēsu iyannī zi mo henye, “Kō'du a'di i'bē dē zi Yudiya? Here vo lō'bō 'bēyiyē ato'bōnnī kongo wa mati ēdī ako'do.

⁴ Vīdī maako o'do waako dē na liwo, ēzē zē ombannī zi maakowe zi yolo kō'du zē. Here i'dī damōku ma yolo wa ma ēdī ako'do.”

⁵ Gbī le ōnduwē 'ba Yēsu gba ayinnī dē na vo lō'bō 'bōmo.

⁶ Yēsu aya'ba iya henye, “Kadra 'bama gba ayi dē, mora kadra 'be ēdī 'duwī kinye.

⁷ Vīdī 'ba damōku nenyē o'bōnnī dē e kiyi. Zē iyinnī ma, ga kō'du ma yada nduwē zi zē henye, zē o'dōnnī kō'du kyēnyē.

⁸ I'bēē dagba mī karama. Kadra 'bama gba oko dē, ehe mī'bē dē.”

⁹ Yēsu iya nenyē ehe alima zo mī Galilaya.

Yēsu mī karama 'ba mbörögō

¹⁰ Tapētī ōndu 'ba Yēsu i'bēnnī ku mī karama, mo i'bē liwo kazi yada zi vīdī maako.

¹¹ Mī kadra 'ba karama aba, vo dagbe 'ba Yude omannī Yēsu ehe ako'jonnī kō'du henye, “Mo ēdī kila?”

¹² Vīdī kayo alēpinnī mī ha wasa kō'du mo. Maakowe iyannī henye, “Yēsu kora laka ra,” agamowe iyannī henye, “Mo ēdī ndōndo kiga zi vīdī biya.”

¹³ Mora vīdīyē na tere kazi vo dagba 'bēzē, ehe vīdī maako ame'do dē ta da komo vīdī kayo kō'du mo.

¹⁴ Mati karama ku kutē zi rē nī kinde, Yēsu i'bē mī yēkēlu ayeto wayandi.

¹⁵ Vo dagbe na rakaga ehe iyannī henye, “Hala kora nenyē ayolo kō'du takanyi here? Ayandi mo kpa dē.”

¹⁶ Yēsu aya'ba do mo iya henye, “Manza dē yandi wa mati ma sōsu kō'du mo. Wa mati mēdī ayandi ayi kazi vīdī ma utu ma.

¹⁷ Ezē tīnyō ombe zi koro Wīrī, akayole wa mati ma yandi ayi kazi Wīrī mandere kazi ma.

¹⁸ Ezē momba zi kika wakoro zi ma, ma kame'do kō'du ma. Mora momba zi koro vīdī ma utu ma. Nenyē ra ma yada kō'du tīnyō anza dē ndōndo.

¹⁹ Mosa ra dē i'dī kō'du kī'dī zi ye? Vīdī maako tēmī yē oro dē. Here kō'du a'di ombe zi ma kofo?”

²⁰ Vīdī kayo aya'bannī do mo iyannī henye, “Yī vo dakyikyī! A'di ra o'do yī zi kō'du sōsu henye, vīdī maako omba zi kofo yī?”

²¹ Yēsu aya'ba do mo iya henye, “Mo'do kō'du koro kōlō ehe o'de na rakaga.

²² Mosa i'dī kō'du zi ye zi gisi kora 'be n̄bete. Mora tīnyō anza Mosa ra dē i'dī kō'du kī'dī nenyē zi ye. Zutu 'be ra. Mī ko'do 'ba ralawo aba ānbetee gisi kora 'be

²³ zi kò'du k'ì'dì 'ba Mosa koro. Èzè wisi maako atò'bo ñbete m' ko'do 'ba ralawo, kò'du a'di ra e na kamo ma aba ga kò'du vidi maako ko'do na laka m' ko'do 'ba ralawo?

²⁴ O'de vurè dè dakyinè 'ba ra laya aba. O'de wa mati tinyö ra aba."

Mo Korisito ra?

²⁵ Kya vidi maakowe ta Yerusalem a èdi kiyanni henye, "Anza dè kora nenye ra zè ombanni zi kofo?

²⁶ Here mo èdi gba zo kinye, me'do zi vidi biya kowonnì. Ehe vidi maako awasa hè nnì dè mo aba. Here ne kò'du sòsu 'be aba vo dagbe ayolonnì ku tinyö mo ra Korisito?

²⁷ Mora nani akato'bo tedi hala? Vidi maako ayolo dè bi mati Korisito ne atayi ta 'domo, mora da yolo ze bi mati kora nenye ayi ta 'domo."

²⁸ Mati Yèsu èdi kò'du yandi m' yèkèlu, mo agbògbò hè n' iya henye, "Tinyö asòsuwè ayole ma ku, ehe ta kila mayi ta 'domo? Mayi dè na bi da ma! Vidi mati utu ma èdi tinyö, ehe ayole mo dè.

²⁹ Mora ma yolo vidi mati utu ma, ga kò'du mayi kazi mo."

³⁰ Kya vidi maakowe ombanni zi Yèsu k'iri, mora du vidi maako i'di kala n' dè do mo, ga kò'du kadra 'bomo gba oko dè.

³¹ Mora vidi kayo m' kutè vidi nee i'dinnì koma 'bènnì m' mo ehe iyannì henye, "Èzè Korisito ne ayi, mo ako'do kyinè 'ba kò'du korowe ndra ta da kora nenye?"

Utu vo kanye 'ba yèkèlu zi Yèsu k'iri

³² Mati Farasiye owonnì vidi kayo èdinnì hè nnì wasa ga kò'du 'ba Yèsu, zè ehe kyedree 'ba vo karase utunnì vo kanye 'ba yèkèlu zi mo k'iri.

³³ Mora Yèsu ayada zi zè iya henye, "Ma tedi èti tisi na konda, ehe ma ta'ba zi vidi mati utu ma ne.

³⁴ Akome ma, mora du aki'je ma dè. O'be dè ti'bè bi mati mēdi ti'bè 'domo."

³⁵ Vidi ako'jonnì ha oka ma kōlō maako henye, "Kila mo atò'bo ti'bè zi sesi ze ta bi n' ki'ja? Mo èdi ti'bè m' dakaño mēnzè maakowe mati vidi 'bezee èdinnì alima? Mo èdi ti'bè ani zi vidiyè 'ba G'irigi yandi?

³⁶ A'di ra m' me'do 'bomo mati mo iya henye, da koma ze n' mora di'ja n' dè? Kò'du a'di da to'bo dè ti'bè bi mati mo èdi ti'bè?"

Lili 'ba wini ma i'di didi

³⁷ M' ndundu mo ehe m' ko'do kyedre 'ba karama, Yèsu o'ro riyè ehe agbògbò hè n' iya henye, "Èzè èdiyè kodro aba, ayiye zi ma ehe uwèè!

³⁸ Èdiyè koma aba m' ma, atēdiyè wini ma i'di didi, taho tēmi yōndu 'ba m' yè, kaa wayōruwè iyannì henye."

³⁹ Yèsu èdi ame'do kò'du 'ba Lawo Laka, mati ak'ì'di zi vidi biya mati èdinnì koma aba m' mo. Lawo ne gba i'di dè zi vidi kōlō maako, kyere Yèsu gba i'di bikanyi kyedre 'bēni dè ndo.

Rakinye m' kutè vidi

⁴⁰ Mati vidi kayo owonnì Yèsu iyannì nenye, kya maakowe iyannì henye, "Mo atēdi Nēbi ra."

⁴¹ Agamowe iyannì henye, "Mo Korisito ra." Agamowe iyannì kpa henye, "Korisito ne atò'bo tayi ta Galilaya?

⁴² Wayōruwè iyannì henye, Korisito atayi tēmi dakota 'ba Yere Dawidi. Here kò'du nenye go mo ya'ba aba, ako'jo mo m' Beteleme, m' gawo mati Dawidi alima 'domo?"

⁴³ Vidi ayetonni me'do ra oka ma kōlō maako ga kò'du 'ba Yèsu.

⁴⁴ Kya zē maakowe ombannī zi mo kīrī, mora du vīdī maako i'dī kala nī dē dō mo.

Vo dagbe ombannī dē zi tēdī koma aba mī Yēsu

⁴⁵ Mati vo kanye 'ba yēkēlu a'bannī zi kyedree 'ba vo karase ehe Farasiye, ako'jo hē zē henye, "Kō'du a'di ike Yēsu dē kinye?"

⁴⁶ Zē aya'bannī henye, "Vīdī maako gba amē'do dē kaa kora nenye."

⁴⁷ Farasiye iyannī zi zē henye, "Mo o'do lumē kpa ku re?"

⁴⁸ Ma kōlō tēmī kyedree 'ba vo karase mandere Farasiye ēdī koma aba mī mo?

⁴⁹ Ehe vīdī nenyee mati ayōlōnnī kō'du kī'dī dē, zē hu wasēnē 'ba Wīrī."

⁵⁰ Nikodīmō mati i'bē zi Yēsu dagba, ehe mo kōlō tēmī vo dagbe 'ba Yude, iya henye, ehe mo ra kpa kyere ayi zi Yēsu kongō. Mo iya henye,

⁵¹ "Kō'du kī'dī 'beze ila ze dē zi riti kī'dī zi vīdī gba kazi ze kowo wa ma zē ombannī kiya. Dō'bo dē vūrē 'bēzē kō'do gba kazi ze yōlō a'di ra zē o'dōnnī."

⁵² Zē iyannī henye, "Nikodīmō, yī tēmī Galilaya? Ako'jo wayōru nee, ehe aki'ja henye, nēbī ako anza dē zi tayı ta Galilaya."

⁵³ Vīdī biya i'bēnnī gbo līnō 'bēnnī na kutu kutu.

8

*Mbara irī ta bi ndoro kō'do**

¹ Mora Yēsu i'bē yaga zi Dōku 'ba Olivo.

² Damīndō vere aba n̄bō mo i'bē zi yēkēlu. Vīdī ayinnī zi mo, mo alima akaño ehe ayeto zē yandi.

³ Vo komoyandiye 'ba kō'du kī'dī ehe Farasiye ikannī loko mbara maako irī ta bi ndoro kō'do, ehe zē o'dōnnī mo atōrō komo nni biya.

⁴ Here zē iyannī henye, "Rabonī, mbara nenye irī ēdī kō'do kora maako aba anza o'di 'bomo ra dē.

⁵ Kō'du kī'dī 'ba Mosa ayandi henye, mbara kaa ma nenye zi ku'du brua yitō aba. A'di ra iya?"

⁶ Zē ako'jonnī ha Yēsu, kō'du kō'jo nenye aba, ga kō'du zē ombannī mo susu ehe zi kō'du kyēnyē maako kika rō mo. Mora Yēsu idē rē nī ayeto wayōru dakaño dawisi kala nī aba.

⁷ Zē asesinnī zo nduwē hō mo kō'jo kō'du 'ba mbara ne. Ndundu mo aba mo ɔrō riyē iya henye, "Ēzē vīdī maako tēmī yē o'do kō'du kyēnyē dē mu'du dagba yitō dō mo."

⁸ Mo idē rē nī kpa lōhu ayeto wayōru dakaño.

⁹ Vīdī nee i'bēnnī biya na kōlō kōlō, ayeto ma tendro mo aba. Ndundu mo aba Yēsu mbara ne aba ɔsonnī kutu nni aba.

¹⁰ Yēsu ɔrō riyē ako'jo hō mo iya henye, "Vīdī nee biya kila? Vīdī maako anza kpe zi yī susu?"

¹¹ Mbara ne aya'ba dō mo iya henye, "Ee Kyedre, vīdī maako anza dē." Yēsu ayada zi mo iya henye, "Manza dē kpa ti'bē zi yī susu. i'bē yaanya aba, o'do kō'du kyēnyē dekke."

Yēsu bikanyi kō'du damōku

¹² Kpa lōhu Yēsu amē'do zi vīdiyē. Kadra nenye aba mo iya henye, "Ma ra bikanyi kō'du damōku. Usu ga ma, ehe alasi dē mī bikōndu. Akatēdī bikanyi ma aki'di didi aba."

¹³ Farasiye iyannī zi mo henye, “Yī ra nje vīdī ma ēdī ame'do kō'du yī, ehe anza dē tīnyō na laka zi yī ra tēdī akpa na vo kiya 'bēyī.”

¹⁴ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Here ēzē ma me'do le kō'du ma, wa ma miya ēdī tīnyō. Ma yolo ku mayi ta kila ehe mēdī tī'bē kila. Mora ayole dē ma ta kila mandere mēdī tī'bē kila.

¹⁵ O'de vurē tēmī gērī kōlō mati vīdī biya o'donnī, mora mo'do vurē 'ba vīdī maako dē.

¹⁶ Ēzē mo'do vurē, ma ko'do na laka, ga kō'du ma ko'do dē kutu ma aba. 'Bu mati utu ma ne ēdī kinye ma aba.

¹⁷ Kō'du kī'dī 'be omba vo kiya rīyō zi yada kō'du ne ēdī tīnyō.

¹⁸ Ma kōlō tēmī vo kiya 'bame, ehe 'Bu mati utu ma ēdī agamo maako.”

¹⁹ Zē ako'jonnī hō mo iyannī henye, “‘Bu yī ēdī kila?” Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ayole ma dē mandere 'Bu ma. Ēzē ayole ma, akayole 'Bu ma.”

²⁰ Yēsu iya nenyē mati mo ēdī gba kō'du yandī mī bi ma sōndu 'ba waki'dī 'ba yēkēlu asesi 'dōmo. Mora vīdī maako irī mo dē ga kō'du kadra 'bomo gba ayi dē.

Ɔ'be dē tī'bē bi mati mēdī tī'bē

²¹ Yēsu ayada kpa zi vo dagbe 'ba yēnī henye, “Mēdī tī'bē 'de akome ma, mora Ɔ'be dē tī'bē bi mati mēdī atī'bē, akoliye kō'du kyēnyē 'be kazi wakila.”

²² Vīdī ako'jonnī kō'du iyannī henye, “Mo omba zi rē nī kofo? Ēdī nani wa ma mo iya henye, dō'bo dē tī'bē bi mati mo ēdī tī'bē?”

²³ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ēdīyē ta lebi, mora ma ta rīyē. E 'ba damōku nenyē, mora manza dē 'ba damōku nenyē.

²⁴ Kō'du nenyē ra miya akoliye kō'du kyēnyē 'be aba. Ēzē anze dē koma aba mī ma, kō'du ēyī mēdī, akoliye mī kō'du kyēnyē 'be ila dē.”

²⁵ Zē ako'jonnī ha Yēsu iyannī henye, “Yī 'bēyī ēyī?” Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ma ra te mati ma yada zi ye biyeto aba.

²⁶ Anī kō'du ēdī kyo ma tō'bo kiya zi yada henye o'de kō'du kyēnyē, mora vīdī mati utu ma ēdī tīnyō, ehe ma yada zi vīdī 'ba damōku nenyē nje wa mati mowo kazi mo.”

²⁷ Vīdī maako ayole dē Yēsu ēdī ame'do zi zē kō'du 'Bu nī.

²⁸ Yēsu i'bē nduwē kiya mo aba henye, “Ēzē umbēē Wisi 'ba Vīdī ku rīyē, akayole ēyī ra ma. Akayole kpa henye manza dē wa maako kō'do na bī da ma. Miya nje wa mati 'Bu mā ayandi zi ma.

²⁹ Mo mati utu ma ēdī ma aba. 'Duwī mo'do wa mati o'do mo na rakyenyi ehe mo ila ma dē.”

³⁰ Tapētī Yēsu iya nenyē, vīdī kayo omanni mī mo.

Kō'du tīnyō akinga yī na dangölō

³¹ Yēsu ayada zi vīdī mati ēdinnī koma aba mī nī henye, “Ēzē asesiye nduwē korō wa mati miya, e tīnyō vo lō'bo 'bama ra.

³² Akayole kō'du tīnyō, ehe kō'du tīnyō akinge na dangölō.”

³³ Zē aya'bannī dō mo iyannī henye, “Ze gisi 'ba Abarayama! Danza dē gba na vo kalima 'ba vīdī maako. Hala atō'bo kiya akinga ze na dangölō?”

³⁴ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ma yada tīnyō zi ye, vīdī ma o'do kō'du kyēnyē ēdī vo kalima 'ba kō'du kyēnyē.

³⁵ Vo kalime, alimanni dē nburu mī dakota, ēzē wisi alese le 'duwī mī dakota.

³⁶ Ēzē Wisi i'dī zi ye dangölō, tīnyō aba e na dangölō.

³⁷ Ma yolo ku, e temĩ dakota 'ba Abarayama, mora ombe zi ma kofo, ga kō'du, kō'du kise 'bama anza dē tñyō mĩ d'ĩ di ye.

³⁸ Mēdĩ ame'do kō'du wa mati 'Bu ma ayada zi ma, te kaa mati ēdiyē ako'do wa mati 'bu wē ayandi zi ye."

³⁹ Vidi iyannĩ zi Yēsu henye, "Abarayama ra 'bu ze!" Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Ēzē e gisi 'ba Abarayama, o'de wa mati Abarayama o'do.

⁴⁰ Tapēti mo ombe zi ma kofo ta bi kō'du tñyō yada zi ye mati Wiri i'di zi ma. Abarayama o'do waako dē kaa ma nani.

⁴¹ Mora ēdĩ ko'de te wa mati 'bu wē o'do." Zē iyannĩ henye, "Asusu ze dē zi kiya dēdi kpa 'bu maako aba. Dēdi nje 'bu aba kōlō, mo ra Wiri."

⁴² Yēsu iya zi zē henye, "Ēzē Wiri ra 'Bu wē, owe ma, ga kō'du mayi kazi Wiri yaanya aba mēdĩ kinye. Mo ra utu ma. Mayi dē na bi da ma.

⁴³ Kō'du a'di ra ayole kō'du mati mēdĩ ame'do kō'du mo dē? O'be dē tōro zi kowo kō'du mati mēdĩ akiya?

⁴⁴ 'Bu wē ra Satani, ehe o'de te wa mati mo omba. Mo 'duwĩ vo wakofo ehe vo ndondo. Kō'du tñyō ako anza dē kō'du mo. Mo ame'do kō'du nĩ, ehe kō'du biya mati mo iya ndondo ra. Anza dē nje mo ra na vo ndondo, mora mo kpa 'bu 'ba vo ndonde biya.

⁴⁵ Ga kō'du ma yada zi ye kō'du tñyō, e ombe dē zi tēdĩ koma aba mĩ ma.

⁴⁶ Vidi maako temĩ yē ato'bo ma susu ga kō'du kyēnyē ko'do? Ēzē ma yada kō'du tñyō, kō'du a'di ra ome dē mĩ ma?

⁴⁷ Vidi mati 'ba Wiri akoze mbili nĩ da kō'du kise 'bomo, mora ombe dē zi kowo, ga kō'du anze dē 'ba Wiri."

Yēsu ehe Abarayama

⁴⁸ Yude aya'bannĩ zi Yēsu henye, "Dēdi ze tñyō aba zi kiya henye, yĩ vidi 'ba Samariya ra, ehe ēdĩ dakyikyĩ aba mĩ yĩ?"

⁴⁹ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Manza dē dakyikyĩ aba mĩ ma. Moro 'Bu ma, ehe ombe dē zi koro ma.

⁵⁰ Momba wakoro dē ga kō'du ma, mora vidi maako ēdĩ ani omba zi ma tēdĩ na wakoro, ehe mo ra kpa 'ba vurē ko'do.

⁵¹ Ma yada tñyō zi ye henye, ēzē orowe me'do 'bama du akoliye dē."

⁵² Vidi iyannĩ henye, "Yaanya aba tñyō da yolo ku ēdĩ dakyikyĩ aba. Abarayama oli ehe nēbiyē kpa. Hala o'bo kiya henye, vidi mati oro me'do 'bēyĩ oli dē?

⁵³ Yĩ kyedre ta da 'bu ze Abarayama? Mo oli ehe nēbiyē kpa. Ēyĩ ra asōsu 'bēyĩ yĩ?"

⁵⁴ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Ēzē moro ra ma, o'do waako dē. 'Bu ma ra vidi ma oro ma. Iye henye mo Wiri 'be ra.

⁵⁵ Gbĩ le tñyō ayole mo dē, mora ma yolo mo. Ēzē miya ma yolo mo dē, ma tēdĩ na vo ndondo kpa kaa e biya. Mora ma yolo mo, ehe mo'do wa mati mo iya.

⁵⁶ 'Bu wē Abarayama ēdĩ rakyenyĩ aba zi kongō kadra tayi 'bama, mo ongo ma ehe ēdĩ na rakyenyĩ."

⁵⁷ Zē iyannĩ henye, "Anza kpa dē koo 'butēmuyĩ aba. Hala o'bo kongō Abarayama?"

⁵⁸ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Ma yada tñyō zi ye, gba Abarayama anza dē, mēdĩ."

⁵⁹ Vidi obannĩ yitō riyē zi Yēsu kofo, mora mo oho rē nĩ ehe ila yēkēlu.

9

Yēsu ako'jo kora maako o'jo na komoköndu

¹ Mati Yēsu alasi na konda, mo ongo kora maako na komoköndu kyere mati o'jo.

² Vo lö'böwë 'ba Yēsu ako'jonnī henye, “Raboni, kö'du a'di ra kora nenyë o'jo na komoköndu? Ēdī ga kö'du mo, mandere vo ko'jo mowe o'dönnī kö'du kyënyë?”

³ Yēsu aya'ba dö mo iya henye, “E e, anza here dë. Mora ga kö'du komoköndu 'bomo, akonge Wīrī ako'do kö'du koro zi mo.

⁴ Ēzë ědī kadra, do'de wa mati vīdī ma utu ma omba ma zi ko'do. Ēzë yöndo oko ku, vīdī maako o'bo dë zi lö ko'do.

⁵ Mati mēdī mī damöku, ma bikanyi ra zi damöku.”

⁶ Tapētī Yēsu iya nenyë, mo o'bi oro dakaŋo. Mo o'do koro ehe ora komo kora ne.

⁷ Here mo iya henye, “İ'bë akaka koro ne mī Kara Siliyoma.” Kora ne i'bë ehe akaka mī Siliyoma. Kö'du ya'ba aba, “Vīdī ma utu, akutu.” Mati mo akaka koro ne ku yaga mo o'bo bi kongö.

⁸ Vo halinjo oka 'bomowe, ehe vīdī mati ongönnī mo ta bi lenze kyere ne, ako'jonnī kö'du henye, “Nenyë anza dë kora mati ědī alima akaŋo ehe 'duwī alenze?”

⁹ Kya zë maakowe iyannī henye, mo ra gbī te kora vo lenze ne, agamowe iyannī henye, mo andele nje kaa mo. Mora mo ayada zi zë, “Ma kora nani ra.”

¹⁰ Zë ako'jonnī ho mo henye, “Hala o'bo bi kongö?”

¹¹ Mo aya'ba dö mo iya henye, “Vīdī maako ru mo Yēsu o'do koro ehe ora komo ma. Mo ayada zi ma i'bë kaka mī Kara Siliyoma. Mati mo'do, mo'bo bi kongö.”

¹² Zë ako'jonnī kö'du henye, “Mo ědī kila yaanya aba?” Mo aya'ba dö mo iya henye, “Ma yolo dë.”

Farasiye ayönzönnī zi ki'ja a'di ra o'do rë nī

¹³⁻¹⁴ Ko'do mati Yēsu o'do koro ne ehe ako'jo kora ne, mī ko'do 'ba ralawo. Here vīdī obannī kora ne zi Farasiye.

¹⁵ Zë ako'jonnī ho mo hala mo o'bo zi bi kongö, ehe mo aya'ba henye, “Yēsu o'do koro ehe ora komo ma. Tapētī ma kaka, mo'bo bi kongö.”

¹⁶ Kya 'ba Farasi maakowe iyannī henye, “Kora nenyë Yēsu ayi dë kazi Wīrī. Ēzë mo o'do here, mo o'bo dë kowe kö'du kīdī 'ba kö'do madomoriyö.” Agamowe ako'jonnī henye, “Hala vīdī 'ba kö'du kyënyë at'o'bo kö'do kyinë 'ba kö'du korowe?” Here Farasiye o'bönnī dë kö'du kida tēmī kutë nni,

¹⁷ zë ako'jonnī ha kora ne iyannī henye, “A'di ra iya, kö'du vīdī mati ako'jo komo yi ne?” Kora ne ayada zi zë iya henye, “Mo nēbī ra.”

¹⁸ Mora vo dagbe 'ba Farasiye omannī dë henye, kyere kora ne ědī na vo komoköndu. Zë utunnī lītu zi vo ko'jo mowe,

¹⁹ ehe ako'jonnī hë zë henye, “Nenyë wisi mati iye henye, o'jo na komoköndu? Hala mo o'bo bi kongö yaanya aba?”

²⁰ Vo ko'jo 'ba kora ne aya'bannī dö mo henye, “Da yolo ku tīnyö mo wisi 'beze ra, ehe da yolo ku o'jo mo na komoköndu.

²¹ Mora da yolo dë hala mo i'ja komo nī mandere ëyi ra i'dī komo zi mo. Ako'jowe ho mo! Mo övu ku kyedre zi me'do ga kö'du nī.”

22-23 Vo ko'jo 'ba kora nenyne iyannĩ here, ga kō'du zē erennĩ Yude. Vo dagbe 'ba Yude idannĩ kō'du ku nzo henyne, vidĩ maako manza dē wa maako aba zi ko'do zi vidĩ maako mati mo iya Yēsu ra Korisito ne.

24 Vo dagbe ako'jonnĩ kora ne hulēhu iyannĩ henyne, "Ī'dĩ wayeto zi Wiri! Da yolo ku Yēsu vo kō'du kyēnyē ko'do."

25 Kora ne aya'ba henyne, "Ma yolo dē, ēzē mo vo kō'du kyēnyē mandere anza dē. Biya ma yolo henyne, ma kyere vo komokōndu, mora yaanya aba mo'bo bi kongō."

26 Zē ako'jonnĩ ho mo henyne, "A'di ra mo o'do zi yĩ? Hala mo ako'jo komo yĩ?"

27 Kora ne aya'ba do mo iya henyne, "Ma yada ku zi ye da kōlō, ehe ombe dē zi kowo. Kō'du a'di ra ombe zi ma yada zi ye lōhu? Ombe kpa zi tayi na vo lō'bō 'bomowe?"

28 Vo dagbe alidinnĩ kora ne, ehe iyannĩ henyne, "Yi vo lō'bō 'bomo! Ze vo lō'bō 'ba Mosa.

29 Tinyō da yolo Wiri ame'do zi Mosa, mora du da yolo dē Yēsu ayi ta kila."

30 Kora ne aya'ba da me'do iya henyne, "Kō'du koro a'di ra here! Mo ako'jo komo ma, ehe gba ayole dē mo ayi ta kila.

31 Da yolo ku henyne, Wiri owo nje me'do 'ba vidĩ mati owonnĩ ehe oronnĩ mo. Wiri owo me'do 'ba vo kō'du kyēnyē ko'de dē.

32 Ehe nenyne ēdĩ dagba kadra mĩ vurē, vidĩ maako i'dĩ komo zi vidĩ maako o'jo na komokōndu.

33 Yēsu o'bo dē zi wa maako ko'do, nje ēzē mo ayi kazi Wiri."

34 Vo dagbe ayadannĩ zi kora ne henyne, "Yi na vo kō'du kyēnyē ko'do kyere mĩ kadra mati o'jo yĩ. Asōsu 'bēyĩ ato'bo yandi ze wa maako aba?" Here zē iyannĩ henyne, "O'bo dekpe tayi hulēhu mĩ bi 'ba mōtu 'beze kōlō maako!"

Komokōndu zi Lawo Laka

35 Mati Yēsu owo kō'du mati o'do rē nĩ ne, mo i'bē i'ja kora ne. Yēsu ako'jo ho mo iya henyne, "Ēdĩ koma aba mĩ Wisi 'ba Vidĩ?"

36 Mo aya'ba do mo iya henyne, "Kyedre, ēzē ayada zi ma mo ēyĩ ra, ma ki'dĩ koma 'bama mĩ mo."

37 Yēsu aya'ba henyne, "Ongō mo ku nzo, ehe yaanya aba mo ēdĩ me'do yĩ aba."

38 Kora ne iya henyne, "Yere, mĩ'di koma 'bama mĩ yĩ." Here mo amōtu Yēsu gbo.

39 Yēsu ayada zi mo, "Mayi mĩ damōku nenyne, zi vurē 'ba vidīyē ko'do. Ma kinye zi ki'di komo zi vo komokōnduwē ehe zi ko'do vidĩ vo komokōndu biya mati ato'bo bi kongō."

40 Mati Farasiye owonnĩ Yēsu iya nenyne, zē ako'jonnĩ henyne, "Ze vo komokōndu?"

41 Yēsu aya'ba do mo iya henyne, "Ēzē ēdīyē na vo komokōndu, atanze dē mĩ kō'du kyēnyē. Mora yaanya ēzē aba iye zi bi kongō, akasesiye kō'du kyēnyē nduwē."

10

Komo 'ba vo timēlē yako

1 Yēsu iya henyne, "Ma yada tinyō zi ye, nje vo logo ehe vo wakolo ēkyi ta da resi. Zē ödunnĩ dē kpuru ta haresi zi jolo 'ba timēlē.

2 Vidĩ mati ōdu kpuru ta haresi, mo ra vo yako 'ba timēlē.

³ Mora vo ga haresi kongo ayëhu haresi zi vo yako tîmëlê, ehe tîmëlê ayolonnî gu vo yako 'bënnî. Mo ako'jo tîmëlê 'bënnî ru zê aba, ehe alaga dagba zi zê yaga.

⁴ Mati mo ayasi tîmëlê 'bënnî nee ku biya yaga, mo i'bê dagba da komo zê, ehe zê usunnî go mo, ga kô'du zê ayolonnî gu mo.

⁵ Tîmëlê usu ga vo leze maakowe dë. Zê ayolonnî gu vo leze dë, ehe zê ahonnî 'de."

⁶ Yësu ayada komo nentye zi vîdiyê, mora zê ayolonnî dë a'di ra mo ëdi ame'do kô'du mo.

Yësu vo tîmëlê yako laka ra

⁷ Here Yësu iya lôhu, "Ma yada tînyô zi ye henye, ma haresi zi tîmëlê.

⁸ Vîdi mati ayi dagba ta komo ma, vo logo ra mandere vo wakolô, ehe tîmëlê owo da ma kôlô tēmî zê ne dë.

⁹ Ma haresi ra. Zê biya mati ayinnî kpuru ta da ma, akayomô. Zê atayinnî, atî'bënnî, ehe aki'jannî loma.

¹⁰ Vo logo ayi nje zi kolo, kofo, ehe yaŋa. Mayi zi vîdi biya tēdinnî didi aba, ehe zi tēdinnî mo aba ndo.

¹¹ "Ma vo tîmëlê yako laka ra. Vo tîmëlê yako laka i'di didi nî kô'du tîmëlê 'bënnî.

¹² Vo loo kô'do anzannî dë kaa vo tîmëlê yako mati tîmëlê na 'bomo. Êzë ongonnî wôliwôli atayi, zê aho wënnî ilanni tîmëlê. Here wôliwôli iri ehe apere tîmëlê nee.

¹³ Vo loo kô'do aho wënnî 'de ga kô'du zê asôsunnî kô'du 'ba tîmëlê nee dë.

¹⁴ "Ma vo tîmëlê yako laka ra. Ma yolo tîmëlê ame, ehe zê ayolonnî ma,

¹⁵ kpa kaa 'Bu ayolo ma, ma yolo 'Bu, ehe mî'di didi ma kô'du tîmëlê ama.

¹⁶ Mēdi tîmëlê maako eti anzannî dë tēmî jolo 'ba tîmëlê nentye. Ma kika zê kpa ga bi kôlô, ehe zê akowonnî gu ma. Here atēdinnî goli kôlô 'ba tîmëlê ehe vo yako kôlô.

¹⁷ "Bu owo ma ga kô'du mî'di didi ma, here ma kîrî hulêhu lôhu.

¹⁸ Vîdi maako oba didi ma dë kazi ma. Ma ra mî'di mî kô'du komba 'bama. Mēdi kyigo aba zi kî'di, ehe kyigo aba zi kîrî hulêhu lôhu, kaa mati 'Bu ma i'di kô'du mo zi ma zi kô'do."

¹⁹ Mati zê owonnî me'do 'ba Yësu ne, Yude inye mî nni.

²⁰ Maakowe kyo tēmî zê iyannî henye, "Mo ëdi dakyikyî aba mî nî. Mo vo lôkyî ra. Kô'du a'di zi mbili koze zi mo?"

²¹ Mora agamowe iyannî henye, "Hala vîdi mati dakyikyî aba mî nî atô'bo kiya kô'du nentye? Vîdi maako anza dë kaa nentye zi tô'bo vo komokônduwê kî'di zi bi kongo?"

Vîdi ombannî Yësu dë

²² Mî tona nani, Yësu ëdi mî Yerusalema kô'du karama 'ba yêkêlu.

²³ Kadra maako aba, mo ëdi alasi mî kapa 'ba yêkêlu sënjê 'ba Solomono

²⁴ ehe Yude atoto rē nni toko ro mo. Zê iyannî henye, "Hala na konda omba ti'bê ze sesi kô'du sôsu aba? Êzë yî Korisito ra, ayada zi ze huwê."

²⁵ Yësu aya'ba do mo iya henye, "Ma yada zi ye, ehe ombe dë zi koma kô'du 'bama. Wa mati mo'do kalakonda 'ba 'Bu ma aba, ayada ëyi ra ma.

²⁶ Mora kyere anze dë tîmëlê ama, ome kô'du 'bama dë.

²⁷ Tîmëlê ama owonnî gu ma, ehe ma yolo zê. Zê usunnî ga ma.

²⁸ Mî'di didi ma n̄buru zi zê, here kazi zê ôlunnî. Vîdi maako akoba zê dë yaga ta kala ma.

²⁹ 'Bu ma i'di zē zi ma, ehe mo kyedre ta da agamowe biya. Vidi maako ɔ'bo dē zē koba ta kala mo

³⁰ Ma kōlō 'Bu aba."

³¹ Kpa lōhu vo dagbe 'ba Yude obannī yītō kō'du zi Yēsu kofo.

³² Mora mo iya henye, "Ma yada wa laka kyo zi ye mati 'Bu ma utu ma zi ko'do. Ma vala ra ombe ma ku'du go mo yītō aba?"

³³ Zē aya'bannī do mo iyannī henye, "Danza dē yī ku'du yītō aba ga kō'du wa laka mati o'do. Dēdi yī ku'du yītō aba ga kō'du alidi Wiri. Yī ōnbō vidi ra, ehe kinye ēdī akiya zi tēdī na Wiri."

³⁴ Yēsu aya'ba do mo iya henye, "Mī wayōru 'be, Wiri iya dē henye, 'E wiri mbiya ra?"

³⁵ ɔ'be dē he wasa wayōru aba, mati mī mo Wiri ame'do zi vidi naniye ehe ako'jo zē wiri.

³⁶ Here kō'du a'di asusuwē ma lidi Wiri ga kō'du miya henye ma Wisi 'ba Wiri? Tapēti mo biya, ēdī 'Bu ra ako'jo ma kō'du loo nenyē. Mo ra kpa vidi mati utu ma mī damōku.

³⁷ Ezē manza dē ako'do wa mati 'Bu ma omba ma zi ko'do, neene ome dē mī ma.

³⁸ Mora ezē mo'do wa mati 'Bu ma o'do, akome ga kō'du nani, gbī le ezē anze dē koma aba mī ma. Neene akayole tinyō henye, 'Bu ēdī kōlō ma aba, ehe ma kōlō 'Bu aba."

³⁹ Lōhu zē ombannī zi Yēsu kīrī. Yēsu anza dē hu kyigo 'bēzē. I'bē yaga ta kala zē.

⁴⁰ Mo umu kyēti Ranga Yeredene bi mati Yowani ēdī kyere bapatisi kī'di. Mati Yēsu ēdī ani,

⁴¹ vidi kayo ayinnī zi mo. Zē ēdinnī akiya henye, "Yowani o'do kyinē 'ba kō'du koro maakowe dē, mora kō'du biya mati mo iya kō'du 'ba Yēsu ēdī tinyō."

⁴² Vidi kayo naniye i'di koma 'bēnnī kpa mī Yēsu.

11

Koli 'ba Lazara

¹ Kora maako ru mo Lazara alēpī na koo mī gawo 'ba Beteniya. Mo ēdī emī aba riyō, Mariya ehe Marita.

² Nenyē kpa te Mariya mati yaa ope yēningutru da Yere ehe akyito burutu mo yēvu 'bēnī aba.

³ Emiyē utunnī kō'du kise zi Yēsu ehe ayadannī zi mo aboka laka 'bomo Lazara ēdī na rakoo.

⁴ Mati Yēsu owo kō'du nenyē iya henye, "Koo 'bomo ne ndundu mo anza dē koli, mora ēdī zi kika wayeto zi Wiri ehe Wisi omo."

⁵ Yēsu owo Marita, emī mo ehe Lazara.

⁶ Here mati mo owo mo ēdī na koo alima bi mati mo ēdī 'domo ko'do riyō aba lōhu.

⁷ Neene mo iya zi vo lō'bō 'bēniyē henye, "Yaanya aba di'bēē hulēhu Yudiya."

⁸ Zē iyannī henye, "Raboni, vidi naniye ombannī zi ku'du yī yītō aba brua! Kō'du a'di omba zi ti'bē hulēhu?"

⁹ Yēsu aya'ba henye, "Kadra anza dē 'butē domoriyō mī ko'do kōlō? Ezē alasi mī kadra, bikanyi 'bēyī atēdī kazi kadra ehe otra ndī yī dē.

¹⁰ Mora ezē alasi yondo aba, akotra ndī yē ga kō'du anza dē bikanyi maako aba."

11 Neene mo ayada zi zë henye, “Aboka ze Lazara ëdi ako'do, ehe mëdi t'i'bë ani zi mo liro.”

12 Zë aya'bannî henye, “Yere ëzë mo ëdi ako'do, mo atënyî na laka.”

13 Yësu ëdi ame'do tînyö kö'du koli 'ba Lazara, mora vo lö'böwë asösu 'bënnî mo ëdi nje ame'do kö'du 'ba kö'do.

14 Here Yësu ayada zi zë huwë, “Lazara oli ku.

15 Ma rakyenyî aba manza dë ani, ga kö'du yaanya aba atëdiyë dɔɔɔ aba zi k'i'di koma 'be mî ma. Di'bëë zi mo.”

16 Toma mati ru rëzë 'bomo ëdi “Loja” iya zi vo lö'bö agamowe henye, “Ayiye di'bëë, here da to'bo koli mo aba.”

Yësu injë Lazara na didi

17 Mati Yësu ɔko Beteniya, mo i'ja Lazara ëdi ku nzo mî dawogo kö'do sowo aba.

18 Beteniya ëdi tisiwa aba ta da wiři wota ta Yerusalema,

19 ehe Yuda kayo ayinnî ta gawo kyedre zi da Marita ehe Mariya lëlu ga kö'du öndu zë oli ku.

20 Mati Marita owo henye Yësu ɔko ku, mo i'bë yaga zi dɔ mo kutrë, mora Mariya alima 'bënnî loko.

21 Marita iya zi Yësu henye, “Yere, ëzë yî ëdi kinye, öndu ma oli dë.

22 Gbi le yaanya aba ne ma yolo ku henye Wiři ako'do wa mati ako'jo.”

23 Yësu ayada zi mo iya henye, “Öndu yî akadidî löhu.”

24 Marita aya'ba dɔ mo iya henye, “Ma yolo ku mo atënyî na didi mî ndundu kö'do aba, ëzë biya yöku ënyî ku.”

25 Yësu iya zi Marita henye, “Ma ra vidî mati ëdi yöku kinjë zi didi. Vidi biya mati omannî mî ma akadidinnî, ëzë olinnî le.

26 Ehe vidî biya mati alimannî ga kö'du 'ba koma mî ma tînyö akolinnî dë. Oma nenyë ku?”

27 Mo alëzë iya henye, “Oo Yere, moma yî Korisito ra, Wisi 'ba Wiři. Yi ra vidi mati da sösu kö'du mo atayi mî damöku ne.”

Yësu udu

28 Tapëti Marita iya nenyë, mo i'bë liwo iya zi ëmî nî Mariya, “Raboni ëdi kinye, ehe mo omba zi yî kongo.”

29 Kandi mati Mariya owo nenyë, mo ënyî riye i'bë yaga zi Yësu.

30 Mo gba yaga ta ra gawo bi mati Marita i'bë dɔ mo kutrë.

31 Vidi kayo ayinnî zi da Mariya lëlu, ehe mati kandi zë ongönnî mo ila loko, asösunnnî mo ëdi t'i'bë dawogo zi kudu. Here zë alö'bönnî gbo ga ndi mo.

32 Mariya i'bë bi mati Yësu 'domo. Kandi mati mo ongö mo, alomvo burutu mo iya henye, “Yere, ëdi kyere kinye, öndu ma oli dë.”

33 Mati Yësu ongö Mariya ehe vidî mati mo aba ëdinnî akudu, mo kö'du sösu aba

34 Ako'jo henye, “Kila i'di yë ida ro mo?” Zë aya'bannî henye, “Yere, ayi ongö te.”

35 Yësu ayeto kudu.

36 Vidi iyannî henye, “Ongö te hala mo ɔwo Lazara.”

37 Kya zë maakowe iyannî henye, “Mo ayëhu komo 'ba vo komoköndu. Kö'du a'di mo ato'bo dë sesi Lazara kazi koli?”

Yësu injë Lazara tēmī koli

38 Yësu zo kö'du sösu kyedre aba. Here mo i'bë dawogo mati na wöru yitö alulu nbiri ho mo.

³⁹ Neene mo ayada zi vidiyē yitō ne lulu 'de yaga ta hō mo. Mora Marita iya henye, “Yere, ayōlo henye, Lazara oli gō mo o'do ku sowo, ehe kēzi mo atēdi ku na kyēnyē.”

⁴⁰ Yēsu aya'ba dō mo henye, “Gba ma yada dē zi yi henye, ēzē ēdi koma aba, akongō bikanyi kyedre 'ba Wirī?”

⁴¹ Tapēti alulu yitō ne ku dakapa, Yēsu ongo bi riye zi komoriye ehe amōtu henye, “Bu, mo'do owō'di zi yi ga kō'du aya'ba da mōtu 'bama.

⁴² Ma yolo ku 'duwī ēdi da mōtu 'bama ya'ba. Mora miya nenyē, here zi vidi kinye nee koma yi ra utu ma.”

⁴³ Mati Yēsu inde mōtu ku, mo ako'jo wa gu kyembe aba henye, “Lazara, ayi yaga!”

⁴⁴ Kora mati oli ne ayi gbo yaga. Kala mowe ehe ndi mowe olo mi bongō 'ba wakusu, ehe bongō ayōfu komo mo. Yēsu ayada zi vidiyē henye, “Inge mo, ile mo mi'bē.”

Yere 'ba zi kofu Yēsu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Vidi kayo mati ayinni zi Mariya, ongōnni wa mati Yēsu o'do, zē i'dinni koma 'benni mi mo.

⁴⁶ Maakowe i'benni zi Farasiye ehe ayadanni wa mati Yēsu o'do.

⁴⁷ Here kyedree 'ba vo karase ehe Farasiye atoto rē nni bi kōlō iyanini henye, “A'di ra da ko'de? Kora nenyē ēdi kyinē 'ba kō'du koro ko'do kyō.

⁴⁸ Ezē da dore mo dē yaanya aba, vidi biya aki'dinni koma 'benni mi mo. Neene vidi 'ba Roma atayinni ehe akayananni yēkēlu dakaño 'beze aba.”

⁴⁹ Ma kōlō maako tēmi zē ru mo Kayafa, mo ra kyedre 'ba vo karase mi kōo nani. Mo ame'do riye iya henye, “E vidi nee, anze dē kō'du yolo aba.

⁵⁰ Ayole dē henye, ēdi na laka zi vidi kōlō koli kō'du vidiyē, kazi dakaño ra yaña biya?”

⁵¹ Kayafa iya nenyē dē na bi dē ni. Kaa kyedre 'ba vo karase mi kōo nani, mo ēdi kumē henye, Yēsu ra akoli kō'du 'ba dakaño.

⁵² Yēsu oli dē nje kō'du dakaño 'ba Yude. Mo akoli zi kika vidi biya 'ba Wirī mati apere rē nni ne zi droko bi kōlō.

⁵³ Here mi ko'do nani dagba ani, vidi ayetonnī mala ko'do zi Yēsu ki'di zi koli.

⁵⁴ Ga kō'du mala ro mo nenyē, Yēsu adoro lasi toko mi vidi kayo na dangōlō. Mo i'bē mi gawo 'ba Efaremo, mati kara dakapa lipi, ehe mo alima ani vo lō'bō 'beniye eti.

⁵⁵ E'di ku kara zi karama kadra 'ba laga 'ba koli. Vidi kayo 'ba Yude mati alimanni yaga tēmi dakaño, ayinni mi Yerusalemā zi rē nni kō'jo nbala ga kō'du 'ba karama.

⁵⁶ Zē omani bi toko kō'du Yēsu. Neene mati zē ēdinni mi yēkēlu, zē ako'jonnī oka ma kōlō maako henye, “Asōsu 'bēyi mo atayi dē kinye mi karama 'ba laga 'ba koli?”

⁵⁷ Kyedre 'ba vo karase ehe Farasiye ayadanni zi vidiyē zi zē yolo, ezē vidi maako tēmi zē ongo Yēsu ku. Nenyē ēdi hala zē asōsunnī zi mo kīrī.

12

Alōmu Yēsu mi Beteniya

(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

¹ Ko'do modaka ta komo karama 'ba laga 'ba koli Yēsu i'bē hulēhu zi Beteniya, bi mati Lazara alima 'domo, mati mo injē mo tēmi koli.

² Zē o'dōnni wakonyo zi mo ani. Marita ra ako'jo. Lazara kōlō tēmi vīdī mati ēdīnni alima ani da tarabiza Yēsu aba.

³ Mariya oba maṛanji yēningutru ogo kōhi kyedre aba ehe ope burutu Yēsu. Mo akyto zē zi teli yēvu 'bēni aba, ehe tato ndili 'ba yēningutru ne, oso mī loko ne.

⁴ Vo lō'bō maako ru mo Yudasi Sikereto ēdī ani, mati mo ra omba tī'bē zi Yēsu susu. Mo ako'jo henye,

⁵ “Kō'du a'di yēningutru nenyē ogo dē yaga kōhi ṇbiriṇi lamiwota aba ehe kōhi mo kī'di zi vo leriye?”

⁶ Yudasi tīnyō asōsu kō'du vo leriye dē. Mo ako'jo kō'du ne ga kō'du mo injē anboro 'ba kōhi ehe mī kadra maako aba akalogo zi nī.

⁷ Yēsu aya'ba dō mo iya henye, “Ile mo kutu nī aba. Mo ma sesi wa mati mo ēdī mo aba kō'du kadra 'ba ma kusu.

⁸ Atēdiyē 'duwī vo leriye ēti, mora atanze dē 'duwī ma aba.”

Yere zi Lazara kofo

⁹ Vīdī kayo ayinnī mati zē owonnī henye Yēsu ēdī ani. Zē ombannī kpa zi Lazara kongo ga kō'du Yēsu injē mo tēmi koli.

¹⁰ Here kyedree 'ba vo karase o'dōnni yere kpa zi Lazara kofo.

¹¹ Mo ra i'di vīdī kayo zi dē nni koto kazi zē ehe kī'di koma 'bēnni mī Yēsu.

Yēsu ödu mī Yerusalema

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹² Kō'do ma vere aba vīdī kayo ēdīnni mī Yerusalema kō'du 'ba karama. Mati zē owonnī henye Yēsu ēdī tayi kō'du 'ba karama,

¹³ zē obannī mbili 'ba mbirō ehe i'bēnni yaga zi mo mētē. Zē agbōgbō hē nni henye, “Wayeto zi Wiri! Wiri mī'di ya'da zi vīdī mati ayi mī ru 'ba Yere! Wiri mī'di ya'da zi Yere 'ba Yiserele!”

¹⁴ Yēsu i'ja makakya aho dō mo kaa wayōru iya,

¹⁵ “Vīdī 'ba Ziyōn, ere dē! Yere 'be ēdī tayi yaanya aba mo ēdī ataho da makakya.”

¹⁶ Mī dagba mo vo lō'bō 'ba Yēsu ayōlōnni dē. Mora tapētī mo iri wayeto kazi Wiri ku, zē asōsunnī henye, wayōru iya nenyē kō'du mo ehe zē o'dōnni nenyē kō'do mo.

¹⁷⁻¹⁸ Vīdī kayo ayinnī zi Yēsu ga kō'du zē ongōnni mo Lazara ko'jo yaga tēmi dawogo. Zē asesinnī nduwē me'do kō'du mo ehe kō'du koro nenyē. Zē ayinnī zi Yēsu ga kō'du zē ongōnni kō'du kyinē wakoro mati mo o'do.

¹⁹ Mora Farasiye iyanī zi oka ma kōlō henye, “Waako anza dē da to'bo kō'do! Vīdī biya mī damōku ne ēdīnni kusu ga Yēsu.”

Girigī maakowe ombanni zi Yēsu kongō

²⁰ Vīdī 'ba Girigī maakowe i'bēnni Yerusalema zi mōtu mī kadra 'ba karama aba.

²¹ Pilipo ta Beteseyida mī Galilaya ēdī kpa ani. Here zē i'bēnni zi mo iyanī henye, “Kyedre, domba ze zi Yēsu kongō.”

²² Pilipo ayada zi Anderiya. Zē riyō ne i'bēnni zi Yēsu ayadannī zi mo.

²³ Yēsu iya henye, “Kadra yaanya aba oko ku kō'du Wisi 'ba Vīdī zi kīri kyedre wayeto.

²⁴ Ma yada tīnyō zi ye, i'jō 'ba nyenyo mati alēpī dakaṇo atanza dē kyo ta da i'jō ma kōlō nje ēzē oli. Mora ēzē oli, ako'jo nyenyo kyo.

²⁵ Ēzē owo dīdī yī, akayōlu. Ēzē ila kō'du 'ba damōku nenyē, akī'di dīdī ma ṇburu zi yī.

26 Ēzē alitu zi ma, ati'bē ma aba. Vo litu 'bame atēdinnī ma aba bi mati ma 'domo. Ēzē alitu zi ma, 'Bu ma akoro yī."

Yēsu ame'do kō'du koli 'bēnī

27 "Yaanya aba ma mī riti kyedre, ma yolo dē a'di ra ma kiya. Mora ma ko'jo 'Bu dē zi sesi ma tēmī kadra 'ba riti nenyē. Tīnyō mayi mī damōku kō'du kadra 'ba riti nenyē.

28 Here 'Bu, ika wayeto zi ru yī." Gu ayi ta komoriyē iya henyē, "Mika wayeto ku nzo zi ma, ehe ma ko'do lōhu."

29 Mati vīdī kayo nee owonnī gu ne, kya zē maakowe asōsu 'bēnnī piwo ra. Agamowe asōsu 'bēnnī malayika ra ame'do zi Yēsu.

30 Here Yēsu ayada zi vīdī kayo nee, "Gu nani ame'do zi konyiye, anza dē ma.

31 Vīdī 'ba damōku nenyē yaanya aba o'do vurē 'bēzē ku, ehe yere 'ba damōku nenyē u'du ku nzo yaga.

32 Ēzē umbē ma ku riyē ta dakaŋo, ma ko'do vīdī biya komba zi tayi zi ma."

33 Yēsu ēdī ame'do kō'du gērī ma akī'di nī zi kofo.

34 Vīdī kayo nee iyannī zi Yēsu henyē, "Wayōruwē 'ba kō'du kī'dī ayandi henyē, Korisito ne akalima ŋburu. Hala o'bo kiya henyē Wisi 'ba Vīdī akīnjē riyē zi koli? Ēyī ra nenyē Wisi 'ba Vīdī?"

35 Yēsu aya'ba do mo iya henyē, "Bikanyi atēdiyē aba nje tisiwa. Alasiye mī bikanyi ēzē ato'be here kazi bikōndu akakowe. Kora mati mo alasi mī bikōndu, mo ayolo dē nēdī tī'bē kila.

36 Ome mī bikanyi mati ēdiyē aba, here atayiye na gisi 'ba bikanyi."

Vīdī ombannī dē zi tēdī koma aba mī Yēsu

Tapētī Yēsu iya kō'du nenye, mo ila bi nani i'bē mī bi 'ba rakoho.

37 Mo o'do kyinē 'ba kō'du koro kyo mī kutē vīdī kayo, mora zē gba zo ombannī dē zi tēdī koma aba mī mo.

38 Nenyē o'do rē nī zi wa mati nēbī Yisaya iya atayi tīnyō, "Yere, ēyī ra oma mī kō'du kise 'beze? Ehe ēyī ra ongo kyigo kyedre 'bēyī?"

39 Vīdī o'bōnnī dē zi tēdī koma aba mī Yēsu, ga kō'du Yisaya iya kpa henyē,

40 "Wīrī isi komo zē here kazi o'bōnnī bi kongō, ehe o'do dī'di zē na kyigo here zē o'bōnnī dē yolo. Mo o'do nenyē here kazi zē a'bannī zi mo ehe ko'jo zē."

41 Yisaya iya nenyē, ga kō'du mo ongo bikanyi kyedre 'ba Yēsu ame'do kō'du mo.

42 Here vo dagba kayo 'ba Yude kayo i'dinnī koma 'bēnnī mī Yēsu, mora zē ayadannī dē zi vīdī maako, ga kō'du Farasiye i'dinnī kō'du ku nzo zi vīdiyē anza dē zi wa maako kō'do zi vīdī maako mati ēdī koma aba mī Yēsu.

43 Vo dagbe ombannī wayeto kazi agamowe ndra ta da mati zē ombannī wayeto kazi Wīrī.

Yēsu ayi zi damōku yomo

44 Mī gu kyembe aba Yēsu iya henyē, "Vīdī mati ēdī koma aba mī ma, ēdī kpa koma aba mī vīdī mati utu ma.

45 Ehe vīdī mati ongo ma, ongo vīdī mati utu ma ne ku.

⁴⁶ Ma bikanyi mati ayi mĩ damöku. Vidi mati edi koma aba mĩ ma, alima de mĩ biköndu.

⁴⁷ Ma ra de vidi mati ako'do vure kyenyẽ 'ba vidi naniye mati ombanni de zi koro kö'du yandi 'bama. Mayi zi yomo vidi 'ba damöku nenyẽ, anza de vo kö'do vure kyenyẽ 'bẽzẽ.

⁴⁸ Mora vidi mati omba ma de ehe wayandi 'bama, ako'do vure kyenyẽ ro mo mĩ ndundu 'ba kö'do aba, mĩ wa mati miya.

⁴⁹ Manza de me'do ga kö'du 'bama. Miya nje wa mati 'Bu mati utu ma ayada zi ma kiya.

⁵⁰ Ma yolo ku kö'du ki'di omo akika didi ma nburu. Nenyẽ edi hala ma yada zi ye te wa mati 'Bu ayada zi ma."

13

Yesu akaka burutu 'ba vo lö'bö 'bëniyẽ

¹ Gba ta komo karama 'ba laga 'ba koli, Yesu ayolo henye kadra ne oko ku kö'du ni zi kila damöku nenyẽ ehe zi ta'ba zi 'Bu. 'Duwi mo owo vo lö'bö 'bëniyẽ mĩ damöku nenyẽ, ehe mo owo zẽ le mĩ ndundu.

² Gba kazi biyeto 'ba wakonyo 'ba hutaga, Satani o'do Yudasi, wisi 'ba Simona Sikereto, omba zi Yesu susu.

³ Yesu ayolo nayi kazi Wiri ehe na ti'bẽ hulëhu zi Wiri. Mo ayolo kpa henye, 'Bu i'di kyigo ku biya zi ni.

⁴ Here kadra 'ba wakonyo aba Yesu ënyi riyẽ, mo oto bongö 'ba rë ni ma ta yaga, ehe olo bongorатели toki bi kö'di kida 'ba gẽ ni.

⁵ Mo i'di wini mĩ siko kyedre. Here mo ayeto burutu vo lö'bö 'bëniyẽ kaka ehe kyitru zẽ bongorатели mati mo usu ne aba.

⁶ Mora mati mo ayi zi Simona Petero, ako'jo henye, "Yere, edi ti'bẽ zi burutu ma kaka?"

⁷ Yesu aya'ba iya henye, "Tinyö ayolo wa mati medĩ kö'do ne de, mora yaa akayolo."

⁸ Petero aya'ba henye, "Akaka burutu ma de!" Yesu ayada zi mo henye, "Ezẽ ma kaka yi de, tinyö anza de 'bama."

⁹ Simona Petero aya'ba do mo iya henye, "Yere, akaka de nje burutu ma, akaka kala ma da ma aba!"

¹⁰ Yesu aya'ba henye, "Vidi mati akaka rë nni ku ehe edinni ku biya nbala omba nje zi burutu zẽ ra kaka. Ehe e vo lö'bö 'bame, ediyẽ nbala nje vidi kölo temi yẽ."

¹¹ Yesu ayolo eyi ra akasusu ni. Kö'du nere ra mo iya henye, nje zi ma kölo temi yẽ.

¹² Tapeti Yesu akaka burutu vo lö'bö 'bëniyẽ ehe usu bongö 'bëni ma ta yaga ne hulëhu, mo alima akanjo löhu. Here mo iya henye, "Ayole wa mati mo'do zi ye ne ku?"

¹³ Ako'jowe ma Raboni 'be ehe Yere, ehe akiye here, ga kö'du nani eyi ra ma.

¹⁴ Ezẽ Yere 'be ehe vo komoyandi akaka burutu wẽ, o'de kpa te here zi oka ma kölo maako.

¹⁵ Ma yada go mo ku, ehe o'de zi oka ma kölo maako te wa mati mo'do zi ye.

¹⁶ Ma yada tinyö zi ye henye, vo lituwẽ anzanni de kyedre ta da vo de nni, ehe vo litu kike anzanni de kyedre ta da vidi mati utu zẽ ne.

¹⁷ Ayole wa nenyee ku. Wiri aki'di ya'da zi ye, ezẽ o'de zẽ."

18 “Manza dē ame'do kō'du wē biya. Ma yolo zē mati ma jeli ne ku. Mora wa mati wayōru iya, atayi tīnyō. Mo iya henye, ‘Kora mati onyo wa ma aba ne, opī rē nī ku na vo wehe ra ma.’

19 Mēdi yada nenye zi ye biya gba kazi rē nī ko'do, here ēzē o'do rē nī ku, akome ēyi ra ma.

20 Ma yada tīnyō zi ye, vīdī mati īrī vo lītu 'bame kalakyedre aba, īrī ma kpa kalakyedre aba, ehe vīdī mati īrī ma kalakyedre aba, īrī ne vīdī mati utu ma.”

Yēsu ayada wa ma ako'do rē nī zi nī

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

21 Tapēti Yēsu iya kō'du nenyee, mo riti kyedre aba ehe ayada zi vo lō'bō 'bēniyē henye, “Ma yada tīnyō zi ye henye, vīdī ma kōlō tēmī yē akasusu ma.”

22 Dē zē wīrīwīrī kō'du wa mati mo iya ne. Zē nje bi kongō aba da oka ma kōlō.

23 Yēsu ɔwɔ vo lō'bō mati ēdī alima kara zi nī bi 'ba wakonyo,

24 ehe Simona Petero o'do kala nī zi vo lō'bō nenye zi kī'ja ma vala ra Yēsu ame'do kō'du mo.

25 Here vo lō'bō ne idē rē nī zi Yēsu ehe ako'jo henye, “Yere, ma vala ra tēmī ze ēdī ame'do kō'du mo?”

26 Yēsu aya'ba iya henye, “Ma kusu nzoyi mangolo'bo nenye mī gbenje ehe kī'dī zi vīdī mati mēdi ame'do kō'du mo.” Here Yēsu usu mangolo'bo gbo ehe ī'dī zi Yudasi, wisi 'ba Simona Sikereto.

27 Kandi Satani ayaṇa da Yudasi. Yēsu iya henye, “Yudasi, ī'bē kandi o'do wa mati zi yī ko'do.”

28 Vīdī maako bi 'ba wakonyo ne ayolo kō'du mati Yēsu iya ne dē.

29 Mora ga kō'du Yudasi ra na vo kōhi sesi, kya zē maakowe asōsunnī henye Yēsu ayada zi mo zi kogo wa mati zē ombannī kō'du karama. Agamowe asōsunnī henye Yēsu ayada zi mo zi kōhi kī'dī zi vo leri.

30 Yudasi oba nzoyi mangolo'bo, ī'bē yaga. Ēdī ku nzo yondo.

Kō'du kī'dī kyīyī

31 Tapēti Yudasi ī'bē ku Yēsu iya henye, “Yaanya aba Wisi 'ba Vīdī akī'dī wayeto, ehe mo akika wayeto zi Wīrī.

32 Here tapēti Wīrī akīrī wayeto ku ga kō'du mo, Wīrī akī'dī wayeto zi mo, ehe Wīrī ako'do kandi.

33 Gisi ame, ma tēdiyē aba nje tisiwa aba na konda. Here akome ma, mora akī'je ma dē. Ma yada zi ye kpa kaa ma yada zi Yude. ‘Ō'be dē tī'bē bi mati mēdi atī'bē.’

34 Mora mēdi kō'du kī'dī kyīyī kī'dī zi ye: ɔwe oka ma kōlō maako, kpa te kaa mati mɔwɔ e.

35 Ēzē ɔwe oka maakowe mī gērī nenye, vīdī biya akayolonnī e vo lō'bō 'bama ra.”

Lōmu 'ba Petero

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

36 Simona Petero ako'jo henye, “Yere, ēdī tī'bē kila?” Yēsu aya'ba henye, “Ō'bo dē tī'bē ma aba yaanya aba, mora yaa dagba ani atī'bē.”

37 Petero ako'jo henye, “Yere, kō'du a'di mɔ'bo dē tī'bē yī aba yaanya aba? Ma kōli kō'du yī!”

38 Yēsu ako'jo henye, “Tīnyō akoli kō'du ma? Ma yada zi yī tīnyō, gba kazi zanga yēru yapa, akiya da wota henye ayolo ma dē.”

14

Yēsu gērī ra zi 'Bu

¹ Yēsu iya zi vo lō'bō 'bēniyē henye, “Asōsuwē kō'du dē. Ēdiyē koma aba mī Wīrī. Ome kpa mī ma.

² Loko kayo ēdī mī liŋo 'ba 'Bu ma. Ma yada nenyē dē zi ye, ēzē anza dē tīnyō. Mēdī tī'bē ani zi bi kō'jo biya zi ye na kōlō kōlō.

³ Tapētī mo'do nenyē ku, ma ta'ba hulēhu kobe ma aba. Here da tēdī ze ga bi kōlō.

⁴ Ayole gērī mati mēdī atī'bē zi mo ne ku.”

⁵ Toma iya henye, “Yere, da yolo dē ēdī atī'bē kila! Hala da to'bo yolo gērī ne?”

⁶ Yēsu aya'ba henye, “Ma gērī, tīnyō, ehe dīdī! Kazi ma, vīdī maako o'bo dē tī'bē zi 'Bu.

⁷ Ēzē tīnyō ayole ma, akayole 'Bu. Mora tēmī ndenye dagba ani, ayole mo ku, ehe onge mo ku.”

⁸ Pilipo iya henye, “Yere, ayada zi ze 'Bu ne, nani biya wa mati domba.”

⁹ Yēsu aya'ba henye, “Pilipo, mēdī yī aba kadra konda aba ayolo dē ma ēyī? Ēzē ongo ma, ongo 'Bu ku. Hala ato'bo ha ma kō'jo zi yada 'Bu zi ye?

¹⁰ Oma dē henye, ma kōlō 'Bu aba ehe 'Bu kōlō ma aba? Wa mati miya, miya dē kō'du ma. 'Bu mati alima mī ma, ra o'do wa nenyee.

¹¹ Ome mī ma ēzē miya henye, 'Bu kōlō ma aba ehe ma kōlō 'Bu aba. Mandere ome mī ma kpa nje ga wa mati mēdī ako'do.

¹² Ma yada tīnyō zi ye henye ēzē ēdiyē koma aba mī ma, ako'de kpa te wa mati mēdī ako'do. Ako'de wa kyedre maakowe ndra, ga kō'du mēdī ku tī'bē hulēhu zi 'Bu.

¹³ Ako'jowe ha ma, ehe ma kō'do wa mati ako'jowe kō'du mo. Gērī nenyē aba, Wisi akika wayeto zi 'Bu.

¹⁴ Ma kō'do wa mati ako'jowe ha ma zi kō'do mī ru ma.”

Alōmu zi kutu Lawo Laka

¹⁵ Yēsu iya zi vo lō'bō 'bēniyē henye, “Ēzē owe ma, ako'de kaa mī'dī kō'du mo.

¹⁶ Here ma kako'jo ha 'Bu zi kutu zi ye Lawo Laka mo akakonyiye ehe 'duwī atēdiyē aba.

¹⁷ Lawo Laka akayada zi ye wa mati tīnyō. Vīdī 'ba damōku nenyē o'bonnī dē kīrī Lawo, ga kō'du zē ongōnnī dē mandere yolo mo. Mora ayole Lawo ku, ga kō'du mo ēdiyē aba ehe akasesi lima nduwē mī yē.

¹⁸ Ma kile dē kaa wala. Ma tayi hulēhu zi ye.

¹⁹ Tisiwa aba vīdī mī damōku nenyē o'bonnī dekpe zi ma kongō, mora akonge ma. Ehe ga kō'du ma lima, akalime.

²⁰ Here akayole ma kōlō 'Bu aba. Akayole, e kōlō ma aba, ehe ma kōlō eti.

²¹ Ēzē owe ma, ako'de wa mati miya, ehe 'Bu atowō e. Ma katowō e kpa ehe yada zi ye ma kaa a'di.”

²² Yudasi ma agamo anza dē Yudasi Sikereto, ame'do rīyē ako'jo kō'du henye, “Yere, mī me'do 'bēyi ne a'di akayada zi ze yī kaa a'di, mora ayada dē zi vīdī 'ba damōku nenyē?”

²³ Yēsu aya'ba henye, “Ēzē vīdī maako owō ma, zē akoronnī ma. Here 'Bu ma akatowō zē, da katayi zi zē ehe lima mī zē.

²⁴ Mora vīdī mati owō ma dē, oro ma dē. Wa mati owowe miya tīnyō ayi dē kazi ma, mora kazi 'Bu mati utu ma.”

25 “Ma yada kò'du nenyee zi ye, mati ma gba ètì.

26 Mora Lawo Laka atayi akakonyiye. Lawo Laka mati 'Bu ma akutu mī ru ma, akayandi wa biya zi ye ehe ako'de zi sòsu wa biya mati ma yada zi ye.”

27 “Mì'dì rakyèyì zi ye, kyìnè 'ba rakyèyì mati nje ma tò'bo k'ì'dì. Anza dè kaa rakyèyì mati damòku nenyee ak'ì'dì. Here asòsuwè dè mandere tere.

28 Owowe ma ku nzo kiya henye, mèdì at'ì'bè ehe ma tayi kpa hulèhu zi ye. Èzè tìnyò ɔwe ma, èdiyè rakyenyi aba mèdì ku t'ì'bè hulèhu zi 'Bu, ga kò'du mo èdì kyedre ta da ma.

29 Mèdì yada zi ye nenyee gba kazi ma t'ì'bè, here èzè o'dò rè nì, atèdiyè koma aba mī ma.

30 Mò'bo dekpe me'do ètì na konda, ga kò'du yere 'ba damòku nenyee èdì tayi. Mora mo anza dè kyigò aba da ma.

31 Moro wa mati 'Bu ma ayada zi ma kò'dò, here zi v'ìdì biya mī damòku ne akayolonnì mowò mo. Èdì ku kadra 'ba zi ze t'ì'bè yaanya aba.”

15

Yèsu tìnyò kaga tana

1 Yèsu iya zi vo l'ò'bò 'bèniyè henye, “Ma tìnyò kaga tana, 'Bu ma ra vo kyeti yaka.

2 Mo iga ngora 'bama biya mati anannì kòlò dè yaga. Mora mo ikye n̄bala biya da ngora mati èdì tana kòlò, here zi tana kòlò kyo.

3 E ku nzo n̄bala ga kò'du wa mati miya zi ye.

4 Alime na rakida zi ma, ehe ma kalima na rakida zi ye. Te kaa ngora ɔ'bo dè tana kòlò nje èzè alima na rakida zi kaga, here ɔ'be dè tana kòlò nje èzè alime na rakida zi ma.”

5 “Ma kaga ra, e ngora ra. Èzè alime na rakida zi ma, ehe ma kalima na rakida zi ye tane kòlò kyo. Mora ɔ'be dè wa maako kò'dò kazi ma.

6 Èzè alime dè na rakida zi ma, aku'duwè yaga. Atèdiyè kaa ngora kyitru mati atòtò bi kòlò ehe o'bo mī wa'dò.

7 Èzè alime na rakida zi ma ehe kò'du yandi 'bama mayi na kapa 'be, here atò'bo mōtuwè ga wa mati ombe, ehe mōtu 'be akaya'ba dò mo.

8 Èzè ayiye ku na kòlò laka 'ba vo l'ò'bò 'bame, akoro 'Bu ma. Ne akayada henye, e vo l'ò'bò 'bame.

9 Mowò e kaa 'Bu ma ɔwò ma. Here alime mī watowò 'bama.

10 Èzè orowe ma, ma kasesi towò e kaa 'Bu ma asesi towò ma, ga kò'du moro mo.”

11 “Ma yada nenyee zi ye, zi ye tēdiyè mī rakyenyi 'bama ma n̄buru.

12 Yaanya aba ma yada zi ye zi towò oka ma kòlò maako kaa mowò e.

13 Gèrì ma laka ndra zi yada watowò kò'du aboke, èdì zi koli kò'du zè.

14 E aboka ma ra, èzè orowe ma.

15 Ma kò'jowè dè vo l'itu 'bame, ga kò'du vo l'itu ayolonnì dè a'di ra kyedre 'bèzè èdì ako'dò. Ma me'dò zi ye kaa aboka me, ga kò'du ma yada ku biya zi ye wa mati 'Bu ma ayada zi ma.

16 E ra dè ajeliye ma, ma ra ma jeliye kutu yaga zi tana kòlò, kyìnè 'ba kòlò ma akalima n̄buru. Here 'Bu ma ak'ì'dì zi ye wa mati ako'jowè kazi mo mī ru ma.

17 Here mī'dì kò'du zi ye zi towò oka ma kòlò.”

Damòku 'ba rakiyi

18 “Èzè v'ìdì 'ba damòku nenyee ayiye, asòsuwè henye zè iyinnì ma dagba.

¹⁹ Ėzē e zi damōku, vīdī 'bomo atōwe. Mora anze dē zi damōku. Ma jeliye zi damōku nenyē kila hulēhu. Kō'du nenyē ra vīdī 'bomowe ēdīnnī ye kiyi.

²⁰ Asōsuwē hala ma yada zi ye henye vo lītu anzannī dē kyedre ta da kyedre 'bēnnī. Here ēzē vīdī o'donnī ma na kyēnyē, zē ako'donnī yē na kyēnyē. Ėzē zē oronnī kō'du yandi 'bama, zē akoronnī 'be.

²¹ Vīdī ako'donnī kpa te zi ye wa mati zē o'donnī zi ma. Zē ako'donnī ga kō'du e zi ma, ehe zē ayolonnī vīdī mati utu ma ne dē.

²² Ėzē mayi dē ame'do zi zē, o'donnī vurē kyēnyē dē rē zē. Yaanya aba zē o'bōnnī dē kiya anzannī ra dē.

²³ Vīdī mati iyi ma iyi 'Bu ma kpa.

²⁴ Mo'do wa maakowe vīdī maako gba o'do dē. Ėzē zē ongōnnī ma dē wa nenyee kō'do, o'donnī vurē kyēnyē dē rē zē. Mora zē ongōnnī ma wa nenyee kō'do, ehe zē zo ma kiyi ehe 'Bu ma kpa.

²⁵ Nenyē ra hala wayōru ēdīnnī tīnyō mati zē iyannī henye, vīdī iyinnī ma oṅbō kazi kō'du mo."

²⁶ "Ma kutu zi ye Lawo mati ayi kazi 'Bu ehe ayada wa mati tīnyō. Lawo Laka akakōnyīye ehe akayada kō'du ma zi ye.

²⁷ Here akayade kō'du ma kpa zi oka maakowe, ga kō'du ēdīyē ma aba tēmī biyeto."

16

¹ "Mēdī yada zi ye wa nenyee, here kazi oto de 'de.

² Akore yaga tēmī bi 'ba mōtu, ehe kadra atayi mati vīdī akofonnīyē, ehe zē asōsunni, nēdīnnī kō'du laka ra kō'do zi Wīrī.

³ Zē ako'donnī wa nenyee ga kō'du zē ayolonnī 'Bu mandere ma dē.

⁴ Mēdī akiya nenyē zi ye yaanya aba, here ēzē kadra ne ayi ku akasōsuwē wa mati miya."

Lɔɔ 'ba Lawo Laka

"Ma mēdī ētī tēmī dagba, ehe here ma yada wa nenyee dē zi ye.

⁵ Mora yaanya aba mēdī ku tī'bē hulēhu zi 'Bu mati utu ma, ehe vīdī maako tēmī yē ako'jo ha ma dē mēdī tī'bē kila.

⁶ E kazi rakyenyi biya ta bi kō'du nenyē kowo.

⁷ Mora ma yada zi ye, mēdī tī'bē zi kō'do wa mati ēdī na laka kō'du wē. Kō'du nenyē ra mēdī tī'bē 'de. Lawo Laka o'bo dē tayi zi ye kōnyī le ēzē mile ku. Mora tapētī mī'bē ku, ma kutu mo zi ye.

⁸ Lawo atayi akayada zi vīdī 'ba damōku nenyē kō'du tīnyō kō'du yaṅa ehe kō'du laka 'ba Wīrī ehe vurē.

⁹ Lawo akayada zi zē henye, zē 'ba kō'du kyēnyē kō'do, ga kō'du zē anzannī dē koma aba mī ma.

¹⁰ Zē na litē kō'du wa 'ba Wīrī mati ēdī tīnyō na laka, ga kō'du mēdī tī'bē zi 'Bu, onge ma dekpe lōhu.

¹¹ Ehe zē na litē kō'du 'ba vurē, ga kō'du Wīrī ikye vurē 'ba yere 'ba damōku nenyē ku nzo.

¹² "Mēdī kō'du aba kyō zi kiya zi ye, mora yaanya aba atēdī ndra ta da mati atō'be yolo.

¹³ Lawo ayada wa mati tīnyō ehe atayi gage mī tīnyō ma ndo. Lawo ame'do dē ga kō'du nī. Mo akayada zi ye nje wa mati mo owo kazi ma, ehe mo ako'do zi ye yolo a'di ra ēdī tī'bē zi rē nī kō'do.

¹⁴ Lawo akī'dī wayeto zi ma kō'du kise 'bama koba ehe yada mo zi ye.

¹⁵ Wa biya mati 'Bu ëdi mo aba 'bama ra. Kõ'du nenyë ra miya henye Lawo oba kõ'du kise 'bama ehe yada mo zi ye."

Kõ'du sösü akopi rë nĩ mĩ rakyenyi

¹⁶ Yësu ayada zi vo lö'bõ 'bënyë, "Tisiwa aba, onge ma dekpe, mora tapëti mo tisiwa akonge ma."

¹⁷ Zë iyannĩ zi oka ma kõlõ maako henye, "A'di ra Yësu iya henye, tisiwa aba donge mo dë, mora tapëti mo tisiwa aba, da kongɔ ze mo? Kõ'du a'di ra mo iya henye, nëdi ti'bë zi 'Bu?"

¹⁸ A'di ra 'bëni nenyë tisiwa aba, mati mo ëdi ame'do kõ'du mo? Da yolo dë a'di ra mo ame'do kõ'du mo."

¹⁹ Yësu ayolo zë ëdinnĩ kõ'du ko'jo maakowe aba, here mo iya henye, "E na rasösu a'di ra ma me'do kõ'du mo mati miya henye tisiwa aba onge ma dë, mora tapëti mo tisiwa aba akonge ma."

²⁰ Ma yada zi ye tinyõ henye, akuduwë ehe atëdiyë kazi rakyenyi, mora damöku atëdi rakyenyi aba. Atëdiyë kazi rakyenyi, mora yaa atëdiyë na rakyenyi.

²¹ Èzë mbara omba ku zi ko'jo, mo ëdi mĩ watɔɔ kyedre. Mora tapëti ko'jo, watɔɔ ne ölu ta dɔ mo ehe na rakyenyi, ga kõ'du mo ika wisi ku mĩ damöku ne.

²² E yaanya aba kazi rakyenyi, mora yaa ma konge, ehe atëdiyë na rakyenyi. Vidi maako ɔ'bo dë zi kobe ta gëri mati asösuwë.

²³ "Èzë kadra nani ayi ku, ako'jowe ha ma dë kõ'du wa maako. Ma yada tinyõ zi ye henye, 'Bu aki'di zi ye wa mati ako'jowe kõ'du mo mĩ ru ma."

²⁴ Ako'jowe kõ'du wa maako dë gba mĩ gëri nenyë. Mora yaanya aba ako'jowe mĩ ru ma ehe akiryë."

Ta'da Damöku

²⁵ "Ma me'do ha kahi aba zi yada wa nenyë zi ye. Mora kadra mo atayi mati ma kame'do dekpe ha kahi aba, mora ma kame'do zi ye huwë kõ'du 'ba 'Bu."

²⁶ Akako'jowe ha 'Bu mĩ ru ma. Ma kako'jo ho mo dë zi ye.

²⁷ Wirĩ 'Bu ɔwe ga kõ'du ɔwe ma, ehe ome mayi kazi mo.

²⁸ Mayi ta ra 'Bu mĩ damöku ne, mora mëdi ku damöku ne kila ta'ba zi 'Bu."

²⁹ Vo lö'böwë iyannĩ henye, "Yaanya aba ëdi ku ame'do huwë zi ze! Anza dë ame'do ha kahi aba."

³⁰ Ndundu mo aba da yolo ku henye, ayolo wa biya, ehe omba dë zi vidi hë yi ko'jo. Yaanya aba doma tinyõ ayi ta ra Wirĩ."

³¹ Yësu aya'ba henye, "Tinyõ yaanya ome ma ku?"

³² Kadra atayi ehe ëdi ku nzo kinye, mati akapere biya. Vidi biya na kõlõ kõlõ tēmĩ yë ati'bë hulëhu lijɔ ehe akila ma na bi da ma. Mora 'Bu atëdi ma aba, ma tanza dë kutu ma aba.

³³ Ma yada nenyë zi ye, zi ye tēdiyë rakyeyi aba mĩ di'di ye ga kõ'du ma. Èzë ëdiyë mĩ damöku ne, atēdiyë riti aba. Mora ëdiyë kazi tere, ma'da damöku ne ku."

17

Yësu amötu kõ'du vo lö'bõ 'bënyë

¹ Tapëti Yësu inde me'do ku zi vo lö'bõ 'bënyë, mo ongo bi riyë komoriyë ehe amötu, "Bu, kadra oko ku zi yi ki'di wayeto zi Wisi 'bëyi, here zi mo ki'di wayeto zi yi,

² ga kö'du i'di kyigɔ ku zi mo ta da vidi biya, here mo aki'di didi ma nɔburu zi vidi biya mati i'di zi mo.

³ Didi ma nɔburu edi zi yolo yi, Wiri ma nje tinyo, ehe zi yolo Yesu Korisito, mo mati utu.

⁴ Mi'di wayeto zi yi kinye dakaŋo zi ko'do wa biya i'di zi ma ko'do.

⁵ Yaanya aba 'Bu, i'di huluhu zi ma wayeto mati medii mo aba yi aba gba damoku ne o'do de.

⁶ "I'di vo lo'bo maakowe ku zi ma temi damoku nenyee ehe ma yada zi ze, yi kaa a'di. Ze beyi ra, mora i'di ze zi ma, ehe ze oronni yi.

⁷ Ze ayolonna henye, i'di zi ma biya wa mati medii mo aba.

⁸ Ma yada zi vo lo'bo 'bame wa mati ayada zi ma, ehe ze ombanni do mo. Ze ayolonna mayi kazi yi, ehe ze omani yi ra utu ma.

⁹ "Medii amotu ko'du ze, mora anza de ko'du ze 'ba damoku nenyee. Vo lo'bo 'bame beyi ra, ehe medii amotu ko'du ze.

¹⁰ Biya mati medii mo aba beyi ra, ehe biya mati edi mo aba 'bama ra, ehe ze idinni wayeto zi ma.

¹¹ 'Bu laka, manza deke na konda mi damoku ne, medii tayi zi yi, mora vo lo'bo 'bame gba mi damoku ne. Agaga ge ze kyigɔ 'ba ru yi aba, mati i'di zi ma ne aba, here ze atedinni kololo oka ma kololo maako aba, kpa kaa yi ehe ma kololo.

¹² Mati medii ze eti, ma sesi ze na laka kyigɔ mati i'di zi ma ne aba. Mongo ge ze ehe ma kololo temi ze olu de, nje ma kololo mati mo ra omba zi tolu. Nenyee o'do re ni here zi wa mati wayoru iya zi tayi tinyo.

¹³ Ma ku da geri ama zi yi, mora miya ko'du nenyee mati ma gba mi damoku, here vo lo'bo 'bame atedinni kpa te rakyenyi biya mati mo'do aba.

¹⁴ Ma yada ko'du kise beyi ku zi ze, mora vidi 'ba damoku nenyee iyi ze, ga ko'du ze anzanni de zi damoku nenyee, kpa te kaa manza de.

¹⁵ 'Bu, ma ko'jo he yi de zi koba vo lo'bo 'bame yaga temi damoku ne, mora agaga ge ze kazi Satani.

¹⁶ Ze anzanni de zi damoku nenyee, ehe ma kpa.

¹⁷ Me'do beyi ra edi tinyo. Here i'di tinyo nenyee, mo'do ze biya na beyi.

¹⁸ Medii ze kutu mi damoku, kaa utu ma.

¹⁹ Mi'di ra ma ku biya zi yi ga ko'du 'beze, here ze medinni biya zi yi mi tinyo.

²⁰ "Manza de nje amotu ko'du vo lo'bo nenyee. Medii kpa amotu ko'du vidi biya mati zi tedinni koma aba ga ko'du wa mati vo lo'bo 'bame akiyanni ko'du ma.

²¹ 'Bu, momba ze biya zi tedi kololo oka ma kololo maako aba, kpa kaa ma kololo yi aba, ehe yi kpa kololo ma aba. Ma kpa momba ze zi tedi kololo ze aba, here vidi 'ba damoku nenyee akomanni henye, yi ra utu ma.

²² Moro vo lo'bo 'bame mi geri kololo oro ma, ze medinni kololo oka ma kololo maako aba kaa ze kololo.

²³ Ma kololo ze aba, ehe yi kololo ma aba, here zi ze tayinni biya kololo. Here vidi 'ba damoku nenyee akayolonna henye, yi ra utu ma. Ze akayolonna henye, owo vo lo'bo 'bame kpa kaa owo ma.

²⁴ "Bu, momba vidi biya mati i'di zi ma zi tedi ma aba, bi mati medii domo. Neene ze akongonni bikanyi kyedre mati i'di zi ma, ga ko'du owo ma gba o'do damoku de.

²⁵ 'Bu laka, vidi 'ba damoku nenyee ayolonna yi de, mora ma yolo yi, ehe vo lo'bo 'bame ayolonna henye yi ra utu ma.

²⁶ Ma yada zi zè, yì kaa a'di, ehe ma kayada zi zè nduwè, here watowo mati èdì mo aba kò'du ma akatayi kapa 'bèzè, ehe ma tēdì kōlō zè ètì."

18

Kirì 'ba Yēsu

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Mati Yēsu inde mōtu ku, mo vo lō'bō 'bēnī ètì umunnī kyētì gulu 'ba Kidrono ehe i'bē mī yaka maako.

² Yēsu èdì 'duwī rē nnī ki'ja vo lō'bō 'bēnī ètì ani, ehe Yudasi ayolo bi ne.

³ Here Yudasi i'bē zi yaka ne kya 'ba vo kanye 'ba Roma ètì ehe vo kanye 'ba yèkèlu, kyedre 'ba vo karase ehe Farasiye ra utunnī zè. Zè injēnni wa'do zi bi yanyi ehe wa 'ba wehe.

⁴ Yēsu ayolo kō'du mati omba zi tì'bē rē nī kō'do ne ku nzo, mora mo ako'jo henye, "Èyī ra èdiyè koma?"

⁵ Zè aya'bannī henye, "Dēdī koma Yēsu 'ba Nazereta!" Yēsu ayada zi zè henye, "Ma Yēsu ra!" Yudasi vo susu èdì tōro ani dakapa zè.

⁶ Kandi zè biya a'bannī kowo hulèhu ehe alēpinnī dakaŋo.

⁷ Yēsu ako'jo kō'du lōhu henye, "Èdiyè èyī ra koma?" Zè aya'bannī do mo iyannī henye, "Dēdī ze koma Yēsu 'ba Nazereta."

⁸ Kadra nenye aba Yēsu aya'ba henye, "Ma yada ku nzo zi ye ma Yēsu ra. Èzè ma ra èdiyè akoma, ile vidī maakowe mī'bēnnī."

⁹ Here wa biya ako'do rē nī, kaa mo iya, "Ma yōlu vidī ma kōlō mati i'dī zi ma ne dē."

¹⁰ Simona Petero ika kulu nī aba. Mo oto yaga tēmī silikpa ehe otra Malahisi, vo litu 'ba kyedre 'ba vo karase, ehe iga mbili mō ma da tiri ŋbiriku yaga.

¹¹ Yēsu iya zi Petero henye, "I'dī kulu 'bēyī ne karani. Ma kuwè tēmī siko mati 'Bu i'dī zi ma."

Ika Yēsu zi Anasi

¹² Vo kanye 'ba Roma ehe vo kyèlu 'bēnnī ètì, ehe vo kanye 'ba yèkèlu ètì, irinnī Yēsu ehe idannī mō gō.

¹³ Zè obannī mō dagba zi Anasi, mo yawo 'ba Kayafa, kyedre 'ba vo karase mī koo nani.

¹⁴ Kayafa kōlō nenye ra ayada zi kyedree 'ba Yude henye, "Èdī na laka èzè vidī kōlō maako oli kō'du vidī biya."

Petero iya henye na yolo Yēsu dē

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Simona Petero ehe vo lō'bō maako aba usu ga Yēsu. Vo lō'bō nani ayolo kyedre 'ba vo karase, ehe usu ga Yēsu le mī liŋo 'ba kyedre 'ba vo da karasa.

¹⁶ Petero alima yaga kara haresi. Mora vo lō'bō maako ayi hulèhu yaga ehe ame'do zi wu'jè 'ba haresi ne henye, "Mō mila Petero tì'bē loko."

¹⁷ Mora ako'jo ho mo henye, "Anza dē kōlō tēmī vo lō'bō 'ba kora nani?" Petero aya'ba do mo iya henye "E e manza dē."

¹⁸ Gabi na kyèyè ehe vo lituwè ehe vo kanye 'ba yèkèlu adrokonni wa'do kalili. Zè èdinnī rē nnī koye toko ta ro mo, mati Petero i'bē ehe oro kara dakapa wa'do zi rē nī koye.

Kyedre 'ba vo karase ako'jo ha Yēsu

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Kyedre 'ba vo karase ako'jo ha Yësu kô'du vo lö'bô 'bômowe ehe kô'du yandi 'bomo.

²⁰ Mora Yësu ayada zi mo henye, "Ma me'do na dangölö ta da komo vidi biya, ehe 'duwî mēdi kô'du yandi mî bi 'ba mōtu 'beze ehe mî yēkēlu, bi ma Yude ayinni biya bi kōlō. Miya kô'du maako dē na koho.

²¹ Kô'du a'di ra ēdi ha ma ko'jo? Kô'du a'di ako'jo ha vidi mati owonni ma ne dē? Zē ayolōnni wa mati miya."

²² Kandi mati Yësu iya nenyē, ma kōlō tēmī vo kanye 'ba yēkēlu otra mo ehe iya henye, "Nani anza dē gērī mati zi me'do zi kyedre 'ba vo karase."

²³ Yësu aya'ba dō mo iya henye, "Ēzē miya wa maako ku na kyēnyē, iya. Mora ēzē anza dē, kô'du a'di otra ma?"

²⁴ Yësu gba na kida, ehe Anasi utu mo zi Kayafa kyedre 'ba vo karase.

Petero andi löhu na yolo Yësu dē

(Mt 26:71-75, Mk 14:69-72, Lk 22:58-62)

²⁵ Mati Simona Petero ēdi toro ani rē nī kubī, vidi maako ako'jo ho mo henye, "Anza kōlō tēmī vo lö'bōwē 'ba Yësu?"

Löhu Petero andi ehe iya henye, "E e, manza dē."

²⁶ Kōlō tēmī vo lītu 'ba kyedre 'ba vo karase ēdi ani. Mo na karo zi vo lītu mati Petero ikye mbili mo yaga ne, ehe mo ako'jo henye, "Mongō yī dē mī yaka kora nani aba?"

²⁷ Löhu Petero andi, ehe zanga ayapa gbo.

Ika Yësu komo Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Do nbo damindō aba oba mati Yësu kazi Kayafa zi loko mati vo daliŋo mī turu 'ba Roma alima. Mora Yude biya ēdinnī bi kida aba yaga, ga kô'du ēzē vidi tēmī zē i'bē mī loko ne, atayi na ti'da ehe ila mo dē zi wakonyo 'ba karama 'ba laga 'ba koli konyo.

²⁹ Pilato ayi yaga ehe ako'jo henye, "A'di ra na kyēnyē ike kora nenyē?"

³⁰ Zē ya'banni henye, "Mo vo kô'du kyēnyē ko'do! Kô'du nenyē ra dika ze mo zi yī."

³¹ Pilato ayada zi zē henye, "Obe mo ehe o'de vurē 'bomo mī kô'du kī'dī 'be." Yude aya'banni henye, "Danza dangölö aba zi kī'dī vidi maako zi kofō."

³² Ehe here, wa mati Yësu iya kô'du kyinē koli 'bēnī, atayi tīnyō.

³³ Pilato i'bē hulēhu loko. Mo ako'jo Yësu zi nī ehe ako'jo henye, "Yī ra Yere 'ba Yude?"

³⁴ Yësu aya'ba henye, "Ēdi kô'du nenyē ko'jo na bi dē yī, mandere vidi maako ra ayada kô'du ma zi yī?"

³⁵ Pilato iya henye, "Ayolo ku manza dē Yuda! Vidi 'bēyiyē ehe kyedree 'ba vo karase ra ikanni yī zi ma. A'di ra o'do?"

³⁶ Yësu aya'ba henye, "Kalakonda 'bama anza dē zi damōku nenyē. Ēzē ēdi here, vo lö'bô 'bame ako'donni wehe zi sesi ma ta bi kī'dī zi vo dagba 'beze. E e, kalakonda 'bama anza dē zi damōku nenyē."

³⁷ Pilato aya'ba henye, "Here, yī yere ra." Yësu ayada zi mo henye, "Yī ēdi akiya henye, ma yere. O'jo ma mī damōku nenyē, zi yada kô'du tīnyō ra, ehe vidi mati zi kô'du ma tīnyō ayolo gu ma."

³⁸ Pilato ako'jo ha Yësu henye, "A'di ra tīnyō?"

Ikye vurē zi Yësu kofō

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

Pilato i'bě hulēhu yaga ehe iya henye, “Mi'ja kora nenyē dē kō'du kyēnyē maako aba.

³⁹ Kyere ma 'duwī maboso kinga zi ye kadra karama 'ba laga 'ba koli aba, ombe zi ma kinga zi ye na dangölö Yere 'ba Yude?”

⁴⁰ Zē agbōgbō hē nnī, “E e, anza mo! Domba ze Barabasi.” Barabasi ēdī na vo wehe 'ba turu.

19

Ikye vurē ra Yēsu zi tötö

¹ Pilato i'dī kō'du gbō zi Yēsu ku'bō so'da aba.

² Vo kanye o'donni safo 'ba yere yaga tēmī ngora kono i'dinnī da Yēsu. Here zē usunni bōngō 'buluyē rō mo.

³ Zē ayinnī zi mo da kyo ehe iyannī henye, “He, yī Yere 'ba Yude!” Zē isannī mo kpa kala nnī aba.

⁴ Kpa löhu Pilato i'bě yaga. Kadra nenyē aba mo iya henye, “Ma kika Yēsu zi ye yaga löhu, here ato'be kongō na bi de henye, mi'ja mo dē kō'du kyēnyē maako aba.”

⁵ Yēsu asi yaga usu safo 'ba yere kono bōngō 'buluyē aba. Pilato iya henye, “Kinye kora ne ēdī.”

⁶ Mati kyedree 'ba vo karase ehe kanye 'ba yēkēlu ongōnnī mo, zē agbōgbō hē nnī iyannī henye, “Ma tötö mo da taka! Ma tötö mo da taka!” Pilato ayada zi zē, henye, “Obe mo, ehe atötōwē mo da taka. Mi'ja kō'du kyēnyē kō'do 'bomo maako dē.”

⁷ Yude nee aya'bannī henye, “Mo iya zi nī tēdī na Wisi 'ba Wiri! Kō'du ki'dī 'beze iya henye, mī'dī mo zi koli.”

⁸ Mati Pilato owo nenyē, mo ndra na tere.

⁹ Mo i'bě hulēhu loko ehe ako'jo ha Yēsu henye, “Yī ta kila?” Mora Yēsu aya'ba dē.

¹⁰ Pilato ako'jo henye, “Kō'du a'di aya'ba da kō'du ko'jo 'bama ne dē? Ayolo dē mēdī kyigo aba zi yī kinga na dangölö mandere yī tötö da taka?”

¹¹ Yēsu aya'ba henye, “Ēzē Wiri i'di kyigo ne dē zi yī, o'bo dē wa maako kō'do zi ma. Mora mo mati i'di ma zi yī, o'do ndra na kyēnyē.”

¹² Here Pilato omba zi Yēsu kinga na dangölö. Mora Yude agbōgbō hē nnī löhu, “Ēzē inga kora nenyē ku na dangölö, anza dē aboka 'ba Yere 'ba Roma. Vidi maako mati iya zi nī tēdī na yere, vo wehe 'ba Yere 'ba Roma.”

¹³ Mati Pilato owo nenyē, mo ika Yēsu yaga. Here mo alima akaŋo da kyiti 'ba vurē bi mati ako'jo, “Yitō Dakaŋo.” Mī ha 'ba Hibiru ēdī “Gabata.”

¹⁴ Ēdī kaa kadra kutē mī kō'do, gba kazi karama 'ba laga 'ba koli, ehe Pilato iya zi vidi kayo nee henye, “Ōngō bi da yere 'be!”

¹⁵ Zē agbōgbō hē nnī henye, “Ofo mo! Ofo mo! Atötö mo da taka!” Pilato ako'jo henye, “Here ombe ma zi tötö yere 'be da taka?” Kyedree 'ba vo karase aya'bannī henye, “Yere 'ba Roma ra yere 'beze.”

¹⁶ Here Pilato i'di Yēsu gbō zi tötö da taka.

Atötö Yēsu

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Oba Yēsu 'de,

¹⁷ ehe mo injē taka 'bēnī bi ma ēdī na yolo henye, “Yingo da.” Ha 'ba Hibiru bi nenyē, ako'jo “Gologota.”

¹⁸ Ani atötö Yēsu gbō da taka, ehe dakapa mo da taka, atötö kora kpa riyo, ma kölö kapa mo ma kölö, Yēsu mī kutē zē.

¹⁹ Pilato i'di kò'du zi kò'du kyënyë ko'do 'ba Yësu zi yöru da wa ehe ki'di riye da taka. Ako'jo henye, "Yësu 'ba Nazereta, Yere 'ba Yude."

²⁰ Me'do ne ayöru mi ha 'ba Hibiru, ha 'ba Lateni ehe ha 'ba Girigi. Bi mati oba Yësu zi mo ne, anza na kowo ta ra gawo kyedre, ehe Yuda kayowe ako'jonn kò'du yöru ro mo ne.

²¹ Here kyedree 'ba vo karase i'bënni zi Pilato iya henye, "Kò'du a'di ayöru henye, mo Yere 'ba Yude? Akayöru kyere henye, 'Mo iya zi ni tedi na Yere 'ba Yude.' "

²² Mora Pilato ayada zi zë henye, "Wa mati ma yöru ku, ma lima here!"

²³ Tapëti vo kanye atötönni Yësu ku da taka, zë inyenni mi bongo 'bomo sowo, ma kolo zi ma kolo temi zë. Mora bongo 'bomo ma ta yaga o'do temi nzoyi bongo kolo, anza de kapa maako aba.

²⁴ Vo kanye iyanni zi oka ma kolo maako henye, "Dize de, du'duwë födö aba zi kongo eyi ra akiri." Nenyë o'do re ni here zi wayöru tayi tinyö, mati iya henye, "Zë inyenni mi bongo ame ehe u'dunni födö kò'du bongo ame." Vo kanye o'donni wa mati zë ombanni.

²⁵ Ma 'ba Yësu o'o dakapa taka 'bomo emi ni aba ehe Mariya mbara 'ba Kalapasi. Mariya Magadala edi kpa atoro ani.

²⁶ Mati Yësu ongo ma ni, ehe vo lö'bö mati mo owo mo eti, mo iya zi ma ni henye, "Kora nenyë yaanya aba wisi 'beyi."

²⁷ Here mo iya zi vo lö'bö ne henye, "Mo yaanya aba ma yi ra." Temi ndenyë dagba ani, vo lö'bö nani oba mo gbo lijo 'bëni.

Koli 'ba Yësu

(Mt. 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49)

²⁸ Yësu ayolo henye, yaanya aba ninde loo 'bëni ku. Ehe zi ko'do wayöru tayi tinyö, mo iya henye, "Ma na kodro."

²⁹ Siko edi ani ndo a'ji aba. Vidi maako usu lifa mi a'ji ne ehe injë riye i'di ha Yësu kaga 'ba isipo aba.

³⁰ Tapëti Yësu uwë a'ji ne, mo iya henye, "Wa biya o'do re ni ku!" Mo umbi de ni ehe oli.

Isi roto Yësu

³¹ Yaanya aba edi ko'do 'ba rako'jo, 'dö ko'do 'ba ralawo ehe karama 'ba laga 'ba koli. Edi ko'do lele zi Yude, ehe zë ombanni de zi ida ra nee zi lima riye da taka mi ko'do nenyë. Here zë ako'jonn ha Pilato zi ndi kora nee kowe ehe koba ida re zë akaño.

³² Vo kanye dagba owenni ndi 'ba kora agamowe riyo mati atoto zë ani ne.

³³ Mora mati zë ayinni zi Yësu, zë onganni mo oli ku nzo, ehe zë owenni ndi mo de.

³⁴ Ma kolo temi vo kanye isi mbese Yësu wehe aba, yama ehe wini asi yaga.

³⁵ Da yolo nenyë edi tinyö, ga kò'du vidi maako ra ayada wa mati mo ongo o'do re ni. Yaanya aba ato'bo tedi kpa koma aba.

³⁶ Biya nenyë o'do re ni here, zi wayöru tayi tinyö, mati iya henye, "Yingo 'ba ida ro mo ma kolo akowe de,"

³⁷ ehe "Zë onganni ma kolo mi dakapa mbese mo isi wehe aba."

Kusu 'ba Yësu

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56)

³⁸ Yosepa temi Arimataya edi kolo temi vo lö'bö 'ba Yësu. Mo asesi na koho, le ga kò'du mo na tere kazi vo dagbe 'ba Yude. Mora yaanya aba

mo ako'jo ha Pilato zi mo ida ra Yësu koba. Pilato i'di dangölö zi mo, ehe Yosepa oba mo akaŋo ta da taka.

³⁹ Nikodimö ayi ni mo aba, ehe ika kpa kaa 'butëwota kilogaramo 'ba wakëzi ngutru aba o'do tëmì murë ehe aloyisi 'ba yöku kusu. Nenyë kpa te Nikodimö kölö mati i'bë zi Yësu yondö kölö maako aba.

⁴⁰ Vidi kora riyö nee, olonnì ida ra ne mī bongo 'ba yöku, bi kölö wakëzi ngutru aba, mati ëdi hala Yude ombennì yöku 'bënnì.

⁴¹ Mī bi mati atötö Yësu da taka, ani yaka ëdi wogo aba mati gba ombe vidi maako dë mī mo.

⁴² Dawogo ne ëdi kara, ehe kyere ne kadra 'ba zi ra ko'jo kö'du ko'do 'ba ralawo, zë na korokoro zi ida ra Yësu ki'di ani.

20

Yësu na didi

(Mt 28:1-8; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12)

¹ Ko'do 'ba Gima aba nbo mati bi gba na kōndu, Mariya Magadala i'bë dawogo ehe ongo henye, yitō alulu ku 'de, ta ha bi tödu 'ba dawogo.

² Mo aho zi Simona Petero ehe zi vo lö'bō mati Yësu owo ehe iya henye, “Zë obannì Yere ku tëmì dawogo! Da yolo dë i'dinnì mo ku kila.”

³ Petero ehe vo lö'bō maako aba ayetonnì ti'bë dawogo.

⁴ Zë ahonnì ta bi kölö, le vo lö'bō maako ne aho ndra ta da Petero ehe oko ani dagba.

⁵ Mo idë rë nì ehe ongo bongo konda na lala loko mī dawogo, mora mo i'bë dë loko.

⁶ Mati Simona Petero oko ani, mo i'bë mī dawogo ehe ongo bongo konda ne.

⁷ Mo ongo nzoyi bongo mati o'do zi komo Yësu yöfu mo aba ne. Aköku ku ehe mī bi mati na bi dë nì.

⁸ Vo lö'bō mati oko dagba ani ne i'bë mī dawogo, ehe mati mo ongo, mo oma.

⁹ Mī kadra nani Petero ehe vo lö'bō maako ne, ayolonnì dë henye, wayöru iya henye Yësu atënyì na didi.

¹⁰ Here zë riyö ne i'bënnì hulëhu zi vo lö'bō maakowe.

Yësu alaya zi Mariya Magadala

(Mt 28:9-10; Mk 16:9-11)

¹¹ Mariya Magadala owo kudu yaga dakapa dawogo. Mo ëdi gba kudu, mati mo idë rë nì akaŋo

¹² ehe ongo malayike riyö loko. Zë usunnì bongo kanyi ehe ëdi alimannì bi mati i'di ida ra Yësu dōmo. Ma kölö bi dō mo ehe ma agamo bi ndi mo.

¹³ Malayika nee ako'jonnì ha Mariya henye, “Kö'du a'di ëdi akudu?” Mo aya'ba dō mo henye, “Zë obannì ida ra Yere ama ku 'de, ma yolo dë i'dinnì mo kila.”

¹⁴ Kandi mati Mariya iya nenyë, mo ofo rë nì kpo ehe ongo Yësu ëdi atoro ani. Mora mo ayolo dë, mo 'bënnì ëyì.

¹⁵ Yësu ako'jo ho mo iya henye, “Ëdi akudu ga a'di? Ëdi ëyì ra koma?” Mo asösu 'bënnì mo vo kyeti yaka ra ehe iya henye, “Kyedre, ëzë obe ida ro mo ku 'de, ako ayada zi ma, here ma to'bo ti'bë mo koba.”

¹⁶ Here Yësu iya zi mo henye, “Mariya!” Mo ofo rë nì ehe iya zi mo henye, “Raboni.” Ha 'ba Hibiru aba “Raboni” vo “Komoyandi.”

¹⁷ Yësu ayada zi mo henye, “Ise ra ma dë! Mī'bë dë gba zi 'Bu. Mora ayada zi vo lö'bō 'bame mēdi ati'bë zi mo mati na 'Bu ma ehe Wiri 'bama, kpa 'Bu wë ehe Wiri 'be.”

¹⁸ Mariya Magadala i' bē ayada zi vo lö'böwē nongo Yere ku. Mo ayada kpa zi zē wa mati mo iya zi nī.

Yēsu alaya zi vo lö'bö 'bēniyē

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Lk 24:36-49)

¹⁹ Vo lö'böwē na tere kazi vo dagbe 'ba Yude, ehe mī hutaga 'ba Gima kölō nani, zē isi gē nni loko. Truku'du, Yēsu alaya mī kutē 'ba gboko. Mo amētē zē iya henye, "Rakyēyi mēdi yē aba."

²⁰ Ehe ayada kala niyē zi zē ehe mbese nī. Mati vo lö'böwē ongōnni Yere, zē biya na rakyenyi.

²¹ Tapēti Yēsu amētē zē löhu, "Rakyēyi mēdi yē aba," mo iya henye, "Mēdi yē kutu kaa 'Bu utu ma."

²² Here mo alawo dē zē ehe iya henye, "İriyē Lawo Laka.

²³ Ėzē ile vīdi maako ku ga kō'du kyēnyē, akila zē. Mora ėzē ile kō'du kyēnyē 'bēzē dē, ila zē dē."

Yēsu ehe Toma

²⁴ Toma ma ako'jo "vo löja" ēdi le kölō tēmi vo lö'bö 'butē domoriyō, mo anza dē agamo ēti mati Yēsu alaya zi zē.

²⁵ Here zē ayadanni zi mo henye, "Dongō ze Yere ku."

Mora Toma iya henye, "Dagba, momba kongō tēpi ŋŋo 'ba nosomari mī kala mo ehe kise zē dawisi kala ma aba. Ma kī'di kala ma bi mati wehe i' bē da mbese mo. Moma dē, nje ėzē mo'do nenye ku!"

²⁶ Tapēti ko'do 'ba Gima kölō yaa, vo lö'bö atōto rē nni löhu bi kölō. Kadra nenye aba, Toma ēdi zē aba. Yēsu ayi loko mati ha loko gba na kisi ehe ŋŋo mī kutē 'ba gboko ne. Mo amētē vo lö'bö 'bēniyē, "Rakyēyi mēdi yē aba."

²⁷ Mo iya zi Toma henye, "İ'di dawisi kala yi kinye, ehe ongo bi da kala me. İ'di kala yi da mbese ma. ŋŋo tēmi da jiji 'bēyi ne, ehe oma!"

²⁸ Toma aya'ba do mo iya henye, "Yi Yere ama, ehe Wirī ama!"

²⁹ Yēsu iya henye, "Toma, oma ga kō'du ongo ma ku? Vīdi mati ēdinni koma aba mī ma kazi ma kongō, ēdi zē mati tīnyō ya'da aba!"

Kō'du a'di Yowani Ayōru Buku Ėni

³⁰ Yēsu o'do kyinē 'ba kō'du koro ko'do maakowe kyo mati vo lö'bö 'bomowe ongōnni, ehe anza zē biya ayōru ku mī buku nenye.

³¹ Mora ma nenyee ayōru here zi ye kī'di koma 'be mī Yēsu na Korisito ne, Wisi 'ba Wirī. Ėzē ēdiyē koma aba mī mo, atēdiyē didi aba mī ru 'bomo.

21

Yēsu alaya zi vo lö'bö 'bēniyē

¹ Yēsu yaa alaya zi vo lö'bö 'bēniyē da göti Fōfō 'ba Tiberiyasi. O'do rē nī mī gēri nenye.

² Simona Petero, Toma ma ako'jo "vo löja," Natanēlē ta Kana mī Galilaya, gisi 'ba Zebedeyo ēdinni ani, bi kölō aga vo lö'bö maako ēti riyō.

³ Simona Petero iya henye, "Mēdi ti'bē kyenze kīri!"

Maakowe iyanni henye, "Da ti'bē ze yi aba." Zē i'bēnni yaga mī tōŋbō 'bēnni. Mora du irinni wa maako dē yōndo nani aba.

⁴ Nbo mī damindō vere, Yēsu ŋŋo da göti, mora vo lö'böwē ayōlonni dē mo ēyi ra.

⁵ Yēsu agbōgbō hē nī, “Aboke, iriyē wa maako ndō?” Zē aya'bannī henye, “E e.”

⁶ Here mo ayada zi zē henye, “Umēē ōndu 'be ne akaŋo da kala tiri 'ba tōgbō 'be, ehe akiriyē kya 'ba kyenze maakowe.” Zē o'donnī here, ehe ōndu gbō kyo na kyenze, here zē o'bōnnī dē zi koto riyē mī tōgbō.

⁷ Vo lō'bō mati Yēsu ɔwɔ ne, iya zi Petero henye, “Nenye Yere ra.” Mati Petero owo ne Yere ra, mo usu bongo mati mo oto, mati mo ēdī lɔɔ ko'do ne. Here, mo ōfu mī wini.

⁸ Tōgbō ēdī nje kaa lamikölō mitiri ta da gōtī. Here vo lō'bō maakowe alimannī mī tōgbō, ehe otōnnī ōndu mī mo kyo kyenze aba.

⁹ Mati vo lō'bōwē asinnī yaga tēmī tōgbō, zē ongōnnī mangolo'bo ehe wa'do 'ba kalilī kyenze aba dō mo.

¹⁰ Yēsu ayada zi vo lō'bō 'bēniyē henye, “Ike kya 'ba kyenze maakowe mati iriyē ne.”

¹¹ Simona Petero i'bē hulēhu mī tōgbō ehe oto ōndu da gōtī. Mī mo kyenze ma kyedre ēdinnī lamikölō 'butēmuyī domowota, mora ōndu gba kazi liza.

¹² Yēsu iya henye, “Ayiye ehe onyowe.” Mora vo lō'bō ma kölō maako ako'jo dē, mo ēyī ra. Zē ayolōnnī mo Yere ra.

¹³ Yēsu oba mangolo'bo mī kala nī ehe i'dī kya maakowe zi vo lō'bō 'bēniyē. Mo o'do kyenze ne kpa te here.

¹⁴ Nenye mī kadra mawota mo ra Yēsu alaya zi vo lō'bō 'bēniyē tapētī mo ēnyī tēmī koli.

Yēsu ehe Petero

¹⁵ Mati Yēsu vo lō'bō 'bēni ētī indennī wakonyo ku, mo ako'jo henye, “Simona wisi 'ba Yowani, ɔwɔ ma ndra ta da oka maakowe?” Simona Petero aya'ba henye, “Ɔɔ, Yere, ayolo ku mɔwɔ yi!” Yēsu iya henye, “Here, ulu tīmēlē ame.”

¹⁶ Yēsu ako'jo madariyō mo, “Simona wisi 'ba Yowani, ɔwɔ ma?” Petero aya'ba henye, “Ɔɔ, Yere, ayolo mɔwɔ yi!” Yēsu ayada zi mo henye, “Here, ongo ga tīmēlē ame.”

¹⁷ Yēsu ako'jo mī da mawota mo henye, “Simona wisi 'ba Yowani, ɔwɔ ma?” Petero na rasōsu ga kō'du Yēsu ako'jo hɔ mo mawota ēzē mo ɔwɔ nī. Here mo ayada zi Yēsu henye, “Yere, ayolo kō'du biya. Ayolo mɔwɔ yi.”

Yēsu aya'ba henye, “Ulu tīmēlē ame.

¹⁸ Ma yada tinyō zi yī henye, mati yī gba na wisi kora obi, usu rē yī ehe i'bē bi mati omba zi ti'bē. Mora mati endro ku, akiza yaga kala yī. Here, maakowe akidannī ko'di gē yī toko rē yī ehe akalēpī zi yī dagba bi mati omba dē zi ti'bē.”

¹⁹ Yēsu iya nenye zi yada hala Petero akoli ehe akika wayeto zi Wiri. Here mo iya zi Petero, “Usu ga ma.”

Yēsu ehe vo lō'bō maako eti

²⁰ Petero opi rē nī ehe ongo vo lō'bō mati Yēsu ɔwɔ ne, usu ku gē nī. Mo ra kpa te mati alima kara zi Yēsu bi 'ba wakonyo, ehe ako'jo henye, “Yere, ēyī ra ēdī ti'bē zi yī susu?”

²¹ Mati Petero ongo vo lō'bō nenye, mo ako'jo ha Yēsu iya henye, “Yere, a'di kō'du mo?”

²² Yēsu aya'ba henye, “Kō'du sōsu 'bēyī ēdī a'di, ēzē momba mo zi lima le ma'ba? Usu ga ma.”

²³ Here, ndondo apere rë nî mî kutë vo lö'bö maakowe henye, vo lö'bö nenye oli dë. Mora Yësu iya dë mo oli dë. Mo iya nje henye, “Kö'du sösu 'bëyi ëdi a'di?”

²⁴ Vo lö'bö nenye ra mo ayada kö'du nenye biya. Mo ayöru, ehe da yolo mo ëdi kö'du tinyö ra yada.

Ndundu mo

²⁵ Yësu o'do wa maakowe kyo. Ëzë ayöru zë biya mî bukuwë, ma sösu henye, bi atanza dë mî damöku ne kö'du buku nee biya.

Loo 'ba vo Lituwë Komo 'ba vo Lituwë 'ba Yësu, mandere Loo 'ba vo Lituwë Rayada kö'du 'ba buku nenyë

Luka, vo buku 'ba Luka yöru nenyë, ayöru buku ma riyö Laka nenyë, ru mo Komo 'ba vo lituwë 'ba Yësu, mandere Loo 'ba vo lituwë. Kö'du Yöyö Laka 'ba Yësu ma Luka ayada zi ze wa mati Yësu o'do mĩ lima 'bomo mĩ dakaŋo. Buku ma riyö Laka nenyë, ayeto ta bi mati ndundu 'ba buku ne inde rë nĩ. Ayada zi ze wa mati vo lö'böwë 'ba Yësu ehe biya vo litu 'bomowe o'donni here i'di kö'du yëti 'ba Yësu apere rë nĩ kpuru biya mĩ damöku nenyë.

Gba Yësu i'di loo dë zi vo lö'bö 'bëyiyë zi me'do 'bëni yëti mĩ damöku nenyë biya, mo ovo Lawo Laka 'ba Wirĩ mĩ zë here zi zë tédinni kyigo aba zi loo 'bomo ne ko'do. Mati zë irinni Lawo Laka ku, zë ayetonni zi kö'du yëti mĩ Yerusalema. Vidi kayo omani mĩ kö'du yëti 'bëzë ehe ayinni na vo lö'böwë 'ba Yësu. Kö'du koro kayo o'do rë nĩ, here zi vidi koma mĩ kö'du yëti 'ba vo lö'böwë 'ba Yësu.

Mati kö'du yëti nenyë ëdi ku kyigo mĩ Yerusalema, vo wehee 'ba Yësu ayetonni yaza vo lö'böwë zi tedi na riti. Tinyö vo lö'böwë 'ba Yësu ore yaga tẽmi Yerusalema ehe na rapere. Zë ilanni, kö'du yëti mĩ dakaŋo 'ba Yudiya ehe Samariya. Komo 'ba loo nenyë ayada tẽmi kapita 1 zi kapita 'butë domoriyö. Petero alaya laya kyedre mĩ komo nenyë.

Tapëti ma nenyë, Wirĩ ako'jo kya vo lö'bö maako, ru mo Pawolo. Gba mati Wirĩ ako'jo mo dë, mo ëdi ko'do zë mati alö'bönni ga Yësu na riti mĩ ru yëni 'ba Yude. Mora Yësu ayada rë nĩ zi Pawolo ehe utu mo mĩ loo zi dakaŋo maakowe. Mĩ gëri nenyë, kö'du yëti 'ba Yësu i'bë le kafo maga 'ba dakaŋo 'ba Yiserele zi dakaŋo maakowe, bi mati vidi maakowe alimanni 'domo.

Pawolo o'do loo nenyë mĩ bi kayowe, tẽmi Yerusalema zi Roma. Yude o'donni mo riti kyedre ki'ja, mora zë a'danni mo dë. Mo ayëti kö'du mĩ bi 'ba mötu, bi 'ba mötu 'ba Yude, ehe mĩ bi naniye 'ba vidi maakowe kpa. Kö'du laka 'ba loo 'bomo ëdi zi yada zi vidi 'ba damöku nenyë wa mati Yësu o'do ko'do zë.

Tẽmi nenyë biya, vo kome 'ba ndenyë ato'bo yolönni gëri mati vo lö'böwë 'ba Yësu alimanni mĩ dakaŋo. Here loo 'bëzë mëdi kaa ga kö'du yada ma laka kö'du ze zi lö'bö go mo. Here Wirĩ ma konyi ze zi ki'ja kö'du yolo kpuru Buku Laka nenyë. Amini.

Luka ayöru zi Tiyöpüyölö

¹ Mĩ dagba buku 'bama, ma yöru zi yĩ Tiyöpüyölö biya wa mati Yësu o'do yandi mo aba, tẽmi kadra mati mo ayeto loo 'bëni,

² le mĩ ko'do mati oba mo komoriyë, tapëti mo i'di kö'du ku kpuru Lawo Laka aba zi vo lituwë mati mo inzi.

³ Tapëti koli 'bomo, mo ayada rë nĩ zi zë mo ëdi na didi. Zë ongonni mo ko'do butësowo aba, mo ame'donni zë ëti kö'du Damöku 'ba Wirĩ.

⁴ Mati mo gba zë ëti mo iya zi zë nenyë, "Ile Yerusalema dë, isiye kinye bi Lawo Laka zi 'Bu ki'di kaa mati ma yada zi ye mo alömu zi ko'do.

⁵ Yowani i'di bapatisi wini aba, ko'do tisi aba aki'diyë bapatisi Lawo Laka aba."

*Oba Yësu komoriyë**(Mk 16:19-20; Lk 24:50-53)*

⁶ Mati vo lituwë gba Yësu aba, ako'jonnî ho mo iyannî henye, "Yere, yaanya aba omba kî'di damöku zi Yiserele hulëhu löhu?"

⁷ Yësu iya zi zë henye, "Omba dë zi ye yolo kadra 'ba kö'du mati o'do rë nî nani, nje 'Bu ra ayolo.

⁸ Mora Lawo Laka atayi de ehe akî'di kyigo zi ye. Here, akayade kö'du ma zi vidi mi Yerusalema, mi Yudiya biya, mi Samariya, ehe mi damöku ne biya."

⁹ Tapëti kö'du kiya 'ba Yësu nenye, ehe mati zë ëdinnî bi kongö, oba mo riye mi foli. Zë o'bonnî dekpe mo kongö.

¹⁰ Mora mati mo ëdi ti'bë ku riye, zë nduwë bi kongö komoriyë. Kandi kora riyo usunnî bongo kanyi ëdi toronnî dakapa zë.

¹¹ Zë iyannî henye, "Kö'du a'di kora 'ba Galilaya ëdi tore kinye bi kongö komoriyë? Oba Yësu ku komoriyë. Mora mo ata'ba hulëhu tëmî gëri kölo mati onge mo ti'bë."

*Vidi maako zi kiri pëti Yudasi**(Mt 27:3-10)*

¹² Vo litu a'bannî ta Döku 'ba Olivo zi Yerusalema. Döku 'ba Olivo ëdi lasi 'ba wiri kölo ta ra Yerusalema. Vo litu mati i'bënnî ani ne,

¹³ zë ra Petero, Yowani, Yemisi, Anderiya, Pilipo, Toma, Baratolomoya, Matayo, Yemisi wisi 'ba Alipayo, Simona mati o'do lovo dakaño 'bëni, ehe Yudasi wisi 'ba Yemisi. Mati vo lituwë a'bannî ku gawo, zë i'bënnî riye mi loko toro ma ëdinnî 'domo.

¹⁴ Vo lituwë 'duwi rë nni toto amötu na radroko, vidi mbare, ehe Mariya ma 'ba Yësu, öndu mo ëti.

¹⁵ Kadra naniye aba, vo lö'bö 'ba Yere ëdinnî biya lamikölö 'butëriyö mi ratoto bi kölo, ehe Petero ënyi riye ame'do zi zë.

¹⁶ Mo iya henye, "Aboka me, kyigo 'ba Lawo Laka aba, Dawidi iya kö'du 'ba Yudasi, mora kö'du mati mo iya ne o'do rë nî ku.

¹⁷ Yudasi mo kölo tëmî ze o'do loo ze aba, mora mo ika vidiyë zi Yësu kiri.

¹⁸ Here, Yudasi ogo kaño kahi ma i'di zi mo ga kö'du kyënyë ko'do 'bomo ne. Mati mo alëpi ta riye akaño mi yaka, ida ro mo api.

¹⁹ Mati vidi 'ba Yerusalema ayolonnî kö'du nenye, zë ako'jonnî yaka nani Akeledama, kö'du ya'ba aba mi ha 'bëzë, 'Yaka 'ba Yama.'

²⁰ Mi buku Wayeto 'ba Dawidi iya henye,

'Mila loko 'bomo na mbiya,

ehe mila vidi maako dë lima ani.'

Iya kpa henye,

'Vidi maako mûri loo 'bomo ne.'

²¹⁻²² "Here, domba vidi maako kpa zi konyi ze yada zi vidi maakowe henye, Yësu ënyi ku tëmî koli. Mo mëdi tëmî vidi kora kölo ma ëdi ze aba tëmî biyeto. Mo mëdi ze aba tëmî kadra mati Yowani abapatisi Yere Yësu, le ko'do ma oba mo komoriyë."

²³ Zë inzinnî vidi kora riyo. Ma kölo tëmî zë Yosepa, ako'jo Barasaba, ako'jo kpa Jusitusu, ehe agamo Matiyasi.

²⁴ Here, zë biya amötunnî, iyannî henye, "Yere, ayolo kö'du sösu mi di'di 'ba vidi biya. Ayada zi ze ma kölo ma inzi ku

²⁵ zi tedi na vo litu ehe zi loo pëti Yudasi ko'do."

²⁶ Zë u'dunnî födö, ehe inzi Matiyasi zi droko mi gboko 'ba vo lituwë 'butë domokölö ne.

2

Tayi 'ba Lawo Laka

¹ Mĩ ko'do tayi 'ba Lawo Laka aba, vo lö'böwë ga Yere biya ga bi kölö.

² Kandi kpõrõ aa ta komoriyë kaa taa 'ba buluku mora oso ndo mĩ loko mati zë atõto rë nnĩ 'domo ne.

³ Here zë ongõnnĩ wa alaya kaa ndende wa'do ta bi lasi apere rë nĩ yaga alima da vidĩ biya na kölö kölö.

⁴ Zë biya osonnĩ ndo Lawo Laka aba, ayetonnnĩ me'do tẽmĩ ha maakowe, kaa matĩ Lawo Laka i'dĩ zë zi me'do.

⁵ Yude vidĩ 'ba Wiri kayo mati ëdĩ alimannĩ tẽmĩ dakaño biya mĩ damõku ne, ëdinnĩ lima mĩ Yerusalema.

⁶ Mati zë owonnĩ kpõrõ wa ne, vidĩ kayo atõto rë nnĩ ga bi kölö. Zë biya na rakaga ga kõ'du vidĩ kölö tẽmĩ zë owo vo kõ'du kombe ëdĩ ame'do ha 'bënĩ aba.

⁷ Tẽmĩ rakaga 'bëzë ne zë iyannĩ henye, "Vidĩ nenyee biya mati ëdĩ ame'donnĩ here ne, anzannĩ dë vidĩ 'ba Galilaye?"

⁸ Kõ'du a'di dowo zë ëdinnĩ ame'do ha 'beze aba?

⁹ Kya ze maakowe tẽmĩ Patiya, Mediya, Elamo, Mesopotamiya, Yudiya, Kapadosiya, Poniyitusu, Asiya,

¹⁰ Paragiya, Pambaliya, Ezipeto, kapa 'ba Libiya kara ra Sirënë, Roma,

¹¹ Keriti, ehe Arabiya. Kya ze maakowe o'jo Yude, ehe maakowe inzi rë nnĩ zi tẽdinnĩ na Yude. Ze biya dowo zë ëdinnĩ ame'do ta ha 'ba vidĩ biya, zi yada kõ'du kyige mati Wiri o'do ne."

¹² Da vidĩ biya na wiri wiri. Maakowe alimannĩ ha oka ma kölö ko'jo henye, "Kõ'du nenyee biya a'di?"

¹³ Maakowe o'donnĩ lasa ra vo lö'böwë 'ba Yere, iyannĩ henye, "Zë uwënnĩ a'ji."

Petero ame'do zi vidĩ kayo

¹⁴ Petero ënyĩ riyë vo litu 'butë domokölö ne ëtĩ, ehe ame'do gu kyembe laka aba zi vidĩ kayo, iya henye. "E Yude mora e biya mati alime mĩ Yerusalema, owowe me'do matĩ momba zi kiya.

¹⁵ Vidĩ nenyee anzannĩ dë na a'ji kaa mati asõsuwë. Kadra 'ba damindõ ëdĩ madõmosowõ.

¹⁶ Nenyee ëdĩ kõ'du mati Wiri ayada zi nẽbĩ Yowelee kiya,

¹⁷ Ezë ndundu 'ba ko'do okõ ku, ma ki'di Lawo Laka ama zi vidĩ biya.

Gisi 'be ma kora mĩnzõ ëtĩ akayëtinnĩ kõ'du kise 'bama.

Gisi kora õbiye akongõnnĩ wa kazi Wiri.

Korokyedre 'be wiri akisi zë.

¹⁸ Mĩ ko'do naniye ma ki'di Lawo ama zi vo kalima ame,

'dõ vidĩ kora mbara ëtĩ,

akayëtinnĩ kõ'du kise 'bama.

¹⁹ Ma ko'do kõ'du koro komoriyë

ehe kyinë 'ba kõ'du maakowe lebi dakaño.

Ani yama atëdĩ, wa'do ehe kyëtũ.

²⁰ Kadra akopi rë nĩ na kõndu,

ehe yehe atëdĩ na yama

gba kazi ko'do bikanyi kyedre 'ba Yere alaya.

²¹ Here Yere akayomõ vidĩ biya

mati ako'jo kõ'du ga wakõnyi."

22 “Vidi 'ba Yiserele, owowe me'do nenyee. Momba kiya kö'du ga kö'du 'ba Yësu 'ba Nazereta. Wiri utu Yësu zi ye zi kö'du koro rakaga aba ko'do ehe da kyinë. E biya ayole nenyee ku.

23 Wiri omba do mo ku nzo aki'di Yësu zi ye. Here obe mo ehe i'diyë mo zi kora vo kö'du kyënyë ko'de tëmì tu'de maakowe zi tòtò mo da taka.

24 Mora Wiri ila mo na dangölö tëmì koli ehe aliro na didi, ga ködu koli o'bo dë ta'da mo.”

25 “Dawidi iya kö'du 'ba Yësu henye,
'Mongö Yere 'duwi kara ra ma,
ehe mere dë, mo ëdi ma aba, da kala ma, ma tiri.

26 Ga kö'du nenyee, di'di ma atëdi na rakyenyi,
me'do 'bama atëdi 'ba rakyenyi,
lima 'bama atëdi kö'du sòsu laka aba.

27 Yere omba dë zi ma kila bi lima 'ba lawo 'ba vidi koli,
ehe mo omba dë zi kila ida ra vidi laka 'bomo teje mi ogo.

28 Mo ayada zi ma gëri 'ba didi,
ehe mo o'do ma na rakyenyi tedi 'bomo kara ra ma.’ ”

29 “Aboka me, ëdi tinyö zi ma zi me'do ga kö'du zutu 'beze Dawidi. Mo oli ehe usu, ehe dawogo mo ëdi ze aba kinye ndenye.

30 Mora Dawidi ne nëbi ra, ehe mo ayolo henye, Wiri o'do lömu vidi maako ta dakota 'bomo kadra maako aba atëdi na yere.

31 Dawidi ayolo nenyee ako'do rè ni, ehe mo ayada zi ze akaliro Korisito na didi. Mo iya henye, 'Wiri ila mo dë mi ogo, mandere ida ro mo zi teje.’ ”

32 Ze biya da kato'bo yada zi ye henye Wiri aliro Yësu ku na didi.

33 Oba Yësu ku komoriyë zi lima da kala tiri 'ba Wiri, ehe Wiri i'di Lawo Laka ku zi mo, kaa mati 'Bu alömu. Yësu ra kpa i'di Lawo Laka zi ze, ehe nenyee ëdi wa mati yaanya aba ëdiyë kongö kowo mo aba.

34 “Dawidi i'bë dë komoriyë, mora mo iya henye,
'Yere iya zi Yere 'bama
zi lima da kala ni ma tiri,
35 le ëzë mo o'do vo wehe 'bomo ku
kaa gba'da 'ba burutu zi mo.’ ”

36 “Vidi 'ba Yiserele biya ayolo henye, Wiri o'do Yësu 'dö na Yere ehe na Korisito, i'diyë mo le koli riyë da taka.”

37 Mati vidi owonni kö'du nenyee, zë kazi rakyenyi. Zë ako'jonnì ha Petero, vo litu maakowe ëti iyanni henye, “Aboka me, a'di ra da ko'do?”

38 Petero iya zi zë henye, “Oto de zi Wiri tëmì kö'du kyënyë ko'do biya, iriyë bapatisi mi ru Yësu Korisito, zi ye kila ga kö'du kyënyë 'be, ehe akiriye waki'di 'ba Lawo Laka.

39 Lömu nenyee zi ye gisisi 'bee ëti, kpa zi vidi biya mati Yere 'beze Wiri akinzi, kpa vidi mati zë na kowo.”

40 Petero ayada kö'du kayo maakowe kpa zi zë zi rè nni kyigo, mo iya henye, “Ma lenzee zi re yomo kazi wa mati ako'do rè ni biya zi vidi 'ba kö'du kyënyë ko'do nenyee.”

41 Mi kadra nani vidi kpulukuwota omanni mi kö'du kise, irinni bapatisi, adroko da watiti 'ba vo kö'du kombe.

Rakida 'ba vo kome

42 Zë ayaña kadra 'bënni mi kö'du yandi kazi vo lituwë, rakida, wakonyo 'ba Yere, mötu aba.

43 Vidi biya na rakaga ehe na tere ga kö'du wakoro kayo ehe kyinë wa mati vo lituwë o'donni.

⁴⁴ Vo kome nduwē rē nnī toto ga bi kōlō ehe zē ayanyannī mī wa mati zē ēdinnī mo aba.

⁴⁵ Zē ogonnī wasisi 'bēnnī yaga, ehe i'dinnī kōhi mo zi vīdī ma omba.

⁴⁶ Ko'do ta ga ko'do, zē atoto rē nnī mī yēkēlu. Zē onyonnī wa bi kōlō mī liṇo kutu kutu ehe ayanyannī mī wakonyo 'bēnnī na rakyenyi kazi dakumbē,

⁴⁷ ēzē ēdinnī Wīrī yeto. Vīdī biya omba zē. Ta ga ko'do 'duwī Yere ayōvu zē mati ayomo ku.

3

Petero Yowani aba ako'jonnī kora vo keṇe

¹ Kadra 'ba mōtu ēdī kaa kadra wota 'ba hutaga, Petero ehe Yowani aba ēdī tī'bēnnī mī yēkēlu.

² Kora mati o'jo na keṇe ne injē ha loko 'ba yēkēlu. Ta ga ko'do biya i'dī mo dakapa ha loko nenye, ako'jo Ha Resi Teme. Mo alima ani ehe wa lenze kazi vīdī mati ēdī tī'bēnnī loko.

³ Kora ne ongo Petero ehe Yowani ēdī tōdunnī mī yēkēlu, ehe mo ako'jo hē zē kō'du kōhi.

⁴ Mora zē ongōnnī bi mbīyī do mo ehe iyannī henye, “Ongo bi riyē de ze.”

⁵ Kora ne ongo bi dē zē asōsu 'bēnī na ki'ja wa maako kazi zē.

⁶ Mora Petero iya zi mo henye, “Manza dē kōhi aba, mandere dahabo, mora ma ki'dī zi yī wa mati mēdī mo aba. Mī ru 'ba Yēsu Korisito 'ba Nazereta, miya zi yī ēnyī riyē ayeto lasi.”

⁷ Petero īrī mo kala ma tīrī aba akōnyī mo riyē. Kandi ndī kora ne gbōnzo mo aba, ayī na kyigo,

⁸ ehe mo ōfu riyē, ayeto lasi. Mo i'bē ga ndī Petero Yowani aba mī yēkēlu, lasi, tōfu ehe Wīrī yeto aba.

⁹ Vīdī biya ongōnnī mo lasi toko ehe Wīrī yeto aba.

¹⁰ Zē ayolōnnī mo kora vo lenze mati ēdī alima ha Resi Teme 'ba yēkēlu ne, zē na rakaga. Zē o'bonnī dē yolo kō'du a'di ra o'do rē nī zi kora ne.

Me'do 'ba Petero mī yēkēlu

¹¹ Mati kora ne zo ga ndī Petero Yowani aba, vīdī biya ahonnī zi zē bi mati ako'jo loko sēnjē 'ba Solomono.

¹² Petero ongo vīdī kayo ma atoto rē nnī ne ehe mo iya henye, “Vīdī 'ba Yiserelee, kō'du a'di e na rakaga ga kō'du mati o'do rē nī ne? Asōsuwē dēdī ze kyigo maako aba? Asōsuwē da to'bo ze kora nenye ko'do zi lasi ga kō'du ze na laka?”

¹³ Wīrī 'ba Abarayama, Yisika, Yakoba, ehe zutu 'bezee, i'dī ru kyedre zi vo Lītu 'bēnī Yēsu. Mora ombe mo dē, i'diyē mo zi Pilato zi kofo, mati Pilato omba zi mo kinga na dangōlō.

¹⁴ Ombe Yēsu dē mo le na laka ehe tīnyō ne. Ako'jowe kō'du kora ma ofo vīdī zi kinga na dangōlō,

¹⁵ ehe ofowe mo ma i'dī dīdī zi vīdī. Mora Wīrī injē mo tēmī koli, ehe ze biya da to'bo yada zi ye wa mati mo o'do.

¹⁶ Onge kora nenye, ehe ayole mo. Koma mī ru 'ba Yēsu ra o'do mo kyigo. Koma mī Yēsu ra o'do kora nenye ti'de na laka.

¹⁷ Aboka me, ma yole ehe vo dagba 'be ayolōnnī dē wa mati zē o'dōnnī.

¹⁸ Wīrī iya kpuru kazi nēbī ēniyē henye, Korisito ēnī aki'ja riti, ehe yaanya aba ne mo asesi lōmu ēnī ku.

¹⁹ Here, ote de zi Wīrī, here akila kō'du kyēnyē 'be,

²⁰ here kadra akatayi mati Yere aki'di kyigo zi ye, here mo akutu Yësu Korisito, mati mo inzi zi ye.

²¹ Mora Yësu akalima komoriyë le ëzë Wirî o'do wasisi ku biya na kyiyi, kaa mati mo iya kyere kpuru nëbî laka 'bomowe aba.

²² Mosa iya henye, 'Yere Wirî 'be akinzi vidi tëmî yë kôlô zi tëdî nëbî kpa kaa mo inzi ma. Owowe kô'du mati mo ayada zi ye.

²³ Vidi maako mati oro nëbî nenye dë, atanza dë na vidi 'ba Wirî löhu.'

²⁴ Nëbî Samowelee ehe biya nëbî maakowe mati ayinnî ta go mo, zë ame'donnî ga kô'du wa ma ëdî rë nî ko'do yaanya aba ne.

²⁵ E gisi 'ba nëbiyë ehe iriyë lömu 'ba Wirî ku, mati Wirî o'do zutu 'be ëtî. Kaa mo iya zi Abarayama henye, 'Tëmî kozo 'bëiyë, ma ki'di ya'da zi vidi biya 'ba dakanjo ne.

²⁶ Wirî inzi vo litu ënî, ehe utu mo dagba zi ye, zi ki'di ya'da zi ye, here oto de tëmî kô'du kyënyë 'be ne."

4

Petero Yowani aba ika komo magalesi

¹ Mati Petero Yowani aba ëdinnî gba ame'do zi vidiyë, vo kyëlu 'ba vo ga yëkëlu kongo, ehe Sadekee okonnî.

² Kora nenyee na kamo ga kô'du vo lituwë ëdinnî vidiyë yandi henye, yöku atënyî tëmî koli, kaa Yësu ënyî tëmî koli.

³ Tapëti kadra kutë, zë irinnî Petero, Yowani aba i'dinnî zë mî kamba yondo aba.

⁴ Mora vidi kayo mati owonnî kô'du kise ne, omannî. Yaanya aba watiti 'ba vo lö'bô ga Yere ëdî kpulukumuyi.

⁵ Mî damindö vere vo dagbe, kyedree, ehe vo komoyandi 'ba kô'du ki'di 'ba Mosa atoto rë nnî mî Yerusalema.

⁶ Kyedre 'ba vo karase Anasi ëdî ani, Kayafa, Yowani, Alekazende, ehe maakowe ta dakota 'ba vo da karasa.

⁷ Zë ikannî Petero Yowani aba loko, o'donnî zë atoro kutë, ako'jonnî hë zë, iyannî henye, "Kyigo 'ba a'di aba, ehe mî ru 'bëyi o'de kô'du nenye?"

⁸ Petero oso ndo Lawo Laka aba, iya henye, "Vo dagba 'ba vo dakanowe ehe kyedree,

⁹ ëzë ako'jowe he ze ndenye ga kô'du laka mati o'do rë nî, ga kô'du vidi ma ako'jo,

¹⁰ mëdî na yolo zi ye ehe zi vidi biya 'ba Yiserele, kora nenye ëdî toro kinye na laka ga kô'du kyigo 'ba Yësu Korisito 'ba Nazereta, mati i'diyë koli da taka, mati Wirî injë tëmî koli.

¹¹ Yësu ra yitô mati vo wa kuvowë ombannî dë, mora yaanya aba mo ra yitô ma dagba na laka ndra.

¹² Yësu ra nje ëdî kyigo aba zi wayomo. Ru mo ra nje kôlô mî damöku ne akato'bo yomo vidi biya."

¹³ Vidi kyedree na rakaga mati ongonnî Petero Yowani aba erennî dë, ehe zë ayolonnî vo litu riyô nenyee zë ongbô kora mbiya ayandi zë dë. Vidi kyedree ayolonnî, zë ëdinnî kyere Yësu aba.

¹⁴ Mora o'bonnî dë tandi ga kô'du kora mati ako'jo ne ëdî toro ani.

¹⁵ Kyedree utunnî zë yaga tëmî magalesi. Here zë iyannî zi oka ma kôlô maako,

¹⁶ "A'di ra da ko'do zi kora nenyee? Vidi biya mî Yerusalema ayolonnî kô'du koro nenye mati vo lituwë o'donnî, ehe do'bo dë kya o'do rë nî dë.

¹⁷ Zi kö'du nenye sesi mo kazi apere rë nī, diya zi zë, ma me'donnī dë zi vīdī maako löhu mī ru 'ba Yësu."

¹⁸ Here zë ako'jonnī vo litu riyö ne hulëhu loko, ehe ayadannī zi zë, ma yandinnī wa maako dë mī ru 'ba Yësu.

¹⁹ Petero Yowani aba aya'bannī dō mo zi zë iyannī henye, "Asösuwë Wiri omba ze, zi ye ra koro, mandere zi mo ra koro?

²⁰ Dō'bo dë lima ti, ga kö'du wa ma dongö ehe dowo."

²¹ Kyedree i'jannī kö'du maako dë na kyënyë zi riti kī'dī zi Petero ehe Yowani, here zë ilannī zë na dangölö. Vīdī biya Wiri yeto aba ga kö'du ma o'do rë nī.

²² Kora mati ako'jo kö'du koro nenye aba, koo 'bomo ndra ta da 'butësowo.

Mötu 'ba vo kome

²³ Kandi mati ila Petero ehe Yowani aba na dangölö, zë a'bannī hulëhu ehe ayadannī zi okanniyë kö'du mati kyedree 'ba vo karase ehe vo dagbe iyannī zi zë.

²⁴ Mati koso vo lö'böwë 'ba Yere owonnī kö'du nenye, zë amötunnī zi Wiri na radroko ehe iyannī henye, "Yere, o'do komoriyë, dakaño, ranga, wasisi biya mī zë,

²⁵ mī kyigo 'ba Lawo Laka, ame'do zi zutu 'beze Dawidi, vo litu 'ba Wiri, iya henye,

'Kö'du a'di tu'dëe biya na kamo?

Kö'du a'di vīdī ëdinnī kö'du sösu ma lumë ne ko'do?

²⁶ Yere 'ba dakaño ako'jo rë nnī kö'du wehe, ehe vo daliñe adroko rë nnī da Yere ehe Masiya 'bomo.' "

²⁷ "Kinye mī Yerusalema, Heroda ehe Ponitisi Pilato atoto rë nnī tu'dëe ëti ehe vīdī 'ba Yiserele. Here zë ofo rë nnī ra vo litu laka 'bëyi Yësu, Masiya kinzi 'bëyi.

²⁸ Zë o'donnī wa mati omba zi ko'do na kyigo.

²⁹ Yere, owo me'do tere 'bëzë. Akonyi vo litu 'bëyiye, here o'do ze na kyigo zi me'do kö'du kise 'bëyi.

³⁰ Ayada kyigo kyedre 'bëyi, kaa ëdi vīdī ko'jo ehe kö'du koro ko'do, rakaga aba mī ru laka 'ba vo litu 'bëyi Yësu."

³¹ Tapëti amötunnī ku, bi 'ba ratoto akoho rë nī. Zë osonnī ndo Lawo Laka aba, ayetonnī me'do mī kö'du kise a Wiri ne kazi tere.

Mi wa yanya

³² Gboko 'ba vo lö'böwë kö'du sösu 'bëzë biya kölö. Vīdī maako iya dë wa biya mati ëdinnī mo aba ne 'bëni ra, mora zë ayanyannī mī wa oka ma kölö maako aba.

³³ Kyigo aba vo lituwë ayadannī zi vīdī biya henye, Yësu ëdi yaanya aba na didi. Wiri i'di ya'da zi vo lö'bö 'bëniyë.

³⁴ Vīdī maako i'bë dë kö'du sösu aba ga kö'du wa, ga kö'du vīdī ma ëdi kaño aba mandere lokowe, akogo zë yaga ehe ika kōhi mo ne zi

³⁵ vo lituwë. Here zë i'dinnī kōhi mo ne zi vīdī ma omba.

³⁶ Yosepa mo kozo 'ba Lëvi, ta Seyipurusu, mati vo lituwë ako'jonnī mo Baranaba, kö'du ya'ba aba vīdī 'ba kö'du laka kiya zi oka,

³⁷ mo ogo yaka 'bëni yaga, ehe ika kōhi mo zi vo lituwë.

¹ Kora maako ru mo Ananiya, mbara 'bëni Safira aba, ogonni kaŋo 'bënni yaga.

² Mora idanni da kö'du zi sesi kya 'ba kôhi ne, na 'bënni. Here mati Ananiya oba koso kôhi ne zi vo lituwë,

³ Petero iya zi mo henye, "Ananiya, kö'du a'di i'di Satani yi ko'ba, zi sesi kya 'ba kôhi mati i'ja ta da kaŋo ma ogo ne? Kö'du a'di iga ndondo zi Lawo Laka?

⁴ Wa ne 'bëyi ra mati gba ogo dë, ehe kpa tapëti kogo mo, kôhi mo gba zo na 'bëyi. A'di ra o'do yi zi kö'du ma here ne ko'do? Iga ndondo ne dë zi vidi, iga ndondo ne zi Wiri."

⁵ Kandi mati Ananiya owo kö'du ne, mo alëpi akaŋo brua na yöku. Vidi biya mati owonni ne, biya na tere.

⁶ Gisi kora obi ayinni loko, ehe olonni ida ro mo. Here zë injënni yaga, usunni.

⁷ Kadra wota aba yaa, mbara 'bomo Safira ayi loko, mora ayolo kö'du mati o'do rë ni zi kora 'bëni ne dë.

⁸ Petero ako'jo ho mo iya henye, "Ayada zi ma, ogo we kaŋo ne da kôhi nenye?" Mo alëzë iya henye, "Oo, kôhi ne mo ra biya ne."

⁹ Petero iya zi mo henye, "Kö'du a'di yi kora 'bëyi aba riyô, ide me'do zi yonzo Lawo Laka? Kora mati usunni Ananiya, ëdinni ha loko, ehe akumbënni yi yaga."

¹⁰ Kandi mo alëpi burutu Petero oli. Mati gisi kora obi nee, ayinni hulëhu loko, i'janni Safira ako'do ani na yöku. Here zë injënni mo yaga ehe usunni mo dakapa kora 'bomo.

¹¹ Kanisa na tere, ehe vidi biya mati owonni kö'du ma o'do rë ni ne.

Kö'du koro rakaga aba

¹² Vo lituwë o'donni kö'du koro rakaga aba kyo mi kutë vidi. Vo kusa ga Yere biya 'duwi rë nni toto mi kapa 'ba yëkëlu ako'jo loko sënjë 'ba Solomono.

¹³ Vidi maakowe yaga tëmi gboko 'bëzë omba dë zi rë ni droko zë aba, mora vidi biya ombanni zë le ndra.

¹⁴ Vidi kora kyo ehe mbara ayetonni koma mi Yere.

¹⁵ Here vidi rakoe ika zë yaga da gëri o'ba da agburuku. Asosunni ëzë Petero alasi ta dakapa, ehe galili mo akalëpi dë zë, akako'jo zë.

¹⁶ Vidi kayo ma ëdinni alima mi gawowe kara Yerusalema, ikanni zë mati rakoo aba mandere zë mati dakyikyiyi aba mi nni, ako'jo zë biya.

Yaza 'ba vo lituwë

¹⁷ Kyedre 'ba vo karase ehe Sadeke biya osonni ndo na mikumbë.

¹⁸ Zë irinni vo lituwë, i'dinni zë mi kamba ta da komo vidi biya.

¹⁹ Mora mi yondo nani malayika kazi Yere ayëhu ha loko 'ba kamba, ayasi vo lituwë yaga. Malayika iya henye,

²⁰ "I'bëë mi yëkëlu, ehe ayade zi vidi me'do 'ba didi nenye biya."

²¹ Here zë i'bënni kadra asi ku nzere, ehe ayetonni kö'du yandi mi yëkëlu.

Kyedre 'ba vo karase vidi 'bëni ëti ako'jonn ga bi kölô magalesi mati zë kyedree 'ba Yiserele. I'dinni kö'du zi vo lituwë kika zi nni tëmi kamba.

²² Vo kanya 'ba yëkëlu mati utu zë mi kamba, i'janni vo lituwë dë. Zë a'banni, iyanni henye,

²³ "Di'ja ze kamba na kisi nbiri, ehe vo kanye ëdi toronni ha loko. Mora mati da yëhu ha loko, ehe dödu mi mo, di'ja vidi maako dë ani."

²⁴ Kyedre vo kanye 'ba yɛkɛlu ehe kyedree 'ba vo karase owonnɪ kɔ'du kiya 'bɛzɛ ne, mora ayɔlɔnnɪ dɛ a'di ra sɔsunnɪ atɛdɪ.

²⁵ Vɪdɪ maako ayi ɔdu loko iya henye, "Yaanya aba kora naniye, mati i'diyɛ mɪ kamba ɛdɪnnɪ mɪ yɛkɛlu vɪdɪ yandi."

²⁶ Kyedre vo kanya 'ba yɛkɛlu i'bɛnnɪ vo kanye ɛti ehe ikannɪ vo lɪtuwɛ hulɛhu, mora o'dɔnnɪ zɛ dɛ na kamo, ga kɔ'du zɛ na tere kazi vɪdɪ ayetonnnɪ zɛ ku'du yitɔ aba.

²⁷ Mati ika vo lɪtuwɛ ku komo magalesi, kyedre 'ba vo karase iya henye,

²⁸ "Da yada ku huwɛ zi ye, ayandiye kɔ'du dɛ mɪ ru 'ba Yɛsu. Mora onge wa mati o'de ne te. ɛdɪ yandiye vɪdɪ biya mɪ Yerusalem, ehe ɛdɪ ayonze zi kɔ'du koli 'bomo ya'ba gu ze."

²⁹ Petero vo lɪtu maakowe ɛti aya'bannɪ dɔ mo iyannɪ henye, "Doro ze Wɪrɪ ndra ta da vɪdɪ.

³⁰ Ofowe Yɛsu mo tɔtɔ aba da taka, mora Wɪrɪ 'ba zutu 'beze ɪnjɛ mo na dɪdɪ.

³¹ Wɪrɪ o'dɔ mo na vo dagba 'beze ehe na vo wayomɔ. Wɪrɪ i'di bi zi mo da kala nɪ ma tirɪ, ehe vɪdɪ 'ba Yiserelee ata'bannɪ hulɛhu zi mo ehe akila kɔ'du kyɛnyɛ 'bɛzɛ.

³² Ze kinye zi yada kɔ'du nenye biya zi ye, ehe Lawo Laka zi yada kpa zi ye, mo waki'di 'ba Wɪrɪ zi vɪdɪ biya ma oro Wɪrɪ."

³³ Mati vɪdɪ 'ba vurɛɛ owonnɪ kɔ'du nenye, zɛ ayinnɪ na kamo, ombannɪ zi kofɔ vo lɪtuwɛ.

³⁴ Mora ma kɔlɔ maako tɛmɪ zɛ, Farasi ru mo Gamalili, mo vo komoyandi 'ba kɔ'du ki'di ma oro mo ndra. Mo i'di kɔ'du zi vo lɪtuwɛ koba dero tisi yaa yaga.

³⁵ Here mo iya zi vɪdɪyɛ 'ba mɪ vurɛɛ henye, "Kora 'ba Yiserele, komowe mandi re kɔ'du wa mati ɛdɪ kɔ'de zi kora nenye.

³⁶ Tadura alaya kadra ma alaga nani aba, o'dɔ rɛ nɪ na vɪdɪ kyedre maako, ehe vɪdɪ kora kaa lamisowɔ adɔko rɛ nnɪ mo aba. Mora mati ofo mo, vo ga ndɪ mo apere rɛ nnɪ biya, kɔ'du 'bomo ne inde rɛ nɪ.

³⁷ Yaa mati iti ga vɪdɪ 'ba dakaɲo 'beze, Yudasɪ tɛmɪ Galilaya alaya kpa. Vɪdɪ kayo alɔ'bɔnnɪ ga ndɪ mo, mora ofo mo, ehe vo lɔ'bɔ ga ndɪ mo apere rɛ nnɪ biya.

³⁸ Here miya zi ye tɛdɪyɛ na kowɔ ta ra kora nenye. Ile zɛ na bi dɛ nnɪ. ɛzɛ kɔ'du kɔ'dɔ 'bɛzɛ ne 'ba vɪdɪ kɔndu, akinde rɛ nɪ.

³⁹ Mora ɛzɛ ayi kazi Wɪrɪ, ɔ'be dɛ yata, nje ɛzɛ ombe zi wehe kɔ'dɔ Wɪrɪ aba." Vo vurɛɛ ombannɪ da me'do 'bomo.

⁴⁰ Zɛ ako'jonnɪ vo lɪtuwɛ hulɛhu loko, u'bɔnnɪ zɛ, ehe i'di kɔ'du zi zɛ, ma me'donnɪ dekpe lɔhu mɪ ru 'ba Yɛsu. Ilannɪ zɛ ti'bɛ.

⁴¹ Vo lɪtuwɛ ilannɪ magalesi rakyenyi aba, ga kɔ'du Wɪrɪ o'dɔ zɛ zi riti ki'ja ga kɔ'du 'ba Yɛsu.

⁴² Duwɪ ayaɲa kadra 'bɛnnɪ mɪ yɛkɛlu, ehe mɪ liɲɔ kɔlɔ maako ta ga agamo ɔronnnɪ dɛ ta bi kɔ'du yandi, ehe yada kɔ'du yɔyɔ laka Yɛsu ra Korisito.

6

Vo wakɔnyi madomoriyɔ

¹ Mɪ kadra naniye, vɪdɪ kayo ayinnɪ adɔko rɛ nnɪ vo lɔ'bɔwɛ. Kya maakowe mati ɛdɪnnɪ ame'do ha 'ba Gɪrigɪ aba ne, ayetonnnɪ rɛ nnɪ lamo zɛ mati ɛdɪnnɪ ame'do ha 'ba Hɪbiru aba. Zɛ iyannɪ henye, mbara lu'bɛ ma

ëdinnî ame'do ha 'ba Gîrîgî aba ne, i'dî mî wayanya 'ba wakonyo 'bëzë dë ta ga ko'do biya.

² Vo litu 'butë domoriyö ako'jonnî gboko 'ba vo lö'böwë bi kölö, iyannî henye, "Doro ze dë ta bi yëti kö'du kise 'ba Wîrî zi loo 'ba wakonyo ra yanya.

³ Aboka me, inziye vîdî kora madomoriyö mati vîdî owö zë, ehe ayolonnî kö'du, ehe osonnî ndö Lawo Laka 'ba Wîrî aba. Da kî'dî zë na vo ga loo nenye kongö.

⁴ Da kato'bo yanya kadra 'beze mötu aba ehe me'do 'ba Wîrî yëti."

⁵ Kö'du sösu nenye o'dö vîdî biya na rakyenyi ehe inzinnî Setifano. Mo ëdî koma kyedre aba ehe oso ndö Lawo Laka aba. Zë inzinnî Pilipo kpa, Porusi, Nikonara, Timotiyo, Paramenasi, Nikola tëmî Atiyoko, mati inzi rë nî zi tëdinnî na Yude.

⁶ Kora nenye ika zë zi vo lituwë. Here vo lituwë amötunnî, i'dî kala nnî da kora nee, zi kinzi zë zi loo nenye ko'do.

⁷ Kö'du kise 'ba Wîrî apere rë nî, ehe vîdî kayo mî Yerusalema ayinnî zi tëdî na vo lö'böwë. Vo karasa kayo oronnî koma.

Kîrî 'ba Setifano

⁸ Wîrî i'dî kyigö zi Setifano zi kö'du koro kyedre ko'do ehe rakaga mî kutë vîdî.

⁹ Mora vîdî kora maakowe tëmî Sirënë ehe Alikazenderiya, zë tëmî gboko ma ako'jo rë nnî "Kora 'ba dangölö." Zë ayeto hë nnî wasa Setifano aba. Maakowe tëmî gawo 'ba Silisiya ehe Asiya awasa hë nnî kpa mo aba.

¹⁰ Mora zë o'bonnî dë Setifano aba, ga kö'du mo vo kö'du yolo kyedre ehe Lawo Laka i'dî kyigö zi mo me'do.

¹¹ Zë ogonnî vîdî kora kyënyë zë zi kiya henye, "Dowo ze mo ëdî ame'do na kyënyë ra Mosa ehe Wîrî."

¹² Zë o'donnî vîdiyë, kyedre 'bënnî ehe vo komoyandiye 'ba kö'du kî'dî 'ba Mosa zi kö'du kyënyë sösu ra Setifano. Zë biya irinnî mo ehe ikannî mo komo magalesi.

¹³ Kya 'ba vîdî kora maakowe idannî kö'du zi ndöndö kiga gu Setifano, ehe zë iyannî henye, "Kora nenye 'duwî ëdî ame'do na kyënyë ra yëkëlu laka nenye ehe kö'du kî'dî 'ba Mosa.

¹⁴ Dowo ze mo ëdî akiya henye, 'Yësu 'ba Nazereta nenye, akiha akanjo yëkëlu ne ehe akuwî dalëti mati Mosa i'dî zi ze ne."

¹⁵ Zë biya mati mî gboko 'ba magalesi ongonnî bi da Setifano. Zë ongonnî komo mo uwî rë nî kaa komo 'ba malayika.

7

Me'do 'ba Setifano

¹ Kyedre 'ba vo karase ako'jo ha Setifano, "Ëdinnî kö'du tînyö ra yada rë yi?"

² Setifano aya'ba da me'do iya henye, "Önduwë ehe 'buwë, owowe me'do 'bama. Wîrî 'ba bikanyi kyedre alaya zi zutu 'beze Abarayama, mati mo ëdî gba mî Mesopotamiya, gba kazi rë nî kidra zi Harani.

³ Wîrî ayada zi mo, iya henye, 'Ila dakanjo 'bëyi, karo 'bëyi, ehe i'bë dakanjo mati ma kayada zi yi."

⁴ Here Abarayama ila dakanjo 'ba Sadiyana i'bë alima mî Harani. Tapëti koli 'ba 'bu mo, Wîrî utu Abarayama zi lima mî dakanjo nenye yaanya aba ëdî alime 'domo ne.

⁵ Wīrī i'dī kapa maako dē zi mo, gbī le ma tisi mo. Mora Wīrī alōmu zi kī'dī zi mo dakota 'bēnī ētī ŋburu, ēzē Abarayama anza dē le gisisi aba.

⁶ Wīrī iya henye, 'Kozo 'ba Abarayama akalimannī tisiwa aba mī dakaŋo 'ba vo leze. Anī zē atēdinnī na vo kalima, oka ako'do zē na kyēnyē koo lamisowo.

⁷ Mora ma kī'dī riti zi vīdī ma o'donnī zē na vo kalima oka. Here yaa zē atayinnī ma mōtu ga bi nenye.' "

⁸ "Wīrī ida kō'du Abarayama aba, mo o'do kyīnē 'ba kō'du kida ne ŋbete aba. Here mati o'jo Yisika zi Abarayama, tapētī ko'do mamodomowota, Abarayama aŋbete mo. Yaa Yisika ayi na 'bu zi Yakoba, here Yakoba ayi na 'bu zi gisi 'bēniyē 'butē domoriyō, mati zē ra vīdī dagbe 'ba daliŋo 'butē domoriyō 'ba Yiserele.

⁹ Vīdī kora nenyee zutu 'beze ra, zē na mī kumbē ra ōndu nnī Yosepa. Zē ogonnī mo na vo kalima mī Ezipeto, mora Wīrī ēdī mo aba.

¹⁰ Wīrī ayomō mo biya tēmī riti 'bomo ne, o'do mo kora vo kō'du yolo zi Yere 'ba Ezipeto. Mo o'do Yosepa na Yere 'ba Ezipeto ehe i'dī mo na vo da wa biya mati mo ēdī mo aba."

¹¹ "Mī kadra nani mī Ezipeto ehe Kanana nyenyo ana dē. Madōyī kyēnyē riti ehe zutu 'bezee o'bōnnī dē zi wakonyo kī'ja kyō zi konyo.

¹² Mati Yakoba owo henye nyenyo ēdī mī Ezipeto, mo utu gisi 'bēnī zutu 'bezee mī ma dagba ani.

¹³ Mī kadara tī'bē 'bēzē ma da rīyō mo, Yosepa ayada rē nī zi ōndu niyē, ēyī ra nī, ehe yere 'ba Ezipeto ayolo vo dakota 'ba Yosepa.

¹⁴ Yosepa utu lītu zi 'bu nī ehe karo niyē zi tayī. Watiti 'bēzē ēdī 'butēmadomoriyō domomuyī.

¹⁵ 'Bu mo Yakoba i'bē mī Ezipeto ehe oli kpa, kaa zutu 'bezee.

¹⁶ Yaa yōku zē iŋjē hulēhu mī Sikimo, ehe usu zē mī wogo, mati Abarayama ogo kazi gisi 'ba Hamora."

¹⁷ "Ndundu mo aba kadra oko zi Wīrī zi ko'do wa ma mo alōmu zi Abarayama. Watiti 'ba vīdī 'beze mī Ezipeto ōvu ku kyedre.

¹⁸ Here yere maako ayi da kyītī mī Ezipeto, mo ayolo Yosepa dē.

¹⁹ Mo o'do zutu 'beze na kyēnyē, ehe na kamo zē ētī. Mo o'do zē zi gisi 'bēnniyē kila yaga zi kolī.

²⁰ Mī kadra nenyē o'jo Mosa. Mo wisi na teme komo Wīrī, ehe vo dakota 'bomo ongōnnī go mo mī liŋo 'ba 'bu mo yehe wota aba.

²¹ Mati o'do zē na wehe zi mo kila yaga, wu'jē 'ba yere i'ja mo ehe irī mo, kaa wisi ēnī.

²² Mosa i'ja wayandi laka mī Ezipeto. Mo kora kyigo ehe me'do 'bomo na laka."

²³ "Mati koo 'ba Mosa ēdī 'butēsowo, mo i'bē vīdī 'bēnī Yiserele kongō.

²⁴ Ko'do kōlō maako aba, mo i'ja vīdī 'ba Ezipeto ēdī vīdī ma kōlō tēmī vīdī 'bēniyē ko'do na kyēnyē. Mo akōnyi vīdī 'bēnī ne, ofo vīdī 'ba Ezipeto ne.

²⁵ Mosa asōsu vīdī 'bēniyē ayolōnnī ku, Wīrī ako'do nī zi zē kinga na dangōlō, mora zē ayolōnnī dē.

²⁶ Mī ko'do vere aba, Mosa i'ja vīdī 'bēnī Yiserele rīyō ēdinnī rē nnī ku'bō, ehe mo ayonzo zi zē yata. Mo iya henye, 'E kora nee na ōndu, kō'du a'dī ēdiyē re ku'bō go mo?"

²⁷ Mora kora mati ayeto oka nī ku'bō, adu'du Mosa dakapa, ehe ako'jo kō'du iya henye, 'Ēyī ra o'do yī na vo de ze, vurē 'beze kikyē aba?

²⁸ Omba zi kofo ma, kaa ofo vīdī 'ba Ezipeto mataganya ne?"

²⁹ Mati Mosa owo kö'du ne, mo aho tëmī Ezipeto i'bē alima mī dakaŋo 'ba Mediayana. Gisi rīyō 'bomo nee o'jo ani."

³⁰ "Tapēti koo 'butēsowō, malayika alaya zi Mosa mī wa'do möku mī da lipi kara ra Döku 'ba Sinayi.

³¹ Mosa na rakaga kö'du wa mati mo ongo ne. Mo i'bē kara zi kongō mo na laka, ehe gu Yere iya henye,

³² 'Ma Wiri 'ba zutu 'be, mati Abarayama, Yisika, ehe Yakoba ēdinnī amōtu.' Mosa ayeto tese tere aba, ehe omba dē zi bi kongō da möku ne.

³³ Yere iya zi mo henye, 'Oto kamoka 'bēyī nee 'de, ga kö'du bi ma ēdi toro 'domo ne kaŋo laka ra.

³⁴ Komo ma aba, mogo riti 'ba vidi 'bama mī Ezipeto ne ku. Mowo rala'ba 'bēzē ne ku, ehe mayi ku akaŋo zi yomo zē. Yaanya aba ne, momba yi kutu hulēhu mī Ezipeto.

³⁵ "Mosa kölō nere ra vidi 'ba Yiserele ombannī dē, iyannī zi mo henye, 'Eyi ra o'do yi na vo de ze ehe vo vurē kikye?' Malayika 'ba Wiri ame'do zi Mosa mī möku, ehe Wiri utu Mosa zi yomo Yiserelee ehe zi tēdi na vo dagba 'bēzē.

³⁶ Mosa agaga zē tëmī Ezipeto, ehe da Ranga Kahi, ehe mī da lipi kö'du koro ko'do rakaga aba koo 'butēsowō."

³⁷ "Mosa ra iya zi vidi 'ba Yiserele henye, 'Wiri akinzi kölō tëmī kutē vidi 'be zi tēdi na nēbī kaa mo inzi ma.'

³⁸ Mosa ika vidi 'beze mī da lipi, ehe malayika ame'do zi mo da Döku 'ba Sinayi. Ani mo iri me'do 'ba didi zi ki'di zi ze."

³⁹ "Mora zutu 'bezee ombannī dē zi Mosa koro, zē ombannī ta'ba hulēhu mī Ezipeto.

⁴⁰ Vidi iyannī zi Arona henye, 'O'do wiri maakowe zi laga dagba zi ze. Mosa ika ze yaga ta Ezipeto, mora da yolo dē a'di ra o'do rē nī zi mo.'

⁴¹ Zē o'donni wiri mbiya na da kyinē isa kora, zē i'dinni wakumu zi mo, ehe na rakyenyi kö'du wa mati o'donni ne.

⁴² Wiri opi gē nī zi vidi 'bēnī, ehe ila zē zi mötu kyēlu mī komoriyē, kaa ma iya mī wayōruwē 'ba Nēbiyē, 'Vidi 'ba Yiserele, i'diyē wakumu dē zi ma ehe waki'di zi ma mī koo 'butēsowō aba mī da lēpi ne?

⁴³ Tapēti mo injē loko tisi 'ba wiri Molesī zi mötu, ehe obe kyēlu 'ba wiri Repenā kpa. O'de wiri mbiya nenyee zi mötu, mora yaanya aba ma kinjē 'de kafo dakaŋo 'ba Babalōnī.'

⁴⁴ Mī da lipi zutu 'bezee o'donni bi lima 'ba Wiri, kaa Wiri ayada zi Mosa ko'do.

⁴⁵ Yaa i'di zi zutu 'bezee, ehe zē obanni mo mati ēdi ti'bēnnī Yasowa aba zi kiri dakaŋo ne kazi vidi naniye mati Wiri ore yaga. Mo alima ani le mī kadra 'ba Dawidi.

⁴⁶ Dawidi o'do Wiri na rakyenyi, ehe ako'jo ho mo ēzē na to'bo zi kuvō loko 'ba Wiri zi gisi 'ba Yakoba.

⁴⁷ Ndundu mo aba Solomono ra o'ba loko ne zi Wiri."

⁴⁸ "Mora Wiri Kyedre alima dē mī loko mati vidi kōndu ra uvō. Ēdi kaa nēbī iya henye,

⁴⁹ 'Wiri iya henye, Komoriyē kyiti 'bama, dakaŋo gara 'ba ndi ma. Kyinē 'ba loko a'di ra akuvē zi ma? Mī bi vala ra ma kalawo?

⁵⁰ Mo'do wasisi ku biya? "

⁵¹ “E vo kazi kö'du kowo, ehe vidī 'ba da kyigo! Ēdiyë kaa vidī mati ombannī n̄bete dē. E 'duwī wehe ko'do Lawo Laka aba, kaa zutuwë o'donnī!”

⁵² Nēbī maakowe ēdinnī mati zutu 'be o'do zē dē na kyēnyē? Zē ofonnnī nēbiyē mati ayadannī kö'du tayi 'ba Wiri ma Tinyō. Yaanya aba asusuwë mo, ehe ofowe mo.

⁵³ Malayika i'dinnī kö'du ki'dī 'ba Wiri zi ye, mora gba orowe dē.”

Ku'du 'ba Setifano yitō aba

⁵⁴ Mati vo vurē owonnnī me'do 'ba Setifano, zē ayinnī na kamo kyirinnī konyo aba,

⁵⁵ mora Setifano oso ndo Lawo Laka aba. Mo ongo bi komoriyē, ongo bikanyi kyedre 'ba Wiri, ehe Yēsu ēdī tōro da kala tiri 'ba Wiri.

⁵⁶ Mo iya henye, “Mongō komoriyē ayēhu rē nī, Wisi 'ba Vidi ēdī tōro da kala tiri 'ba Wiri.”

⁵⁷ Vo vurē nee agbōgbō hē nni na gu kyembe ehe isi mbili nni. Kandi zē biya alodronnnī da Setifano,

⁵⁸ ehe u'dunnī mo yaga tēmī gawo kyedre ne. Ayetonnnī mo ku'du yitō aba. Vo kiye o'bannī bōngo 'bēnnī ndi kora maaako ru mo Sawolo.

⁵⁹ Mati ēdinnī Setifano ku'du yiyō aba zi koli, mo ako'jo yaga, iya henye, “Yere Yēsu, iri lawo ma kalakyedre aba!”

⁶⁰ Mo odro domo nī akaŋo, ehe udu gu kyembe aba iya henye, “Yere, aya'ba kö'du kyēnyē ko'do 'bēzē ne dē, dē zē.” Here mo oli.

8

Yaza 'ba vo kome

¹ Sawolo ra omba da ku'du 'ba Setifano yitō aba. Mi kadra nani kanisa mī Yerusalema mī rayaza kyedre. Biya vo lō'bōwë ga Yere, nje vo lituwë, apere rē nni mī Yudiya ehe Samariya.

² Kya vo koma maakowe usunnī Setifano ehe i'dinnī lu'bē kö'du mo.

³ Sawolo ayeto kö'du kyēnyē ko'do zi kanisa. Mo i'bē ta haliŋo ta haliŋo kiri vidī kora ehe vidī mbara zē ki'dī mī kamba.

Pilipo mī Samariya

⁴ Vo lō'bōwë ga Yere ma apere rē nni ne, i'bēnnī ta ga bi biya kö'du yōyō laka ne yada mo aba.

⁵ Pilipo i'bē mī gawo kyedre 'ba Samariya ehe ayōyō kö'du 'ba Korisito ne zi vidī.

⁶ Zē oze mbili nni zi Pilipo, kaa mati zē owonnnī ehe kongonnnī kö'du koro mati mo o'do.

⁷ Vidi kayo dakyikyī aba ako'jo zē, ehe dakyikyī i'bēnnī yaga ta rē zē ha gbōgbō aba. Vo keŋe kayo ehe vo ka'bo ako'jo zē.

⁸ Vidi biya mī gawo nani na rakyenyī, ga kö'du ma ēdī rē nī ko'do ne.

⁹ Kadra maako aba kora maako ru mo Simona alima ani vidī 'ba Samariya ko'do na rakaga. Mo ēdī mōrī ko'do ehe o'do rē nī na vidī kyedre maako.

¹⁰ Vidi biya ma wadakayo aba ehe vo leri atoto rē nni toko ro mo, zē iyanni henye, “Kora nenye vo kyigo 'ba Wiri, ma ako'jo Kyigo ma Kyedre.”

¹¹ Kadra konda aba, Simona ēdī mōrī ko'do zi vidī ko'do na rakaga, ehe zē asesi rē nni toto toko ro mo.

¹² Mora mati zē omannī ku mī kö'du kiya 'ba Pilipo, ga kö'du 'ba Damōku 'ba Wiri ehe ru 'ba Yēsu Korisito, abapatisi zē biya kora mbara aba.

13 Simona oma kpa, ehe abapatisi mo. Mo alima kara zi Pilipo, ga kö'du mo ongo bi biya da kö'du koro ne rakaga aba.

14 Vo lituwë mi Yerusalema owonni henye, kya vidi maakowe mi Samariya irinni me'do 'ba Wiri ku. Here ze utunni Petero ehe Yowani zi ze.

15 Mati vo litu riyö nenye okonni, ze amötunni henye zi ze kiri Lawo Laka.

16 Gba kazi nenye, Lawo Laka i'di de gba zi ma kolö maako temi ze, abapatisi ze injé mi ru 'ba Yere Yësu.

17 Petero, Yowani aba i'di kala nni da vidi 'ba Samariye, ehe ze irinni Lawo Laka.

18 Simona ongo Lawo Laka i'di zi vo kome mati vo lituwë i'di kala nni de ze. Here mo i'di kahi

19 zi Petero, Yowani aba ehe iya henye, "I'di kyigo nenye kpa zi ma, eze vidi maako mi'di kala ma ku do mo, akiri Lawo Laka."

20 Mora Petero iya zi mo henye, "Yi dö kahi 'bëyi ne aba akinde re mi wa'do, ga kö'du asösu zi waki'di 'ba Wiri kogo kahi aba.

21 Nenye anza de loo 'bëyi, ehe Wiri ongo ku di'di yi anza de na laka.

22 Oto de yi temi kö'du sösu kyënyë 'bëyi ne, ehe ako'jo ha Wiri zi kila yi.

23 Mongo yi ndo na mikumbë, ehe ida yi ku gö mi geri kö'du kyënyë ko'do 'bëyi."

24 Simona iya henye, "Amötu zi Yere, here kö'du ma iya ne mo'do re ni de zi ma."

25 Tapëti Petero ehe Yowani aba ayëtinni kö'du 'ba Yere ku, a'banni zi Yerusalema. Ta da geri 'bëze, ze ayëtinni kö'du yöyö laka ne mi daliño kayo 'ba Samariya.

Pilipo vo mi turu 'ba Atepiyö aba

26 Malayika 'ba yere iya zi Pilipo henye, "I'bë dambaro da geri konda 'ba lipi mati i'bë ta Yerusalema zi Gaza."

27-28 Here Pilipo i'bë. Kora limu mi turu 'ba Atepiyö edi kpa ti'bë ta da geri nani mi gbugburu. Mo kyedre 'ba vo kahi sesi zi Kadasi, mati edi mbara yere 'ba Atepiyö. Mo i'bë mi Yerusalema zi mötu, ehe yaanya aba edi ku da ga geri eni liño. Mo edi alima mi gbugburu eni kö'du ko'jo temi wayöruwë 'ba nëbi Yisaya.

29 Lawo Laka iya zi Pilipo henye, "I'bë zi gbugburu nani, alima kara ro mo."

30 Pilipo aho kara ehe owo kora ne edi kö'du ko'jo temi wayöruwë 'ba nëbi Yisaya. Pilipo ako'jo ho mo iya henye, "Ayolo mi kö'du mati edi ako'jo ne ku?"

31 Mo aya'ba do mo iya henye, "Hala ma to'bo yolo, nje eze vidi maako ra akonyi ma?" Mo ako'jo Pilipo zi tayi riyë ehe lima dakapa ni.

32 Kora ne edi wayöru ko'jo iya henye,
 "Akoko mo kaa timëlë mati da geri eni zi kofo.
 Mo udu de,
 kaa timëlë ma yëvu ro mo umu le du udu de.

33 O'donni mo na komokaya,
 mo iri vurë ma tinyö de.
 Hala mo ato'bo tedi gisisi aba,
 eze didi mo oba ku 'de?"

34 Vo limu ne iya zi Pilipo henye, "Ayada zi ma, nëbi ne edi ame'do kö'du ni, mandere kö'du vidi maako?"

³⁵ Here Pilipo ta bi nenye ayeto tëmî kö'du wayöru nenye ehe ayada zi mo kö'du yöyö laka ga kö'du 'ba Yësu.

³⁶ Mati zë ëdî tî'bënnî ta da gëri, zë ayinnî bi ma wini aba. Kora limu ne iya henye, "Ongö te, kinye wini ëdî. Kö'du a'di o'bo dë bapatisi ma?"

³⁷⁻³⁸ Mo i'di kö'du zi karo ne tɔrɔ. Zë 'dö riyö i'bënnî akaŋo mî wini, Pilipo abapatisi mo.

³⁹ Tapëtî tasi 'bëzë yaga tëmî wini, Lawo 'ba Yere oba Pilipo 'de. Vo limu ne ongö mo dekpe löhu, mora mo ëdî tî'bë da gëri ëni rakyenyi aba.

⁴⁰ Pilipo yaa alaya mî Azotusu. Mo i'bë tëmî gawo zi gawo, biya ta da gëri zi Kasariya, yëti kö'du laka zi vidi.

9

Rakopi 'ba Sawolo

(Loo 22:6-16, 26:12-18)

¹ Mî kadra nani Sawolo nduwë yaza, kofo vo lö'böwë ga Yere. Mo i'bë zi kyedre 'ba vo karase,

² ako'jo ho mo kö'du waraga zi vo dagba bi 'ba mötuwë mati ëdinnî mî Damasika. Mo o'do nenye ga kö'du mo omba zi kîrî ehe koba mî Yerusalema vidi kora mandere mbara ma omannî mî gëri 'ba Yere.

³ Mati Sawolo ëdî ku kara zi toko Damasika, bikanyi laka ta komoriyë truku'du ayanyi bi toko ta rɔ mo.

⁴ Mo alëpi dakaŋo, owo gu iya zi mo henye, "Sawolo, Sawolo, kö'du a'di ëdî ma yaza?"

⁵ Sawolo ako'jo kö'du iya henye, "Yere yî 'bëyi ëyi?" Yere aya'ba do mo iya henye, "Ma Yësu ra. Ma ra vidi ma ëdî ayaza.

⁶ Yaanya aba ënyi riyë ehe i'bë mî gawo kyedre ne, ani akayada zi yî a'di zi ko'do."

⁷ Vidi kora mati ëdinnî Sawolo aba, ɔronnî ani kazi me'do. Zë owonnî gu, mora ongonnî vidi maako dë.

⁸ Sawolo ënyi riyë ta akaŋo, ehe mati ayëhu komo nî, mo o'bo dë zi wa maako kongo. Vidi maako ra iri mo kala aba koka mî Damasika,

⁹ ehe ko'do wota aba mo o'bo dë zi bi kongo ehe onyo wa kpa dë, mandere wa kuwë.

¹⁰ Vo lö'bö maako ru mo Ananiya alima mî Damasika. Yere ame'do zi mo tëmî rayada. Ananiya aya'ba do mo iya nenye, "Yere, kinye mëdî."

¹¹ Yere iya zi mo henye, "Ënyi riyë ehe i'bë liŋo 'ba Yudasi da gëri mbïyi ne. Èzë oko ku ani, aki'ja kora maako ru Sawolo tëmî gawo 'ba Tasisi. Sawolo ëdî amötu,

¹² ehe mo ongö rayada kora maako ru mo Ananiya ëdî atayi zi mo ehe i'di kala nî do mo, here zi mo bi kongo löhu."

¹³ Ananiya aya'ba do mo iya henye, "Yere, vidi kayo ayadannî zi ma, kö'du kyënyë mati kora nenye o'do zi vidi laka 'bëyi mî Yerusalema.

¹⁴ Kinye mo ayi kalakonda aba kazi kyedree 'ba vo karase zi kîrî vidi biya mati ëdinnî ru yî ko'jo."

¹⁵ Yere iya zi Ananiya henye, "I'bë, minzi mo ku zi ko'do mo zi yada ru ma zi tu'dëë, yeree, ehe vidi 'ba Yiserele.

¹⁶ Ma na bi da ma ma kayada zi mo hala mo aki'ja riti ga kö'du ru ma."

¹⁷ Ananiya i'bë ehe ödu mî loko mati Sawolo ëdî lima 'domo. Ananiya i'di kala nî do mo ehe iya henye, "Öndu Sawolo, Yere Yësu ra utu ma. Mo ra kpa alaya zi yî da gëri tayi 'bëyi kinye ne. Mo omba yî zi bi kongo löhu, ehe zi koso ndo Lawo Laka aba."

¹⁸ Truku'du wa maako kaa ɔko kyenze alëpi ta komo Sawolo, ehe mo ɔ'bo bi kongo löhu. Mo ënyi riyë abapatisi mo.

¹⁹ Here mo onyo wa, ro mo akyigo.

Sawolo ayëti kö'du mi Damasika

Sawolo alima ko'do maakowe aba vo lö'böwë 'ba Yere ëti mi Damasika.

²⁰ Kandi mo i'bë mi bi 'ba mötuwë ayeto yëti zi vidi henye, Yësu ra Wisi 'ba Wirî.

²¹ Vidi biya ma owonni Sawolo, na rakaga ehe iyanni henye, “Anza dë kora nenyë ra ëdi riti ki'di zi vidi ma alimanni mi Yerusalema, mati ëdinni amôtu mi ru 'ba Yësu? Mo ayi dë kinye zi kiri zë ehe koba zë zi kyedree 'ba vo karase?”

²² Sawolo ayëti kö'du kyigo aba. Yude ma alimanni mi Damasika, mo o'do zë na rakaga mati mo ayonzo zi yada zi zë Yësu ra Korisito.

²³ Yaa kya zë maakowe o'donni mala zi Sawolo kofo,

²⁴ mora mo i'ja. Mo ayolo zë ëdinni ga ha resi 'ba gawo ne kongo kadra ehe yondo aba zi mo kofo.

²⁵ Yondo maako aba, vo lö'böwë Sawolo izanni mo akanjo mi бага kyedre ta da tëri.

Sawolo mi Yerusalema

²⁶ Mati Sawolo ɔko mi Yerusalema, ayonzo zi rë ni droko vo lö'böwë ëti. Mora zë biya na tere, ga kö'du zë omanni dë mo vo lö'bö ma tinyö ra.

²⁷ Here Baranaba akonyi mo, oba mo zi vo lituwë. Mo ayada hala Sawolo ongo Yere, ehe hala Yere ame'do zi mo. Baranaba iya kpa henye, mati Sawolo ëdi mi Damasika, mo ame'do kazi tere mi ru 'ba Yësu.

²⁸ Sawolo alasi na dangölö vo lö'böwë ëti mi Yerusalema, ehe ayada kö'du 'ba Yere zi vidi biya.

²⁹ Mo 'duwi hë nni wasa Yude ma ëdinni me'do mi ha 'ba Girigi, ehe zë ombanni zi mo kofo.

³⁰ Mora vo lö'böwë i'janni kö'du nenyë, ehe obanni Sawolo zi Kasariya. Ani zë utunni mo zi Tasisi.

³¹ Here kanisa mi Yudiya, Galilaya, ehe Samariya yaanya aba ku mi kadra 'ba rakyëyi, ehe ayinni na kyigo, ehe Lawo Laka akonyi zë zi tövu ehe zi tere Wirî.

Petero ako'jo Anisi

³² Mati Petero ëdi alasi ta ga bi ne biya, mo i'bë zi vo lö'bö lake ma alimanni mi gawo 'ba Liyida.

³³ Ani mo i'ja kora maako ru mo Anisi, mo na rakoo, koo madomowota mi sora ɔ'bo dë zi lasi.

³⁴ Petero iya zi Anisi henye, “Yësu Korisito ako'jo yi ku! Ënyi riyë, ehe akoku agburuku 'bëyi ne.” Kandi mo ɔro riyë.

³⁵ Vidi biya mi Liyida ehe Sarono ongonni Anisi, ayinni na vo lö'böwë ga Yere.

Petero injë Doroka tëmi koli

³⁶ Mi Jopa mbara vo lö'bö maako, ëdi ru mo Tabita. Ru mo ha Girigi aba Doroka. Mo ëdi 'duwi kö'du laka ko'do zi vidi ehe zi vo leriye.

³⁷ Mora mo alëpi na koo ehe oli. Zë akakanni ro mo, i'dinni mo mi lokotoɔo.

³⁸ Jopa anza dë na kowo ta ra Liyida, ehe vo lö'böwë owonni Petero ëdi ani. Zë utunni vidi kora riyö zi kiya zi mo, “Ako, ayi ze aba kandi ëzë atɔ'bo!”

³⁹ Kandi Petero i'bënni zë eti. Vidi kora nee obanni Petero riyë mi lokotoɔ. Mbara lu'bë kayo edinni ani akudu. Zë ayadanni zi mo bonge mati Doroka edi ako'do mo gba na didi.

⁴⁰ Tapeti Petero utu vidi ku biya yaga ta loko, odrɔ da omo ni akaɔ, amotu. Here ofo rë ni zi yöku 'ba Doroka ehe iya henye, "Tabita, enyi riyë!" Mbara ne ayëhu komo ni. Mati ongo Petero, mo alima riyë.

⁴¹ Petero iri mo kala ni aba akonyi mo da ndi mo. Petero ako'jo mbara lu'bë nee ehe kya 'ba vo lö'bö laka maakowe, ayada zi zë Doroka enyi ku na didi temi koli.

⁴² Vidi biya mi Jopa mati owonni kö'du ma o'do rë ni ne, ma kayo temi zë omanni mi Yere.

⁴³ Petero alima mi Jopa ko'do kayo aba mi liɔ 'ba kora maako ru mo Simona, vo wana ko'jo ra.

10

Petero Koronliyo aba

¹ Mi Kasariya kora maako edi ani ru mo Koronliyo, mo vo da kanya lamikölö 'ba Roma ako'jo "Gboko temi Italiya."

² Koronliyo kora 'ba yëni ra, mati ere Wiri ehe vidi biya 'bëni eti. Mo i'di koki kyɔ zi vo leriye, ehe 'duwi amotu zi Wiri.

³ Kadra wota tapeti kadra kutë, Koronliyo ongo rayada kazi Wiri. Mo ongo malayika kazi Wiri edi tayi zi mo, ehe ko'jo mo ru aba, "Koronliyo."

⁴ Koronliyo na rakaga, mati mo ongo bi da malayika. Here, mo ako'jo kö'du iya henye, "Yere, a'di ra kö'du nenye biya go mo?" Malayika aya'ba do mo iya henye, "Wiri owo mötu 'bëyi ku, ehe ayölo waki'di 'bëyi zi vo leriye ne ku.

⁵ Yaanya aba utu vidi kora maakowe Jopa, zi kora maako ru mo Simona Petero.

⁶ Mo edi alima kora maako aba vo liko ko'do ru mo Simona, mo alima mi liɔ ma kara ha rangä."

⁷ Tapeti kö'du nenye kiya, malayika i'bë wëni. Koronliyo ako'jo riyö vo kalima 'bëniye ehe vo kanya kölö 'bëni ma edi Wiri mötu.

⁸ Mo iya ga kö'du ne biya zi zë, ehe utu zë Jopa.

⁹ Kadra kutë mi ko'do ma ta go mo, mati kora nenye edinni ku tayi kara Jopa, Petero i'bë ku riyë komo lembe amotu.

¹⁰ Mati zë edinni wakonyo ko'jo, mo na o'bo, omba zi wakonyo, mora mo ongo rayada kazi Wiri.

¹¹ Mo ongo komoriyë ayëhu rë ni, ehe wa maako ayi akaɔ kaa mbili bongo kyedre bi golo'bo sowo eni aba.

¹² Mi mo dakyinë ngötu biya, ngötuwë 'ba liɔ, watelee, ehe aliye.

¹³ Gu iya zi mo henye, "Petero, enyi riyë! Ofo nenye, ehe onyo zë."

¹⁴ Mora Petero iya henye, "Yere, mö'bo dë ko'do mo, gba monyo wa maako na ti'da, ehe anza dë na laka zi konyo."

¹⁵ Gu ame'do zi mo löhu, "Ezë Wiri o'do wa maako ku nbala, iya dë henye, anza dë na laka zi konyo."

¹⁶ Nenyë o'do rë ni da wota, gba kazi mbili bongo ne truku'du koba hulëhu komoriyë.

¹⁷ Mati Petero gba sösu mi me'do nenye a'di, kora ma Koronliyo utu zë ne, ayi oronni ha loko 'ba resi. I'janni gëri liɔ 'ba Simona ku,

¹⁸ ehe ako'jonn ködo here ne Simona Petero edi alima ani.

¹⁹ Mati Petero ëdi gba kö'du ma o'do rë nî ne sösü, Lawo iya zi mo henye, "Kora wota ëdinnî kinye bi koma kö'du yî.

²⁰ Kandi i'bë akaño, ehe i'bë zë ëti. Asösü dë, ma ra mutu zë."

²¹ Petero i'bë akaño iya zi kora nee henye, "Ma ra ëdiyë akoma. Ayiye ga a'di?"

²² Zë aya'bannî da me'do iyannî henye, "Vo da kanye Koronoliyö ra utu ze. Mo kora laka ra, mo amötu Wirî, ehe vidî biya 'ba Yuda ombannî mo. Malayika laka 'ba Wirî ra ayada zi Koronoliyö zi kutu litu zi yî, here mo ato'bo kowo a'di ra zi yî kiya."

²³ Petero ako'jo zë zi ko'do ani. Mî ko'do vere, Petero ehe kya 'ba vo lö'böwë mî Jopa i'bënnî kora mati ayinnî kazi Koronoliyö ne ëti.

²⁴ Mî ko'do vere aba zë okonnî mî Kasariya bi ma Koronoliyö ëdi bi zë kisi. Mo ako'jo karo 'bëniyë ehe aboka ma kare.

²⁵ Mati Petero oko, Koronoliyö amëtë mo, here mo alodro burutu Petero, ehe ayeto mo yeto.

²⁶ Mora Petero injë mo, ehe iya henye, "Oro riyë! Ma anza dë ndra ta da vidî köndu."

²⁷ Mati Petero ödu loko, mo ëdi gba me'do Koronoliyö aba, vidî kayo ëdinnî ani.

²⁸ Petero iya zi zë henye, "Ayole ku laka, ze Yude kö'du ki'di 'beze ila ze dë zi wa maako ko'do vidî maako ëti, mora Wirî ayada zi ma, mo asösü dë vidî maako ëdi na ti'da mandere anza na laka.

²⁹ Mati utuwë zi ma zi tayi kinye, mayi ku. Yaanya aba momba zi yolo kö'du a'di utu litu ga ma?"

³⁰ Koronoliyö aya'ba do mo iya henye, "Ko'do sowo alaga ëdi kaa kadra wota 'ba hutaga, mëdi amötu liño. Truku'du kora maako usu bongo kanyi oro da komo ma.

³¹ Mo iya henye, 'Koronoliyö, Wirî owo mötu 'bëyi ku ehe mo ayolo waki'di 'bëyi zi vo leri ku.

³² Yaanya aba utu litu mî Jopa zi Simona Petero. Mo ëdi na yingo mî liño 'ba Simona vo liko ko'do, alima kara ha ranga.'

³³ Mutu litu kandi gë yî, ehe ëdi da kö'du komba laka aba zi yî tayi ne. Ze biya dëdi kinye da komo Wirî zi kowo a'di akiya."

Me'do 'ba Petero

³⁴ Petero ame'do henye, "Yaanya aba ma yolo ku Wirî o'do lovo vidî biya kölö.

³⁵ Wirî na rakyeniyi vidî ma ere nî, ehe o'do wa ma lake.

³⁶ Ayole kö'du kise mati Wirî i'di zi vidî 'ba Yiserele, mati mo utu Yësu Korisito, Yere 'ba vidî biya, zi rakyëyi ki'di zi zë.

³⁷ Ayole ku wa mati o'do rë nî, ta bi ne biya mî Yudiya. Ayeto biya mî Galilaya, tapëti Yowani ayada biya zi vidî bapatisi.

³⁸ Wirî i'di Lawo Laka ehe kyigo zi Yësu tëmî Nazereta. Mo ëdi Yësu aba, mati mo alasi toko kö'du laka kö'do, ehe vidî ko'jo aba, zë ma hu kyigo 'ba Satani.

³⁹ Ze biya dongo wa ma o'do 'dö mî Yuda ehe mî Yerusalema. I'di Yësu zi koli da taka,

⁴⁰ mora ko'do wota aba yaa, Wirî injë mo na didi, ehe o'do mo zi kongö.

⁴¹ Anza vidî biya ra ongo mo, ze ra nje dongo mo, wakonyo ehe wakuwë mo aba tapëti tënyi 'bomo tëmî koli. Ze ra Wirî inzi zi yada kö'du mo zi vidî maakowe.

⁴² Wirî ayada zi ze zi yöyö zi vidî henye, Yësu ra inzi mo ku zi vurë 'ba didi yöku ëti kiya.

⁴³ Nēbī biya iyannī henye, vīdī biya ma ēdīnnī koma aba mī Yēsu, akila kō'du kyēnyē 'bēzē ne mī ru mo."

Tu'dē ĭrīnnī Lawo Laka

⁴⁴ Mati Petero ēdī gba ame'do, Lawo Laka ayi da vīdī ma ēdī mbili nni koze ne.

⁴⁵ Kya 'ba vo kome ma ŋbete, mati ayinnī Petero ētī, zē na rakaga ga kō'du Lawo Laka i'dī ku zi tu'dēē,

⁴⁶ ga kō'du zē owonnī tu'dē ēdīnnī ku me'do mī ha mēnzē maakowe Wīrī yeto aba. Here Petero iya henye,

⁴⁷ "Tu'dē nenyee i'dī Lawo Laka ku zi zē, kpa kaa dēdī mo aba. Ma yolo ku vīdī maako o'bo dē ze yata ta bi zē bapatisi."

⁴⁸ Petero i'dī kō'du zi zē bapatisi mī ru 'ba Yēsu Korisito. Here zē ako'jonnī ho mo zi lima rē nni ko'do tisi aba.

11

Petero mī kutē vo lō'bōwē mī Yerusalema

¹ Vo lituwē ehe vo lō'bōwē mī Yudiya owonnī henye tu'dēē ombannī da kō'du kise 'ba Wīrī ku.

² Here mati Petero ayi Yerusalema, kya vo kome ŋbete ayeto hē nni wasa mo aba,

³ zē iyannī henye, "Yī alima na yingo mī liŋo 'ba tu'dēē, ehe onyo wa kpa zē ētī!"

⁴ Here Petero ayada kō'du ma o'do rē nī, iya henye,

⁵ "Mēdī mī gawo 'ba Jopa ehe mēdī amōtu, mati mongo rayada kazi Wīrī. Mongo komoriyē ayēhu rē nī, ehe wa maako kaa mbili bongo kyedre ĭrī ta bi golo'bo 'bomo sowo tayi akanjo zi ma.

⁶ Mati mongo bi mī mo, ngōtuwē 'ba liŋo, ngōtu mōkuwē, watelee, ehe aliye.

⁷ Mowo gu iya zi ma henye, 'Petero, ēnyī riyē! Ofo nenyee, ehe onyo zē.'

⁸ Mora miya henye, 'Yere, mo'bo dē ko'do here, gba monyo wa maako mati ēdī na ti'da ehe mandere anza na laka zi konyo ne dē.'

⁹ Gu ta komoriyē ame'do zi ma lōhu, iya henye, 'Ēzē Wīrī o'do wa maako ku ŋbala, iya dē henye, anza dē na laka zi konyo.'

¹⁰ Nenyee o'do rē nī da wota, gba kazi koba mo biya lōhu komoriyē.

¹¹ Truku'du kora wota tēmi Kasariya orōnnī komo loko mati mēdī alima 'domo.

¹² Lawo Laka ayada zi ma ti'bē zē ētī ehe kazi kō'du sōsu. Here ōndu mī Yēsu modaka i'bēnnī ma aba, ehe dōdu mī loko 'ba kora nenyee.

¹³ Mo ayada zi ze malayika alaya zi nī, iya henye, 'Utu vīdī maako Jopa zi kora maako ru mo Simona Petero,

¹⁴ mo akayada zi ye hala yī ehe vīdī biya mī liŋo 'bēyī akayomo.' "

¹⁵ "Tapētī ma yeto me'do, i'dī Lawo Laka zi zē, kaa mati Lawo Laka i'dī zi ze biyeto aba.

¹⁶ Ma sōsu me'do 'ba Yere, iya henye, 'Yowani abapatisi wini aba, mora akabapatisiye Lawo Laka aba.'

¹⁷ Wīrī i'dī zi tu'dē naniye kpa wakī'dī mati mo i'dī zi ze, mati dī'dī koma 'beze mī Yere Yēsu Korisito. Hala ma kayata Wīrī?"

¹⁸ Mati zē owonnī Petero iya nenyee, orōnnī ta bi hē nni wasa, ehe ayetonnī Wīrī yeto, iyannī henye, "Wīrī yaanya aba o'do tu'dēē ku dē nni koto zi nī, ehe i'dī dīdī ku kpa zi zē."

¹⁹ Kya 'ba vo lö'bō 'ba Yere maakowe apere rē nnī ga kō'du 'ba wayaza ma ayeto kofo 'ba Setifano aba. Zē i'bēnnī kōwō kaa Ponisiya, Seyipurusu, ehe Atiyōko. Zē ayadannī kō'du kise ne nje zi Yude.

²⁰ Kya 'ba vo lö'bō maakowe tēmī Seyipurusu ehe Sirēnē i'bēnnī Atiyōko ehe ayetonnī yada zi vīdī 'ba Gīrīgī kō'du yōyō laka ne ga kō'du 'ba Yere Yēsu.

²¹ Kyigo 'ba Yere ēdī zē aba, ehe vīdī kayo oto dē nnī zi Yere, ehe omannī mī mo.

²² Kō'du yōyō ma o'dō rē nī ne, ōko zi kanisa mī Yerusalema, ehe zē utunnī Baranaba Atiyōko.

²³ Mati Baranaba ōko ani, ehe ongo hala Wīrī i'dī kō'du lake ku zi zē. Mo na rakyenyi, ehe mo alenze zē zi limannī koma aba mī Yere biya dī'di nnī aba.

²⁴ Baranaba mo kora laka 'ba koma kyedre aba, ehe oso mo ndo Lawo Laka aba. Vīdī kayo oto dē nnī zi Yere.

²⁵ Here Baranaba i'bē Tasisi Sawolo koma.

²⁶ Mati mo i'ja Sawolo, ika mo Atiyōko. Ani zē adrokonnnī rē nnī kanisa ētī kōō kōlō, ehe ayandi vīdī kayo. Ani mī Atiyōko vo lö'bōwē 'ba Yere dagba ako'jo Korisito 'ba.

²⁷ Mī kadra nenyē aba, kya 'ba nēbī maakowe ta Yerusalema ayinnī Atiyōko.

²⁸ Ma kōlō tēmī zē ru mo Agabusu. Wakōnyi 'ba Lawo Laka aba, mo ayada kō'du iya henye, “Madōyi kyēnyē atēdī tēmī damōku ne biya.” O'dō rē nī mī kadra ma Kulidasi ra na yere.

²⁹ Vo lö'bō ma ēdinnī mī Atiyōko ombannī zi kutu wakōnyi maako zē ato'bōnnī zi ōnduwē mī Korisito ma ēdinnī mī Yudiya.

³⁰ Here zē inzinnī Baranaba ehe Sawolo zi koba waki'dī 'bēnnī zi vo dagbe 'ba vo lö'bōwē mī Yerusalema.

12

Heroda ayaza vo kome

¹ Mī kadra nani, Yere Heroda ayaza kya vīdī 'ba kanisa.

² Mo i'dī kō'du zi vo kanye zi da Yemisi ōndu 'ba Yowani kikyē kulu aba.

³ Mati Heroda ongo nenyē o'dō vīdī 'ba Yude na rakyenyi, mo irī Petero mī kadra karama 'ba mangolō'bo kazi langa.

⁴ Mo i'dī Petero mī kamba, ehe i'dī kō'du zi vo kanya gboko sowo zi go mo kongō. Heroda o'dō mala zi mo ki'dī bi 'ba vurē, komo vīdī kayo tapētī karama 'ba laga 'ba koli.

⁵ Mati Petero ēdī na sesi mī kamba, vīdī 'ba kanisa ōronnnī dē ta bi 'ba mōtu zi Wīrī ga kō'du mo.

Ayasi Petero na dangölō tēmī kamba

⁶ Gba ta komo yōndo zi Petero ki'dī bi 'ba vurē, mo ēdī ako'do, ehe ida mo nyorī riyō aba mī kutē vo kanya riyō. Vo kanya riyō maakowe ēdinnī ha loko ma ōdu mī kamba ne kongō.

⁷ Truku'du malayika kazi Yere alaya, ehe bikanyi ayanyi bi toko mī kamba. Malayika ne isa Petero ta dakapa mo, ehe aliro mo riyē. Here mo iya henye, “Kandi! Ēnyī riyē!” Nyorī alēpinnī ta kala mo,

⁸ ehe malayika ne iya zi mo henye, “Ēnyī, usu bōngo rē yī, ehe usu kamoka 'bēyi.” Petero o'dō kō'du ma ayada zi nī. Here malayika iya henye, “Yaanya aba usu bōngo alikōlu 'bēyi, ehe usu ga ma.”

⁹ Petero i'bēnnī malayika aba, mora mo asōsu kō'du ne wīrī ra isi nī.

¹⁰ Zë i'bë alagannî gboko riyö 'ba vo kanye, ehe mati ayinnî ha resi 'ba kôhi zi gawo kyedre, ayëhu rë nî na bi dë nî. Zë i'bënnî yaga, ehe mati ëdi ti'bënnî ta da gëri, kandi malayika alaya dë.

¹¹ Mati Petero ayolo kö'du ma o'do rë nî ne, mo iya henye, "Yaanya aba ma yolo ku Yere ra utu malayika ëni zi yomo ma kazi Heroda, ehe kazi wa biya vo dagbe 'ba Yude asösunni zi ko'do zi ma."

¹² Here Petero i'bë zi liño 'ba Mariya, ma 'ba Yowani Marako. Vo lö'böwë 'ba Yere ayinnî ga bi kölo ani, ehe ëdinnî amötu.

¹³ Petero akökô ha resi, ehe vo kalima mbara maako ru mo Roda, ayi ha loko zi do mo ya'ba.

¹⁴ Mati mo owo gu Petero, mo rakyeniyi aba ndra, mo ayëhu ha resi dë. Mo aho hulëhu loko, ehe iya zi vidiyë henye Petero ëdi atoro ani.

¹⁵ Mora vidî biya ayadannî zi mo, iyannî henye, "Yi vo nökyi." Mora mo zo kiya henye, ne Petero ra. Here zë iyannî henye, "Ne malayika omo ra."

¹⁶ Petero zo kökô, le mi ndundu mo zë ayëhunni ha resi. Zë ongönnî mo ehe zë na rakaga.

¹⁷ Petero ame'do kala nî aba zi zë zi torönnî ti. Mo ayada hala Yere ika nî yaga tëmî kamba. Mo iya kpa henye, "Ayade zi Yemisi ehe zi öndu maakowe kö'du ma o'do rë nî ne." Tapëti mo, mo ila bi nani ehe i'bë bi maako.

¹⁸ Mi damindö vere, vo kanya ma ëdinnî bi kongö rasösu kyedre aba, ehe rakaga aba kö'du a'di oko zi Petero.

¹⁹ Heroda i'di kö'du zi vo kanya 'bëniyë zi mo koma, mora du i'jannî mo dë. Here mo ako'jo ha vo kanye, ehe i'di zë zi kofo. Tapëti nenyë, Heroda ila Yudiya i'bë zi lima mi Kasariya yaa.

Koli 'ba Heroda

²⁰ Heroda ehe vidî 'ba Tiyere ehe Sidoni na kamo oka ma kölo maako aba. Here gboko tëmî zë i'bënnî Balatusu kongö, ma kölo tëmî vidî kyedre mi turu 'ba Heroda. Zë alëlunnî da Balatusu henye nombannî zi rakyëyi ko'do mi kutë gawo 'bëzë ehe Heroda, ga kö'du dakaño 'bëzë i'ja wakonyo 'bëni ta bi ma Heroda na vo do mo.

²¹ Mi kadra ma zë ombannî do mo, Heroda ayi usu rë nî mi böngo 'ba yere. Mo alima da kyiti 'ba vurë ëni.

²² Vidî agbögbö hë nni iyannî henye, "Ame'do ndra kaa Wirî ta da vidî kora!"

²³ Kandi malayika kazi Yere otra mo akaño, ga kö'du mo oba wakoro 'ba Wirî. Kuruwë onyönnî Heroda ehe oli.

²⁴ Kö'du kise 'ba Wirî zo rë nî pere.

²⁵ Tapëti Baranaba ehe Sawolo o'dönnî loo ma utu zë zi ko'do mo ne ku, a'bannî Yerusalema, ehe obannî Yowani Marako kpa nni aba.

13

Baranaba ehe Sawolo

¹ Mi kutë vidî 'ba kanisa 'ba Atiyoko nëbi maakowe ehe vo komoyandiye ëdinnî. Zë ra Baranaba, Simiyono ako'jo kpa Nigara, Lusiyosi tëmî Sirënë, Manani mo aboka 'ba yere Heroda ma kara, ehe Sawolo.

² Mati zë ëdinnî Yere yeto ehe ha koro, Lawo Laka iya henye, "Inziye Baranaba ehe Sawolo zi loo mati minzi zë zi ko'do."

³ Here tapëti ha koro ehe mötu, zë i'dinnî kala nni dë zë, ehe utunnî zë da gëri 'bënnî.

Baranaba ehe Sawolo mi Seyipurusu

⁴ Lawo Laka utu Baranaba ehe Sawolo zi Selesiya, ehe ta ani zë i'bënni da rutu 'ba Seyipurusu.

⁵ Zë okonni Salamisi, ayetonni kö'du kise 'ba Wirī yēti mī bi 'ba mötuwë 'ba Yude. Yowani Marako ēdi zë aba kaa vo wakonyi.

⁶ Baranaba ehe Sawolo umunni da rutu zi Papahosi. Ani zë i'janni kora maako tēmi Yude, ru mo wisi 'ba Yēsu. Mo vo möri ehe nēbi vo ndondo.

⁷ Mo o'do loo kpa zi Serigisu Pawolosi, yere 'ba rutu ne.

Serigisu Pawolosi, vo kö'du yolo, omba zi kowo kö'du kise 'ba Wirī, ehe mo utu litu kö'du Baranaba ehe Sawolo.

⁸ Mora Barayēsu vo möri, ru mo maako Elimasi, awasa kö'du 'bëzë ne. Mo ayonzo zi yere sesi kazi koma mī Yēsu.

⁹ Here Sawolo, ru mo maako kpa Pawolo, oso ndo Lawo Laka aba, mo ongo bi mbiyi da Elimasi

¹⁰ ehe iya henye, “Yi wisi 'ba Satani! Yi vo ndondo ehe vo wehe 'ba kö'du laka. Ndala aba, atoro ta bi me'do kyēnyë kiya ra gērī tinyö 'ba Yere?”

¹¹ Yere omba ti'bë riti ki'di zi yi, yi ko'do yaa na vo komoköndu. O'bo dekpe zi bikanyi 'ba kadra kongö.”

Kandi komo kora ne ayöfu matutu köndu aba, ehe mo i'bë toko vidi maako koma zi ni gaga kala aba.

¹² Mati yere ongo kö'du mati o'do rë ni ne, mo rakaga aba mī kö'du yandi ga kö'du 'ba Yere ne. Here mo oma mī Yere.

Pawolo ehe Baranaba mī Atiyoko Pisidiya

¹³ Pawolo ehe oka maakowe eti ilanni Papahosi ehe i'bënni zi Paga mī Pambaliya, mora Yowani Marako ila zë i'bë hulëhu mī Yerusalema.

¹⁴ Koo zë ne i'bënni dagba kazi Paga zi Atiyoko mī Pisidiya. Here mī ko'do 'ba ralawo aba zë i'bënni mī bi 'ba mötu ehe alimanni akaño.

¹⁵ Tapēti kö'du ko'jo tēmi kö'du ki'di ehe wayöruwë 'ba nēbiyë, vo dagbe utunni vidi maako zi yada zi Pawolo ehe Baranaba henye, “Aboka me, ēziyë kö'du maako aba zi kiya mati akakonyi vidi, iye.”

¹⁶ Pawolo ēnyi riyë. Mo o'do kala ni, ehe ame'do, iya henye, “Vidi 'ba Yiserele, ehe vidi maako 'ba tu'dëe kpa mati ēdinni mötu Wirī, oze mbili ye.

¹⁷ Wirī 'ba Yiserele inzi zutu 'bezee, ehe mo ila vidi 'beze kaa vo leze mati ēdi alimanni Ezipeto. Ani mo o'do zë na kyigo. Here kyigo gārā 'bēni aba, mo ayasi zë yaga.

¹⁸ Koo 'butēsowo mo ongo gë zë mī da lipi.

¹⁹ Tapēti mo ayaña tu'dë madomoriyö mī Kanana, mo i'di dakaño 'bëzë zi vidi 'bēniyë kaa drivu.

²⁰ Nenyë o'do rë ni iri koo lamisowo 'butēmuyi.”

“Tapēti kadra nani, Wirī i'di vidi 'bezee na vo vurëe le mī kadra 'ba nēbi Samowele.

²¹ Here vidi ombanni yere. Wirī i'di zi zë Yere Sawolo, wisi 'ba Kisi ta daliño 'ba Benyimona. Mo iri koo 'butēsowo.

²² Tapēti Wirī iri Sawolo, i'di Dawidi na yere pēti mo. Wirī iya ga kö'du mo henye, ‘Dawidi wisi 'ba Jese ēdi kyinë 'ba vidi ma o'do ma ndra na rakyenyi. Mo o'do wa biya, mati momba mo zi ko'do.’

²³ Tēmi kozo 'ba kora nenyë, Wirī ika vo wayomo Yēsu zi Yiserele, kaa alömu.”

²⁴ “Mora gba kazi Yēsu ayi dë, Yowani ēdi ayada zi vidi biya mī Yiserele zi dë nni koto hulëhu zi Wirī ehe bapatisi kirī.

²⁵ Mati ᛚᛚᛚ 'ba Yowani ēdī ku kara zi rē nī kinde, mo iya henye, 'Asōsu 'be ma ēyī ra? Manza dē vīdī mati ēdiyē bi mo kisi. Owowe mo ēdī tayi. Mo atayi 'da, ehe manza dē laka zi kamoka omo kinga.' "

²⁶ "Ōndu me, kozowe 'ba Abarayama, tu'dēē biya mati ēdinnī kinye Wīrī mōtu, kō'du kise 'ba wayomo nenye utu zi ze.

²⁷ Vīdī 'ba Yerusalema ehe vo dagba 'bēzēē ayolōnnī dē ēyī ra Yēsu. Mandere zē ayolōnnī kpa dē mī me'do 'ba nēbiyē mati ēdī ako'jonnī mī ko'do 'ba ralawo biya. Zē o'dōnnī me'do 'ba nēbiyē ayi ku tīnyō vurē kikyē aba ra Yēsu.

²⁸ Gbi le ēzē i'ja kō'du maako dē le zi Yēsu kī'dī zi kofo, zē nduwē ha Pilato ko'jo zi mo kofo.

²⁹ Tapēti o'dōnnī wa mati nēbiyē ayōrunnī kō'du Yēsu, oba mo akaŋo ta da taka ehe i'dī mī ogo."

³⁰ "Mora Wīrī īnjē mo tēmī koli.

³¹ Ko'do lakyi aba Yēsu alaya zi vīdī mati i'bēnnī mo aba tēmī Galilaya zi Yerusalema. Yaanya aba ēdinnī kō'du mo yada zi vīdī 'bezee.

³² Ze kinye zi yada zi ye kō'du yōyō. Wa mati Wīrī alōmu zi zutu 'bezee,

³³ na ko'do, yaanya aba mo o'do ku zi ze Yēsu kīnjē aba zi dīdī. Ēdī kaa Wayeto 'ba Dawīdī ma rīyō iya henye,

'Yī wisi ama ra,
ndenye mayi ku na 'Bu yī. "

³⁴ "Wīrī īnjē Yēsu tēmī koli ehe ila ida rō mo dē zi teŋe. Ēdī kaa Wīrī iya,

'Ma kī'dī zi yī wa laka mati ma lōmu zi Dawīdī.'

³⁵ Ehe mī Wayeto 'ba Dawīdī maako iya henye,

'Ila vīdī laka 'bēyī ne dē zi teŋe mī ogo.'

³⁶ Mati Dawīdī ēdī gba na dīdī, mo oro Wīrī. Here tapēti mo oli, usu mo mī ogo 'ba zutu 'bōmowe, ehe ida rō mo eŋe.

³⁷ Mora vīdī mati Wīrī īnjē tēmī koli, ida rō mo eŋe dē."

³⁸ "Aboka me, kō'du kise ne ēdī henye, Yēsu akīla kō'du kyēnyē 'be!

³⁹ Kō'du kī'dī 'ba Mosa o'bo dē e ko'do tīnyō tēmī kō'du kyēnyē 'be biya. Mora vīdī ma ēdī koma aba mī Yēsu, Wīrī ako'do mo tīnyō.

⁴⁰ Ēdiyē komokandi aba kazi, kō'du ma nēbī iyannī ne mo'do rē nī dē zi ye. Zē iyannī henye,

⁴¹ 'E vīdī ma o'de lasa ra Wīrī,
ēdī rakaga aba ehe akoli.

Ma ko'do wa maako mī kadra 'be,
o'be dē zi koma,

ēzē vīdī maako ayada le zi ye.' "

⁴² Mati Pawolo ehe Baranaba ēdinnī ku bi 'ba mōtu 'ba Yude kila, vīdī alenzennī zē zi kiya kyo kō'du kōlō nenye ko'do 'ba ralawo vere aba.

⁴³ Tapēti mōtu, Yuda kayo ehe tu'dē kayo ma ēdinnī Wīrī mōtu ne, i'bēnnī zē ētī. Pawolo ehe Baranaba alenze zē biya zi lima mī rakyēyī 'ba Wīrī.

⁴⁴ Mī ko'do 'ba ralawo vere, vīdī biya 'ba mī gawo ayinnī zi kō'du kise 'ba Yere kowo.

⁴⁵ Mati Yude ongōnnī vīdī kayo nee, zē na mīkumbē. Zē alidinnī Pawolo ehe ame'dōnnī na kyēnyē ra kō'du biya mati mo iya ne.

⁴⁶ Mora Pawolo ehe Baranaba kazi tere iyannī henye, "Domba zi yada kō'du kise 'ba Wīrī zi ye, gba kazi yada zi vīdī maakowe. Mora ombe kō'du kise ne dē! Nenyē ayada henye, ombe dīdī ma ŋburu ŋburu ne dē. Yaanya aba dēdī tī'bē zi tu'dēē.

⁴⁷ Yere i'di kō'du zi ze henyē, 'Mi'di yi kinye kaa bikanyi zi tu'dēē, zi koba wayomo 'ba Wiri zi vidi mi dakaŋo biya.' "

⁴⁸ Kō'du kise nenyē o'do tu'dēē na rakyenyi, ehe zē ayetonni me'do 'ba Yere. Vidi biya ma inzi ku kō'du didi ma ŋburu ŋburu, here omanni mi Yere.

⁴⁹ Kō'du kise ga kō'du 'ba Yere apere rē nī biya mi dakaŋo nenyē.

⁵⁰ Mora Yude i'benni zi mbara kyigo ma erenni Wiri, ehe kora vo dagbe 'ba gawo. Zē ofonni zē na kyenyē ra Pawolo ehe Baranaba, ehe ayetonni zē yaza. Zē orenni zē yaga temi kapa 'ba dakaŋo nenyē.

⁵¹ Pawolo ehe Baranaba akyito durufu 'ba ga bi nani ta ndi nni, ehe i'benni dagba zi Yikoniyomu.

⁵² Mora vo lö'böwē 'ba ga ndi Yēsu biya na rakyenyi, ehe osonni ndo Lawo Laka aba.

14

Pawolo ehe Baranaba mi Yikoniyomu

¹ Pawolo ehe Baranaba ame'donni mi bi 'ba motu mi Yikoniyomu, ehe Yuda kayo ehe tu'dē kayo omanni mi Yere.

² Mora Yuda ma ombanni dē koma mi mo, o'donni tu'dē maakowe na kamo ehe ofo rē nni na vo wehe ra önduwē mi Korisito.

³ Pawolo ehe Baranaba alimanni ani kadra konda aba, me'do kō'du 'ba Yere kazi tere, ehe Yere i'di kyigo zi zē, zi kō'du koro kō'do ehe rakaga, mati akayada kō'du kise 'ba rakyeyi edi tinyö.

⁴ Vidi mi gawo 'ba Yikoniyomu ayolonni dē a'di zi sösü. Kya maakowe omanni mi gboko 'ba Yude ehe maakowe omanni mi vo lituwē.

⁵ Ndundu mo aba, tu'dē maakowe ehe Yude, bi kölo vo dagba 'benni eti, ombanni mala kō'do zi kō'do zē na kyenyē ehe zē ku'du yito aba brua.

⁶ Mati Pawolo ehe Baranaba ayolonni wa ma edi rē nī kō'do, zē ahonni mi dakaŋo 'ba Lëyikoniya, ani mi gawo 'ba Liyisitra ehe Dēbē ehe bi ma kara dakapa dakaŋo ne.

⁷ Ani zē nduwē kō'du yöyö laka ne yeti.

Pawolo ehe Baranaba mi Liyisitra

⁸ Mi Liyisitra, kora maako edi ani o'jo mo na ndi keŋe ehe o'bo dē zi lasi.

⁹ Kora ne edi mbili nī koze da me'do 'ba Pawolo. Mati Pawolo ongo mo edi koma aba mi Yēsu zi kō'jo,

¹⁰ mo agbögbö hē nī iya henyē, "Eñyi riyē!" Kora ne öfu riyē ehe ayeto lasi toko.

¹¹ Mati vidi kayo ne ongonni wa ma Pawolo o'do ne, agbögbö hē nni yaga mi ha 'ba Lëyikoniya, iyanni henyē, "Wiriye ofonni rē nni ku na vidi köndu ehe ayinni ku akaŋo zi ze!"

¹² Vidi i'dinni ru da Baranaba, Zeyusi, ehe i'dinni ru da Pawolo Hemoso, ga kō'du mo ra ame'do.

¹³ Yekëlu 'ba Zeyusi edi kara ha bi tödu zi gawo kyedre. Vo karasa 'ba Zeyusi ika ise ehe döruwē ha resi 'ba gawo kyedre, ga kō'du mo ehe vidiye ombanni zi ki'di wakumu zi zē.

¹⁴ Mati Pawolo ehe Baranaba ayolonni kō'du nenyē, zē izanni bongo 'benni ahonni mi kutē vidi kayo ne hē nni gbögbö aba henyē,

¹⁵ "Ediye kō'du nenyē kō'do ga a'di? Ze vidi könduwē ra kaa e. Dika ze kō'du yöyö laka ra zi ye here zi ye kila wiri mbiya ma kazi kō'du, ehe oto de zi Wiri ma didi, ma o'do komoriye, dakaŋo, wini kyedre, ehe wa biya mi zē.

16 Mĩ kadra ma alaga, Wĩrĩ ila vidi ti'bënnĩ mĩ gëri 'bënnĩ,
17 mora mo ayada mo ëdi ani tẽmĩ wa laka mati mo o'do. Wĩrĩ utu mĩrẽ ta komoriyẽ ehe o'do wa 'be mĩ yaka övu. Mo i'di wakonyo zi ye ehe o'do di'di ye na rakyenyi."

18 Gbĩ le tapëti Pawolo ehe Baranaba iyannĩ nenye biya, na kyigo zi zẽ yata vidi ta bi wakumu ki'di mo zi nnĩ.

19 Kya 'ba Yude tẽmĩ Atiyoko ehe Yikoniyömu ayinnĩ, ofonnnĩ vidi kayo ne na wehe ra Pawolo. Zẽ otrannĩ mo yitö aba ehe otönnĩ mo yaga tẽmĩ gawo kyedre. Asösunni mo oli ku,

20 mora mati vo lö'böwë atoto rë nnĩ toko ra Pawolo, mo oro riyẽ ehe i'bẽ hulëhu mĩ gawo kyedre ne. Mĩ ko'do vere aba, mo ehe Baranaba i'bënnĩ zi Dëbë.

Pawolo ehe Baranaba a'bannĩ Atiyoko mĩ Siriya

21 Pawolo ehe Baranaba ayëtinnĩ kö'du yöyö laka ne mĩ Dëbë ehe vidi kayo ayinnĩ na vo lö'böwë. Here zẽ i'bënnĩ hulëhu Liyisitra, Yikoniyömu, ehe Atiyoko.

22 Zẽ akyigönnĩ vo lö'böwë ehe alenzennĩ zẽ zi limannĩ mĩ koma. Zẽ ayadannĩ zi zẽ henye, "Da tödu ze Damöku 'ba Wĩrĩ tẽmĩ rayaza kyedre."

23 Pawolo ehe Baranaba inzinnĩ kyedree zi nnĩ mĩ kanisa biya na kölö kölö. Here zẽ oro hẽ nnĩ, amötunnĩ, ehe i'dinnĩ rënnĩ zi Yere zi gẽ zẽ gaga, ma ëdinnĩ koma aba mĩ Yere.

24 Tapëti ti'bẽ kpuru Pisidiya, ze ayinnĩ Pambaliya,

25 ehe tapëti zẽ ayëtinnĩ kö'du mĩ Paga, here zẽ i'bënnĩ akaŋo zi Italiya.

26 Ta Italiya i'bënnĩ zi Atiyoko mĩ Siriya. Ani vo lö'böwë kyere dagba i'dinnĩ zẽ zi Wĩrĩ gẽ zẽ kongö, mati ëdinnĩ łoo ko'do, yaanya aba łoo inde rë nĩ ku.

27 Tapëti toko mĩ Atiyoko, zẽ ako'jonnĩ kanisa bi kölö. Zẽ ayadannĩ zi vidi wa ma Wĩrĩ akonyi zẽ zi ko'do, ehe hala mo o'do zi tu'dëẽ zi koma.

28 Here zẽ alimannĩ ani vo lö'bö ëti mĩ kadra konda.

15

Ratoto mĩ Yerusalema

1 Vidi kora maakowe ayinnĩ ta Yudiya zi Atiyoko ehe ayetönnĩ yandi önduwë 'ba Korisito, iyannĩ henye, "Ayomo zẽ dẽ nje ëzẽ anbete zẽ ku kaa Mosa ayandi."

2 Pawolo ehe Baranaba awasa hẽ nnĩ zẽ ëti. Here kanisa omba zi kutu Pawolo ehe Baranaba ehe vidi maakowe zi ti'bẽ Yerusalema zi me'do mĩ kö'du nenye zi vo lituwë ehe kyedree mĩ Yerusalema.

3 Here kanisa utu zẽ. Mati zẽ ëdinnĩ ati'bẽ, zẽ i'bënnĩ kpuru Ponisiya ehe Samariya, ehe ayadannĩ hala tu'dëẽ oto dẽ nnĩ ku zi Wĩrĩ. Kö'du yöyö nenye o'do önduwë biya na rakyenyi.

4 Mati kora ne ökönnĩ mĩ Yerusalema, kanisa iri zẽ kalakyedre aba, ehe vo lituwë kyedree ëti. Pawolo, Baranaba ehe vidi ma ayinnĩ zẽ ëti, ayadannĩ biya zi zẽ wa ma Wĩrĩ o'do kpuru kazi zẽ.

5 Here kya 'ba vo koma maakowe mati zẽ kpa Farasiye, zẽ orönnĩ riyẽ iyannĩ henye, "Tu'dëẽ ma nbete zẽ, ehe morönnĩ kö'du ki'di 'ba Mosa."

6 Vo lituwë ehe kyedree atoto rë nnĩ me'do mĩ kö'du nenye.

7 Ame'dönnĩ kadra konda aba. Here Petero ënyi riyẽ ehe iya henye, "Önduwë, ayole ku henye, kyere mĩ kadra ma alaga, Wĩrĩ inzi ma tẽmĩ kutëẽ henye tu'dẽ akowönnĩ ta dami'di ha ma kö'du yöyö laka ehe koma.

⁸ Wiri mati ayolo a'di ra edi mi di'di vidi biya, mo ayada mo omba ze ku, Lawo Laka ki'di aba zi ze, kaa mo i'di zi ze.

⁹ Wiri o'do ze de kutu ta re ze. Mo o'do di'di ze nbala koma aba.

¹⁰ Yaanya aba, ko'du a'di ediyë yonzö Wiri, wa yeto ki'di gu vo lö'bö nenyee? Wakinjë nenyë ayeto ndra le ze ehe zutu 'beze o'bo de kinjë.

¹¹ Mora doma henye, akayomo ze waki'di 'ba rakyëyi aba kazi Yere Yësu, kpa kaa tu'dëë."

¹² Vidi biya alimanni liwo mati owonni Baranaba ehe Pawolo ayadanni hala Wiri o'do ko'du koro, kyinë kyigö 'bëni, ehe rakaga zi tu'dëë kpuru kazi ze.

¹³ Tapëti ze indenni me'do ku, Yemisi iya henye, "Önduwë, oze mbili ye zi ma!

¹⁴ Simona ayada henye hala Wiri ayi mi kadra ma dagba zi tu'dëë, ehe o'do kya maakowe na vidi ëni.

¹⁵ Me'do 'ba nëbiyë ida rë ni ku ko'du kiya 'bama aba. Edi na yöru,

¹⁶ 'Ma kata'ba ehe kuvö löhu loko 'ba Dawidi ma alëpi.

Ma kuvö tëmi rayaña 'bomo ehe ko'jo mo riye löhu,

¹⁷ here vidi ma osonni ehe tu'dëë, mati ma ko'jo zi tedinni vidi 'bama, akomanni Yere.

Ma Yere ra, miya wa nenyee.

¹⁸ Ma ayada ze mi kadra ma alaganni kyere.' "

¹⁹ Here ma sösu de da ki'di wakinjë yeto da tu'dëë, ma edinni ku de nni kopi zi Wiri.

²⁰ Da yöru ehe nje yada zi ze, anza de zi konyo wa maako ma i'di ku zi wiri mbiye, anza de zi ndoro ko'do, anza de zi konyo ida 'ba ngötu maakowe mati uri gu mo, ehe anza de zi konyo yama.

²¹ Ga ko'du ki'di 'ba Mosa ayëti ku mi gawo biya mi koo lakiyi, ehe ta ga ko'do 'ba ralawo biya edi ako'jo mi bi 'ba mötu 'beze.

Waraga zi tu'dë ma edinni koma aba mi Yere

²² Vo lituwë ehe kyedree, ehe biya vidi 'ba kanisa ombanni zi kutu kya kora 'bënni maakowe zi Atiyoko zi ti'bënni Pawolo ehe Baranaba ëti. Ze inzinni Sila ehe Yudasi, mati ako'jo kpa Barasaba, ze ra na vo daghe 'ba önduwë.

²³ Ze ayörunni waraga iya henye, "Ze vo lituwë, ehe kyedree, ze önduwë dutu wamëtë zi ye biya tu'dë mati vo lö'böwë 'ba Yere mi Atiyoko, Siriya ehe Silisiya."

²⁴ "Dowo ze henye, vidi maakowe ta kinye, o'donni ye rasösu aba, ga ko'du ma ze iyanni, mora dutu ze de.

²⁵ Here da toto re ze ehe domba ku zi kinzi kya kora maakowe kutu ze zi ye, ni aboka laka 'beze Baranaba ehe Pawolo ëti.

²⁶ Kora nenyee i'di didi nni ku ko'du 'ba Yere Yësu Korisito.

²⁷ Dëdi kpa kutu zi ye Yudasi ehe Sila, ze ra akayadanni zi ye he nni aba, kpa kaa da yöru.

²⁸ Lawo Laka ayada zi ze henye, di'di ze kya wakinjë maako de ndra zi ye ta da ma nenyee:

²⁹ anza de zi konyo wa maako ma i'di ku zi wiri mbiye, anza de zi konyo yama, anza de zi konyo ida 'ba ngötu maakowe mati uri gu mo, ehe anza de zi ndoro ko'do. Ezë o'de ko'du nenyee, ako'de na laka. Dutu wamëtë 'beze zi ye."

³⁰ Kora sowo ne ilannī Yerusalema ehe i'bënnī Atiyoko. Here zë ako'jonni vidi 'ba kanisa bi kolo ehe i'di waraga ne zi zë.

³¹ Mati waraga ne ako'jo, i'di rakyigo ehe rakyeniyi kyedre zi zë.

³² Yudasi ehe Sila zë ku nëbiyë, zë iyanni kō'du kayo mati i'di kyigo zi önduwë.

³³ Kora mati zë ta Yerusalema, tapëti alimanni kadra maako aba mi Atiyoko, zë ënyinni ta'ba zi vidi mati utunni zë. Önduwë iyanni zi zë henye, "I'bëe na rakyëyi."

³⁵ Mora Pawolo ehe Baranaba alimanni nduwë mi Atiyoko. Ani zë ayandinni kō'du ehe ayëtinni me'do 'ba Yere, vidi kayo maakowe ëti.

Pawolo inye rë nni Baranaba aba

³⁶ Kadra maako aba yaa, Pawolo iya zi Baranaba henye, "Di'bë ze hulëhu ehe ti'bë kongo önduwë mi Korisito mi gawo biya mati da yëti me'do 'ba Yere mi zë. Here da kayolo ze hala zë ëdinni ako'do."

³⁷ Baranaba omba zi Yowani koba, ru mo vere Marako.

³⁸ Mora Pawolo omba dë, ga kō'du mo ila zë mi Pambaliya ehe mo oro ku ta bi loo kō'do zë ëti.

³⁹ Pawolo ehe Baranaba awasa hë nni, ehe vidi kolo tëmi zë i'bë gëri 'bëni kutu. Baranaba oba Marako ehe i'bënni Seyipurusu,

⁴⁰ mora Pawolo inzi Sila ehe i'bënni gëri ma kutu. Önduwë mi Korisito i'dinni zë ku da kala Wiri.

⁴¹ Pawolo i'bë kpuru Siriya ehe Silisiya vidi 'ba kanisa kō'do zi kyigo.

16

Timotiyo o'do loo Pawolo aba ehe Sila

¹ Pawolo ehe Sila a'banni zi Dëbë ehe Liyisitra. Ani vo lö'bö maako alima ani, ru mo Timotiyo. Ma mo Yuda ra ehe vo koma, mora 'bu mo tëmi Giriği.

² Önduwë mi Korisito mi Liyisitra ehe Yikoniyömu iyanni kō'du laka ra Timotiyo,

³ ehe Pawolo omba mo zi ti'bënni ëti. Mora Pawolo anbete mo dagba, ga kō'du vidi 'ba Yude biya toko ani, ayolanni henye 'bu 'ba Timotiyo tëmi Giriği.

⁴ Mati zë i'bënni tëmi gawo zi gawo agamo, zë ayadanni zi vidiyë a'di ra vo lituwë ehe kyedree mi Yerusalema ombanni, ehe zi zë koro kō'du kira neneye.

⁵ Kanise ayinni na kyigo mi koma 'bënni, ehe 'duwi vidi kayo i'di koma 'bënni mi Yere.

Rayada 'ba Pawolo mi Trowasi

⁶ Pawolo aboka 'bëni ëti 'bënni kpuru tëmi Paragiya ehe Galatiya, ga kō'du Lawo Laka ila zë dë zi kō'du yëti mi Asiya.

⁷ Tapëti zë okonni mi Mayisiya, zë ayonzonni zi ti'bë mi Bataniya, mora Lawo Laka 'ba Yësu ila zë dë.

⁸ Here zë i'bënni dagba kpuru Mayisiya le okonni zi Trowasi.

⁹ Yondo aba, Pawolo ongo rayada, vidi maako tëmi Mesedoniya ëdi toro ani ehe lenze ni, iya henye, "Ayi Mesedoniya zi konyi ze!"

¹⁰ Tapëti Pawolo ongo rayada ne ku, da yeto gëri koma zi ti'bë Mesedoniya. Da yolo ku Wiri ra ako'jo ze zi kō'du yöyö laka ne yëti ani.

Ludiya ayi na vo lö'bö 'ba Yere

11 Dī'bē ze mbiyī tēmī Trowasi zi Samotresi baburu aba, ehe mī ko'do vere aba doko ze mī Napolisi.

12 Ta karani, dī'bē ze mī Filipi, gawo mati dagba Roma ɪrī mī Mesedoniya. Do'do ze da kyo mī Filipi.

13 Mī ko'do 'ba ralawo, dī'bē ze yaga ha resi 'ba gawo kyedre ne dakapa ranga, da sōsu 'beze da ki'ja bi 'ba mōtu ani. Da lima ze akaŋo ehe da me'do zi mbara mati ayinnī.

14 Ma kōlō tēmī zē ra Ludiya, mo tēmī gawo kyedre 'ba Tayatira ehe mo vo bongo 'buluyē kogo dagba ra. Mo vo mōtu 'ba Yere Wiri ra, ehe Yere ayēhu dī'di mo zi komba da kō'du mati Pawolo ēdī kiya.

15 Here tapēti mo vo dakota 'bēnī ēti abapatisi zē, mo asesi zo ze lenze, "Ēzē asōsu ma tūnyō mēdī koma aba mī Yere, ayi alima liŋo 'bama." Ndundu mo aba, mo alēlu de ze gbo.

Pawolo ehe Sila mī kamba

16 Mī ko'do kōlō maako aba, ze da gērī 'beze zi tī'bē bi 'ba mōtu, dandosi de ze wu'jē vo kalima aba. Mo ēdī dakyikyī aba mī nī here i'dī kyigo zi mo zi yada kō'du ma gba ani. Tapēti kō'du nenyē ko'do, mo o'do kōhi kyo zi kyedre 'bēniyē.

17 Wu'jē ne usu ga Pawolo, ehe kōsi zē, ehe mo zo nduwē hē nī gbōgbō, henye, "Kora nenyee vo kalima 'ba Wiri ma kyedre. Zē ēdinnī ayada zi ye hala zi yome."

18 Nenyē i'bē ko'do kayo aba. Ndundu mo aba, Pawolo ofo rē nī ehe iya zi dakyikyī na kamo, iya henye, "Mī ru 'ba Yēsu Korisito, mī'dī kō'du zi yī kila wu'jē tisi nenyē!" Kandi dakyikyī ne ila mo.

19 Mati vo kyeti 'ba wu'jē vo kalima ne ayolonnī henye ga gērī 'ba kōhi ko'do 'bēzē i'bē ku, zē ɪrinnī Pawolo ehe Sila ehe ikanni zē zi vo kalakonde mī bi 'ba wakogo.

20 Zē ayadanni zi vo mī turu henye, "Yuda nenyee ēdinnī ku gawo kyedre 'beze ne yaŋa!

21 Zē ēdinnī ayada zi ze ko'do wa mati ze vīdī 'ba Rome ila ze dē zi ko'do."

22 Vīdī kayo alodrōnnī na radrōko wehe aba da Pawolo ehe Sila. Here vīdī 'ba mī turu iyanni zi vīdiyē henye ote bongo 'bēzē, ehe i'dinnī kō'du zi vīdiyē zē ku'bō mōvo aba.

23 Tapēti waku'bō kyēnyē, i'dī zē mī kamba, ehe ayada zi vo ga kamba kongo ne zi gē zē kongo laka kazi ahonnī.

24 Vo ga kamba kongo ne o'do kaa mati ayada zi mo. Mo i'dī zē mī kutē kamba ehe ida ndī zē nyōri aba ra kulugbu yeto.

25 Mī kutē yōndo, Pawolo ehe Sila ēdinnī amōtu ehe ngala 'ba wayeto ya'bi aba zi Wiri, maboso maakowe ēdī 'bēnnī mbili nni koze.

26 Truku'du kinzikinzi kyigo ayi akoho kamba le hu mo aba. Ha loko ayēhu rē nni, ehe nyōri alēpi biya ta ndī mabosowe.

27 Mati vo ga kamba kongo aliyo ehe ongo ha loko ayēhu rē nī ku huwē, mo oba kulu 'bēnī ehe omba ku kara zi rē nī kofo, ga kō'du mo asōsu 'bēnī maboso ahonnī ku.

28 Mora Pawolo agbōgbō hē nī, "Ofo rē yī dē! Vīdī maako aho dē."

29 Vo ga kamba kongo ako'jo kō'du wa'do ehe i'bē mī kamba. Mo alēpi tese aba akaŋo burutu Pawolo ehe Sila.

30 Tapēti mo ayasi zē yaga tēmī kamba, mo ako'jo hē zē iya henye, "A'di ra ma ko'do zi tōmō?"

31 Zē aya'banni do mo iyanni henye, "Oma mī Yere Yēsu, ehe akayomo yī. Nenyē ēdī kpa tūnyō zi vīdī biya ma alima liŋo 'bēyī."

³² Here Pawolo ehe Sila ayadannī zi mo kō'du 'ba Yere, ehe kpa zi vīdī biya liṇṇo 'bomo.

³³ Mati gba na yondo, vo ga kamba kongɔ oba zē bi mati mo ato'bo kaka onɔ zē. Here mo biya vo dakota 'bēnī ētī abapatisi zē.

³⁴ Vo ga kamba kongɔ oba Pawolo ehe Sila liṇṇo 'bēnī, i'dī wa zi zē konyo. Mo na rakyenyi, ga kō'du mo i'dī koma 'bēnī ku mī Wīrī ehe vo dakota 'bomowe kpa.

³⁵ Mī damindō vere aba, vo 'ba mī turuwē, utunnī kya turu dakōndu maakowe kō'du kī'dī aba zi vo ga kamba kongɔ iya henye, "Ile Pawolo ehe Sila mī'bēnnī."

³⁶ Vo ga kamba kongɔ ayada zi Pawolo iya henye, "Vo mī turu i'dinnī kō'du zi ye kinga yī Sila aba na dangölö. Yaanya aba i'bēē na rakyēyī."

³⁷ Mora Pawolo iya zi turu dakōndu nee henye, "Ze vīdī 'ba Roma ehe turuwē 'ba Roma ēdī ze ku'bō ta da komo vīdī kayo, kazi vurē 'beze kiya. Zē u'dunnī ze mī kamba. Yaanya aba zē asōsu 'bēnnī, zē ato'bōnnī ze kutu na liwo? E e, zē o'dōnnī dē! Zē ra mayinnī kinye ehe ze yasi yaga."

³⁸ Mati turu dakōndu ne ayada zi vo mī turu henye, Pawolo ehe Sila zē vīdī 'ba Roma, zē na tere.

³⁹ Zē i'bēnnī ako'jonnī hē zē kō'du 'ba wakila. Zē ayasinnī zē yaga tēmī kamba ehe ako'jonnī hē zē, zi tī'bēnnī 'de tēmī gawo ne.

⁴⁰ Here Pawolo ehe Sila i'bēnnī mbiyī liṇṇo 'ba Ludiya, ani zē ongōnnī ōnduwē, iyannī me'do 'ba rakyigo zi zē, ehe i'bēnnī gbo.

17

Riti mī Tasalanika

¹ Tapētī zē i'bēnnī kpuru Ambahipolisi ehe Apoloniya, zē i'bēnnī dagba zi Tasalanika. Bi 'ba mōtu 'ba Yude ēdī mī gawo kyedre nani.

² Here ēdī kaa 'duwī, Pawolo i'bē anī zi bi 'ba mōtu, ehe mī ko'do 'ba ralawo wota mo ame'do zi vīdīyē. Mo ame'do tēmī wayōruwē

³ zi yada zi zē henye, ēdī laka zi Korisitō kī'ja riti, ehe ēdī laka mo ēnyī tēmī koli. Pawolo ayada kpa zi zē henye, "Yēsu mati mēdī kō'du mo kiya, Korisitō ra."

⁴ Kya maakowe tēmī zē omannī mī kō'du ma Pawolo iya, ehe ayinnī na vo lō'bō kaa Pawolo ehe Sila. Tu'dē maakowe ehe mbara kayo mati vīdī ayolōnnī zē ndra omannī kpa mī kō'du kise ne.

⁵ Yuda maakowe, na mīkumbē ehe zē omannī vīdī 'ba kō'du kyēnyē ko'do maakowe mati alimannī toko ra bi 'ba wakago zi yeto wehe ko'do mī gawo kyedre ne. Zē ombannī zi Pawolo kīrī ehe Sila kika yaga zi vīdī kayo ne, ehe zē i'bēnnī zo mbiyī liṇṇo 'ba Jasoṇo.

⁶ Mora mati zē i'jannī zē dē ani, zē i'rīnnī Jasoṇo ehe ōndu maakowe ētī. Zē obannī zē zi vo kalakonda 'ba gawo kyedre ehe hē nnī gbōgbō aba henye, "Pawolo ehe Sila o'dōnnī kō'du kyēnyē ku ta bi ne biya. Yaanya aba, ayinnī ku kinye

⁷ ehe Jasoṇo i'rī zē kalakyedre aba liṇṇo 'bēnī. Zē biya owennī kō'du kī'dī 'ba Yere 'ba Roma ku, iyannī henye, vere maako ru mo Yēsu, Yere ra."

⁸ Vo mī turu nenye na rasōsu, mati owonnī nenye.

⁹ Here zē o'dōnnī Jasoṇo ehe maakowe ētī zi kōhi kopi dagba atehe 'da zē kila atī'bē.

Mī Beriya

¹⁰ Mī yondo kōlō ne, ōnduwē utunnī Pawolo ehe Sila zi Beriya, ehe tapētī zē ōkōnnī, i'bēnnī mī bi 'ba mōtu 'ba Yude.

¹¹ Vidi 'ba Beriya ndra na laka ta da vidi 'ba Tasalanika, ga kö'du zë rakyenyi aba zi kö'du kise ne kiri, ehe ko'do ta ga ko'do, zë ayandinni wayöruwë, zi kongo ëzë kö'du nenyee tinyö.

¹² Kayo tëmì zë i'di koma 'bënni mī Yere, vidi mbara Girigī mati vidi ayolonnì zë ndra ehe vidi kora kayo,

¹³ mora mati Yude mī Tasalanika owonnì Pawolo ëdì kö'du kise 'ba Wiri ne yëti mī Beriya, zë i'bënni ani ehe o'donnì vidi kayo ne zi tēdinnì na vo wehe 'ba Pawolo.

¹⁴ Kandi önduwë utunnì Pawolo akaño ha ranga, mora Sila ehe Timotiyo alima 'bënni mī Beriya.

¹⁵ Vidi kora maakowe i'bënni na kowo Pawolo aba le kaa Atenisi, ehe a'banni kö'du aba zi Sila ehe Timotiyo zi tayinni kandi zi nì.

Mi Atenisi

¹⁶ Mati Pawolo ëdì bi Sila ehe Timotiyo kisi mī Atenisi, mo rasösu kyedre aba zi kongo wiri mbiya mī gawo kyedre ne.

¹⁷ Mo i'bë mī bi 'ba mötu 'ba Yude zi me'do zi Yude ehe zi vidi 'ba Girigiyë ma erennì Wiri. Ko'do ta ga ko'do mo ame'do kpa zi vidi mati mo i'ja bi 'ba wakogo.

¹⁸ Kya vo komoyandi Epikuriyöno maakowe ehe vo komoyandi Isitowiki maakowe awasa hë nni kpa mo aba. Vidi ako'jonnì kö'du henye, "A'di ra vo lumë nenyee ayonzo zi kiya?"

Maakowe iyanni henye, "Pawolo ëdì kö'du wiri 'ba vo leze ra yëti!" Zë iyanni here ga kö'du mo ëdì ame'do kö'du 'ba Yësu ehe tënyì 'ba vidi tëmì koli.

¹⁹ Zë ikanni Pawolo bi 'ba ratoto ako'jo Aropagusi, ehe iya henye, "Ayada zi ze, a'di ra kö'du yandi kyiyi 'bëyi ne biya ëdì?"

²⁰ Dowo ze ika kö'du rakaga maakowe da yolo zë dë mī me'do 'bëyi ne a'di ra?"

²¹ Kpa ndra ta da wa maako, vidi 'ba Atenisi ehe vo leze mati ëdì alimanni ani, owo zi kowo ehe zi me'do kö'du wakyiyi maako.

²² Here Pawolo oro mī kutë bi 'ba Aropagusi iya henye, "Vidi 'ba Atenisi, monge vidi 'ba yëni ndra.

²³ Mati mëdì ti'bë kpuru bi kongo aba da wa mötuwë, mi'ja me'do da karasa: Zi wiri ma kazi yolo. Amötuwë wiri nenyee, mora tinyö ayole mo dë. Here momba zi yada kö'du mo zi ye."

²⁴ Wiri nenyee ra o'do damöku ehe wa biya mī mo. Mo Yere 'ba komoriyë ehe dakaño ehe mo alima dë mī yëkëlu mati uvö kala vidi köndu aba.

²⁵ Mo omba wakonyi dë kazi vidi maako. Mo i'di didi, lawo, ehe wa kpa biya zi vidi.

²⁶ Tëmì vidi kölö, Wiri o'do vidi mati alimanni dakaño, ehe mo o'do kadra ehe bi zi vidi limanni 'domo.

²⁷ Wiri o'do nenyee biya, here zi ze nì koma, ehe toko yaga, ehe nì ki'ja. Mora mo anza dë na kowo ta re ze,

²⁸ ehe mo i'di kyigo zi ze, zi lima, zi tehe, ehe zi tēdì ëyi 'bëni ze. "Ze gisi omo," kaa vo ngala ya'bi 'be maakowe iyanni.

²⁹ Kyere ze gisi 'ba Wiri, da sösuwë dë henye, mo ëdì kaa wiri mbiya o'do yaga tëmì dahabo mandere manzede mandere yitö. Mo anza dë kaa wa mati vidi köndu akasösu ehe kö'do.

³⁰ Koo mati alaga kyere naniye, Wiri ila nenyee biya ga kö'du vidi ayolonnì dë a'di ra nēdinnì kö'do. Mora yaanya aba mo iya henye, vidi biya ta bi ne motö dë nni zi mo.

³¹ Mo ako'jo ko'do mo ku mati ako'do vurë vidi 'ba damöku na laka. Ehe mo inzi kora ne, Yësu zi ko'do vurë. Wiri i'di yolo mo nenyë zi ze biya Yësu kinjë aba tëmì koli.

³² Kandi mati vidi owonnì Pawolo iya, kora injë tëmì koli, kya zë maakowe ayetonnì kogo. Maakowe iyannì henye, "Da kowo ze yì ame'do ga kö'du nenyë kadra maako aba löhu."

³³ Mati Pawolo ila bi 'ba ratoto ne ku,

³⁴ kya kora maakowe i'dinnì koma 'bënnì mī Yere ehe i'bënnì Pawolo aba. Ma kölö tëmì vidi 'ba ratote ru mo Danasiyösi, ehe mbara maako ru mo Damari ehe maakowe kpa kayo i'di koma 'bënnì mī Yere.

18

Pawolo mī Koriti

¹ Pawolo ila Atenisi i'bë Koriti,

² ani mo i'ja Akuwila, kora maako Yuda ra tëmì Poniyyitusu. Anza na konda ta ga ma nenyë, Akuwila ayi ta Italiya mbara 'bëni Pirisila aba, ga kö'du Yere Kulidasi i'di kö'du Yude biya zi Roma kila. Pawolo i'bë zi kongö Akuwila ehe Pirisila

³ ehe i'ja zë vo loko da'börö kuvöwë ra. Pawolo kpa vo loko da'börö kuvö ra, here mo alima zë ëti ehe o'donnì łoo ga bi kölö.

⁴ Mī ko'do 'ba ralawo biya, Pawolo i'bë bi 'ba mötu 'ba Yude. Mo ame'do zi Yude ehe tu'dë maakowe ehe ayonzo zi zë kopi.

⁵ Mora tapëti Sila ehe Timotiyö okonnì ta Mesedoniya, mo ayaña kadra 'bëni biya zi yëti kö'du zi Yude Yësu mo Korisito ra.

⁶ Ndundu mo, zë ofo rë nnì do mo alidinnì mo. Here mo aköho durufu ta ra böngo 'bëni ehe iya zi zë henye, "Wa mati o'do rë nī zi ye, atëdi kö'du litë 'be ra! Ayañe ru ma dë. Yaanya aba ehe dagba ani mëdi ti'bë yëti zi tu'dë maakowe."

⁷ Pawolo idra rë nī liño 'ba kora maako ru Tito Jusitusu mo vo mötu zi Wiri, ehe liño 'bomo kara dakapa bi 'ba mötu.

⁸ Kurusipo ra vo dagba 'ba bi 'ba mötu ne. Mo ehe vidi biya mī dakota 'bomo i'di koma 'bënnì mī Yere. Ma kayo maakowe mī Koriti owonnì kö'du kise ne kpa, ehe vidi biya mati koma aba mī Yere abapatisi zë.

⁹ Yondo kölö maako aba, Yere ame'do zi Pawolo tëmì rayada iya henye, "Ere dë, zi sesi kö'du yëti nduwë dagba. Oro dë!

¹⁰ Ma yì aba, ehe vidi o'donnì wa maakowe dë zi yì. Vidi kayo mī gawo kyedre nenyë, 'bama ra."

¹¹ Pawolo alima mī Koriti koo kölö ehe yehe modaka, vidi yandi me'do 'ba Wiri aba.

¹² Mati Galikö Yere 'ba Akasiya, kya Yuda maakowe ayinnì bi kölö ehe irinnì Pawolo. Zë ikannì mo bi 'ba vurë

¹³ ehe iyannì henye, "Kora nenyë ëdi yonzo zi vidi 'beze ko'do zi mötu Wiri mī gëri mati kö'du ki'di 'beze omba dë."

¹⁴ Gba kazi Pawolo me'do, Galikö iya henye, "Ezë ëdi vurë kiya ra kora nenyë, na vo kö'du kyënyë ko'do mandere wa maako eme dë, ma kowo me'do 'bëyi ne.

¹⁵ Mora kyere nje me'do 'ba ha, ru ehe kö'du ki'di 'be, onge go mo na bi de. Momba dë zi vurë ma here ne, kiya."

¹⁶ Here mo utu zë yaga ta bi 'ba vurë.

¹⁷ Vidi ne irinnì Sositenisi, vo dagba bi 'ba mötu 'ba Yude, u'bönnì mo komo bi 'ba vurë. Mora du kö'du ne ogo dë da Galikö.

Pawolo a'ba Atiyoko 'ba Siriya

¹⁸ Tapëti lima 'ba Pawolo yaa vo lö'bö 'ba Yere ëti mĩ Koriti, mo iya zi zë alime gbo ehe i'bë Siriya, Akuwila aba ehe Pirisila. Mora gba mo i'bë dë, mo atëtë dë nĩ bi 'ba Senesiriya ga kö'du mo o'do lömu zi Wiri.

¹⁹ Mati zë okonnĩ Efeso, Pawolo ila Pirisila ehe Akuwila. Mo i'bë bi 'ba mötu zi me'do zi Yude ani.

²⁰ Zë ako'jonnĩ ho mo zi lima ani na konda, mora mo omba dë.

²¹ Mo ayada zi zë alime gbo, ehe iya henye, “Èzë Wiri ila ma, ma tayi hulëhu.” Here mo ila Efeso.

²² Pawolo i'bë zi Kasariya, bi mati mo amëtë kanisa. Here mo i'bë dagba Atiyoko.

²³ Tapëti lima 'bomo tisi ani, mo ila ehe i'bë zi bi kayo mĩ Galatiya ehe Paragiya. Mo akonyi vo lö'böwë ani zi tayinnĩ na kyigo mĩ koma 'bennĩ.

Apolo mĩ Efeso

²⁴ Yuda maako ru mo Apolo ayi zi Efeso. Apolo o'jo mo mĩ gawo kyedre 'ba Alikazenderiya. Mo vo kö'du yolo 'ba wayöruwë 'ba Wiri kayo.

²⁵ Mo ayolo kö'du 'ba gëri 'ba Yere kpa kayo, ehe mo ëdi ame'do mĩ mo, da kö'du komba kyedre aba. Wa mati mo ayandi kö'du Yësu ëdi tinyö, mora mo ayolo nje bapatisi 'ba Yowani.

²⁶ Apolo ayeto me'do kazi tere bi 'ba mötu. Mati Pirisila ehe Akuwila owonnĩ mo, zë obannĩ mo liŋo 'bennĩ ehe akonyinnĩ mo zi yolo kö'du 'ba Wiri na laka.

²⁷ Apolo omba zi i'bë zi Akasiya. Here önduwë ayörunnĩ waraga ayada zi vo lö'böwë mati ëdinnĩ ani ne, zi mo kiri kalakyedre aba. Tapëti Apolo oko mĩ Akasiya, mo na wakonyi kyedre zi vidĩ biya mati i'di koma 'bennĩ mĩ Yere Yësu ga kö'du waki'di 'ba rakyëyi 'ba Wiri.

²⁸ Mo alëpi mĩ ha wasa Yude ëti, ehe ta da komo vidĩ kayo. Mo oba temĩ wayöruwë zi yada henye, Yësu mo Korisitö ra.

19

Pawolo mĩ Efeso

¹ Mati Apolo ëdi mĩ Koriti, Pawolo i'bë kyëti dakaŋo, ehe oko mĩ Efeso. Ani mo i'ja kya vo lö'bö 'ba Yere maakowe.

² Mo ako'jo hë zë iya henye, “Mati i'diyë koma 'be mĩ Yësu, i'di Lawo Laka ku zi ye?” Zë aya'bannĩ do mo iyannĩ henye, “E e, gba dowo ze kö'du 'ba Lawo Laka dë.”

³ Pawolo ako'jo hë zë iya henye, “Here, bapatisi 'ba a'di ra iriyë?” Zë aya'bannĩ do mo iyannĩ henye, “Bapatisi 'ba Yowani.”

⁴ Pawolo aya'ba do mo iya henye, “Yowani abapatisi vidĩ, here zi dë nnĩ koto zi Wiri. Mora mo ayada kpa zi zë, vidĩ maako ëdi tayi, ehe zë aki'di koma 'bennĩ mĩ mo. Yësu ra vidĩ mati Yowani ëdi ame'do kö'du mo.”

⁵ Tapëti vidĩ owonnĩ Pawolo iya nenye, abapatisi zë mĩ ru 'ba Yere Yësu.

⁶ Here, Pawolo i'di kala nĩ dë zë. I'di Lawo Laka ku zi zë ehe zë ame'donnĩ ha kazi yolo maako aba, ehe kumë me'do.

⁷ Ani ëdi kaa kora 'butë damoriyö mĩ gboko nenye.

⁸ Yehe wota aba, Pawolo i'bë mĩ bi 'ba mötu 'ba Yude, ehe ame'do vidĩ ëti kazi tere kö'du damöku 'ba Wiri. Mo ayonzo zi dë zë lëlu,

⁹ mora maakowe temĩ zë na vo kazi kö'du kowo, ehe ombannĩ dë zi koma. Ta da komo vidĩ kayo, zë iyannĩ kö'du kyënyë ra gëri 'ba Wiri. Pawolo ila zë, ehe oba vo lö'böwë nĩ aba zi loko yandi 'ba Tiyyerenisi.

¹⁰ Mo ame'do ani 'duwî koo rîyö, le Yuda biya ehe tu'dë maakowe mi Asiya owonni kö'du kise 'ba Yere.

Gisi 'ba Seva

¹¹ Wîrî i'dî kyigö zi Pawolo kö'du koro ko'do.

¹² Vîdî obanni mandîli ehe bongö mati ise ida ra Pawolo, ehe zë injënni zë, zi vîdî biya mati na rakoo. Biya vîdî mati na rakoo ako'jo, ehe dakyikyi i'bënni yaga.

¹³ Kya kora Yuda maakowe, i'bënni toko yonzö zi kore dakyikyi yaga mi ru 'ba Yere Yësu. Zë iyanni zi dakyikyi henye, "Ayi yaga mi ru kölö 'ba Yësu, mati Pawolo ëdi ayëti!"

¹⁴ Gisi kora madomorîyö 'ba kyedre 'ba vo karase 'ba Yude, ru mo Seva gisi 'bomo ëdinni ko'do nenyë.

¹⁵ Ko'do maako aba dakyikyi iya zi zë henye, "Ma yolo Yësu, ehe mowo kö'du Pawolo, mora yi 'bëyi ëyi?"

¹⁶ Mora kora mati dakyikyi aba mi ni ne, öfu dë zë ehe u'bö zë. Zë ahonni yaga ta loko, na ga mbiya ehe onjo aba.

¹⁷ Mati Yude ehe tu'dë maakowe mi Efeso owonni kö'du nenyë, zë tere aba, here zë ayetonni ru 'ba Yere Yësu.

¹⁸ Yaanya aba vo lö'bö kayo odrö hë nni ga kö'du kyënyë mati nëdinni ako'do.

¹⁹ Kya maakowe mati na vo möri ne, ikanni buku 'bënni ehe o'bo zë komo vîdî kayo. Buku nenyë ogo kpuluku'butëmuyi kôhi nbirîri.

²⁰ Here kö'du kise 'ba Yere apere rë ni, ehe ayi ndra na kyigö.

Kö'du kî'dî kowe mi Efeso

²¹ Tapëti kö'du nenyë biya o'do rë ni ku, Pawolo omba zi ti'bë Mesedoniya ehe Akasiya da gëri 'bëni Yerusalema. Pawolo iya henye, "Ta nani ma katî'bë gba zi Roma."

²² Here mo utu vo konyi 'bëni rîyö, Timotiyo ehe Eresito zi Mesedoniya. Mora mo alima nduwë tisi mi Asiya.

²³ Mi kadra nani kö'du kyënyë o'do rë ni mi Efeso ga kö'du Gëri 'ba Yere.

²⁴ Vo toka 'ba manzede kuku maako ru mo Demetrîsi ëdi löö 'bëni aba, ko'do wîrî mbiya 'ba Aratemîsi tēmî manzede. Zë mati o'donni löö zi mo, i'janni kôhi kyö.

²⁵ Demetrîsi ika bi kölö vîdî mati mi löö kölö ne, ehe iya henye, "Aboka me, ayole dëdi lima na laka ga kö'du nenyë.

²⁶ Mora tinyö onge ku, ehe kowo hala kora nenyë Pawolo ëdi vîdî kayo kofö, anza dë nje mi Efeso, mora ta ga bi ne biya mi Asiya. Mo iya henye, wîrî mati ze vîdî köndu dëdi ko'do mo ne, anza wîrî ma tinyö ra dë.

²⁷ Vîdî biya akayeto kö'du kyënyë kiya ra löö 'beze. Vîdî atarönni ta bi koro wîrî kyedre 'ba Aratemîsi, mati ëdi mötu mi Asiya ehe biya mi damöku ne."

²⁸ Mati vîdî 'ba löö owonni nenyë, ënyinni na kamo ehe ayetonni hë nni gbögbö, "Kyedre ra Aratemîsi, wîrî 'ba Efeso."

²⁹ Kandi gawo kyedre ne ku ha gbögbö aba, ehe vîdî kora maakowe irinni Gayisu ehe Arisitarisi, mati ayinni ta Mesedoniya Pawolo aba. Here vîdî biya ahonni bi 'ba ratoto 'ba gawo.

³⁰ Pawolo na bi dë ni omba ti'bë komo vîdî kayo, vo kome ilanni mo dë.

³¹ Kya 'ba vo kalakonda maakowe mati na aboka 'bomowe utunni kö'du kise kpa zi mo, mo lenze kazi ti'bë.

³² Vidi kayo bi 'ba ratoto ne, hė nni gbogbo kō'du wa maako, ehe agamowe kpa hė nni gbogbo ga kō'du maakowe. Da vidi biya na wiri wiri, ehe na kayo temi zė ayolnni dē kō'du a'di nayinni go mo bi kōlō.

³³ Vo dagba 'ba Yude adu'dunni kora maako ru mo Alekazende komo vidi kayo, ehe ayetonni yada zi mo a'di ra zi kiya. Mo ame'do kala ni aba zi zė toro ti, ehe ayonzo zi mi kō'du ne ya'ba, a'di ra edi ti'bē dagba.

³⁴ Mora mati vidi kayo ongonni mo Yuda ra, zė biya agbogbo hė nni kadra riyō aba, "Kyedre ra Aratemisi, wiri 'ba Efeso."

³⁵ Ndundu mo aba vo mi turu 'ba gawo ne, o'do vidi kayo zi tēdi ti. Here mo iya henye, "Vidi 'ba Efeso, vidi biya mi damoku ne ayolnni henye yekelu edi mi kutē gawo kyedre 'beze, ga kō'du zi mōtu kyedre wiri Aratemisi. Eyi ra ayolo dē henye, kyinē mo, mati alēpi ta komoriyē, edi kinye?"

³⁶ Vidi maako o'bo dē tandi ga kō'du nenye. Here, alime ti, o'de kō'du kyenyē maako dē.

³⁷ Ike kora nenye kinye, anza dē le, zė ra olonni yekelu mandere lidi wiri 'beze.

³⁸ Ezē Demetrisi vo łoo 'bēni eti asusunni vidi maako, dēdi ze kalakonda aba, 'duwi bi 'ba vurē edi na yēhu. Vurē akikye rē ni 'da ani.

³⁹ Ezē waako edi ndra ta da mati ombē, akako'jo mi bi 'ba vurē.

⁴⁰ Tapēti kō'du mati o'do rē ni ndenye, kyenyē mo edi, akasusu ze ra, na vo kō'du ki'di pere. Wakila anza dē ga kō'du biya 'ba kō'du ki'di pere ne, da to'be dē zi hu kō'du ma laka ne kiya."

⁴¹ Tapēti kō'du nenye kiya, mo apere ratoto ne, mo ayada zi vidi ti'bēnni.

20

Pawolo i'bē kpuru Mesedoniya ehe Giriği

¹ Tapēti ha gbogbo inde rē ni ku, Pawolo ise kō'du zi vo lō'bōwē ehe ame'do me'do 'ba rakyigo zi zē. Mo ila zē, ehe i'bē zi Mesedoniya.

² Kaa mati mo i'bē ta bi maako zi agamo, mo ame'do me'do 'ba rakyigo zi vo lō'bōwē kō'du kise kayo aba. Ndundu mo, mo i'bē Giriği

³ ehe alima ani yehe wota. Pawolo omba ku zi ti'bē Siriya. Mora Yude o'donni yeře ro mo, here mo omba zi ti'bē hulēhu ta gēri 'ba Mesedoniya.

⁴ Mo oba Sapatere wisi 'ba Piyasi ta Beriya, Arisitarisi, Sekandusu ta Tasalanika, Gayisu ta Dēbē, Timotiyo, ehe vidi riyō 'ba Asiya ru zē Tayihikasi ehe Trohimusu ni aba.

⁵ Zē i'bēnni dagba zi Trowasi, ehe isinni bi ze ani.

⁶ Tapēti karama 'ba mangolo'bo konyo kazi langa, dayi ze ta Filipi. Yaa ko'do da muyi aba, di'ja zē mi Trowasi, ehe da lima ani ko'do 'ba gima kōlō.

Pawolo mi Trowasi

⁷ Mi dagba ko'do 'ba gima, da toto re ze wakonyo bi kōlō. Pawolo ame'do zi vidi le mi kutē yondo, ga kō'du mo omba ti'bē mindō aba.

⁸ Riyē mi lokotoro bi ma dēdi re ze toto, ani lamba kayo edi.

⁹ Kora obi maako ru mo Yuteyusi edi alima mi bingō 'ba loko. Mati Pawolo ame'do, ame'do na konda, Yuteyusi anano. Ndundu mo aba, mo i'bē ko'do ehe alēpi temi lokotoro ma wota 'ba riyē le dakaŋo. Mati injenni mo riyē, mo oli wēni ku.

¹⁰ Pawolo i'bē akaŋo ehe idē rē ni da Yuteyusi. Mo iri mo mi kanza ni ehe iya henye, "Asōsuwē dē! Mo edi na didi."

¹¹ Tapëti Pawolo i'bë hulëhu riyë mi lokotoro, mo owe mangolo'bo ehe onyo. Mo ame'do le ra bi kezi ehe i'bë.

¹² Here zë obanni kora obi ne linjo na didi, ehe zë rakyenyi aba.

Ta Trowasi zi Meletusu

¹³ Di'bë ze dagba zi baburu ehe di'bë baburu aba zi Asoso, ehe domba ti'bë zi Pawolo koba mi baburu. Mo ako'jo nenyë ga kö'du mo ëdi ti'bë ani ndi aba.

¹⁴ Mati mo i'ja ze mi Asoso, mo ayi mi baburu ehe di'bë zo dagba zi Mitiyilina.

¹⁵ Mi ko'do vere, dayi zi bi maako kara ra Kiyosi ehe mi ko'do vere doko Samoso. Tapëti ko'do ma nani, di'bë ze Meletusu.

¹⁶ Pawolo omba zi ti'bë dagba Efeso kopi, ga kö'du mo omba dë zi kadra yaja mi Asiya. Mo na korokoro ehe omba zi tedi mi Yerusalema mi ko'do karama 'ba wakumu ta yaka.

Pawolo iya alime laka zi kyedree 'ba kanisa 'ba Efeso.

¹⁷ Ta Meletusu Pawolo utu kö'du kise zi kyedree 'ba kanisa 'ba Efeso zi tayinni zi ni.

¹⁸ Mati zë okonni ani, mo iya henye, "Ayole wa mati mo'do ku biya mi kadra medii eti, mati mayi dagba zi Asiya.

¹⁹ Yuda maakowe o'donni mala ra ma ehe o'do ma na rasosu ehe riti. Mora medii loo 'ba Yere ko'do komo tolo aba ehe kazi rakisi.

²⁰ Mati ma yeti kö'du mi vidi kayo, mandere yandi kö'du mi linjo 'be, miri wa maako dë hulëhu ta bi yada wa mati akakonyiye.

²¹ Ma yada zi Yude ehe tu'dë maakowe zi dë nni koto zi Wiri temi kö'du kyenyë ko'do 'benni ehe zi koma mi Yere 'beze Yësu.

²² Ma yolo dë, a'di ra ako'do rë ni zi ma mi Yerusalema, mora ma koro Lawo Laka 'ba Wiri ehe ti'bë ani.

²³ Mi gawo kyedre biya mi'bë, Lawo Laka ayada zi ma henye, aki'di ma mi kamba ehe ma tedi mi riti.

²⁴ Mora ma sosu wa ma ako'do rë ni zi ma dë, momba nje zi taho zi kinde loo mati Yere Yësu i'di zi ma ko'do. Loo nenyë zi yada kö'du yöyo laka 'ba Wiri, waki'di 'ba rakyëyi."

²⁵ "Mi'bë temi bi maako, zi bi maako, yeti zi ye kö'du 'ba damoku 'ba Wiri, mora yaanya aba ma yolo ku, vidi maako temi yë ongo ma dekpe löhu.

²⁶ Ma yada zi ye ndenye, mo'do wa kyenyë maako dë zi ye.

²⁷ Ma yada wa mati Wiri omba zi ye yolo ne, ku biya.

²⁸ Ongo ga re, ehe vidi biya Lawo Laka i'di ku kale ze zi gë zë kongo. Ediyë na vo yako 'ba kanisa 'ba Wiri, kanisa mati Wiri ogo yama 'ba wisi 'bëni aba.

²⁹ Ma yolo ku, tapëti ti'bë 'bama, maakowe atayinni kaa wöliwöli kyenyë lëpi de kamo aba.

³⁰ Kya 'ba vidi 'be maakowe, akiganni mbërë zi vo lö'bö 'ba Yere ta'da.

³¹ Ediyë bi kida aba! Asösuwë hala kadra ehe yondo aba koo wota ma sesi yandi ye tolo aba komo ma.

³² Yaanya aba, mi'di yë ku da kala Wiri. Asösuwë kö'du kise 'ba waki'di 'bomo 'ba rakyëyi. Kö'du kise nenyë, ato'bo konyi ye, ehe aki'di zi ye drivu mi kutë zë biya mati o'do zë nbala.

³³ Momba kahi 'ba vidi maako dë, mandere bongo.

³⁴ Ayole ku hala mo'do loo kala 'bama aba zi ko'do ma na didi ehe aboka me.

³⁵ Mora wa biya mati mo'do, yada hala ako'de zi konyi vo leriye. Asosuwē, Yere 'beze Yēsu iya henye, 'Ya'da ayi kayo ta bi waki'di ndra ta da wakiri.' "

³⁶ Tapēti Pawolo inde me'do kiya ku, mo alomvo akaṇo zē ēti biya ehe amotunni.

³⁷ Vidi biya udunni ehe onzonni mo ehe unzunni ho mo.

³⁸ Zē na rasosu ga kō'du Pawolo ayada zi zē henye, "Onge ma dekpe löhu." Here zē i'benni mo aba zi baburu.

21

Pawolo i'bē Yerusalema

¹ Tapēti kiya alime gbo, di'bē mbiyi zi Kosi baburu aba. Mi damindö mo aba doko Rudasiya ehe ta karani, di'bē zo Patara.

² Di'ja baburu edi ti'bē Ponisiya, dödu ze mi mo di'bē gbo.

³ Dayi ze bi mati dongo ze Seyipurusu ehe di'bē zo daaba 'bomo, bitoro 'ba baburu 'ba Tiyeze mi Siriya, ani baburu omba ku zi wakinjē yasi temi ni.

⁴ Di'ja ze vo lö'böwē 'ba Yere ehe da lima zē eti gima kölo. Here Lawo Laka ayada zi zē, zi yada zi Pawolo mi'bē dē Yerusalema.

⁵ Mora mati Gima inde rē ni ku, da yeto ti'bē dagba da gērī 'beze löhu. Vidi kora biya mbara 'benni eti ehe gisisi alasinni ze aba temi gawo zi ha ranga kyedre. Dodro domo ze akaṇo dagoti, damötu.

⁶ Tapēti kiya alime gbo zi oka kölo maako, dēkyi mi baburu ehe zē i'benni hulēhu liṇo.

⁷ Di'bē ze ta Tiyeze zi Potemasi, ani da mētē ze önduwē ehe da lima zē eti ko'do kölo aba.

⁸ Mi ko'do ma vere di'bē zi Kasariya ehe da lima ze liṇo 'ba Pilipo vo kō'du yeti. Mo kölo temi vidi kora madomoriyö mati akonyinni vo lö'böwē.

⁹ Mo edi gisi minzö kazi koze aba sowo. Zē na vo kumē kō'du.

¹⁰ Dēdi ze mi Kasariya ko'do kayo aba, mati nēbi ru mo Agabusu ayi zi ze ta Yudiya.

¹¹ Mo iri ko'di ga Pawolo, ehe mo ida kala ni ehe ndi ni mo aba. Here mo ayada zi ze, iya nenye, "Lawo Laka iya henye, Yude mi Yerusalema akidanni kora vo kyeti 'ba ko'di nenye. Zē aki'dinni mo kpa zi tu'dē maakowe."

¹² Tapēti Agabusu iya nenye, ze ehe vidi ma edinni lima ani, alenzenni Pawolo zi ti'bē dē zi Yerusalema.

¹³ Mora Pawolo aya'ba da me'do iya henye, "Kō'du a'di, ediyē kudu ehe di'di ma kowe? Manza dē nje nzo zi kida, mora mēdi kpa nzo zi koli ga kō'du 'ba Yere Yēsu mi Yerusalema."

¹⁴ Kyere do'bo dē zi Pawolo ko'do zi dē ni kopi, dila mo ehe damötu, "Ako Yere, o'do zi ze wa mati omba zi rē ni ko'do."

¹⁵ Here ze nzo zi ti'bē Yerusalema.

¹⁶ Kya 'ba vo lö'bō maakowe temi Kasariya, i'benni ze aba ehe obanni ze zi lima liṇo 'ba Manasōno. Mo ta Seyipurusu ehe vo lö'bō ra biyeto aba.

Pawolo ehe Yemisi

¹⁷ Mati doko mi Yerusalema, önduwē na rakyenyi irinni ze kalakyedre aba.

¹⁸ Pawolo i'bē ze aba zi Yemisi kongō ko'do vere aba, ehe kyedree 'ba kanisa edinni biya ga bi mo.

¹⁹ Pawolo amētē zē ehe ayada hala Wiri o'do ni zi konyi tu'dē maakowe.

20 Vidī biya mati owonni nenyē ayetonni Wiri, ehe iyanni zi Pawolo henye, “Öndu ze, at’bo kongo hala kpuluku 'ba vidī 'beze Yude ayinni ku na vo lö'böwë! Ehe zë biya nzo zi koro kö'du ki'di 'ba Mosa.

21 Mora ayada zi zë henye, ëdi ayandi Yude mati ëdinni alima mi kutë tu'dë maakowe, kazi koro kö'du ki'di 'ba Mosa. Zë iyanni henye, ayada zi nni n̄bete gisi kora 'bënni dë mandere lö'bö ga dalëti 'beze.

22 A'di ra da ko'do yaanya aba, vidī owonni ku ëdi kinye?

23 Ako, o'do wa ma da ko'jo kö'du mo. Vidī kora sowo 'beze maakowe o'donni lömu ku zi Wiri.

24 Oba kora nenyee o'do rë yi n̄bala zë ëti na kö'du ki'di 'ba Mosa, ehe opi waki'di 'bëzë here zë mohi dë nni. Here zi vidī biya yolo henye, kö'du ako anza dë mi kö'du yada 'bëzë ne. Zë akayolonni orowe kö'du ki'di 'ba Mosa.

25 Kadra ma alaga nani aba, da yada zi vo lö'böwë 'ba tu'dë maakowe, mati da sösu zi zë ko'do. Diya zi zë, monyonni wa mati i'di zi wiri ma mbiya ne dë. Ayada zi zë, monyonni yama dë, mandere ida 'ba ngötu mati uri gu mo. Ayada kpa zi zë, mo'donni kö'du kyënyë 'ba ndoro dë.”

26 Mi ko'do vere aba, Pawolo oba kora sowo ni aba ehe ako'jo rë nni nzo mi kadra kölö. Here mo i'bë mi yëkëlu ehe ayada ndala aba kadra 'ba ra kö'do n̄bala ne akinde rë ni ehe ndala aba aki'di wakumu zi ma kölö tëmi zë.

İri Pawolo mi yëkëlu

27 Mati kadra 'ba ra ko'do n̄bala ku kara zi rë ni kinde, kya 'ba Yuda maakowe tëmi Asiya ongonni Pawolo mi yëkëlu. Zë o'donni vidī kayo na kamo Pawolo aba, ehe zë irinni mo.

28 Vidī kayo hë nni gbögbö aba, iyanni henye, “Kora 'ba Yuda akonyi ye ze! Kora nenyë i'bë ta bi ne toko, kö'du kyënyë kiya aba ra vidī 'ba Yiserele, ehe kö'du ki'di 'ba Mosa, ehe yëkëlu nenyë. Mo ika komokaya kpa zi yëkëlu laka nenyë, tu'dë maakowe kika mi mo.”

29 Kya zë maakowe asösunni henye Pawolo ika Tröhimusu ta Efeso mi yëkëlu, ga kö'du zë ongonni zë 'dö riyö mi gawo kyedre ne.

30 Mi gawo kyedre ne biya kporo aba, ehe vidī ayinni taho aba. Zë irinni Pawolo ehe otönni mo yaga tëmi yëkëlu. Here ha loko biya isi rë ni.

31 Vidī ombanni ku kara zi Pawolo kofo, mati kyedre 'ba turu anjiya mi turu 'ba Roma owo henye biya Yerusalema ayeto ku zi kamo ko'do.

32 Kandi mo oba kya vo kanya maakowe ehe vo da kanye, ehe ahonni bi mati vidī kayo atoto rë nni zi mo. Kandi mati vidī kayo ne ongonni vo kyëlu ne, ehe vo hu kanye, zë ongonni ta bi Pawolo ku'bö.

33 Kyedre 'ba vo kyëlu ne i'bë ehe iri mo, ehe ida mo nyöri riyö aba. Here mo ayonzo zi yolo, ëyi ra Pawolo ehe a'di ra mo o'do.

34 Kya 'ba vidī kayo maakowe agbögbö hë nni kö'du wa maako, ehe maakowe agbögbö hë nni kö'du wa maako 'beri. Mora ëdinni ku ko'do kporo kyo kyedre 'ba vo kyëlu o'bo dë zi wa maako ki'ja. Here mo i'di kö'du zi Pawolo koba bi 'ba vo kanye.

35 Mati zë okonni ani, vidī kayo ayinni na kamo, here vo kanya irinni Pawolo riyë ehe injënni mo.

36 Vidī kayo alö'bönni ga ndi zë ehe nduwë hë nni gbögbö aba henye, “Ofo mo! Ofo mo!”

³⁷ Mati ombannī ku zi Pawolo koba mī bi 'ba vo kanye, mo ako'jo ha kyedre 'ba vo kyēlu ne, iya henye, "Ma tɔ'bo dē kiya kō'du maako zi yī?" Kyedre 'ba vo kyēlu ne ako'jo hɔ mo iya henye, "Hala ayolo ha 'ba Gīrīgī?"

³⁸ Anza dē vidī 'ba Ezipeto mati ayeto kamo anza na kowo ehe alēpī dagba zi vo wehe ko'do kpulukusowo yaga mī da lipī?"

³⁹ Pawolo aya'ba do mo iya henye, "E e. Ma Yuda ra, ta Tasisi gawo kyedre laka mī Silisiya. Ako ila ma, ma me'do zi vidī kayo nee."

⁴⁰ Kyedre 'ba vo kyēlu ayada zi mo, mo ato'bo me'do. Here Pawolo ɔɔ riyē ame'do kala nī aba zi vidī. Mati dē zē ku liwo, mo ame'do zi zē ha 'ba Hibiru aba.

22

¹ "Ōnduwē ehe 'buwē, owowe kaa miya wa mati o'do rē nī."

² Mati vidī kayo ne owonni Pawolo ame'do zi nni mī ha 'ba Hibiru, zē ayinni ndra liwo. Here Pawolo iya henye,

³ "Ma Yuda ra, o'jo ma mī gawo kyedre 'ba Tasisi mī Silisiya. Mora mövu kinye mī Yerusalema na vo kō'du ko'jo 'ba Gamalili, ehe ayandi ma zi kusu ga ndi kō'du kī'di 'ba zutu 'beze biya. Tīnyō, ma kpa momba zi Wīrī koro, kaa e biya mati ndenye."

⁴ "Ma yaza vidī mati usu Gērī 'ba Yere, ehe mofo kya maakowe. Mīrī maakowe ehe mī'di mī kamba. Ma sōsu dē, ēzē zē kora mandere mbara.

⁵ Kyedre 'ba vo karase, ehe biya vidī mī magalesi akato'bo yadanni zi yī nenye ēdī tīnyō. Mīrī waraga kazi zē, zi ōndu ze mī Damasika, here zi ma kīrī vidī ehe zi kika zē mī Yerusalema zi yaza."

Pawolo ayada kō'du ra kopi 'bēnī

(Loo 9:1-19, 26:12-18)

⁶ "Ko'do kōlō maako aba, kaa kadra kutē, mēdī ku zi toko kara Damasika, bikanyi ta komoriyē, kandi ayanyi bi toko ra ma.

⁷ Ma lēpī dakanjo ehe mowō gu ēdī ko'jo wa, 'Sawolo, Sawolo, kō'du a'di ēdī yaza ma?' "

⁸ "Ma ya'ba do mo henye, 'Yī 'bēnī ēyī, Yere?' Yere aya'ba do mo iya henye, 'Ma Yēsu 'ba Nazereta! Ma ra, ēdī ayaza ne.'

⁹ Vidī ma ēdinni tī'bē ma aba, ongōnni bikanyi ne, mora owonni gu dē."

¹⁰ "Ma ko'jo kō'du henye, 'Yere, omba a'di zi ma ko'do?' Here mo ayada zi ma iya henye, 'Ēnyī riyē ehe i'bē mī Damasika. Ēzē ɔko ani, a'di akayada zi yī ko'do.'

¹¹ Bikanyi kyedre ne ku ndra here mo'bo dē zi bi kongō. Oke ra irinni ma kala aba kika mī Damasika."

¹² "Mī gawo kyedre nani, kora maako ēdī ru mo Ananiya, mo koma aba mī kō'du kī'di 'ba Mosa, ehe Yude biya mati alimanni ani, ombanni mo laka.

¹³ Mo ayi zi ma, ehe iya henye, 'Sawolo, ōndu ma, yaanya aba akongō bi lōhu!' Kandi mo'bo bi kongō.

¹⁴ Here Ananiyasi ayada zi ma iya henye, 'Wīrī mati zutu 'beze amōtunni, inzi yī ku zi yolo wa mati mo omba o'do rē nī ku. Mo inzi yī zi kongō Mo Mati Tīnyō, ehe zi gu mo kowo,

¹⁵ ga kō'du zi tēdī na vo kiya 'ba wa mati ongō ehe owo.

¹⁶ A'di ra ēdī bi mo kisi? Ēnyī riyē! Irī bapatisi zi kō'du kyēnyē 'bēyī kaka, mōtu aba zi Yere.' "

Ako'jo Pawolo zi kō'du yētī zi tu'dē maakowe

17 “Tapëti ma nenye ma'ba Yerusalema ehe mî'bë mî yëkëlu zi mötu. Ani mongo rayada

18 'ba Yere. Mo iya zi ma henye, ‘Kandi, ila Yerusalema! Vidi ombanni dë kowo, wa mati ëdi akiya ga kö'du ma.’

19 Ma ya'ba dö mo henye, ‘Yere, zë ayolönni henye mî bi 'ba mötu kayo 'beze mîri, ehe mu'bö vidi mati ëdinni koma aba mî yi.

20 Ofo Setifano ga kö'du mo ame'do kö'du yi. Mowo ani, ehe hu kö'du ki'di nduwë. Here mongo ga böngö 'ba kora mati ofonni mo.’

21 Mora Yere ayada zi ma ti'bë, ehe mo alömu zi kutu ma kowo zi tu'dë maakowe.”

22 Vidi kayo ne owonni le Pawolo iya nenyë. Here zë ayetonni hë nni gbögbö. “Ofowe kora nenyë! Mo ɔ'bo dë zi lima.”

23 Zë nduwë hë nni gbögbö. Zë akohonni böngö 'bënni toko ehe u'dunni durufu mî buluku.

24 Kyedre 'ba vo kyëlu mî turu 'ba Roma, i'di kö'du zi Pawolo koba bi 'ba vo kanye, ehe ku'bö so'da aba. Mo o'do nenyë zi yolo kö'du a'di vidi ëdi hë nni gbögbö da Pawolo.

25 Mati vo kanya ëdinni ku Pawolo kida zi ku'bö, mo ako'jo ha vo da kanye ma ëdi tɔɔ ani, “Ëdi na dangölö zi ku'bö vidi 'ba Roma dagba ayonzo mo dë komo vurë?”

26 Mati vo da kanye owo nenyë, mo i'bë zi kyedre vo dë nî iya henye, “Ëdi a'di ko'do? Kora nenyë vidi 'ba Roma ra!”

27 Here, kyedre 'ba vo kyëlu ne i'bë zi Pawolo ehe ako'jo ho mo, iya henye, “Ayada zi ma, yi vidi 'ba Roma ra?” Pawolo aya'ba dö mo lëzë aba iya henye, “ɔɔ.”

28 Kyedre 'ba vo da kyëlu iya henye, “Mopi kahi kyo zi tayi vidi 'ba Roma.” Mora Pawolo aya'ba dö mo iya henye, “O'jo ma vidi 'ba Roma.”

29 Zë mati ombanni zi ho mo ko'jo, ina rë nni kowo kandi ta rɔ mo. Kyedre 'ba vo da kyëlu na bi dë nî na rakaga mati mo ayolo henye ni'di Pawolo, nida vidi 'ba Roma ku nyori aba.

Pawolo komo magalesi 'ba Yude

30 Ko'do vere aba, kyedre 'ba da vo kyëlu omba ku zi yolo kö'du ma tinyö, kö'du a'di Yude asusunni Pawolo go mo. Here mo inga nyori 'ba Pawolo 'de, ehe mo i'di kö'du zi kyedree 'ba vo karase ehe vo dagbe 'ba Yude biya zi rë nni toto. Here mo ika Pawolo loko ehe o'do mo tɔɔ komo zë.

23

1 Pawolo ongo bi mbïyi da gboko 'ba magalesi ehe iya henye, “Öndu me, zi ko'do ndenye, ma litu zi Wirî di'di nbala aba.”

2 Here Ananiya kyedre 'ba vo karase i'di kö'du zi kora mati ëdinni atoro kara, dakapa Pawolo zi ho mo kisa.

3 Pawolo opi komo nî zi kyedre vo karasa ehe iya henye, “Yi ta rë yi yaga nbala kaa yiku kanyi, morä mïyi ku na köndu kaa kalili. Wirî aku'bö yi. Alima nani zi vurë ko'do ra ma kö'du ki'di 'ba Mosa aba. Mora mî kadra kölö ne, i'di kö'du zi kora nee, zi kowe kö'du ki'di ma ku'bö.”

4 Kora mati ɔɔnni kara dakapa Pawolo ako'jonni kö'du iyanni henye, “Ayolo dë, ëdi kyedre 'ba vo karase 'ba Wirî ra lidi?”

5 Pawolo aya'ba dö mo iya henye, “Ako öndu me! Ma yolo dë mo kyedre 'ba vo karase ra. Wayöruwë ayada zi ze, anza dë zi me'do kyënyë kiya ra vidi vo dagba 'be.”

⁶ Mati Pawolo ongo kya 'ba kyedre maakowe Sadeke, ehe maakowe Farasiye, mo agbōgbō hē nī iya henye, “Öndu me, ma Farasi, ehe wisi 'ba Farasi ra. Ma kinye bi 'ba vurē ne, ga kō'du moma yōku atēnyī na dīdī.”

⁷ Kandi mati Pawolo iya nenye, Farasiye ehe Sadekee ayetonni mī ha wasa kyedre, ehe vo dagbe 'ba Yude ayetonni kapa maako.

⁸ Sadekee omanni dē mī malayike, lawowe, mandere yōku atēnyī na dīdī. Mora Farasiye omanni biya mī wa nenye,

⁹ ehe here ani ha gbōgbō kayo ēdī. Kya 'ba vo komoyandi 'ba kō'du kī'dī 'ba Mosa mati ēdinni Farasiye, zē ayinni na kamo ehe iyanni henye, “Di'ja waako dē na kyēnyē ra kora nenye. A'di ra ēzē lawo mandere malayika tīnyō ame'do ku zi mo.”

¹⁰ Ha wasa ne ayi ku na kyigo, kyedre 'ba vo da kanye ēdī na tere henye, vīdī akizanni Pawolo na nzoyi. Here mo i'di kō'du zi vo kanye zi tī'bē loko ehe Pawolo yomo. Here, zē obanni mo hulēhu bi lima 'ba vo kanye.

¹¹ Yōndo nani aba, Yere ɔɔ dakapa Pawolo iya henye, “Akyigo rē yī! Te kaa mati ayada kō'du ma zi maakowe mī Yerusalema, akayada kō'du ma kpa mī Roma.”

Yere zi Pawolo kofo

¹² Mī damindō vere, Yuda maakowe atoto rē nni ga bi kōlō ehe alōmunnī, iyanni henye, nonyonni wa mandere uwēnnī wa maako dē, le ēzē nofonni Pawolo ku.

¹³ Zē mati o'donni yeɛ ne ndra ta da 'butēsowo.

¹⁴ Here kya zē maakowe i'bēnnī zi kyedree 'ba vo karase ehe vo dagbe 'ba Yude ehe iyanni henye, “Da lōmu Wiri henye, donyo wa maako dē, le ēzē dofo Pawolo ku.

¹⁵ E ehe biya magalesi i'bēē zi kyedre 'ba vo da kanye ehe rako'ba henye ombe yolo ndra vurē ma iya ra Pawolo. Ako'jowe kō'du mo zi kika komo vurē 'be. Here, da tēdī bi mo kisi, zi mo kofo gba kazi mo tōko ani.”

¹⁶ Mati wisi 'ba ēmī 'ba Pawolo owo kō'du 'ba yeɛ ne, mo i'bē bi lima 'ba vo kanye ehe ayada zi Pawolo.

¹⁷ Here Pawolo iya zi kyedre 'ba vo da kanya lamikōlō maako henye, “Oba kora obi nenye zi kyedre 'ba vo da kanye. Mo ēdī kō'du aba zi yada zi mo.”

¹⁸ Kyedre 'ba vo da kanya lami ne oba mo zi kyedre 'ba vo da kanye iya henye, “Maboso ru mo Pawolo ako'jo ma zi kika kora obi nenye zi yī, ga kō'du mo ēdī kō'du aba zi yada zi yī.”

¹⁹ Kyedre 'ba vo kyēlu oba kora obi ne dakapa ehe ako'jo ho mo na liwo, “A'di ra omba yada zi ma?”

²⁰ Mo aya'ba do mo iya henye, “Vīdī kora maakowe ēdinni kō'du sōsu aba zi hē yī ko'jo zi kika Pawolo aka'jo zi magalesi 'ba Yude mīndō aba. Zē akiyanni, nombanni zi kō'du yolo ndra kō'du mo.

²¹ Mora ako, o'do wa ma zē iyanni ne dē. Ndra ta da kora 'butēsowo ombanni lodro da Pawolo. Zē o'donni lōmu anza dē zi konyo mandere kuwē wa maako le ēzē nofonni Pawolo ku. Yaanya aba ēdinni bi mo kisi zi kowo a'di ra akiya.”

²² Kyedre 'ba vo kyēlu utu kora obi ne 'de tapēti mo iya zi mo henye, “Ila vīdī kōlō maako dē yolo kō'du mati ayada zi ma nenye.”

Utu Pawolo zi Felekisi

²³ Kyedre 'ba vo da kanye ako'jo kyedre 'ba vo kanya lamiriyō ehe ayada zi zē, “Kadra madomosowo yōndo aba, lamiriyō vo kanya ma ndī

mëdinnî nzo zi tî'bë zi Kasariya. Oba 'butëmado moriyo kora da akakya ehe lamiriyo vo kanya wehe aba.

²⁴ Ako'je akakya nzo kö'du Pawolo ehe ayole laka mo moko kazi kö'du maako kpuru zi vo dakaño Felekisi."

²⁵ Kyedre 'ba vo da kyëlu ne ayöru waraga iya henye,

²⁶ "Wamëtë kazi Kulidasi Layisisi, zi kyedre vo dakaño Felekisi.

²⁷ Yuda maakowe irinnî kora nenye ehe kara zi mo kofo. Mora mati ma yolo mo vidi 'ba Roma, moba vo kanya maakowe ehe ayomönnî mo.

²⁸ Momba zi yolo kö'du a'di ra ombannî mo dë. Here mika mo komo magalesi

²⁹ ehe ma yolo henye nje kö'du ki'di 'ba yëni 'bëzë. Kora nenye o'do kö'du kyënyë maako dë zi mo koli mandere ki'di mo mi kamba.

³⁰ Kandi mati ma yolo ëdi yere ko'do ro mo, mutu mo zi yi ehe ma yada vo mo susuwë zi kika kö'du ko'do kyënyë 'bomo ne mi bi vurë 'bëyi."

³¹ Vo kanya oronnî kö'du ki'di 'ba kyedre 'ba vo da kanye ehe mi yondo kölö nani, zë obannî Pawolo zi gawo kyedre 'ba Anitipatrissi.

³² Mi ko'do vere, vo kanye ndi aba, a'bannî bi lima 'ba vo kanye, ehe ilannî vo kanye mati da akakya nduwë tî'bë mo aba dagba.

³³ Mati zë ayinnî zi Kasariya, zë i'dinnî waraga ne zi vo dakaño ehe i'dinnî Pawolo zi mo.

³⁴ Vo dakaño ako'jo waraga ne. Here mo ako'jo ha Pawolo, dakaño vala ra mo ta 'domo. Mati mo ayolo mo ta Silisiya,

³⁵ vo dakaño iya henye, "Ma kowo kö'du 'bëyi ne, ëzë vidi ne ayinnî, ikannî kö'du kyënyë mati ombannî yi dë go mo ne ku." Tapëti mo iya kö'du nenye, mo i'di kö'du zi Pawolo sesi na maboso mi linjo 'ba Yere Heroda.

24

Asusu Pawolo bi vurë 'ba Felekisi

¹ Yaa ko'do muyi aba, Ananiya kyedre 'ba vo karase, vo dagba 'bënnî ëti ehe vo me'do mi bi 'ba vurë kö'du vidi maakowe ru mo Teretalusi, i'bënnî zi Felekisi zi yada kö'du kyënyë ma Pawolo o'do.

² Here, ako'jo Pawolo loko ehe Teretalusi ayeto me'do, "Kyedre Felekisi, ika vidi 'bezeë mi rakyëyi konda, ehe ga kö'du ko'do 'bëyi, ga kö'du dakaño 'beze, ëdi ndra na laka.

³ Ze biya 'duwi dëdi na rakyenyi ga kö'du wa mati o'do.

⁴ Momba dë zi yi yaza, mora ako, ëdi na mikuku ze aba, ehe owo ha ma nje kadra tisi aba.

⁵ Di'ja kora nenye na vo mikile, mo ayeto kö'du kyënyë ko'do mi kutë Yude ehe biya temî damöku ne. Mo ëdi kpa na vo dagbe 'ba gboko maako ako'jo Nazarenesi.

⁶⁻⁷ Mati mo ayonzo zi komokaya kika ra yëkëlu ne, diri ze mo.

⁸ Èzë ako'jo ho mo, aki'ja na bi dë yi henye, me'do 'beze ne tinyö, akayolo biya kazi mo wa mati da susu mo kö'du mo."

⁹ Yuda kayo ame'donnî riye ehe ombannî da kö'du mati Teretalusi iya.

Pawolo agaga gë ni komo Felekisi

¹⁰ Vo dakaño Felekisi o'do kala zi Pawolo zi me'do, ehe mo ayeto, kiya henye, "Ma yolo ku, o'do vurë 'ba vidi dakaño nenye ku koo lakyi aba, ehe ma rakyenyi aba, zi ga ma gaga komo vurë 'bëyi.

¹¹ Anza dë ndra ta da ko'do 'butë domoriyo mati alaga, mi'bë zi mötu mi Yerusalema. Ako'jo ha vidi maako ëzë anza dë tinyö.

¹² Gba Yude i'jannī ma dē he ze wasa vīdī maako aba mī yēkēlu, mo'do kō'du kyēnyē maako dē mī bi 'ba mōtuwē mandere mī gawo kyedre.

¹³ Gērī maako anza dē anī, zē ato'bonnī yada kō'du kyēnyē nenyee, zē yaanya aba ēdinnī kika ra ma.

¹⁴ Momba do mo nenyē zi ye, mēdī mōtu Wīrī 'ba zutu 'bezee. Gērī nani kīrī aba mati zē i'jannī henyē anza dē tīnyō. Mora moma kpa mī wa biya mati ayōru mī kō'du kī'dī 'ba Mosa ehe mī wayōruwē 'ba Nēbiyē.

¹⁵ Mēdī kpa kō'du sōsu aba mī Wīrī kaa vīdī nenyee, henyē Wīrī akīnjē vīdī biya tēmī koli, ma laka mandere ma kyēnyē.

¹⁶ Here ga kō'du tīnyō ma yolo ku, mī'dī ra ma zi tēdī kō'du sōsu ma dī'dī n̄bala aba, mī wa mati mo'do zi Wīrī mandere zi vīdī.

¹⁷ “Tapētī tēdī 'bama na kōwo ta ra Yerusalema kōo lakyi aba, mī'bē anī zi kya 'ba kōhi kīrī zi vīdī 'bame ehe zi wakumuwē kī'dī.

¹⁸ Nenyē ēdī wa mati mēdī ko'do, mati zē i'jannī ma mī yēkēlu, ma na n̄bala mī kō'du kī'dī 'ba Mosa. Manza dē vīdī kayo aba, ehe kō'du ko'do kyēnyē maako anza dē.

¹⁹ Yuda maakowe tēmī Asiya ēdinnī mī kadra nani, ehe ēzē, zē ēdinnī kō'du maako aba zi kiya ra ma, na kyēnyē, zē atēdinnī kinye yaanya aba.

²⁰ Mandere ako'jo hē zē, zē mati ēdinnī kinye ne. Zē akato'bo yadannī zi yī henyē, zē i'jannī ma dē kō'du kyēnyē maako aba, mati magalesi o'donnī vurē le ra ma.

²¹ Nje kō'du kyēnyē kōlō mati akikannī ra ma ēdī, ma gbōgbō ha ma yaga bi 'ba vurē, mati miya henyē, ‘Ma ndenye bi 'ba vurē, ga kō'du moma henyē, yōku atēnyī na dīdī!’ ”

²² Felekisi ayolo Gērī 'ba Yere ndra. Mī ndundu mo, mo isi ha vurē, ehe iya henyē, “Ma ko'do ndundu vurē 'bama tapētī toko 'ba Layisisi, kyedre 'ba vo kyēluwē.”

²³ Mo i'dī kō'du zi vo da kanye zi Pawolo sesi na maboso, mora mo misi go mo dē, mandere zi yata aboka mowe ta bi mo konyi.

Asesi Pawolo na maboso

²⁴ Ko'do maakowe aba yaa, Felekisi ayinnī mbara 'bēnī Dorosila aba. Dorosila Yuda ra. Felekisi utu lītu kō'du Pawolo, ehe mo oze mbili nī mati Pawolo ēdī ame'do zi mo, zi tēdī koma aba mī Yēsu Korisitō.

²⁵ Mora Felekisi na tere, mati Pawolo ayeto me'do zi mo, zi kō'du laka ko'do, asesi rē yī kazi kō'du kyēnyē, ehe vurē ma ēdī atayi. Here mo iya zi Pawolo henyē, “'bo ku, yaanya aba. I'bē. Mora ēzē mēdī kadra aba, ma kutu lītu kō'du yī.”

²⁶ Tapētī ma nenyē, Felekisi 'duwī lītu kutu kō'du Pawolo ehe me'do mo aba, ga kō'du mo asōsu 'bēnī Pawolo akogo komo nī.

²⁷ Kōo rīyō aba, Porosiyasi Fesitōsi ayi na vo dakaño tapētī Felekisi. Mora Felekisi omba zi ko'do vo dagbe 'ba Yude na rakyenyi, mo asesi Pawolo mī kamba.

25

Pawolo komo Fesitōsi

¹ Ko'do wota aba tapētī Fesitōsi ayi mī dakaño, mo i'bē ta Kasariya zi Yerusalema.

² Anī kyedree 'ba vo karase ehe vo dagba 'ba Yude maakowe ayadannī zi mo kō'du kyēnyē mati zē ongōnnī Pawolo o'do.

³ Zë ako'jonnî ha Fesitösi ëzë mo akomba zi Pawolo kika Yerusalema. Zë alenzennî mo zi ko'do nenyë ga kö'du zë ëdinnî yere ko'do zi lodro da Pawolo ehe mo kofo ta da gëri.

⁴ Mora Fesitösi ayada zi zë, "Akasesi Pawolo mî Kasariya, ehe kandi mëdî ati'bë ani na bi da ma.

⁵ Èzë mo o'do kö'du kyënyë maako, vo dagba 'be mî'bënnî ma aba ehe mikannî kö'du kyënyë mati mo o'do ne ani."

⁶ Fesitösi alima mî Yerusalema ko'do madomowota mandere ko'do 'butë ndra gba kazi ti'bë Kasariya. Here ko'do vere aba, mo alima bi 'ba vurë, ehe ika Pawolo bi 'ba vurë.

⁷ Kandi mati Pawolo ayi loko, vo dagbe ta Yerusalema oronnî toko ro mo ehe iyannî henye, i'ja mo kö'du kyënyë kayo maako aba. Mora zë o'bönnî dë zi yada kö'du ne ëdî tînyö.

⁸ Here Pawolo ame'do gë nî gaga aba, "Mo'do kö'du kyënyë maako dë ra kö'du ki'di 'ba Yude ehe mo'do kö'du kyënyë ako kpa dë ra yëkëlu mandere ra Yere 'ba Roma."

⁹ Fesitösi omba zi vo dagbe ko'do na rakyenyi. Here mo ako'jo ha Pawolo iya henye, "Omba ku zi ti'bë Yerusalema, ehe zi ma vurë 'bëyi kiya ga kö'du nenyee?"

¹⁰ Pawolo aya'ba iya henye, "Ma mëdî mî bi 'ba vurë 'ba Yere 'ba Roma, ehe nani bi ma akikye vurë ra ma. Ayolo na laka mo'do kö'du kyënyë ako dë zi Yude.

¹¹ Èzë mo'do kö'du maako na kyënyë zi ma koli ho mo, mo'bo dë kiya henye, momba dë zi koli. Mora mo'do kö'du kyënyë maako dë, ehe vidî maako anza dangölö aba zi ma ki'di zi vidî nenyee. Yaanya aba ma ko'jo kö'du zi Yere 'ba Roma ra zi vurë 'bama kiya."

¹² Tapëti Fesitösi ame'do vo magalesi 'bëni ëti, mo ayada zi Pawolo iya henye, "Ako'jo kö'du zi Yere 'ba Roma ra vurë 'bëyi kiya, ehe zi Yere 'ba Roma akati'bë!"

Pawolo ame'do zi Agiriba ehe Berenisi

¹³ Ko'do maako aba yaa, Yere Agiriba ehe Berenisi ayinnî Kasariya na yingo 'ba Fesitösi.

¹⁴ Alimannî ani ko'do lakyi aba, mati Fesitösi ayada zi yere kö'du 'ba Pawolo, mo iya henye, "Felekisi ila kora maako kinye mî kamba,

¹⁵ ehe mati mî'bë Yerusalema, kyedre 'ba vo karase ehe vo dagbe 'ba Yude ayinnî ehe ayadannî zi ma kö'du kyënyë ko'do 'bomo, ehe ako'jonnî ha ma zi vurë 'bomo kikyë.

¹⁶ Ma yada zi zë, anza dë mî dalëti 'ba Roma zi vidî kora ki'di zi vidî mati ikannî kö'du kyënyë ro mo, gba kazi mo i'ja gëri maako dë zi gë nî gaga.

¹⁷ Here mati zë ayinnî kinye ma aba, ma yaña kadra dë. Mî ko'do vere ne, mîri bi lima 'bama da kyiti 'ba vurë, ehe mî'di kö'du zi mo kika.

¹⁸ Mora mati kora nee oronnî riye, zi kö'du kyënyë 'bomo kiya, zë asusunnî mo ga kö'du kyënyë ma anza dë mî kö'du sösu 'bama.

¹⁹ Zë awasa hë nni mo aba kö'du koma yëni 'bënnî ehe kora mati oli ru mo Yësu, Pawolo iya mo ëdî na didi.

²⁰ Ma yolo dë hala zi vurë 'bomo kiya tînyö ga kö'du nenyë biya, ma ko'jo ha Pawolo ëzë mo omba ku zi ti'bë Yerusalema, ehe zi vurë ko'do ro mo ani.

²¹ Ma Pawolo ako'jo kö'du zi sesinî mî kamba le Yere 'ba Roma ra ako'do kö'du ma nomba. Here, mî'di kö'du zi mo sesi kinye le ma kutu mo zi Yere 'ba Roma."

²² Agiriba iya zi Fesitosi henye, “Momba kpa zi kowo a'di kora nenyè akiya.” Fesitosi aya'ba dɔ mo iya henye, “Akowo hɔ mo mindö aba.”

²³ Ko'do ma vere aba, Agiriba ehe Berenisi aba o'dɔnni wayada kyedre mati zë ayinni mi loko 'ba ratoto. Vo kyëluwë 'ba anjiya ehe vidi ma dagbe 'ba gawo edinni kpa ani. Fesitosi i'di kö'du zi Pawolo kika loko

²⁴ ehe iya henye, “Yere Agiriba ehe yinge, onge bi da kora nenyè. Yude biya ta Yerusalema ehe Kasariya ayinni zi ma, iyanni henye, nombanni zi kofu mo.

²⁵ Mi'ja kö'du kyënyë maako zi mo kofu dë. Mora ga kö'du mo ako'jo ku zi Yere 'ba Roma ra zi vurë 'bëni ko'do, momba ku zi mo kutu Roma.

²⁶ Ma kayöru kö'du tinyö maakowe ga kö'du kora nenyè zi Yere 'ba Roma. Here, mika mo komo we biya, mora gogo komo yi, Yere Agiriba. Tapëti me'do 'beze ga kö'du 'bomo, ehe mëdi wa maako aba zi yöru.

²⁷ Anza dë na laka zi maboso kutu zi Yere 'ba Roma gba kazi yölu kö'du kyënyë mati mo o'do.”

26

Pawolo komo Agiriba

¹ Agiriba iya zi Pawolo henye, “Yi yaanya aba ame'do ga kö'du yi.” Pawolo iza ga kala ni yaga ehe iya nenyè,

² “Yere Agiriba, ma na rakyenyi ga kö'du nenyè, zi me'do 'bama kiya komo yi ndenye tëmi kö'du biya, mati Yude asusunni ma go mo.

³ Ayölu na kayo kö'du dalëti 'ba yëni 'beze ehe koma mati inye mi ze. Here ma ko'jo hë yi zi kowo mikuku aba zi ma.

⁴ Yude biya ayolönni ma ku kyere ma gba na wisi obi. Zë ayolönni kyinë 'ba lima a'di mëdi mo aba, mi dakaŋo 'bama ehe mi Yerusalema.

⁵ Ehe èzë zë ombanni, zë ato'bönni yada zi yi ma Farasi ra, mi gboko mati oro kö'du ki'di ndra ta da maako.

⁶ Yaanya aba, mëdi ku komo vurë ga kö'du moma mi lömu mati Wiri o'do kyere zi vidi 'beze.

⁷ Kadra ehe yöndo 'butë dömoriyö tu'dë 'beze alitunni zi Wiri, kisi bi lömu ya'da omo. Yere Agiriba, ga kö'du sösu nenyè, kya 'ba vo dagba 'beze maakowe ikanni wasusu maako ra ma.

⁸ Kö'du a'di e biya da jiji aba, Wiri injë yöku zi didi?”

⁹ “Ma kadra maako aba, ma sösu henye, ma ko'do wa maako biya ma to'bo, zi wehe ko'do ra Yësu 'ba Nazereta.

¹⁰ Mo'do nenyè dagba mi Yerusalema, ehe kalakonda 'ba kyedree 'ba vo karase mi'di vidi 'ba Wiri kayo mi kamba. Momba da kö'du zi zë kofu.

¹¹ Mëdi zë yaza 'duwi mi bi 'ba mötu 'beze, ehe ma yönzö ko'do zë, zi kö'du kyënyë kiya ra Wiri. Tinyö, ma na kamo zë ëti, henye, mi'bë zë koma mi gawo kyedre 'ba vo leze maakowe.”

Pawolo ayada kö'du ra kopi 'bëni

(Loo 9:1-19, 22:6-16)

¹² “Yere Agiriba, kadra maako aba, mëdi da gëri 'bama zi Damasika kalakonda ehe dangölö aba kazi kyedree 'ba vo karase.

¹³ Kaa kadra kutë, mongo bikanyi, anyi ndra ta da kadra. Ayanyi bi da ma ta komoriyë ehe da vidi biya mati edinni ti'bë ma aba.

¹⁴ Ze biya da lëpi dakaŋo. Here mowo gu iya zi ma ha 'ba Hibiru aba henye, 'Sawolo, Sawolo, kö'du a'di ëdi yaza ma? Èdi na lumë zi wehe ko'do ma aba!”

¹⁵ “Ma ko'jo kö'du henye, 'Yere, yi 'bëyi ëyi ra?”

“Yere aya'ba do mo iya henye, ‘Ma Yësu ra! Ma ra ëdï ayaza.

¹⁶ Yaanya aba oꝛo riyë da ndï yï. Ma yada ra ma zi yï, ga kô'du minzi yï ku zi tedi na vo litu ama. Ayada zi maakowe wa ma ayolo kô'du ma ehe a'di ma kayada zi yï yaa.’

¹⁷ Yere iya kpa henye, ‘Ma kagaga gë yï kazi vidi 'ba Yude ehe kazi tu'dë maakowe mati mēdi yï kutu zi zë,

¹⁸ zi komo zë yëhu here zi dë nnï koto tēmī biköndu zi bikanyi ehe tēmī kyigo 'ba Satani zi Wirī. Here akila kô'du kyënyë 'bëzë ehe koma mī ma, zë ra vidi laka ma Wirī inzi.’ ”

Pawolo ayada kô'du loo 'bēnī

¹⁹ “Yere Agiriba, moro rayada mati ta komoriyë zi ma nenyë.

²⁰ Dagba mo ma yēti kô'du zi vidi mī Damasika, ehe here mī'bë zi Yerusalema, ehe biya mī Yudiya. Ndundu mo, mī'bë zi tu'dë maakowe ehe miya henye, ‘Ore ta bi kô'du kyënyë ko'do, ehe oto de zi Wirī! Here ayada wa ma o'de tēmī gērī lima 'be.’

²¹ Ga kô'du nenyë ra kora maakowe irinnī ma mī yëkelu ehe ayonzonni zi ma kofo.

²² Mora mī kadra nenyë biya Wirī akonyi ma, ehe ma yēti kô'du 'dō zi vo wadakayowe ehe zi vo leriye. Ma yada zi zë nje wa ma nēbiyë ehe Mosa iyanni ako'do rē nī.

²³ Ma yada zi zë hala Korisito ne akayaza ehe atēdi vo dagba zi tēnyī tēmī koli, here mo akika bikanyi zi vidi 'bēniyë ehe zi tu'dë maakowe.”

²⁴ Gba kazi Pawolo inde gaga gë nī, Fesitōsi ambere, “Pawolo! Yī vo lökyī ra. Kô'du yolo kyedre 'bēyi ne ëdī ku yī ko'do na lökyī.”

²⁵ Mora Pawolo aya'ba do mo iya henye, “Kyedre, Fesitōsi, manza dë vo lökyī. Wa ma, mēdi akiya, ëdī tīnyō, ehe me'do laka ra.

²⁶ Yere Agiriba, ma to'bo me'do zi yī biya kazi tere ga kô'du ayolo kô'du nenyee ku. Ma yolo ku tīnyō, Yere Agiriba, ayolo zë ku biya na kōlō kōlō ga kô'du wa nenyë o'do rē nī dë na koho na kowo mī ga bi golo'bo maako.”

²⁷ Pawolo iya zi Yere Agiriba henye, “Oma ku mī nēbiyë? Ma yolo oma ku.”

²⁸ Agiriba iya zi Pawolo henye, “Mī kadra kodo nenyë, asōsu 'bēyi ako'do ma Korisito 'ba?”

²⁹ Pawolo aya'ba do mo iya henye, “Ezë iri kadra kodo mandere kadra konda, ma sōsu yī ehe vidi biya mati owonni ma ndenye atēdinni kaa ma kazi nyōri nenyee.”

³⁰ Here, Yere Agiriba, vo dakaŋo Fesitōsi, Berenisi ehe vidi biya maakowe zë eti, ënyinni riyë.

³¹ Mora gba zë i'bēnni dë, zë iyanni henye, “Kora nenyë, i'ja mo dë kô'du kyënyë maako aba. Anza dë laka zi mo koli mandere mo ki'di mī kamba.”

³² Agiriba ayada zi Fesitōsi henye, “Kora nenyë o'bo zi kila na dangölō, ezë mo ako'jo kô'du dë zi Yere 'ba Roma ra zi vurë 'bēni kiya.”

27

Pawolo i'bë Roma

¹ Mati oko ku kadra 'beze zi ze ti'bë Italiya, vo da kanye mī turu 'ba Roma, Juliyasi, mo vo da kanya lamikölō 'ba Yere 'ba Roma. I'di mo zi ga Pawolo kongo ehe maboso maakowe eti.

² Di'bë ze yaga baburu 'ba Dramatiyumu, mati ku nzo zi ti'bë bi toꝛo 'ba baburu maakowe, na ga konda ta ha föfö 'ba Asiya. Arisitarisi tēmī Tasalanika mī Mesedoniya, i'bë ze aba mī baburu.

³ Mī ko'do vere aba, doko dagōti 'ba Sidoni. Juliyasi kō'du ko'do 'bomo na laka zi Pawolo. Mo ila mo kpa ti'bē oka niyē kongo, here zē ɔ'bōnni kī'di zi mo wa ma mo omba.

⁴ Mati dila Sidoni ku, buluku ēdī zo luku kī'di zi ze, ehe di'bē ze kara zi rutu 'ba Seyipurusu zi tomo kazi buluku.

⁵ Here di'bē ze dambaro 'ba Silisiya ehe Pambaliya le dayi ze, zi bi toro 'ba baburu 'ba Mayira mī Lasiya.

⁶ Ani vo kyēlu ne i'ja baburu ta Alikazenderiya mati ēdī ati'bē Italiya. Mo i'di kō'du zi ze ti'bē mī baburu nani.

⁷ Di'bē ze na konda liyaa ko'do kayo aba ehe riti kyedre aba, toko Sinodusi. Buluku ila ze dē zi ti'bē kōwo mī bi nani, here di'bē dopi Salamona, bi ma rutu 'ba Keriti akagaga ge ze kazi buluku

⁸ Di'bē ze liyaa na konda ta ha fōfō kyedre ehe ndundu mo aba doko bi ma ako'jo Bitoro 'ba Wayomo, anza na kōwo ta ra gawo 'ba Lasiya.

⁹ Yaanya aba da yaña kadra ku na kayo, ehe da lima na konda, le Ko'do Kyedre 'ba Wakila alaga. Here anza dē na laka zi ze ti'bē. Here Pawolo ame'do zi vidi 'ba mī baburu,

¹⁰ “Kora nenyee, oze mbili ye zi ma. Ēzē di'bē ze yaanya aba, baburu 'beze ehe sōndu 'bomo akayaña rē nī na kyēnyē, ehe vidi kayo akoli.”

¹¹ Mora Juliyasi oze mbili nī da me'do 'ba vo baburu kopi ehe vo kyeti mo, anza kō'du Pawolo.

¹² Bitoro 'ba baburu anza dē na laka zi lima 'domo tona aba. Ga kō'du nenyē, vidi kayo idanni kō'du henye, da yonzo ze, zi ti'bē na konda ta ha fōfō kyedre zi Fenekisi. Fenekisi ēdī bitoro 'ba baburu ra mī Keriti mati ayēhu zi dambaro-damirē ehe daaba-damirē, ehe da to'bo lima tona aba ani.

Buluku da fōfō kyedre

¹³ Mati buluku liyaa ta dambaro ayeto luku, kora nee asōsunnī zi mala 'bēnni ko'do. Here zē otōnni mongo 'ba baburu, ehe di'bē na konda kara ta dagōti 'ba Keriti.

¹⁴ Mora kandi buluku kyigo mati ako'jo “Daaba-humirē” aluku zo kī'di zi ze tēmī rutu.

¹⁵ Buluku otra baburu, ehe do'bo dē zi ti'bē zi mo. Here dila buluku baburu kinjē.

¹⁶ Di'bē ze na konda zi rutu tisi 'ba Kawuda kapa mati buluku anza. Ze riti kyedre aba zi ga tōṅbō 'ba baburu kīrī. Mora ndundu mo aba di'ja ze bi 'bomo.

¹⁷ Here vidi otōnni tōṅbō mī baburu ehe olonni kō'di ṅbirī toko ra baburu zi nda'ba ga bi kōlō. Ga kō'du zē na tere, henye akotra yayi dagōti 'ba Seyiritisi, zē obanni bongo 'ba baburu akaṅo, ehe buluku injē baburu na konda.

¹⁸ Buluku ku na kyēnyē, ko'do vere aba, zē u'dunni kya sōndu 'ba baburu maakowe yaga.

¹⁹ Mī ko'do ma wota kala nni aba, zē u'dunni kya 'ba wa 'ba baburu maakowe yaga.

²⁰ Ko'do kayo aba, do'bo dē kadra kongo mandere kyēluwē. Buluku kyigo zo nduwē luku, ehe ndundu mo aba, dila biya kō'du sōsu 'ba zi tomo.

²¹ Kyere vidi maako tēmī ze onyo wa maako dē ndi kadra konda aba, Pawolo ɔɔ riyē ehe ayada zi kora nenyee, “Ēzē owowe ha ma, da lime mī Keriti, wa 'be nenyē ayaña rē nī dē ehe ōlu kpa dē.

²² Mora yaanya aba, ma lenzee, ere dē ēdiyē rakyenyi aba ga kō'du akayome. Nje baburu ra atōlu.

²³ Ma 'bama zi Wiri, ehe ma mötu mo. Yondo ma alaga ne, mo utu malayika

²⁴ zi yada zi ma, iya henye, 'Pawolo ere dë! Akatoro mi vurë komo Yere 'ba Roma. Ehe ga kö'du yi, Wiri laka akayomo didi 'ba vidi mi baburu biya.'

²⁵ Eäiyë na rakyenyi. Ma yolo ku tinyo henye, Wiri ako'do te wa ma mo alömu.

²⁶ Mora buluku akadrönyi ze zi rutu maako, ehe baburu akayaña rë ni."

²⁷ Ko'do 'butë domosowo ehe yondo, buluku 'ba wini kagba adrönyi ze toko ta ra Föfö Mediterina. Mora edi kaa mi kutë yondo, vidi mati mi baburu ayolönni ze ku kara dakaño aba.

²⁸ Zë ayerinni, ehe i'janni henye, wini ne edi mitiri 'butësowo na yöndu. Yaa zë ayerinni löhu ehe i'janni edi nje mitiri 'butëwota.

²⁹ Vidi mi baburu na tere da kotra kya ri'di maakowe, here zë izanni akaño mongo sowo ta kafo 'ba baburu. Here zë amötunni kö'du bikanyi 'ba kadra.

³⁰ Vidi mati mi baburu ombanni zi taho. Here izanni töngbö mi wini, o'ba rë nni nädinni kya 'ba mongo maakowe ra kiza akaño ta komo dagba 'ba baburu.

³¹ Mora Pawolo iya zi vo kyëlu Juliyasi ehe vo kanye henye, "Ezë vidi nenye alimanni dë da baburu, anze dë gëri maako aba zi didi yë yomo."

³² Here, vo kanye ikyenni ko'di mati iri töngbö 'ba tomo ne, ehe ila lëpi mi föfö.

³³ Gba kazi bikanyi 'ba kadra, Pawolo alenze vidiyë zi wakonyo. Mo ayada zi zë iya henye, "Ko'do 'butë domosowo aba eäiyë kö'du sösu aba henye onyowe waako dë.

³⁴ Ma lenzee zi wa maako konyo. Didi 'be oro do mo. O'de nenye ehe vidi ma kölö maako temi yë aki'ja riti."

³⁵ Tapëti Pawolo iya nenye, mo oba nzoyi mangolo'bo ehe i'di öwö'di zi Wiri. Here ta da komo vidi biya, mo owe mangolo'bo ne ehe onyo kya mo.

³⁶ Zë biya rakyenyi aba, ehe vidi biya temi zë onyo wa maako.

³⁷ Vidi ma edinni mi baburu ne, lamiriyö 'butëmadomoriyö domomodaka,

³⁸ ehe tapëti vidi biya onyonni wa ku, zë u'dunni söndu 'ba wakonyo mi föfö zi baburu ko'do na pëlë.

Baburu ayaña rë ni

³⁹ Damindö ayi, ehe vidi ma mi baburu ne ongönni föyi maako zë ayolönni dë. Mora zë ongönni yayi 'ba ha föfö. Here zë ombanni zi yonzo zi taho baburu aba dakaño da ha föfö.

⁴⁰ Zë ikyenni mongo nee ehe ila zë alëndi mi föfö. Mi kadra kölö ne zë inganni ko'di mati edi gëri yada zi baburu ne. Tapëti mo, zë injënni bongo ma dagba komo baburu ehe ila buluku ra zi baburu drönyi dagöti.

⁴¹ Mora aho dakaño otra rë ni ra lumu 'ba yayi 'ba ha föfö. Kapa baburu ma dagba ne alaka mi yayi, ehe kapa mo, ma hulëhu alowe na nzoyi kazi kyigo 'ba wini kagba.

⁴² Vo kanye ombanni ku zi mabosowe kofo zi sesi zë ta bi tele ehe kazi ahonni.

⁴³ Mora kyedre vo kyëlu omba zi didi 'ba Pawolo yomo, ehe mo ila vo kanye dë zi mala ma zë ombanni zi ko'do. Tapëti mo, mo i'di kö'du vidi biya mati ato'bo tele zi töfu mi wini ehe dagba zi dagöti.

⁴⁴ Here mo ayada zi maakowe mîrînnî nzoyi kaga 'ba baburu. Ndundu mo aba, vîdî biya òko dagötî kazi kô'du maako.

28

Mî Malata

¹ Mati dayi ze dagötî, da yolo ze rutu ne ako'jo Malata.

² Vîdî bi naniye na aboka, ehe zë îrînnî ze kalakyedre aba wa'do drôko, ga kô'du mîrë ëdî ata'di ehe bi na bikyëyi.

³ Tapëtî Pawolo atoto dawanya yëri, ehe i'dî da wa'do, bikyîtu o'do wiri zi tele yaga ehe onyo kala mo.

⁴ Mati vîdî bi naniye ongonnî wiri ove rë nî ra kala Pawolo, iyannî zi oka ma kôlô maako henye, “Kora nenyë vo wakofo ra! Mo aluyî dë mî föfö, mora kô'du laka ko'do akila mo dë zi lima.”

⁵ Pawolo akoho wiri ne mî wa'do ehe o'do wa kyënyë maako dë.

⁶ Vîdî asesinnî sôsu henye kala Pawolo ne atô'bu riyë mandere kandi akalëpi brua. Alimannî mô kongo kadra konda aba, ehe mati kô'du ako o'do rë nî dë zi mo, zë ofo kô'du sôsu 'bënnî ehe iyannî henye, “Kora nenyë, wiri ra.”

⁷ Vo dagba 'ba rutu ne ako'jo Pobîliyö, ehe mo ëdî kanjo maako aba ani na 'bëni. Mo îri ze kalakyedre aba linjo 'bëni ko'do wota aba.

⁸ 'Bu mo mî sora, na koo rakyîtu aba, ehe mîkoo kindrî aba. Pawolo i'bë zi mo, ehe i'dî kala nî do mo, ehe ako'jo kora ne môtu aba.

⁹ Tapëtî kô'du nenyë o'do rë nî, vîdî biya da rutu ne ika vîdî 'bënnî 'ba rakoo zi Pawolo, ehe ako'jo zë biya.

¹⁰ Vîdî nee oronnî ze, ehe mati dî'bë, zë i'dinnî zi ze wa biya ma domba.

Ta Malata zi Roma

¹¹ Yehe wota aba yaa, dî'bë ze mî baburu mati alima mî Malata tona aba. Baburu ne ta Alikazenderiya mî Ezipeto, ehe ëdî na yolo henye, “Wirî lonja.”

¹² Doko ze mî Seyirakusi da lima ze ani ko'do wota aba.

¹³ Ta karani, dî'bë ze zi Rahagîmu. Ko'do vere aba, buluku 'ba dambaro ayeto luku, ehe ko'do riyo aba yaa, doko ze Putali.

¹⁴ Ani di'ja ze öndu maakowe. Zë alenzennî ze zi lima rë nni. Ko'do kôlô 'ba gima aba yaa, dî'bë gawo kyedre 'ba Roma.

¹⁵ Kya öndu maakowe mî Roma owonnî kô'du ze, ehe ayinnî de ze kutrë Bi Wakogo 'ba Apiyusi ehe, Loko 'ba Yingö Wota. Mati Pawolo ongo zë, mo o'do öwô'di zi Wirî rakyenyi kyedre aba.

Mî Roma

¹⁶ Doko ze mî Roma, ehe ila Pawolo zi lima mî loko na bi dë nî, vo kanya aba kôlô zi go mo kongö.

¹⁷ Tapëtî ko'do wota aba mati doko ani, Pawolo ako'jo bi kôlô kya 'ba vo dagbe 'ba Yude, ehe iya henye, “E öndu me, mo'do waako dë na kyënyë zi vîdî 'beze, ehe mo'do waako kpa dë na kyënyë ra dalëti 'ba zutu 'beze. Mora mî Yerusalem a i'dî ma na maboso mî Roma.

¹⁸ Zë ongonnî mî kô'du kyënyë ma asusu ma go mo, ehe omba zi ma kinga na dangölö. Zë i'jannî mo'do kô'du ako dë na kyënyë zi koli.

¹⁹ Vo dagba 'ba Yude ombannî da kô'du ne dë, here ma ko'jo kô'du zi Yere 'ba Roma zi vurë 'bama kiya. Mora manza dë kô'du kyënyë maako aba zi kiya ra dakanjo 'bama.

²⁰ Ida ma nyɔri nenyee aba ga kɔ'du wa ma ze vīdī 'ba Yiserele domba zi rē nī kɔ'do. Kɔ'du nenyee ra ma ko'jowe kinye zi me'do ga kɔ'du wa ma domba ze nenyee."

²¹ Vo dagbe aya'bannī dɔ mo iyannī henye, "Vīdī kōlō maako tēmī Yudiya ayōru waraga dē zi ze ga kɔ'du yī. Ehe ma kōlō tēmī zē ayī dē zi kɔ'du kɔ'do 'bēyī yada mandere zi kɔ'du kyēnyē maako kiya rē yī.

²² Mora domba ze zi kowo wa ma akiya. Da yolo ze ku henye, vīdī biya ta bi ne ombannī gboko kyīyī nenyee dē."

²³ Here, zē i'dinnī kadra 'ba kɔ'do zi Pawolo, watiti kyedre 'bēzē ayinnī mī kadra nani, bi mati Pawolo ēdī lima 'dɔmo. Ta damindō le yondɔ aba, mo ayada zi zē kɔ'du kise 'ba Damōku 'ba Wīrī. Mo īrī tēmī kɔ'du kī'dī 'ba Mosa ehe wayōruwē 'ba Nēbiyē zi yonzɔ zi kika zē zi Yēsu.

²⁴ Kya vo dagba maakowe ombannī da kɔ'du ma Pawolo iya ne, mora maakowe ombannī dē.

²⁵ Kyere zē ombannī da kɔ'du tēmī kutē nnī dē, ayetonnnī tī'bē wēnnī. Mora Pawolo iya henye, "Lawo Laka iya kɔ'du tīnyō mati mo utu nēbi Yisaya

²⁶ zi yada zi zutu 'bezee,
 'Ī'bē zi vīdī nenyee ehe ayada zi zē,
 "Akowowe ehe akowowe, mora ayole dē.
 Akonge ehe akonge mora ayole dē."

²⁷ Ge biya ēdiyē di'di kyēnyē aba.
 Mbili ye owo kɔ'du dē ehe komowe ayōfu ku.
 Zē ɔ'bōnnī dē zi bi kongɔ,
 mandere kɔ'du kowo,
 mandere kɔ'du yolo.

Ēzē ato'be, oto de zi ma, ehe ma kako'je.' "

²⁸⁻²⁹ Pawolo iya henye, "Momba zi ye yolo henye, Wīrī omba zi yomo tu'dēē, ehe zē akowonnnī."

³⁰ Kɔɔ rīyō aba Pawolo alima mī loko kopi ehe īrī vīdī biya ma ēdī tayi mo kongɔ ne kalakyedre aba.

³¹ Mo ayētī kɔ'du 'ba Damōku 'ba Wīrī kazi tere ehe yandi kɔ'du 'ba Yere Yēsu Korisito, ehe vīdī maako ayonzɔ dē zi mo yata.

Waraga kazi Yemisi

Koma kô'du yôlo aba

¹ Kazi Yemisi, vo lîtu 'ba Wîrî ehe 'ba Yere Yêsu Korisito. Wamêtê biya zi vîdî a Wîrî mati opere rê nni mî damôku ne biya.

² Öndu ma'e ëmî ma ëti, ëdî 'e na rakyenyi ëzê kyîné 'ba kô'du yonzo biya ayi le gëri 'be'e,

³ ga kô'du ayôlo 'e koma 'be'e yonzo, atëdî nduwê zi ye.

⁴ Ayôlo 'e nduwê 'be'e, ako'do 'e ndo na kyigo.

⁵ Mora ëzê vîdî maako tëmî 'e omba kô'du yôlo, mo ma môtû zi Wîrî, mati aki'dî zi mo kyô ndra, kazi kô'du kyënyê ki'ja mî mo.

⁶ Mora ëzê mo amôtû, mo moma kazi da jijiji. Vîdî mati do mo jijiji ëdî kaa kagba 'ba wini mî ranga mati ëdî kope ehe buluk injê.

⁷ Vîdî ma here ne'e ma asôsunnî dë na kirinnî wa kazi Wîrî.

⁸ Zê oronni dë da gëri kôlô.

Leri wa kyô aba

⁹ Öndu mati na vo leri, mo mëdî rakyenyi aba ga kô'du mo ëdî vo da wa kayo.

¹⁰ Mora vo da wa kayo, mo mëdî rakyenyi aba ga kô'du mo vo leri. Wa kayo 'bomo akalaga kaa dôru 'ba wevo 'ba môku.

¹¹ Kadra asi nzere, bi kyîtu o'bo weno ne, dôru mo alëpî, ehe teme 'bomo ne ayaŋa gbo. Mî gëri kôlô ne, vo wa kayo akayaŋa mî lo'ô 'bomo.

¹² Vo rakyenyiye ra mati alimannî koma aba hu wa yonzo. Ëzê zê oronni na kyigo mî wa yonzo, akirinnî biriti 'ba didî mati Wîrî alômu ku zi zê mati o'donni lovo mo.

¹³ Ëzê ayonzo vîdî, mo miya dë henye, "Wa yonzo nenye ayi kazi Wîrî." Ga kô'du Satani o'bo yonzo Wîrî dë, ehe Wîrî o'bo yonzo vîdî maako dë.

¹⁴ Mora ayonzo vîdiye, mati kô'du komba kyënyê 'bëzê oto zê ku 'de, ehe kuyî zê akpa kô'du kô'do 'bëzê aba.

¹⁵ Here kô'du sôsu kyënyê 'bëzê ne omo, ehe o'jo kô'du kyënyê, ehe kô'du kyënyê, mati ovu ku kyedre, o'jo koli.

¹⁶ Öndu ma'e ëmî ma ëti, mo'ba 'e dë.

¹⁷ Wa ki'dî biya laka ne, ehe waki'dî biya n̄bala ne ayi ta komoriyê, ayi akaŋo kazi Wîrî 'Bu 'ba bi kanyî 'ba komoriyê. Mo ofo dë kaa galili.

¹⁸ Mî kô'du kô'do omo, mo ika ze zi tedi nenye kpuru tëmî me'do 'ba tînyô, here zi ze tedi na vo dagba mî kutê wa kô'do omo'e biya.

Kowo kô'do aba

¹⁹ Öndu ma'e ëmî ma ëti, asôsu 'e kô'du nenye. Vîdî biya më'dî kandi zi me'do kowo, mora liya zi me'do ehe liya zi tayî na kamo.

²⁰ Kamo 'ba vîdî kôndu o'do kô'du laka dë, mati Wîrî omba.

²¹ Here ayaŋa 'e kô'du kô'do ma kyënyê, ehe biya rasesi tëmî kô'du mati eme dë, mati kyô mî kutê 'e. Ra ki'dî zi Wîrî, ehe njê me'do mati mo iyî mî di'dî 'e, mati ato'bo yomo 'e.

²² O'ba'e re 'e dë nje mbiliye koze aba da me'do omo. Ta go mo, i'dî 'e mî go mo yonzo.

²³ Vîdî mati oze mbili nî da me'do, mora i'dî dë mî go mo yonzo, ëdî kaa kora mati ongo bi mî ngana, ehe ongo rê nî kaa mati nêdî,

²⁴ ehe i' bē gbo 'de, kandi atōlu tēmī mo wa mati mo ongo ne alaya kaa a'da.

²⁵ Mora kora mati ongo bi kara mī kō'du kī'dī ma tīnyō, mati inga vīdī na da ngōlō, ehe mo nduwē mbili nī koze go mo, anza dē nje kowo mo mora kpa ko'do mo, Wīrī akī'dī ya'da zi mo mī wa mati mo o'do.

²⁶ Ēzē vīdī mati ongo rē nī 'ba yēnī, ehe asesi ndende nī dē, mo ēdī rē nī ko'ba, ehe yēnī 'bomo ne o'do waako dē.

²⁷ Yēnī mati Wīrī 'Bu ze omba ēdī n̄bala kazi ndondo ēdī henye: Zi ga gisiwala ehe ga mbara lu'bē kongō tēmī riti 'bēzē, ehe rasesi kazi wa kyēnyē 'ba damōku ne.

2

Ko'do vīdī 'e mī gērī maako

¹ Ōndu ma'e ēmī ma ētī, kaa vo koma'e mī Yere 'beze Yēsu Korisito, Yere 'ba bikanyi, o'do 'e vīdī 'e dē mī gērī maako 'berī tara da laya 'bēzē ta yaga.

² Kaa kora vo wa aba kyo usu inzi 'ba dahabo ehe bongō ma laka ayi mī ratoto 'be'e ehe kora vo leri mī bongō liza ayi kpa.

³ Ēzē, ayada wa tōwo ndra zi kora mati usu rē nī na laka ehe iya, henye zi mo, "Alima da bi lima makaka nenye kinye. Mora iya zi kora vo leri henye, ɔɔ nani, mandere alima kinye dakaɔo da ndī yī."

⁴ Here, o'do 'e kō'du kyēnyē 'ba rakinye ku mī kutē 'e. Ēdī 'e na vo vurē 'ba kō'du sōsu 'ba Satani aba.

⁵ Owo'e te, ōndu ma'e ēmī ētī. Wīrī inzi vīdī leri 'ba damōku nenye, zi tēdī ndo koma aba ehe zi tēdī damōku mati mo alōmu ku zi zē, mati o'donni lovo mo.

⁶ Mora alidi 'e vo leri. Anza dē vo wa aba kyo'e ra ēdinnī 'e ko'do na kyēnyē kika mo komo vo vurē'e?

⁷ Zē ra dē mati ame'donni mī kō'du kyēnyē mī ru laka nani mati i'dī zi ye ne?

⁸ Ako'do 'e kō'du ma laka, ēzē oro 'e kō'du kī'dī 'ba damōku mati i'ja mī kō'du yōru, "O'do lovo vo haliɔo oka, kaa o'do lovo yī."

⁹ Mora ēzē o'do kō'du zi vīdī 'e tada ra laya 'bēzē, o'do kō'du kyēnyē ku, ehe kō'du kī'dī akī'dī yī mī kamba kaa vo kō'du kī'dī kowe.

¹⁰ Vīdī mati owe kō'du kī'dī kōlō o'do kō'du kyēnyē ku zē kowe aba biya.

¹¹ Iya henye, "O'do ndoro dē." Iya kpa henye, "Ofo vīdī dē." Ēzē o'do ndoro dē, mora ofo vīdī ku, ayi ku na vo kō'du kī'dī kowe.

¹² Ame'do ehe o'do kaa vīdī mati akiya vo vurē ɔɔ mo kō'du kī'dī aba, mati akila 'e na dangōlō.

¹³ Wīrī ayada mīkyēyī 'bēnī dē, zi vīdī mati ikye vurē kazi mīkyēyī. Mīkyēyī i' bē ndra tada vurē kīya!

Koma ko'do aba

¹⁴ Ōndu ma'e ēmī ma ētī, ēzē vīdī maako iya noma, mora mo o'do kō'du laka, a'di ra ēdī na laka zi mo? Koma nani ato'bo mo yomo?

¹⁵ Ēzē ōndu maako'e ēmī maako'e ētī anzanni bongō aba ehe wakonyo,

¹⁶ a'di ra ēdī na laka mī kō'du kiya 'bēyī zi zē, "Wīrī mī'dī ya'da zi ye, asesi 'e na kyētu, onyo 'e na laka," ēzē i'dī wa ma laka dē zi zē?

¹⁷ Here ēzē koma ēdī kōlō ehe o'do waako dē, anza koma laka ra dē.

¹⁸ Mora vīdī maako akiya henye, "Vīdī kōlō maako ēdī koma aba, agamo ēdī 'ba ko'do mo." Kō'du ya'ba 'bama ēdī henye, "Ayada zi ma, hala vīdī

maako ato'bo tēdi koma aba kazi ko'do mo, makayada koma 'bama zi mo kō'du ko'do aba."

¹⁹ Oma ku henye Wiri ēdi nje kōlō? Laka. Dakyiky esenni kpa tere aba komo Wiri.

²⁰ Yi kora vo lumē. Omba yolo koma kazi ko'do mo, eme dē?

²¹ Anza dē zutu 'beze Abarayama ra komo Wiri na laka tēmi kō'du ko'do 'bomo, mati mo i'di wisi eni Yisika da bi 'ba wakumu?

²² O'bo 'e dē kongō? Koma omo kō'du ko'do omo aba o'donni lo'o bi kolo. Koma omo ēdi ndo tēmi lo'o ko'do omo.

²³ Kō'du yōru ayi ku tūnyō, mati iya henye, "Abarayama oma mi Wiri, Wiri iri mo na vo kō'du laka ko'do tēmi koma omo." Here ako'jo Abarayama na aboka a Wiri.

²⁴ Ongō te henye, ēdi lo'o ko'do 'ba vidi 'e ra i'di zē na laka Wiri aba, anza dē nje koma 'bēzē aba.

²⁵ Ēdi kaa te kaa vo rōnyī Rahaba aba here. Ī'di mo na laka komo Wiri tēmi kō'du ko'do omo vo buluku'e 'ba Yiserele kīri kala kyedre aba, konyi tahonni ta gēri 'beri maako.

²⁶ Here ida ra ma kazi lawo ne yōku ra. Kpa here koma ma kazi lo'o ko'do ne yōku.

3

Ndende

¹ Ōndu ma 'e ēmi ma eti, anza dē kyo tēnū 'e zi tayinni na vo komo yandi 'e. Kaa ayolo 'e henye, ze vo komoyandi 'e akiya vurē kyedre kyigo re ze ndra tada oka'e.

² Ge ze biya 'duwī dēdi kō'du litē ko'do. Ēzē vidi o'do kō'du litē dē mi ko'do kiya 'bēni, mo ēdi tūnyō laka, ato'bo kpa zi gē nī kongō laka.

³ Di'di ze ko'di ha akakya zi ko'do zi he ze kowo zi ko'do mo ti'bē bi mati domba ze.

⁴ Mandere akoba tōgbō kyedre kaa ga kō'du yada, mati buluku kyigo adu'du, dato'bo kopi wa tisi 'ba dahu tōgbō aba, mati domba ti'bē zi mo.

⁵ Here ēdi ndende aba. Tisi wa aba kaa ēdi, ato'bo me'do kō'du wa kyedre'e.

Asōsu 'e te hala mōku kyedre ato'bo kusu mo wa'do tisi aba.

⁶ Ndende ēdi kaa wa'do. Ēdi damōku 'ba kō'du kyēnyē, i'ja bi 'bēni mida re ze ehe apere kō'du kyēnyē kpuru tēmi lima 'beze. Usu wa'do mi bi tūnyō lima 'beze, wa'do mati ayi zi mo kazi gehena.

⁷ Vidi kōndu ato'bo kopi wa widi maako'e biya, ngōtu mōku'e, aliye, watele'e, kyenze eti.

⁸ Vidi maako gba o'bo dē zi ndende kopi. Ēdi kō'du kyēnyē ko'do, ēdi kyo waroso 'ba koli aba.

⁹ Di'di ze ōwō'di zi Yere ehe 'Bu ndende ze aba, ehe kpa zi vidi maako'e sēnē mo aba, mati o'do zē kpa na kyinē 'ba Wiri.

¹⁰ Me'do 'ba ōwō'di ki'di ehe wa sēnē ope yaga tēmi ha kōlō ne. Ōndu ma 'e ēmi ma eti, nenye o'do rē nī dē here.

¹¹ Ku'ju 'ba wini ope yaga wini ma ndili ehe ope wini ma kata dē tēmi bi hwērē kōlō ne.

¹² Ōndu ma 'e ēmi ma eti, kaga liṅṅ o'bo dē tana manga, manga o'bo dē tana liṅṅ. Ku'ju alōwu 'dō wini ma yō'do ehe wini ma ndili dē.

Kyinē 'ba kō'du yolo riyo

¹³ Ēyī ra na vo kō'du yolo mī kutē 'e? Mo ma yada mī lima laka 'bēnī, kō'du kō'do mati ayi kazi vo kō'du yolo.

¹⁴ Mora ēzē yī na mīkumbē 'ba mīkata mī dī'di yī, o'do dakumbē dē ehe iga ndondo dē ra kō'du tīnyō.

¹⁵ Kyīnē 'ba kō'du yolo nani ayi dē akaŋo ta komorīyē, ayi kazi dakyikyīye.

¹⁶ Bi ma mīkumbē mīkata aba 'do mo, kpa kyīnē 'ba kō'du kō'do kyīnyē 'ba Satani aba biya.

¹⁷ Kō'du yolo 'ba rīyē ēdī biya na ŋbala, na rakyēyī, liya, akonyi aboka, mīkyēyī ndo, kō'du kō'do laka aba. Ēdī vo tīnyō, anza vo komokandi.

¹⁸ Vīdī 'ba mīkyēyī o'donnī kō'du laka.

4

Ī'dī re 'e zi Wīrī

¹ Kamo ralamo aba mī kutē 'e ne ayi ta kila? Ayinnī tēmī da kō'du komba 'ba mī dī'di 'e, mati lifonnī mī re 'e.

² Omba 'e wa, mora i'ja 'e zē dē. 'E gbo nzo zi wakofo, ehe omba'e wa'e, mora i'ja 'e zē dē. Alamo re 'e ehe u'bō re 'e. Anza dē wa mati omba 'e, ga kō'du ako'jo 'e ha Wīrī dē kō'du mo.

³ Ēzē ako'jo'e, īrī 'e dē, ga kō'du ako'jo 'e kō'du wa zi kō'do mo mī da kō'du komba 'be'e.

⁴ Vīdī kazi koma'e ra. Ayolo 'e dē henye ere, zi tēdī na obaka 'ba damökū, ne ku vo wehe 'ba Wīrī.

⁵ Asōsu'e dē henye ere, kō'du tīnyō anza dē mī kō'du yōru mati iya henye, "Lawo mati Wīrī i'dī mī ze, oso ndo na kō'du komba."

⁶ Mora rakyēyī mati Wīrī i'dī ēdī ndrē. Kaa wayōru iya henye, "Wīrī omba vo rakīsīye dē, mora i'dī rakyēyī zi vo raya'ba'e."

⁷ Here, i'dī re 'e zi Wīrī. Agaga ge 'e kazi Satani, ehe mo ataho 'de kazi 'e.

⁸ Ayīye kara zi Wīrī, ehe mo atayi kara re 'e. Akaka kala 'e, 'e vo kō'du kyēnyē ne'e. O'do dī'di 'e ŋbala, 'e vo komokandi ne'e.

⁹ Ēdī 'e rasōsu, kudu lu'bē aba. Opi 'e kogo 'be'e mī kudu. Opi 'e rakyenyi mī da komo yaŋa.

¹⁰ Ala'ba re 'e dī'di Yere, mo akīnjē 'e rīyē.

¹¹ Ōndu ma'e, emī ma ētī, ame'do 'e dē na kyēnyē ra aboka maako. Ēzē ame'do 'e na kyēnyē ra aboka maako, ame'do 'e na kyēnyē ra kō'du kī'dī. Ēzē ame'do 'e na kyēnyē ra kō'du kī'dī, oro 'e kō'du kī'dī dē, mora ēdī 'e vurē ra kō'do.

¹² Vo kō'du kī'dī kōlō, vo vurē kōlō, mati atō'bo yomo ehe yaŋa. Yī ēyī ra zi vurē 'ba aboka yī kō'do?

¹³ Yaanya aba owo'e ha ma, 'e mati iya 'e henye, "Ndenye mandere mīndō aba datī'bē zi gawo kyedre maako, bi ma dakalīma koo, tī'bē mī lo'o maako, kōhi kō'do kyo."

¹⁴ Ayol o'e dē, a'di ra ako'do rē nī mīndō aba. 'E kaa kyētu 'ba wa'do, mati alaya mī kadra tisi, ehe inde rē nī gbo.

¹⁵ Wa mati akiya 'e ēdī henye, "Ēzē Yere omba, dakalima ze da kō'do nenye mandere nani."

¹⁶ Mora yaanya aba 'e na rakīsī, ame'do 'e na rakīsī. Rakīsī ne biya anza laka.

¹⁷ Here zë maako'e mati ayolonnî kö'du laka zi ko'do, mora zë o'donnî dë, zë o'donnî kö'du kyënyë ku.

5

Kö'du zi vo wa kyo

¹ Yaanya aba, 'e vidi 'ba wa aba kyo, oze mbiliye zi ma. Udu 'e tolo aba, ga kö'du riti kyënyë mati ëdi tayi de 'e ne.

² Wa da kayo 'be'e ne enje ku 'de, bongo 'be'e kuru onyo ku.

³ Dahabo 'be'e manzede aba ayöfu do mo ku wa lëndrë aba. Wa lëndrë nenyë atëdi na vo kiya ma ra 'e, akonyo ida re 'e kaa wa'do. Ulu 'e ha wa ku kyo mî ko'do ma alaga nenyë'e.

⁴ I'di 'e biriti kpa dë zi zë mati o'donnî lo'o mî yaka 'be'e. Yere kyedre owo kudu 'bëzë ku.

⁵ Lima 'be'e ma dakaŋo kinye ne, kyo na rakyenyi. O'do re 'e ku nzo zi riti ki'di zi ye.

⁶ Asusu 'e vidi mbiya kofo mo, agagannî gë nî kpa dë kazi 'e.

Mikuku mötu aba

⁷ Öndu ma 'e ëmî ma ëti, ëdi 'e mikuku aba le Yere 'boko. Ongo 'e te hala vo yaka uku mî nî, bi kaŋo ëni kisi zi tana wa kyo. Mo isi bi mo mikuku aba zi mirë tayi.

⁸ Ëdi 'e kpa na mikuku. Asesi 'e kö'du sösu 'be'e rî yë, ga kö'du tayi 'ba Yere ëdi ku kara.

⁹ Öndu ma'e ëmî ma ëti, ame'do 'e dë ra oka maako, kazi Wiri ikye vurë re 'e. Vo vurë kikyë ëdi ku kara, nzo zi laya.

¹⁰ Öndu ma 'e ëmî ma ëti, asösu 'e kö'du nëbî mati ame'do nnî mî ru 'ba Yere. Oba zë kaa ga kö'du yada 'ba mikuku mî riti.

¹¹ Dako'jo zë na vo rakyenyi, ga kö'du zë nduwë kö'du laka ko'do. Owo 'e hala Yakoba nduwë kö'du laka ko'do, ayolo 'e ku hala Wiri i'di zi mo mî ndundu mo. Kö'du Yere ndo na mikyëyi ehe lovo.

¹² Ta da mo biya, öndu ma 'e ëmî ma ëti, alömu 'e dë komoriyë aba, mandere dakaŋo aba, mandere kpa wa maako aba. Iya 'e nje henye “o,” ëzë omba kiya o, ehe “e’e” ëzë omba kiya 'e'e. Here ayi 'e dë mî vurë a Wiri.

¹³ Vidi maako tëmî 'e mî riti? Mo ma mötu. Vidi maako na rakyenyi? Mo ma ya'bi ngala 'ba wayeto.

¹⁴ Vidi maako tëmî 'e na ko'o? Mo ma ko'jo vidi kyedre 'ba kanisa'e zi mötu dë nî yëni kulö ro mo mî ru 'ba Yere.

¹⁵ Mötu mati koma aba ne, ako'do vidi ko'o ne na laka, Yere akinjë mo riye. Èzë mo o'do kö'du kyënyë, akila mo.

¹⁶ Here ayasi kö'du kyënyë 'bëyi zi oka ma kölö maako, ehe amötu kö'du oka ma kölö maako, here zi ko'jo na laka. Mötu 'ba vidi laka ëdi na kyigo.

¹⁷ Eliya mo kora kaa ze. Mo amötu henye mirë a'di dë, ehe mirë a'di dë dakaŋo koo wota dëni aba.

¹⁸ Löhu mo amötu, ehe komoriyë i'di mirë, dakaŋo o'jo wa tana 'bëni gbo.

¹⁹ Öndu ma 'e, ëzë vidi kölö maako tëmî 'e awiri dë nî tëmî kö'du tynyö, ehe vidi maako mika mo hulëhu,

²⁰ asösu 'e kö'du nenyë: Vidi mati opi da vo kö'du kyënyë ko'do ku tëmî gëri litë 'bomo, akayomo mo tëmî kolî, akayöfu da kö'du kënyë kayo ne'e biya.

Dagba waraga 'ba Yowani

Me'do 'ba didi

¹ Dayöru zi ye kö'du me'do 'ba didi, mati ëdi kyere biyeto aba. Dowo ze ku, dongo ze ku komo ze aba. Ɔɔ, dongo ze ku, kala ze ise ɔɔ mo ku.

² Mati didi nenyɛ alaya ku, dongo ze, here da me'do kö'du mo ehe yada zi ye kö'du 'ba didi nburu nburu mati 'Bu o'do na yolo zi ze.

³ Wa mati dongo kowo mo aba, dayöyö ze kpa zi ye, here zi ye re 'e drako ze aba mi mötu 'ba ga bi kölo mati dëdi mo aba, Wirɛ ehe Wisi ɔmo Yësu Korisito.

⁴ Dayöru ze henyɛ zi rakyenyi 'beze kinde.

Wirɛ bikanyi ra

⁵ Yaanya aba kö'du kise mati dowo ze kazi Wisi ɔmo, ehe yöyö mo ëdi henyɛ, Wirɛ bikanyi ra, biköndu ako anza dë mi mo.

⁶ Èzë diya ze henyɛ, ze na radrako mo aba, mora mi kadra kölo ne zo lima mi biköndu, ze ne 'dö ndondo kiga mi me'do 'beze kpa kö'du ko'do 'beze aba.

⁷ Mora èzë dalima ze mi bikanyi, kaa mo ëdi mi bikanyi, here datëdi ze mi lima kölo oka maako aba, ehe yama 'ba Yësu, Wisi ɔmo o'do ze ku nbala tēmi kö'du kyēnyē.

⁸ Èzë diya ze danza kö'du kyēnyē aba, do'ba re ze ku, ani kö'du tīnyō ako anza dë mi ze.

⁹ Mora èzë dayasi kö'du kyēnyē 'beze zi Wirɛ, mo akasesi kö'du ki'di ëni ako'do wa mati ëdi laka, mo akila ze tēmi kö'du kyēnyē 'beze, manbala biya tēmi kö'du ko'do kyēnyē 'beze.

¹⁰ Èzë diya ze henyɛ, do'do kö'du kyēnyē dë, do'do ze Wirɛ yada zi tēdi na vo ndondo, me'do 'bomo anza dë mi ze.

2

Korisito vo konyi 'beze

¹ Mëdi nenyɛ yöru zi ye, gisi ama'e, kazi o'do'e kö'du kyēnyē, mora èzë vidi maako o'do kö'du kyēnyē ku, dëdi maako aba mo akayata ge ze zi 'Bu, Yësu Korisito ra tīnyō laka.

² Korisito ra na bi dë ni umu rë ni zi kö'du kyēnyē 'beze kila, anza dë nje kö'du kyēnyē 'beze, mora kpa kö'du kyēnyē 'ba vidi biya.

³ Èzë dowo 'e kö'du ki'di a Wirɛ, ani tīnyō dayolo mo ku.

⁴ Èzë mati iyanni henyɛ na yolonni mo ku, mora owonni ko'du ki'di 'bomo dë, vo ndondo 'e ra, kö'du tīnyō anza dë mi zë.

⁵ Zë biya mati owonni me'do 'bomo, lɔvɔ 'ba Wirɛ ëdi ndo mi mo. Nenyɛ ëdi hala dato'bo yolo henyɛ, dëdi mi ra drako Wirɛ aba.

⁶ Zë mati iyanni henyɛ, nēdīnni ku na radrako Wirɛ aba, ma limanni te kaa Yësu Korisito o'do.

⁷ Aboka ma'e, kö'du ki'di nenyɛ mëdi ayöru zi ye anza na kyiyi, ëdi kö'du ki'di ko'ɔ ra, mati owo'e tēmi biyeto aba. Kö'du ki'di ko'ɔ ne ëdi kö'du kise mati owo'e ku nzo ne.

⁸ Here, kö'du ki'di mati yaanya aba mëdi ayöru zi ye ne, kö'du ki'di kyiyi ra. Nenyɛ kö'du tīnyō ongo mi Yësu kpa mi ye, ga kö'du biköndu ëdi laga 'de, bikanyi ma tīnyō ëdi ku nzo biyanyi.

⁹ Zē mati iyannī henye, nēdinnī lima mī bikanyi, mora zē nduwē koyi ōndu nnī 'e ēmī ētī, ēdinnī mī bikōndu mī kadra nenyē.

¹⁰ Zē mati o'donnī loṽo ōndu nnīye, ēdinnī mī bikanyi, here waako anza dē mī zē zi vīdī maako zi kō'du kyēnyē ko'do.

¹¹ Mora zē mati oyi ōndu nnī 'e ēmī ētī, zē ēdinnī mī bikōndu, zē ēdinnī alasi mī mo, ayolonnī dē kila nēdinnī atī'bē, ga kō'du bikōndu ne o'do zē ku na komo kōndu.

¹² Mēdī ayōru zi ye gisi a ma 'e, ga kō'du kyēnyē 'be 'e ila ku ga kō'du 'ba Korisito.

¹³ Mēdī ayōru zi ye, 'bu 'e, ga kō'du ayolo 'e mo ēdī kyere biyeto aba. Mēdī ayōru zi ye, vīdī mati zē gba na ōbi, ga kō'du a'da 'e Satani ku. Mēdī ayōru zi ye gisi ama 'e, ga kō'du ayolo 'e 'bu ne ku.

¹⁴ Mēdī ayōru zi ye 'bu'e, ga kō'du ayolo 'e mo ēdī kyere biyeto aba. Mēdī ayōru zi ye vīdī mati zē gba na ōbi, ga kō'du 'e na kyigo, me'do 'ba Wīrī alima mī ye, a'da'e Satani ku.

Loṽo 'ba damōku

¹⁵ O'do 'e loṽo damōku dē mandere wa mati ēdī na 'ba damōku ne. Ēzē o'do'e loṽo damōku, o'do'e loṽo 'bu ne dē.

¹⁶ Wa mati biya 'ba damōku ne, wa mati ra 'ba kō'du kyēnyē omba ne, wa mati vīdī ongo komba aba, wa biya mī damōku nenyē mati vīdī ēdī rē nnī kisi kō'du mo, ma kōlō tēmī zē ayi dē kazi 'bu, ayi biya tēmī damōku ne.

¹⁷ Damōku wa biya mī mo aba mati vīdī omba ēdī alaga 'de, mora zē mati o'donnī da kō'du komba 'ba Wīrī, akalimannī ṇburu.

Vo wehe 'ba Korisito

¹⁸ Gisi ama 'e, ndundu mo ēdī ku kara. Ayada zi ye henye, vo wehe 'ba Korisito atayi, yaanya aba vo wehe kayo 'ba Korisito alayannī ku nzo, here dayolo ze ndundu mo ēdī ku kara.

¹⁹ Vīdī nenyē'e anza nnī dē tīnyō mī gboko 'beze, kō'du nere ra zē ilannī ze. Ēzē ēdinnī mī gboko 'beze, zē akalimannī ze aba. Mora zē i'bē wēnnī, here ēdī na yolo henye ma kōlō maako anza dē tēmī gboko 'beze.

²⁰ Mora Lawo Kōlō Laka aloko yaga de 'e, here 'e biya ayolo'e tīnyō ku.

²¹ Mēdī ayōru zi ye, anza dē ga kō'du ayolo tīnyō dē, ēdī ga kō'du ayolo 'e ku, ehe ayolo 'e kpa henye, ndondo ayi dē tēmī kō'du tīnyō.

²² Ēyi ra ēdī na vo ndondo ne? Ēdī zē mati iyannī henye, Yēsu anza dē Korisito. Vīdī ma here ne'e zē vo wehe 'ba Korisito, zē ombannī 'bu dē 'dō Wisi aba.

²³ Kō'du zē mati biya ombannī Wisi dē, kpa ombannī 'bu dē. Zē mati ombannī Wisi, ombannī 'bu kpa.

²⁴ Ayolo'e laka zi sesi kō'du kise ne mī di'di 'e tēmī biyeto aba. Ēzē asesiye kō'du kise nani, ēdiye 'duwī na radooko mī Wisi 'bu aba.

²⁵ Nenyē ēdī wa mati Korisito na bi dēni alōmu zi dīdī ṇburu kī'dī zi ze.

²⁶ Mēdī nenyē yōru zi ye kō'du zē mati ēdinnī yonzo zi ye ko'ba.

²⁷ Mora kō'du 'e, Korisito ope yaga Lawo Kōlō Laka ēnī de 'e. Lawo Kōlō Laka omo ayandi kō'du wa ku biya zi ye, wa mati mo ayandi ēdī tīnyō anza

ndondo ra dë. Oro'e wa yandi 'ba Lawo Kölö Laka, alima'e na radroko mi Korisito.

²⁸ Ɔɔ, gisi ama'e, alima 'e na radroko mo aba, here ëzë mo alaya, datëdi ze kyigo aba, doho re ze dë kazi komokaya mi kadra mati mo ayi.

²⁹ Ëzë ayolo'e ku mo ëdi laka, akayolo'e henye, vidi biya mati o'do wa mati na laka, mo Wisi omo ra.

3

Gisisi 'ba Wiri

¹ Ongɔ 'e te, hala 'bu o'do lovo ze ndra. Lovo 'bomo ëdi kyedre ne re ra ako'jo ze gisisi 'ba Wiri, here tinyö, dëdi ze. Kö'du ne re ra damöku ayolo ze dë, ayolo Wiri dë.

² Aboka ma'e, yaanya aba ze gisisi a Wiri, mora anza dë gba na yolo datayi ze na a'di. Mora dayolo ze ku henye ëzë Korisito alaya, datëdi ze kaa mo, ga kö'du dakongo ze mo tinyö kaa mati mo ëdi.

³ Vidi mati ëdi kö'du sösu nenyë aba mi Korisito, ma sesi rë ni nbala, kpa te kaa Korisito ëdi nbala.

⁴ Vidi mati o'do kö'du kyënyë, o'do kö'du kyënyë ku kö'du ki'di 'ba Wiri kowe.

⁵ Ayolo'e ku henye, Korisito alaya zi kö'du kyënyë koba 'de, ani kö'du kyënyë anza dë mi mo.

⁶ Here, vidi mati alima na radroko Korisito aba, anza dë nduwë zi kö'du kyënyë ko'do, mora mo mati zo nduwë zi kö'du kyënyë ko'do, ongɔ mo dë mandere ayolo mo dë.

⁷ Vidi maako mo'ba 'e dë, gisi a ma. Vidi mati o'do wa ma laka, ëdi nbala, kpa te kaa Korisito ëdi nbala.

⁸ Vidi mati nduwë zi kö'du kyënyë ko'do, 'ba Satani ra, ga kö'du Satani o'do kö'du kyënyë akpa biyeto aba. Wisi 'ba Wiri alaya ga kö'du nenyë zi yana wa mati Satani o'do.

⁹ Vidi mati zë na gisi 'ba da kö'du ko'do komba 'ba Wiri ëdi mi di'di zë, ga kö'du Wiri 'bu zë, ɔ'bɔnni dë nduwë zi kö'du kyënyë ko'do.

¹⁰ Nenyë kö'du 'beri mi kutë gisi a Wiri gisi 'ba Satani aba. Zë mati biya o'do nni wa ma laka dë mandere o'donni lovo oka'e dë anza nni dë gisi 'ba Wiri.

O'do lovo oka maako

¹¹ Kö'du kise mati owo'e biyeto aba ëdi henye do'do 'e lovo oka.

¹² Danza 'e dë kaa Kayina, mo 'ba Satani, ofo öndu ni Abele. Kö'du a'di Kayina ofo mo? Ga kö'du wa mati mo o'do biya na kyënyë, mora wa mati öndu mo o'do biya na laka.

¹³ Here, re 'e maga dë, öndu ma'e ëmi ëti. Ëzë vidi 'ba damöku nenyë oyinni 'e.

¹⁴ Dayolo ze dila koli ku, dayi ku mi didi, dayolo ze here, ga kö'du do'do ze lovo öndu ze 'e ëmi ze ëti. Vidi mati o'do lovo dë gba hu kyigo 'ba koli.

¹⁵ Zë biya mati na vo wa koyi 'e ne, zë vo wa kofɔ 'e ra, ayolo 'e ku henye, vo wa kofɔ 'e anzanni dë didi nburu nburu aba mi nni.

¹⁶ Nenyë dayolo hala lovo ëdi, Korisito i'di didi ni kö'du ze. Ze kpa zi didi ze ki'di kö'du öndu ze 'e ëmi ze ëti.

¹⁷ Vidi mati zë wa aba kyo, ongɔ öndu mandere ëmi mati omba wa maako, isi di'di nni kazi zë, ɔ'bo dë zi kiyanmi henye, no'donni lovo Wiri.

¹⁸ Gisi ama'e, lovo 'beze anza dë nje me'do kiya, mëdi lovo ma tinyö, mati ayada rë ni mi lo'ɔ ko'do.

Kyigo komo Wiri

¹⁹ Nenyē ēdī hala dakayolo henye ere, ze 'ba tīnyō. Nenyē ēdī hala

²⁰ ēzē dīdī ze o'do ze na komo kaya daiya ze ralawo tīnyō a Wiri. Dayolo ku henye Wiri ēdī kyedre ndra tada kō'du 'ba mī dī'di ze, ehe mo ayolo wa biya.

²¹ Aboka ma'e, ēzē kō'du sōsu mī dī'di ze o'do ze dē na komokaya, dēdī ze kyigo aba mī komo Wiri.

²² Dirī ze kazi mo wa mati da ko'jo, ga kō'du doro ze kō'du kī'di omo ehe ko'du wa mati o'do mo na rakyenyi.

²³ Wa mati mo i'dī mī kō'du kī'di ēdī henye, doma ze mī Wisi ēnī Yēsu Korisito ehe do'do ze lovo oka maako te kaa mati Korisito i'di kō'du mo zi ze.

²⁴ Zē mati oronnī kō'du kī'di a Wiri alimannī na radroko Wiri aba, ehe Wiri alima mī radroko ze aba. Nenyē hala dayolo mo alima mī ze, dayolo ga kō'du mo i'di Lawo Kōlō Laka zi ze.

4*Lawo ma tīnyō ma ndondo aba*

¹ Aboka ma'e, oma 'e dē mī lawo biya, mora ayonzō'e lawo ne'e ēzē ēdinnī kazi Wiri. Nēbī vo ndondo 'e kyo i'bēnnī yaga taga bi ne biya.

² Nenyē ēdī hala akato'bo yolo'e Lawo Laka a Wiri: Vīdī maako mati iya tīnyō henye, Yēsu Korisito ayi kaa vīdī kōndu, ēdī Lawo Laka mati ayi kazi Wiri aba.

³ Mora lawo maako mati andi kō'du 'ba Yēsu, anza dē kazi Wiri. Lawo mati mo ēdī mo aba, ēdī vo wehe 'ba Korisito, owo'e henye, atayi ehe yaanya aba ēdī ku kinye mī damōku ne nzo.

⁴ Mora 'e 'ba Wiri ra, gisi ama 'e, a'da 'e da nēbī vo ndondo 'e ku ga kō'du Lawo Laka mati ēdī mī ye ne, ēdī ndra na kyigo tada lawo mī zē mati 'ba damōku.

⁵ Nēbī vo ndondo naniye ame'donnī kō'du wa 'ba damōku, ehe damōku oze mbili dē zē ga kō'du zē 'ba damōku ne.

⁶ Mora ze 'ba Wiri ra. Vīdī mati ayolo Wiri owo de ze, vīdī mati anza dē 'ba Wiri, owo de ze dē. Nenyē ēdī hala daka to'bo yada wa mati 'beri mī kutē 'ba Lawo ma tīnyō lawo ma anza dē tīnyō aba.

Wiri ēdī lovo

⁷ Aboka'e, do'do 'e lovo oka maako, ga kō'du lovo ayi kazi Wiri. Vīdī mati o'do lovo, mo Wisi 'ba Wiri ra, ayolo Wiri.

⁸ Vīdī mati o'do lovo dē, ayolo Wiri dē, ga kō'du Wiri lovo ra.

⁹ Wiri ayada lovo ēnī zi ze Wisi kōlō ēnī kutu mī damōku ne, ga kō'du zi ze tēdī dīdī aba kpuru kazi mo.

¹⁰ Nenyē ēdī hala lovo ēdī. Anza dē henye do'do ze lovo Wiri, mora mo o'do lovo ze, ehe utu Wisi ēnī zi kumu rē nī zi kō'du kyēnyē 'beze kila.

¹¹ Aboka'e, ēzē ēdī nenyē hala Wiri o'do lovo ze, do'do lovo oka maako.

¹² Vīdī maako gba ongo Wiri dē, mora ēzē do'do lovo oka maako, Wiri alima mī radroko ze aba, lovo omo ēdī ndo mī ze.

¹³ Dayolo ku henye, dalima mī radroko Wiri aba, here mo alima mī radroko ze aba, ga kō'du mo i'di Lawo Laka ēnī ku zi ze.

¹⁴ Dongo ze dayada zi zē maako'e henye, 'Bu utu Wisi ēnī zi tēdī vo wa yomo 'ba damōku.

¹⁵ Ezē vīdī mati iya henye Yēsu Wisi 'ba Wiri ra, mo alima mī radroko Wiri aba, ehe Wiri alima mī radroko mo aba.

¹⁶ Ze na bi de ze dayɔlo, doma ku lovo mati Wirī ēdī mo aba kō'du ze.

Wirī lovo ra, zē mati alimannī mī lovo, alimannī mī radroko Wirī aba, ehe Wirī alima mī radroko zē aba.

¹⁷ Lovo o'do ndo mī ze, zi ze tēdī ze na kyigo da kadra 'ba vurē, ehe datēdī ze mo aba, ga kō'du didī 'beze mī damōku nenyē ēdī kpa te kaa 'ba Korisito.

¹⁸ Anī tere anza dē mī lovo, lovo ma laka ore tere biya yaga. Here, lovo o'do dē ndo mī vīdī mati ēdī na tere, ga kō'du tere ēdī zi riti kō'do.

¹⁹ Do'do lovo ga kō'du Wirī o'do lovo ze dagba.

²⁰ Ēzē diya do'do lovo Wirī, mora doyi ōndu'e ēmī ētī, ze vo ndondo. Kō'du vīdī ma o'do lovo ōndu nī 'e dē, mati mo ongo, mo o'bo dē lovo Wirī, mati mo ongo dē ne kō'do.

²¹ Kō'du kī'dī mati Korisito i'dī zi ze ēdī nenyē, zē biya mati o'donnī lovo Wirī, mo'donnī lovo ōndu nnī mandere ēmī 'e kpa.

5

Da'da damōku ku

¹ Mo mati oma henyē ere, Yēsu ne Korisito ra, ēdī wisi 'ba Wirī ra, ehe mo mati o'do lovo 'Bu, o'do lovo Wisi kpa.

² Nenyē ēdī hala dayɔlo ze henyē ere, do'do lovo gisi a Wirī, ēzē do'do lovo Wirī, ehe doro kō'du kī'dī omo kpa.

³ Kō'du lovo Wirī kō'do 'beze ēdī henyē, doro kō'du kī'dī omo. Kō'du kī'dī omo anza dē na kyigo kō'du ze,

⁴ ga kō'du gisi 'ba Wirī biya ato'bo ta'da damōku ne. Da'da ze damōku nenyē tēmī gērī 'ba koma.

⁵ Ēyi ra ato'bo ta'da damōku? Nje vīdī mati oma henyē, Yēsu Korisito Wisi 'ba Wirī ra.

Hu kō'du doro ga kō'du Yēsu Korisito

⁶ Yēsu Korisito ra ayi wini 'ba bapatisi 'bēnī aba, ehe yama 'ba koli 'bomo. Mo ayi dē nje wini aba, mora 'dō wini yama aba. Lawo Kōlō Laka ayada, ga kō'du mo ēdī tīnyō.

⁷ Vo kiya ēdinnī wota:

⁸ Lawo Kōlō Laka, wini, yama. Zē wota ne ayadannī biya kpa te kō'du kōlō ne.

⁹ Doma ze kō'du kiya 'ba vīdī kōndu, mora kō'du kiya a Wirī ēdī ndra na kyigo, mati mo iya kō'du Wisi ēnī.

¹⁰ Here zē biya mati omannī mī Wisi 'ba Wirī, ēdinnī kō'du yada nenyē aba mī dī'di nnī, mora zē mati omannī dē mī Wirī, o'donnī Wirī zi tēdī na vo ndondo.

¹¹ Kō'du yada ne ēdī: Wirī i'dī zi ze didī ma ŋburu ŋburu, ehe didī nenyē ēdī Wisi omo aba.

¹² Mo mati ēdī Wisi ne aba, ēdī didī nenyē aba. Mo mati anza dē Wisi 'ba Wirī aba, anza dē didī aba.

Didī ŋburu ŋburu

¹³ Mēdī nenyē yōru zi ye, zi ye yolo 'e ēdī 'e didī ŋburu ŋburu aba, ēzē omo 'e mī Wisi 'ba Wirī.

¹⁴ Dakyigo re ze komo Wirī, ga kō'du dayɔlo ze henyē, mo owo de ze ēzē dako'jo ze ho mo kō'du wa maako'e kaa da komba 'bomo.

¹⁵ Mo owo de ze ēzē da ko'jo ze ho mo, kyere dayɔlo ze nenyē ēdī tīnyō. Dayɔlo kpa henyē mo i'dī zi ze wa mati dako'jo kō'du mo ku nzo.

¹⁶ Ĕzē öndu yī mandere ėmī o'do kö'du kyēnyē, mati ika zē dē zi koli, amötu zi Wiri mati aki'di didi zi zē. Nenyē zi zē mati kö'du kyēnyē ika zē dē zi koli. Kö'du kyēnyē maako ika koli. Damötu dē zi Wiri ga kö'du nani.

¹⁷ Biya wa ko'do mati eme dē, ne na kö'du kyēnyē, mora ani kö'du kyēnyē maako edi ika koli dē.

¹⁸ Dayolo ku henyē, gisi a Wiri maako anza dē sesi nduwē kö'du kyēnyē ko'do, ga kö'du Wisi 'ba Wiri asesi zē ne laka, ehe Satani o'bo dē zi zē ko'do na kyēnyē.

¹⁹ Dayolo ku henyē, ze gisi 'ba Wiri ra, ehe damöku ne edi mi kyigo 'ba Satani.

²⁰ Dayolo ku Wisi 'ba Wiri ayi i'di kö'du yolo ku zi ze, here zi ze yolo Wiri ma tinyo ne. Dalima mi radooko Wiri ma tinyo aba, kpa mi radooko Wisi omo Yesu Korisito aba. Nenyē Wiri tinyo ra, ehe nenyē edi didi ma nburu nburu ra.

²¹ Gisi ama'e, asesi re 'e laka kazi wiri ndondo 'e.